

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014–2020

Hodnocení výsledků a dopadů programu spolupráce - 2. fáze hodnocení dopadů 2022

Závěrečná zpráva, 24. března 2023

Procesní a implementační evaluace
Programu spolupráce mezi Českou
republikou a Svobodným státem Sasko
2014-2020, SMUL-25-059/2016

Zadavatel

Saské státní ministerstvo pro regionální rozvoj (SMR)

Odbor 24| Programy přeshraniční a meziregionální spolupráce EU

Gerokstraße 9, 01307 Dresden (Drážďany) | PSČ: 01095 Dresden

Tel.: +49 (0)351 564 50241 | Fax: +49 (0)351 564 52924

Yvonne.Schoenlein@smr.sachsen.de | www.smr.sachsen.de

www.sn-cz2020.eu | www.ziel3-cil3.eu | www.sn-pl.eu

Zhotovitel**Metis GmbH (Zhotovitel)**

Andreas Resch (vedoucí projektu), resch@metis-vienna.eu

core-consult GmbH & Co KG (subdodavatel)

Gerald Stöger, gstoeger@core-consult.de

SECURU, s. r. o., Praha, Czech Republic

Lenka Brown, lenka.brown@rhdhv.com

Písemná objednávka ze dne 9. prosince 2016 (doručení) má platnost smlouvy

Upozornění ve smyslu obecného zákona o rovném zacházení (Allgemeines Gleichbehandlungsgesetzes, AGG)

Aby bylo dosaženo lepší čtivosti textu, bylo upuštěno od rozlišení rodově specifických tvarů. V této zprávě jsme se přiklonili k používání mužského rodu. Ve smyslu zákona o rovném zacházení nelze na tato označení nahlížet jako na rodově vyhraněná, na ženy a muže se jimi obracíme stejným dílem.

Obsah

Seznam zkratk	iv
Shrnutí	v
1 Zadání	1
1.1 Předmět hodnocení.....	1
1.2 Základ pro hodnocení	2
1.3 Metodické výzvy	2
1.3.1 Hodnocení spolupráce	3
1.3.2 Posouzení přínosu ke specifickým cílům	3
1.3.3 Přístup – kombinace makro a mikro perspektivy	6
1.4 Zdroje informací	8
1.4.1 Doprovodný průzkum.....	8
1.4.2 Vyhodnocení údajů z monitoringu.....	8
1.4.3 Aktualizace ukazatelů výsledků programu spolupráce.....	8
1.4.4 Analýza dostupných závěrečných zpráv	10
1.4.5 Internetová rešerše k projektům	11
1.5 Proces diskuse a schvalování.....	11
2 Stav provádění programu spolupráce	12
2.1 Stav finančního realizace	12
2.2 Rozšířená analýza projektů, kooperačních partnerů, intervenčních kódů, opatření a vzorců prostorového rozložení	14
2.3 Síťová analýza struktury aktérů a jejich vztahů	21
3 Charakteristika kooperačních partnerů a spolupráce	26
3.1 Úvod, přehled.....	26
3.2 Typ zúčastněných kooperačních partnerů	26
3.3 Rozsah společných aktivit.....	27
3.4 Změna úrovně přeshraniční spolupráce	29
4 Hodnocení výsledků průřezových prioritních os na základě závěrečných zpráv	34
4.1 Metodika.....	34
4.2 Složení partnerství	35
4.3 Intenzita spolupráce	36
4.4 Přeshraniční charakter dosažených výsledků	38
4.5 Typy dosažených výsledků	39

4.6	Následné využití výsledků / praktický význam	41
4.7	Efektivita komunikačních aktivit	42
4.8	Dílčí závěr	43
5	Hodnocení prioritní osy 1 - Podpora přizpůsobování se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik.....	44
5.1	Specifický cíl 1 – Zintenzivnění přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti (IP 5b)	44
5.1.1	Cíle, dopadové řetězce	44
5.1.2	Analýza provádění a dosažených výsledků	44
5.1.3	Souhrnné vyhodnocení dopadového modelu.....	56
6	Hodnocení prioritní osy 2 - Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	62
6.1	Specifický cíl 2.1 – Zlepšení přeshraniční ochrany vod za účelem zvýšení kvality vod (IP 6b).....	62
6.1.1	Cíle, dopadové řetězce	62
6.1.2	Analýza provádění a dosažených výsledků	62
6.1.3	Souhrnné vyhodnocení dopadového modelu.....	70
6.2	Specifický cíl 2.2 - Zachování turistické atraktivity prostřednictvím udržitelného zhodnocení společného přírodního a kulturního dědictví (IP 6c)	74
6.2.1	Cíle, dopadové řetězce	74
6.2.2	Analýza provádění a dosažených výsledků	74
6.2.3	Souhrnné zhodnocení dopadového modelu	84
6.3	Specifický cíl 2.3 - Prohloubení přeshraniční spolupráce k udržení a podpoře biologické rozmanitosti (IP 6d).....	91
6.3.1	Cíle, dopadové řetězce	91
6.3.2	Analýza provádění a dosažených výsledků	91
6.3.3	Souhrnné vyhodnocení dopadového modelu.....	101
7	Hodnocení prioritní osy 3 - Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku za účelem získávání dovedností a celoživotního vzdělávání	105
7.1	Úvod.....	105
7.2	Specifický cíl 3.1 – Rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání (IP 10b).....	105
7.2.1	Cíle, dopadové řetězce	105
7.2.2	Analýza provádění a dosažených výsledků	106
7.2.3	Souhrnné zhodnocení dopadového modelu	116

7.3	Specifický cíl 3.2 - Zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí (IP 10b)	122
7.3.1	Cíle, dopadové řetězce	122
7.3.2	Analýza provádění a dosažených výsledků	122
7.3.3	Souhrnné vyhodnocení dopadového modelu.....	131
8	Hodnocení prioritní osy 4 - Zlepšení institucionálních kapacit orgánů veřejné správy a zainteresovaných subjektů a výkonné veřejné správy ...	137
8.1	Specifický cíl 4 – Posílení a rozvoj přeshraniční spolupráce na podporu dalšího společného rozvoje pohraničí (IP 11b).....	137
8.1.1	Cíle, dopadové řetězce	137
8.1.2	Analýza provádění a dosažených výsledků	138
8.1.3	Souhrnné vyhodnocení dopadového modelu.....	150
9	Shrnutí, závěry a doporučení.....	154
9.1	Výsledky a dopady z hlediska spolupráce	154
9.2	Výsledky a dopady na úrovni oblastí činnosti	156
9.3	Doporučení.....	164
9.3.1	Zaměření na konkrétní přínosy k řešení a pozitivním změnám v příhraniční oblasti	164
9.3.2	Doporučení pro zlepšení účinnosti provádění	167
9.3.3	Doporučení pro zlepšení sledování výsledků.....	168
10	Příloha	171
10.1	Případové studie v rámci doprovodného výzkumu	171
10.2	Regionální rozdělení grantů a kooperačních partnerů podle specifických cílů ..	172
10.3	Doporučený obsah závěrečné zprávy pro projekty spolupráce	177
10.4	Aktualizace ukazatelů výsledků	179

Seznam zkratk

Centrum	Centrum pro regionální rozvoj České republiky
CZ	Česká republika
EI	Ukazatel výsledku
EK	Evropská komise
IP	Investiční priorita
JS	Společný sekretariát
KP	Kooperační partner
FMP	Fond malých projektů
LP	Lead partner
NO	Národní orgán
NGO	Nestátní nezisková organizace
OI	Ukazatel výstupů
PO	Prioritní osa
PP	Projektový partner
ProSAB	Datový systém SAB
ŘO	Řídící orgán
SC	Specifický cíl
SFC2014	System správy fondů SFC2014 (System for Fund management in the European Community) 2014-2020
SAB	Saská rozvojová banka – dotační banka (Sächsische Aufbaubank – Förderbank)

Shrnutí

Období hodnocení a stav realizace

V rámci této evaluace byly vyhodnoceny výsledky a dopady Programu spolupráce na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2014-2020 po přibližně šesti letech jeho realizace (od začátku roku 2016 do konce roku 2021).

Poslední dva roky 2020 a 2021 programového období (třetina sledovaného období) byly ovlivněny koronavirovou pandemií.

V době hodnocení, tedy na konci roku 2021, již – navzdory pandemii – realizace programu spolupráce značně pokročila. Bylo schváleno 159 projektů v celkovém objemu přibližně 150 milionů eur (fondy EU bez technické pomoci). To odpovídá využití rozpočtu programu ve výši 101 %. 84 % schválených prostředků již bylo vyplaceno.

Podle plánované délky trvání projektů by mohlo být 76 % schválených projektů dokončeno do konce roku 2021, což je dostatečný podklad pro hodnocení (v mnoha případech nebyly projekty dosud administrativně ukončeny).

Témata hodnocení

Hodnocení řešilo dvě zásadní otázky:

- Do jaké míry přispívá program ke zlepšení spolupráce v příhraničním regionu?
- Do jaké míry přispěly projekty spolupráce k naplnění 7 specifických cílů programu?

Metodický postup

Metodika hodnocení musí být vhodná jak pro posouzení aspektu spolupráce, který je pro program spolupráce stěžejní, tak pro posouzení přínosu k 7 specifickým cílům.

Pro hodnocení spolupráce byla použita řada kritérií hodnocení spolupráce (celkem 8; viz kapitola 9.1), která zahrnují mimo jiné také změnu intenzity a úrovně spolupráce.

Pro vyhodnocení přínosu projektů spolupráce ke specifickým cílům bylo na základě cílů popsaných v programu vytvořeno 7 „dopadových modelů“, které definují dopadový řetězec pro každou z 16 oblastí činnosti.

Oblasti činnosti použité při hodnocení obecně odpovídají opatřením programu spolupráce. V některých případech jsou v jednotlivých oblastech činnosti shrnuta nebo dále rozdělena opatření (viz tabulka 1). Celkově byly výsledky a dopady vyhodnoceny v 16 oblastech činnosti. V rámci specifického cíle 4 byly z širokého spektra témat hodnoceny tři vybrané oblasti činnosti.

Dopadové řetězce byly kontrolovány krok za krokem, aby se zjistilo, zda byly splněny předpoklady pro výsledky a dopady, zda bylo dosaženo dílčích výsledků a zda bylo dosaženo cílových příspěvků.

Zdrojem informací pro tuto revizi byly rozhovory s příjemci a odborníky v Sasku i v České republice, kontrolní údaje z SAB, závěrečné zprávy, jakož i případové studie a rešerše týkající se projektů zveřejněné na internetu.

Výsledky z hlediska spolupráce

Celkově lze říci, že program spolupráce účinně podporuje spolupráci mezi saskými a českými účastníky, takže plní svůj hlavní cíl.

Realizace kooperačních projektů účinně zvyšuje intenzitu spolupráce mezi zúčastněnými subjekty (intenzita spolupráce před a po realizaci kooperačního projektu), zejména pokud jde o intenzitu výměny informací, znalostí a zkušeností. Podle průzkumu se podařilo zvýšit intenzitu spolupráce i v obtížných podmínkách koronavirové pandemie.

V porovnání s výchozím stavem v roce 2014, který byl zjištěn v rámci „ex-ante“ evaluace, však nebylo v průzkumu v roce 2022 zaznamenáno žádné zlepšení úrovně spolupráce.

Jedním z vysvětlení je, že při převažujících aktivitách, jako je výměna informací, zvyšování povědomí, tvorba koncepcí, se daří dosáhnout pouze určité úrovně spolupráce. Případný kvalitativní skok prostřednictvím závaznějších pravidel, procesů a struktur naráží na hranice národních systémů, které může program spolupráce působící na regionální úrovni překonat jen obtížně.

Výsledky ve vztahu k 16 oblastem činnosti

V 11 oblastech činnosti programu spolupráce (69 % všech oblastí činnosti) jsou plně rozvinuty dopadové řetězce, jsou tedy splněny předpoklady pro výsledky a dopady, je dosaženo dílčích výsledků a jsou patrné dopady ve vztahu k nadřazeným cílům. V těchto 11 oblastech činnosti má tento program spolupráce na příhraniční region ve sledovaném období konkrétní pozitivní dopady.

Ve dvou oblastech činnosti (12 %) lze na základě analýzy dopadových řetězců konstatovat, že předpoklady jsou splněny a projekty přinášejí výsledky, ale není (zatím) patrný žádný přínos z hlediska dopadu na nadřazené cíle. To znamená, že zatím nelze prokázat konkrétní pozitivní změny v příhraniční oblasti, vzhledem k tomu, že se aktivity zatím dostatečně nerozvinuly, resp. že se vytvořené koncepce musí nejprve realizovat, aby se mohl jejich efekt projevit.

V dalších třech oblastech činnosti (19 %) se objevují problémy již na začátku dopadových řetězců, a to v nedostatečném splnění základních předpokladů pro přeshraniční dopady. Přestože projekty průběžně přinášejí výsledky, jejich relevance a přínos pro programovou oblast se snižují, například kvůli převážně jednostranným činnostem nebo příliš malé orientaci na specifický cíl.

S ohledem na typ dosaženého dopadu lze rozlišit následující směry dopadu

- V 11 oblastech činnosti (69 %) je v příhraničním regionu nebo v jeho subregionech dosaženo nehmotných účinků. Patří mezi ně například zvýšená výměna zkušeností, budování důvěry, zvýšení informovanosti o příslušných tématech, prohloubení/konsolidace spolupráce, zlepšení kvalifikace příslušných subjektů, stejně jako rozvoj strategií a provádění výzkumných prací.
- V pěti oblastech činnosti (31 %) je v příhraniční oblasti nebo v dílčích regionech příhraniční oblasti dosaženo hmotných i nehmotných dopadů nebo převážně hmotných dopadů. Jedná se o realizované investice do vybavení a budov nebo do infrastruktury cestovního ruchu a související silniční dopravní infrastruktury.

Doporučení

Na závěr byla vypracována doporučení, jak dále podpořit přínos programu spolupráce k řešení společných přeshraničních problémů v novém programovém období 2021-2027. Doporučení se týkají:

- zajištění, aby program spolupráce směřoval ke konkrétním řešením a pozitivním změnám v pohraničí;
- zlepšení účinnosti implementace;
- zlepšení monitorování úspěšnosti.

Podpora procesu evaluace

Podpora evaluace byla zajištěna Řídícím orgánem a Řídící skupinou pro hodnocení zapojenými do této „Procesní a implementační evaluace“. Hodnotitelé by těmto orgánům chtěli poděkovat za aktivní podporu a podněty související s dalším rozvojem programu spolupráce.

1 Zadání

1.1 Předmět hodnocení

Tato zpráva obsahuje závěrečné hodnocení výsledků a dopadů programu spolupráce po přibližně šesti letech jeho provádění (od začátku roku 2016 do konce roku 2021), přičemž poslední dva roky 2020 a 2021 (třetina posuzovaného období) byly ovlivněny koronavirovou pandemií.

Kooperační Program na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2014 – 2020 byl schválen Evropskou komisí dne 11. června 2015. Na saské straně zahrnuje programové území okresy Vogtlandkreis, Zwickau, Erzgebirgskreis, Mittelsachsen, Sächsische Schweiz-Osterzgebirge, Bautzen a Görlitz a městské okresy Drážďany a Chemnitz. Kromě toho jsou součástí programové oblasti durynské okresy Greiz a Saale-Orla. Na české straně programové území zahrnuje Karlovarský kraj, Ústecký kraj a Liberecký kraj.

Svobodný stát Sasko a Česká republika mají společnou hranici v délce 454 km. K 1. lednu 2018 žilo na programovém území přibližně 4,5 milionu obyvatel, z toho 3,0 milionu (66 %) na německé straně a 1,6 milionu (34 %) na české straně.

Kromě okrajové polohy na hranicích členských států je česko-saské pohraničí charakterizováno přírodními bariérami, jako je hřeben Krušných hor a Česko-saské Švýcarsko, a také přetrvávajícími jazykovými bariérami, odlišnými právními a správními systémy a velkými hospodářskými rozdíly.

Navzdory strukturálním rozdílům má však výměna a spolupráce v příhraničním regionu již dlouholetou tradici, byla podporována programem Interreg již ve třetím programovém období (od roku 2000) a vedla k postupnému prohlubování vztahů v mnoha oblastech.

Program spolupráce investuje v období 2014-2020 do 4 prioritních os (kromě technické pomoci) s širokou škálou podpory realizace společných česko-německých projektů:

- Spolupráce v oblasti požární ochrany, záchranných prací a ochrany před katastrofami, koncepční ochrana před povodněmi (PO1, 11 % plánovaných prostředků bez technické pomoci)
- Ochrana vod, přírodní a kulturní dědictví, cestovní ruch, výstavba silnic, ochrana přírody (PA2, 46 %).
- Vzdělávání, zaměstnatelnost (PO3, 19 %)
- Partnerská spolupráce mezi úřady, fondy malých projektů (PA4, 24 %).

Cíle programu spolupráce lze rozdělit na globální a specifické cíle, které tvoří referenční rámec pro hodnocení.

- Globálním cílem je zlepšit spolupráci v příhraničním regionu, stejně jako sociální a územní soudržnost.
- Kromě toho se v rámci 4 prioritních os (vyjma technické pomoci) sleduje 7 specifických cílů, kterých má být dosaženo prostřednictvím 17 opatření.

Cílem programu spolupráce je nalézt konkrétní řešení společných přeshraničních problémů, které veřejnost v příhraničním regionu pociťuje.

Z projektů by měly mít prospěch obě strany, mělo by dojít k posílení spolupráce a k dosažení konkrétních výsledků. Dosažené výsledky mohou být hmotné (materiální infrastruktura) nebo nehmotné (zlepšení toku informací).

Vzhledem k omezeným finančním zdrojům však program spolupráce není vhodným nástrojem k provedení strukturálních změn na makroúrovni (např. ke zlepšení celkové kvality podzemních vod nebo k vyrovnání rozdílů v rozvoji regionů či ke snížení míry nezaměstnanosti).

Program spolupráce může nastavit relevantní pozitivní impulsy v programové oblasti především v oblasti spolupráce a dosáhnout viditelných výsledků.

1.2 Základ pro hodnocení

Podle požadavků evropského právního rámce je hodnocení účinnosti, hospodárnosti a dopadů programu v programovém období 2014-2020 přikládán zvláštní význam.

Evropská unie (EU) vydala závazné nařízení, které požaduje provádění evaluací za účelem zlepšení kvality realizace operačních programů (OP), stejně jako hodnocení jejich účinnosti, účelnosti a dopadů (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 čl. 54 odst. 1, čl. 56 odst. 3)

Důležitým právním podkladem je také Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/207 ze dne 20. ledna 2015 s detailními nařízeními týkajícími se výročních zpráv o provádění pro cíl „Evropská územní spolupráce“. V tomto prováděcím nařízení jsou stanoveny klíčové body zpráv pro každý rok, v němž se zpráva podává.

Zadání a postup pro Dopadovou evaluaci byl definován v následujících dokumentech:

- Evaluační plán z 15. června 2016, resp. jeho aktualizovaná 2. verze, která byla Monitorovacím výborem schválena 21. března 2018
- Zadávací dokumentace z 10. srpna 2016
- Plán Dopadové evaluace během programového období z 19. května 2017

Následující klíčové otázky jsou pro dopadovou evaluaci určující:

- Účinnost provádění programu: Do jaké míry je dosaženo očekávaných plánovaných hodnot programu (plánovaných hodnot ukazatelů výstupu a výsledků)?
- Dopad kooperačních projektů: Do jaké míry přispívá podpora kooperačních projektů Programem spolupráce k dosažení cílů programu (např. ke zlepšení přeshraniční ochrany vod)?

Dopadová evaluace byla prováděna ve dvou etapách. V roce 2019 byla provedena prognóza dopadů, protože byla vzhledem k době realizace projektů ukončena jen jejich část. (7 % ukončených projektů). Fundované zjišťování dopadů bude provedeno v roce 2022 (76 % ukončených projektů) a jeho výsledky budou shrnuty v Závěrečné zprávě o provádění do konce roku 2022.

1.3 Metodické výzvy

Metodika hodnocení musí být schopna posoudit jak aspekt spolupráce, který je pro program spolupráce stěžejní, tak přínos k 7 specifickým cílům.

1.3.1 Hodnocení spolupráce

Pro hodnocení spolupráce se používá následujících 8 hodnotících kritérií, která se ověřují pomocí různých informačních zdrojů (viz kapitola 1.4):

- Rozdělení finančních prostředků mezi kooperační partnery v partnerských zemích
- Charakteristika, účast a vzájemné propojení kooperačních partnerů
- Složení partnerství
- Včasná realizace schválených projektů spolupráce
- Rozsah společných aktivit
- Přeshraniční charakter dosažených výsledků
- Povaha a praktický význam výsledků dosažených v rámci partnerství
- Změna intenzity a úrovně spolupráce

Základním předpokladem prohloubení spolupráce je včasná realizace schválených projektů spolupráce, a to i navzdory vlivu koronavirové pandemie, která začala v roce 2020. Z tohoto důvodu byl podrobně analyzován stav realizace programu spolupráce (viz kapitola 2).

1.3.2 Posouzení přínosu ke specifickým cílům

Pro vyhodnocení přínosu projektů spolupráce ke specifickým cílům byly v koncepci hodnocení (květen 2017) vypracovány „dopadové modely“ s „dopadovými řetězci“ pro každý specifický cíl (SC) a oblast činnosti.

V „dopadovém modelu“ pro konkrétní cíl je popsáno, jaké předpoklady musí být splněny, aby bylo vůbec možné dosáhnout výsledků a dopadů; jakých dílčích výsledků má být dosaženo a jaký má být příspěvek k dosažení nadřazených cílů. Dopadový model může obsahovat několik „dopadových řetězců“ (= tematických oblastí činnosti), které přispívají k dosažení nadřazeného cíle. Termín „dopadový řetězec“ slouží k objasnění logické provázanosti splněných předpokladů, dosažených dílčích výsledků a z nich plynoucích přínosů k dosažení cílů.

Oblasti činnosti obvykle odpovídají opatřením programu spolupráce (viz tabulka 9). Nicméně jsou zde také odlišné případy, kdy byla opatření sloučena do jedné oblasti činnosti (IP 5b, IP 6c) nebo kdy bylo opatření rozděleno do několika oblastí činnosti (IP 11b).

Oblasti působení s dopadovými řetězci a odpovídajícími opatřeními jsou popsány v tabulce 1.

Celkem bylo vytvořeno 7 modelů dopadu, které obsahují 16 cest dopadu.

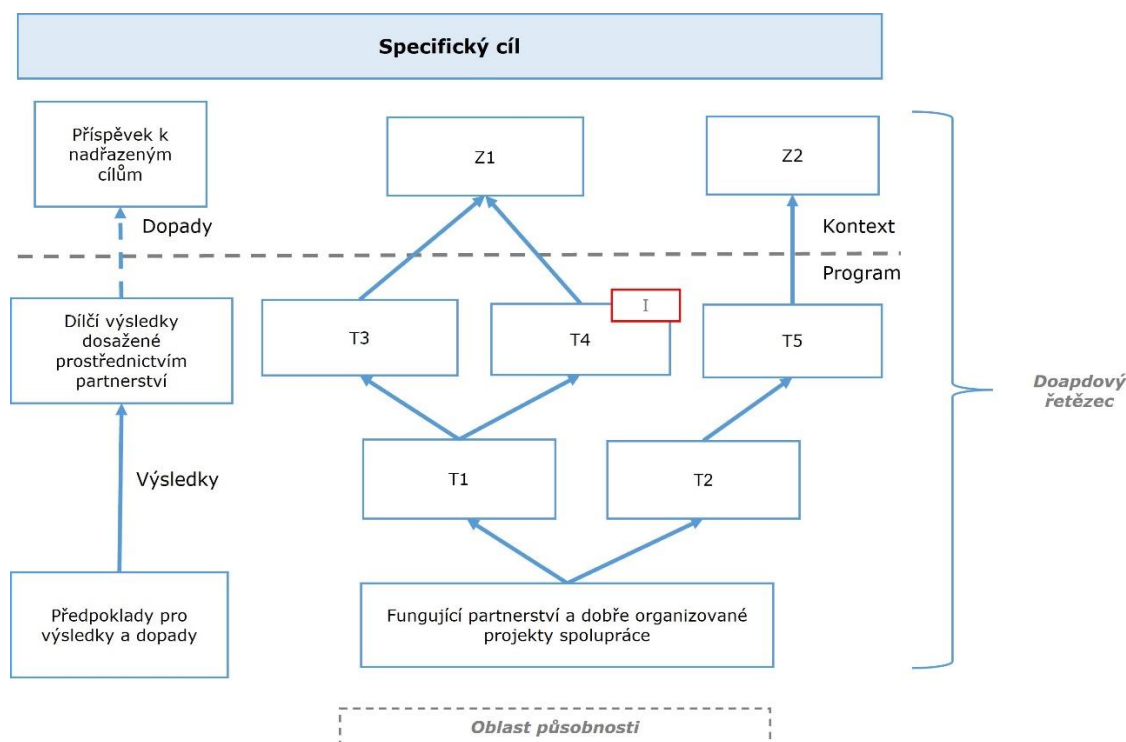
Tabulka 1. Dopadové modely pro specifické cíle a dopadové modely pro jednotlivé oblasti činnosti

Dopadový model pro SC	Oblast činnosti s dopadovými řetězci	Opatření
SC 1 Zintenzivnění přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti	<ul style="list-style-type: none"> SC 1 (5b) Koncepční ochrana před povodněmi SC 1 (5b) Protipožární ochrana, spolupráce záchranných služeb a ochrana proti katastrofám 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1 1.1.2, 1.1.3
SC 2.1 Zlepšení přeshraniční ochrany vod za účelem zvýšení kvality vod	<ul style="list-style-type: none"> SC 2.1 (6b) Zlepšení kvality vody 	<ul style="list-style-type: none"> 2.1.1
SC 2.2 Zachování turistické atraktivity prostřednictvím udržitelného zhodnocení společného přírodního a kulturního dědictví	<ul style="list-style-type: none"> SC 2.2 (6c) Rozvoj kulturního a přírodního dědictví SC 2.2 (6c) Podpora kulturní a přírodní turistiky SC 2.2 (6c) Rozvoj dopravní infrastruktury související s cestovním ruchem 	<ul style="list-style-type: none"> 2.2.1 2.2.2, 2.2.4 2.2.3
SC 2.3 Prohloubení přeshraniční spolupráce k udržení a podpoře biologické rozmanitosti	<ul style="list-style-type: none"> SC2.3 (6d) Opatření v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, ochrany krajiny (...) 	<ul style="list-style-type: none"> 2.3.1
SC 3.1 Rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> SC 3.1 (10b) Podpora předškolního vzdělávání SC 3.1 (10b) Podpora ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí SC 3.1 (10b) Zlepšení jazykových a mezikulturních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.1 3.1.2 3.1.3
SC 3.2 Zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí	<ul style="list-style-type: none"> SC 3.2 (10b) Podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání SC 3.2 (10b) Přeshraniční profesní vzdělávání a další vzdělávání a kvalifikace SC 3.2 (10b) Kooperační opatření univerzit, vzdělávacích institucí, podniků 	<ul style="list-style-type: none"> 3.2.1 3.2.2 3.2.3
SC 4 Posílení a rozvoj přeshraniční spolupráce na podporu dalšího společného rozvoje pohraničí	<ul style="list-style-type: none"> SC 4 (11b) Policejní spolupráce SC 4 (11b) Spolupráce při plánování dopravy SC 4 (11b) Spolupráce v oblasti soudnictví / právní kultury 	<ul style="list-style-type: none"> 4.1.1

Funkce dopadových modelů

Dopadové modely představují orientační rámec pro sledování úspěšnosti. Rekonstruují obsah programu spolupráce a pomáhají pochopit intervenční logiku. V dopadovém modelu jsou rozpracována na sebe vzájemně navazující kritéria, která v logickém řetězci formulují očekávané předpoklady a podmínky úspěchu, jež jsou nezbytné k tomu, aby bylo v konečném důsledku dosaženo přínosu k určitému cíli (např. zlepšení kvality vody).

Obrázek 1. Schematické znázornění modelu dopadu s dráhou dopadu

Zdroj: Metis; „I“ označuje dostupné ukazatele.

Jednotlivá kritéria se postupně prověřují, aby se zjistilo, zda dochází skutečně k jejich plnění a zda je možné dosáhnout stanovených výsledků. Čím více předpokladů v dopadovém řetězci výsledků se podaří splnit, tím je pravděpodobnější, že bude dosaženo očekávaných výsledků a dopadů. Vysoká míra splněných předpokladů a podmínek úspěchu znamená vysokou míru dosažení cíle. Hodnocení dopadového řetězce by mělo ukázat, zda byla dotační strategie úspěšná, nebo zda by měla být v novém programovém období upravena.

Z hlediska hodnocení dopadů je nejdůležitější prokazatelný přínos k nadřazeným cílům, protože na jeho základě lze prokázat konkrétní změny v příslušných oblastech podpory. Vrstvením prostorových informací lze identifikovat oblasti dopadu.

Přestože jsou dopady většinou popisovány kvalitativně, celkové zohlednění kritérií v rámci celého dopadového řetězce zvyšuje spolehlivost hodnocení.

Ukazatele výstupů a výsledků definované v programu spolupráce pomáhají ověřit předpoklady, dílčí výsledky a cílové přínosy zachycené v dopadovém modelu.

Dopadový model však vymezuje mnohem více kritérií, než kolik jich pokrývají ukazatele. Ukazatele výstupů a výsledků pokrývají pouze (měřitelnou) část vstupních předpokladů, dílčích výsledků a cílových přínosů, a tudíž jsou pro všechny sledované cíle programu reprezentativní⁷ pouze v omezené míře. Aby bylo možné posoudit různorodá kritéria

⁷ Poznámka SAB: Aby bylo možné v budoucnu jasně identifikovat všechny cíle projektu (včetně těch, které nelze v projektové žádosti vyjádřit pomocí ukazatelů), byla struktura projektové žádosti pro nové období financování 2021-2027 upravena a doplněna o odpovídající údaje.

---

v rámci dopadových modelů, musí se hodnocení – kromě ukazatelů – opírat o jednotlivá zjištění z dalších zdrojů informací (případové studie, průzkumy, závěrečné zprávy, internetový výzkum).

1.3.3 Přístup – kombinace makro a mikro perspektivy

Hodnocení dopadů se provádí na úrovni celého programu (kapitoly 2 a 3), prioritních os a specifických cílů (kapitoly 4 až 8).

Na úrovni celého programu jsou uvedeny klíčové údaje o stavu provádění programu spolupráce a analyzování partnerů, jejich spolupráce a sítě. Rovněž jsou identifikovány celkové výsledky plynoucí ze spolupráce.

Pro každý specifický cíl je prověřen odpovídající dopadový model.

Proto je třeba nejprve stručně představit cíle a dopadové řetězce dopadového modelu pro specifický cíl („intervenční logika programu spolupráce“), které spolu s cílovými hodnotami ukazatelů tvoří orientační rámec pro přezkum výkonnosti.

Následuje rozsáhlá část, v níž je z různých hledisek analyzována realizace a dosažené výsledky (charakteristika schválených projektů, regionální model realizace, porovnání cílových a skutečných dosažených výstupů, typ dosažených výsledků podle závěrečných zpráv, případové studie, dosažené výsledky podle ukazatele výsledků).

V poslední fázi analýzy jsou výsledky analýzy zařazeny do dopadového modelu a prověřuje se spolehlivost dopadových řetězců pro každou z oblastí činnosti. Pro lepší srozumitelnost je hodnocení zpracováno v podobě tabulek a grafů, přičemž obsah je zpracován zrcadlově.

Příspěvek projektů spolupráce k naplnění předpokladů a k dosažení dílčích výsledků a cílů je kategorizován v hodnotících tabulkách slovně a v grafických dopadových modelech (viz obrázky 13, 15, 17, 19, 21, 22 a 25) barevně odlišen takto:

Tabulka 2. Kategorie hodnocení

Hodnotící tabulky	Grafické dopadové modely (barevný kód)
velmi dobrý přínos	zelená
dobrý přínos	zelená
malý přínos	žlutá
žádný přínos	bílá
přínos nelze ověřit	bílá
bez jednoznačného výsledku	polozelené

Zdroj: Metis

Kategorie „přínos nelze ověřit“ byla zvolena v případě, že dopad nelze ověřit na základě dostupných podkladů (závěrečné zprávy, údaje z monitoringu, průzkumy). Přesto může mít pozitivní dopad, který může být v případě poskytnutí informací ověřitelný.

Srovnávací hodnocení na úrovni programu

Kromě přezkumu dopadových modelů a dopadových řetězců na úrovni specifických cílů byly výsledky hodnocení shrnuty také na úrovni celého programu (viz kapitola 9).

Aby bylo možné provést srovnávací hodnocení 16 dopadových řetězců v jednotlivých oblastech činnosti, bylo těchto 16 dopadových řetězců rozděleno do následujících kategorií:

Obrázek 2. Schéma srovnávací analýzy pro jednotlivé dopadové řetězce

Zdroj: Metis

Počet bodů na obrázku 2 ukazuje, že byl splněn 1 základní požadavek, bylo dosaženo 4 výsledků a dvakrát se podařilo přispět k nadřazeným cílům.

Body se však udělovaly pouze v případě, že bylo možné konstatovat velmi dobrý nebo dobrý přínos, jinak bylo přiděleno 0 bodů.

Podle výsledků hodnocení jsou dopadové řetězce v jednotlivých oblastech činnosti rozděleny do tří skupin:

- Skupina A: Všechna tři kritéria: Předpoklady, výsledky a dopady jsou splněny (nezávisle na počtu dosažených výsledků a dopadů).
- Skupina B: Předpoklady jsou splněny a výsledky jsou dosaženy, ale dopady ještě nejsou patrné.
- Skupina C: Výsledků bylo dosaženo, ale předpoklady pro cílený přeshraniční dopad byly splněny pouze částečně.

Z tohoto rozdělení do skupin lze vyvodit, do jaké míry fungují dopadové řetězce v jednotlivých oblastech činnosti a kde je nutné je zlepšit.

1.4 Zdroje informací

Pro dopadovou evaluaci 2022 byly použity následující zdroje informací:

1.4.1 Doprovodný průzkum

Mezi lety 2017 až 2021 proběhla celkem třikrát návštěva u 12 projektů (z celkem 159 schválených projektů), aby bylo možné sledovat výchozí situaci a dosažené pokroky. Všechny 7 specifických cílů programu pokrývají 1-2 projekty strategické povahy. Seznam 12 projektů naleznete v příloze (viz přehled 10.1). Dopadové modely pro každý specifický cíl tvoří referenční rámec hodnocení.

V každém kole bylo vedeno 24 rozhovorů s lead partnery a vybraným projektovým partnerem v Sasku a České republice (celkem 72 interview). Třetí kolo rozhovorů k případovým studiím bylo dokončeno v květnu 2022.

Výsledky průzkumu byly zpracovány formou 12 případových studií, které zásadně přispívají k dopadové analýze 2019 a 2022.

Případové studie jsou interní dokumenty evaluace a jsou v předmětné evaluační zprávě zmiňovány pouze formou souhrnu.

Evaluační tým chce výslovně poděkovat partnerům, kteří se rozhovorů účastnili, za jejich ochotu ke spolupráci.

1.4.2 Vyhodnocení údajů z monitoringu

Všechny ukazatele shromažďované v datovém systému SAB ProSAB a projekty byly analyzovány ke konci roku 2021 a na základě dalších aktualizací.

- Analýza dotací a výdajů na úrovni projektů se stavem údajů k 31. 12. 2021
- Analýza ukazatelů výstupů a ukazatelů výsledků zjištěných v rámci monitorování se stavem údajů k 31.12.2021
- Analýza seznamu projektů se všemi podrobnými údaji o projektech k 16.02.2022
- Analýza podrobných údajů na úrovni partnerů k 13.5.2022

Byly provedeny také prostorové analýzy, aby se ozřejmily prostorové souvislosti realizace projektů. Úroveň správních obvodů byla zvolena na obou stranách hranice, aby bylo dosaženo srovnatelné úrovně detailu. Schválená dotace EU a počet partnerů pro spolupráci jsou uvedeny pro jednotlivé okresy (bez zohlednění prostředků EFRR mimo programovou oblast).

Alokované finanční prostředky EU se vztahují k sídlu partnerů a je třeba je chápat jako „vstupní veličinu“. Územní rozdělení finančních prostředků EU nemusí nutně odrážet, kde bylo dosaženo hmotných a nehmotných výsledků a dopadů projektů spolupráce. Hmotné investice na úrovni obcí lze dobře zmapovat, zatímco prostorové rozložení nehmotných výsledků je obtížně uchopitelné.

1.4.3 Aktualizace ukazatelů výsledků programu spolupráce

Jako základní kámen pro sledování úspěšnosti programu spolupráce byly v Programovém dokumentu definovány kvalitativní ukazatele výsledků. Tyto indikátory mají ukázat, jakých výsledků bylo v rámci programu spolupráce během programového období dosaženo.

Kvalitativní ukazatele výsledků se stanovují pomocí průzkumu u příslušné cílové skupiny a zúčastněných stran za použití standardizované metody. Výchozí hodnoty byly zjišťovány v roce 2014 a aktualizovány v letech 2018 a 2022.

Jedná se o následující ukazatele výsledků / prioritní osy / investiční priority:

- Vyhodnocení společných opatření k řízení rizik (EI1, osa 1 Priority, SZ1, IP5b).
- Kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání na programovém území (EI3.1, Priorita 3, SZ3.2, IP10b)
- Úroveň přeshraniční spolupráce (EI4, Priorita 4, SZ 4, IP 11b)

Použitá metodika je podobná metodice, která byla použita pro stanovení výchozích hodnot z roku 2014 v rámci hodnocení ex ante². Ukazatele vycházejí ze stručného průzkumu mezi klíčovými zúčastněnými stranami v oblasti přeshraniční spolupráce v oblasti civilní ochrany a přeshraniční spolupráce v oblasti vzdělávání, profesní přípravy a odborného vzdělávání na programovém území. Pokud jde o intenzitu spolupráce, byli dotazováni lead partneři a projektoví partneři pokročilejších projektů spolupráce.

Na základě strukturovaných dotazníků byly tyto zúčastněné strany požádány o zhodnocení současného stavu spolupráce. Znění otázek, dotazované subjekty a způsob výpočtu byly převzaty z průzkumu z roku 2014.

Z hodnocení na stupnici od 1 (velmi dobré) do 6 (nedostatečné) byly pro každou podoblast vypočteny průměrné hodnoty, jejichž střední hodnota pro všechny respondenty tvoří příslušné výsledkové ukazatele.

Klíčové údaje pro průzkum v roce 2022

Průzkum technicky zajišťoval Jednotný sekretariát (SAB) prostřednictvím participačního portálu Saska v období od ledna do února 2022. Dvojazyčné dotazníky byly vytvořeny externím hodnotitelem, který také analyzoval získaná data. Řídící orgán informoval zúčastněné instituce o významu průzkumu.

„Hodnocení společných opatření k řízení rizik“ (EI1)

Tento průzkum byl určen všem zainteresovaným subjektům působícím v oblasti záchranářství, požární ochrany a ochrany obyvatelstva, které se již v roce 2014 zúčastnily průzkumu za účelem stanovení výchozích hodnot ukazatele výsledku. Bylo osloveno 14 zúčastněných subjektů (3 ze Saska a 11 z České republiky) a bylo dosaženo návratnosti **10 odpovědí** (3 ze Saska a 7 z České republiky).

„Kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání“ (EI3.1)

Tento průzkum se zaměřil na zúčastněné strany v oblasti vzdělávání, profesní přípravy a odborného vzdělávání. Jednou z výzev je nalézt na obou stranách hranice porovnatelné subjekty. Stejně jako v roce 2014 bylo k účasti v průzkumu vyzváno 115 kontaktů (8 ze Saska a 107 z České republiky, z toho 103 českých základních škol).

Bylo dosaženo návratnosti **31 odpovědí** (6 ze Saska a 25 z České republiky, z toho 20 z českých základních škol). Odpovědi z českých základních škol byly hodnoceny celkově, nikoliv odděleně podle krajů). **„Úroveň přeshraniční spolupráce“ (EI4)**

² Kienbaum Management Consultants GmbH (2014): Ex-ante evaluace Programu spolupráce na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2014-2020 včetně provedení strategického posouzení vlivů na životní prostředí; září 2014.

O účast v průzkumu byli požádáni všichni lead partneři a projektoví partneři, jejichž projekt spolupráce byl schválen v období od prosince 2015 do prosince 2020. Pokud jsou partneři zapojeni do více projektů, měl být pro každý projekt vyplněn jeden dotazník.

Bylo dosaženo vyrovnaného počtu **219 odpovědí** (118 ze Saska a 101 z České republiky).

Vyhodnocení odborných statistik

U dvou ukazatelů výsledku EI2.2 a EI3.2 byla provedena statistická hodnocení v Sasku, Durynsku a na českém programovém území:

- Přenocování v rámci cestovního ruchu
- Podíl nezaměstnaných ve věku 15-24 let (míra)

1.4.4 Analýza dostupných závěrečných zpráv

Cílem hodnocení ukončených projektů bylo charakterizovat partnerství a jeho interakci, popsat dosažené výsledky projektu a blíže představit realizaci komunikačních aktivit.

Pro hodnocení bylo použito 6 hlavních kritérií, která jsou specifikována dílčími kritérii:

- Složení partnerství (jediný výběr)
- Intenzita spolupráce (vícenásobný výběr)
- Přeshraniční charakter dosažených výsledků (vícenásobný výběr)
- Typ dosažených výsledků (vícenásobný výběr)
- Následné využití výsledků / praktický význam (vícenásobný výběr)
- Účinnost komunikačních aktivit? (vícenásobný výběr)

Zdrojem informací pro hodnocení byly dvojjazyčné závěrečné zprávy (formuláře) a přílohy, které byly v jednotlivých případech k dispozici.

Celkem bylo analyzováno 72 závěrečných zpráv, což je 82 % závěrečných zpráv dostupných k únoru 2022. Ze 72 projektů je 41 lead partnerů ze Saska a 31 lead partnerů z České republiky.

V každé investiční prioritě bylo posouzeno nejméně 73 % dostupných závěrečných zpráv (viz tabulka 3), což představuje dobrý reprezentativní průřez.

Tabulka 3. Závěrečné zprávy analyzované podle investičních priorit

Závěrečné zprávy k dispozici 02.2022		Hodnocené projekty	
IP	Počet	Počet	Podíl v %
5b	12	11	92 %
6b	1	1	100 %
6c	16	12	75 %
6d	11	8	73 %
10b	31	27	87 %
11b	17	13	76 %
Celkem	88	72	82 %

Zdroj: Metis

1.4.5 Internetová rešerše k projektům

Za účelem zjištění informací i o projektech, které nejsou pokryty doprovodným monitoringem, byl proveden průzkum internetových stránek projektů a dalších relevantních webových stránek. K vybraným projektům existují také informace na webových stránkách programu (www.sn-cz2020.eu). Nicméně podle Příručky pro práci s veřejností není tvorba projektových internetových stránek pro projektové partnery závazná. Proto ještě pořád není standardem, aby dávaly projekty na web relevantní informace. Mnozí kooperační partneři přesto možnosti informovat online o aktivitách projektu a dosažených výsledcích využívají.

1.5 Proces diskuse a schvalování

Zpráva k dopadové evaluaci byla vyhotovena ve dvou jazykových verzích a upřesněna a odsouhlasena v několika kolech konzultací.

- Předložení hrubé verze zprávy v německém jazyce v červnu 2022.
- Zpětná vazba Řídícího orgánu a diskuse zprávy na setkání v Drážďanech.
- Revize hrubé verze zprávy a dodání pracovní verze závěrečné zprávy v němčině v srpnu 2022.
- Předání pracovní verze závěrečné zprávy v češtině v září 2022.
- Zpracování zprávy v rámci zasedání rozšířené Řídící skupiny dne 3. listopadu 2022 v Drážďanech. (Stanoviska ke zprávě na základě dotazníku týkajícího se kvality zprávy v rámci zasedání rozšířené Řídící skupiny v říjnu 2022)
- Přepřacování zprávy a její předložení v německém jazyce v prosinci 2022.
- Předložení přepracované závěrečné zprávy v českém jazyce v lednu 2023.
- Konzultace se členy Řídící skupiny.
- Konečná úprava zprávy na základě závěrečných připomínek řídicí skupiny (v německé a české verzi zprávy).
- Plánované převzetí závěrečné zprávy v dubnu 2023.

2 Stav provádění programu spolupráce

2.1 Stav finančního realizace

Financování a priority programu spolupráce

V rámci programu spolupráce je k dispozici přibližně 148,5 milionu eur z EFRR na financování projektů a 9,5 milionu eur na technickou pomoc při provádění programu, tj. celkem přibližně 158 milionů eur na celý program.

Stav schvalování a vyplácení prostředků

Stav provádění Programu spolupráce byl analyzován na základě údajů z monitoringu shromážděných SAB.

Byl použit stav údajů z konce roku 2021 a aktualizované údaje z první poloviny roku 2022. Vzhledem k různým stavům údajů v současném programu se mohou prezentované údaje mírně lišit, což však nemá vliv na provedení evaluace.

Od zahájení procesu podávání žádostí v roce 2016 do konce roku 2021 bylo v Programu spolupráce schváleno 159 projektů (aktuální stav květen 2022: 162 projektů³) v celkovém objemu přibližně 150 milionů eur (prostředky EU bez technické pomoci).

To odpovídá využití rozpočtu programu na 101 %. 83 % schválených prostředků již bylo vyplaceno (viz tabulka 4 níže).

Tím bylo dosaženo plného čerpání finančních prostředků ve všech pěti prioritních osách. Čerpání finančních prostředků bylo u prioritní osy 3 (vzdělávání) a 4 (udržitelná spolupráce v rámci partnerství) dokonce překročeno.

Vzhledem k současnému velmi pokročilému stavu implementace rozhodl Monitorovací výbor na svém zasedání dne 9. 12. 2021 o zastavení příjmu žádostí v prioritních osách 3 a 4.

Prioritní osy 1 (Ochrana proti katastrofám) a 2 (IP Přírodní a kulturní dědictví) byly uzavřeny již v roce 2016. To znamená, že od rozhodnutí Monitorovacího výboru nebyly v Programu spolupráce Sasko – Česká republika 2014-2020 přijaty žádné další projektové žádosti.

Ve všech čtyřech česko-saských euroregionech jsou stále k dispozici finanční prostředky ve fondech malých projektů (FMP).

Základním předpokladem prohloubení spolupráce je samozřejmě včasná realizace schválených projektů spolupráce, a to navzdory vlivu koronavirové pandemie.

³ V březnu a květnu 2022 byly schváleny 3 projekty:

IP 10b: Hospodářská zvířata a jejich význam pro člověka - společné přírodní bohatství euroregionu

IP 10b: Demokracie nad propastí? Dezinformace versus mediální gramotnost (DemoDes)

IP 11b: Posouzení stavu lesa a ohrožení pískovcových skal, které nejsou souvisle zpevněné.

Tabulka 4. Stav schválení a čerpání podle prioritních os a specifických cílů (fondy EU), konec roku 2021.

Prioritní osa / Specifické cíle	Plánované prostředky EU (zaokrouhleno) v milionech EUR	Počet schválených projektů	Schválené finanční prostředky EU (zaokrouhleno) v milionech EUR	Vyplacené prostředky EU (zaokrouhleno) v milionech EUR	Stav schvalování v %	Stav čerpání v %
Prioritní osa 1 - Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik	15,8	12	15,6	15,5	99 %	99 %
1 Zintenzivnění přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti (5b)	15,8	12	15,6	15,5	99 %	99 %
Prioritní osa 2 - Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	68,7	51	69,2	59,4	101 %	86 %
2.1 Zlepšení přeshraniční ochrany vod za účelem zvýšení kvality vod (6b)	7,9	3	7,4	6,6	94 %	89 %
2.2 Zachování turistické atraktivity prostřednictvím udržitelného zhodnocení společného přírodního a kulturního dědictví (6c)	51,3	34	53,1	45,1	104 %	85 %
2.3 Prohloubení přeshraniční spolupráce za účelem zachování a podpory biologické rozmanitosti (6d)	9,5	14	8,6	7,7	91 %	89 %
Prioritní osa 3 - Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení	27,7	50	28,7	23,6	104 %	82 %
3.1 Rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání (10b)	27,7	26	28,7	23,6	104 %	82 %
3.2 Zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí (10b)		24				
Prioritní osa 4 - Posilování institucionální kapacity veřejných orgánů a zúčastněných stran a přispívání k účinné veřejné správě	36,3	46	36,9	27,4	102 %	74 %
4 posílení a rozvoj přeshraniční spolupráce na podporu dalšího společného rozvoje pohraničí (11b)	36,3	46	36,9	27,4	102 %	74 %
Celý program bez technické podpory	148,5	159	150,3	125,9	101 %	84 %
PA 5 – Technická podpora	9,5	174	9,5	7,5	100 %	79%
5 Zajištění a posílení efektivity a hospodárnosti programu	9,5	174	9,5	7,5	100 %	79%
Celý program s technickou podporou	158		159,8	133,4	101 %	83 %

Zdroj: Plánované prostředky podle Programového dokumentu; údaje o schválení a čerpání k 31. 12. 2021.

2.2 Rozšířená analýza projektů, kooperačních partnerů, intervenčních kódů, opatření a vzorců prostorového rozložení

Klíčové údaje o projektech a kooperačních partnerech

Ke konci roku 2021 bylo schváleno 159 projektů s 502 kooperačními partnery (včetně vícenásobných účastníků)⁴, z toho – při rovnoměrném rozložení – 243 ze Saska a 259 z České republiky. Nejvíce projektů (50) a partnerů pro spolupráci (143) je v oblasti vzdělávání (IP 10b).

I když je více kooperačních partnerů z České republiky, nejvíce lead partnerů (63 %) pochází ze Saska.

Co se týče rozdělení dotačních prostředků z EU, přibližně 60 % je přiděleno saským a 40 % českým partnerům.

Bez započtení subjektů zapojených do více projektů se na realizaci programu podílí 313 kooperačních partnerů, z toho 161 z České republiky a 152 ze Saska. Cílová skupina projektů spolupráce je na obou stranách hranice kvantitativně srovnatelná.

Tabulka 5. Klíčové údaje o kooperačních partnerech

PO	IP	Počet kooperačních partnerů (vícenásobné počty)	Počet KP z CZ	Počet KP ze SN	Počet LP z CZ	Počet LP ze SN	Objem dotací EU pro CZ KP	Objem dotací EU pro SN KP
1	5b	44	23	21	7	5	6.139.102	9.374.770
2	6b	11	5	6	1	2	2.930.529	4.510.496
	6c	123	62	61	17	17	22.967.181	29.844.256
	6d	48	26	22	2	12	2.850.112	5.491.448
3	10b	143	75	68	16	34	11.114.716	17.181.080
4	11b	133	68	65	16	30	14.069.468	22.252.972
	Celkem	502	259	243	59	100 (63 %)	60.071.107	88.655.022 (60 %)

Zdroj: SAB, objem dotací k 16. 5. 2022, KP = kooperační partner, LP = lead partner

Časový harmonogram realizace projektů

Při analýze časového průběhu je třeba rozlišovat mezi „dokončením“ projektu odpovídajícím době trvání projektu a „uzavřením projektu“.

V době druhé fáze hodnocení Dopadové evaluace na přelomu let 2021 a 2022 bylo dokončeno 76 % schválených projektů (121 z celkových 159 schválených projektů) v souladu s plánovanou dobou trvání projektu, což představuje dobrý základ pro evaluaci.

To ovšem neznamená, že závěrečné zprávy jsou již ve všech případech k dispozici a že kontrolní orgány již mohly prověřit využití finančních prostředků a dosažení hodnot

⁴ Bylo podáno 284 žádostí. Ke květnu 2022 bylo schváleno 162 projektů, což odpovídá úspěšnosti 57 %; část projektů tvoří zrušené projekty a rezervní projekty; čistá míra zamítnutí je 36 %, což svědčí o selektivním výběrovém procesu.

ukazatelů. Projekt je možné uzavřít až po předložení závěrečné zprávy a závěrečného vyúčtování a po kontrole využití finančních prostředků, což může trvat až jeden rok.

V květnu 2022 předložilo 55 % projektů (88) závěrečnou zprávu, která bude dále prověřována.⁵

Podle údajů SAB týkajících se ukazatelů bylo ze 159 schválených projektů ke konci roku 2021 skutečně dokončeno pouze 14 % (23) a u dalších 40 % (63) proběhla kontrola čerpání finančních prostředků kontrolním orgánem. U většiny schválených projektů (46 %) nebyla realizace a čerpání finančních prostředků dosud zkontrolována. Jestliže čerpání finančních prostředků dosud nebylo auditováno, nejsou k dispozici aktuální závěrečné hodnoty ukazatelů.

Podle plánu z prosince 2018 by mělo být do konce roku 2021 dokončeno 97 % projektů. V průběhu programového období však došlo k výraznému prodloužení doby trvání projektů z důvodu potíží s realizací nebo nedostatkem národního spolufinancování.

Ke zpoždění v realizaci projektů došlo již před rokem 2020, ale koronavirová pandemie jej ještě prohloubila. U 67 projektů (k dubnu 2022 podle JS), což je více než 40 % schválených projektů, bylo nutné prodloužit dobu trvání projektu⁶. Průměrně se projekty prodloužily přibližně o 7 měsíců.

Celkově je u jednotlivých projektů požadováno prodloužení termínu do března 2023; původně měly být všechny projekty dokončeny do roku 2022.

Tabulka 6. Stav dokončených projektů podle délky trvání projektu v porovnání s prosincem 2018 a únorem 2022 (šedá = projekce)

Rok ukončení projektu	Podíl dokončených projektů (k 12/2018)	Podíl dokončených projektů (k 02/2022)	Hodnocení dopadů
2018	9 %	7 %	Fáze 1 (od konce roku 2018)
2019	56 %	35 %	
2020	92 %	58 %	Etapa 2 (stav do konce roku 2021)
2021	97 %	76 %	
2022	100 %	99 %	
2023		100 %	
Stav schválených projektů	126	159	

Zdroj: Vlastní hodnocení, SAB, seznam projektů, stav k 16.2.2022.

⁵ Z projektů ukončených na začátku roku 2022 (121, což představuje 76 % ze 159 schválených projektů) předložilo do května 2022 závěrečnou zprávu 55 % schválených projektů (88 ze 159).

⁶ Změna byla nutná z důvodu koronavirové pandemie u celkem 76 projektů ze 161 schválených projektů (47 %, k 27. dubnu 2022 podle JS). Změny se týkaly především posunů v délce trvání projektů a změn ve financování.

Rozložení objemu dotací

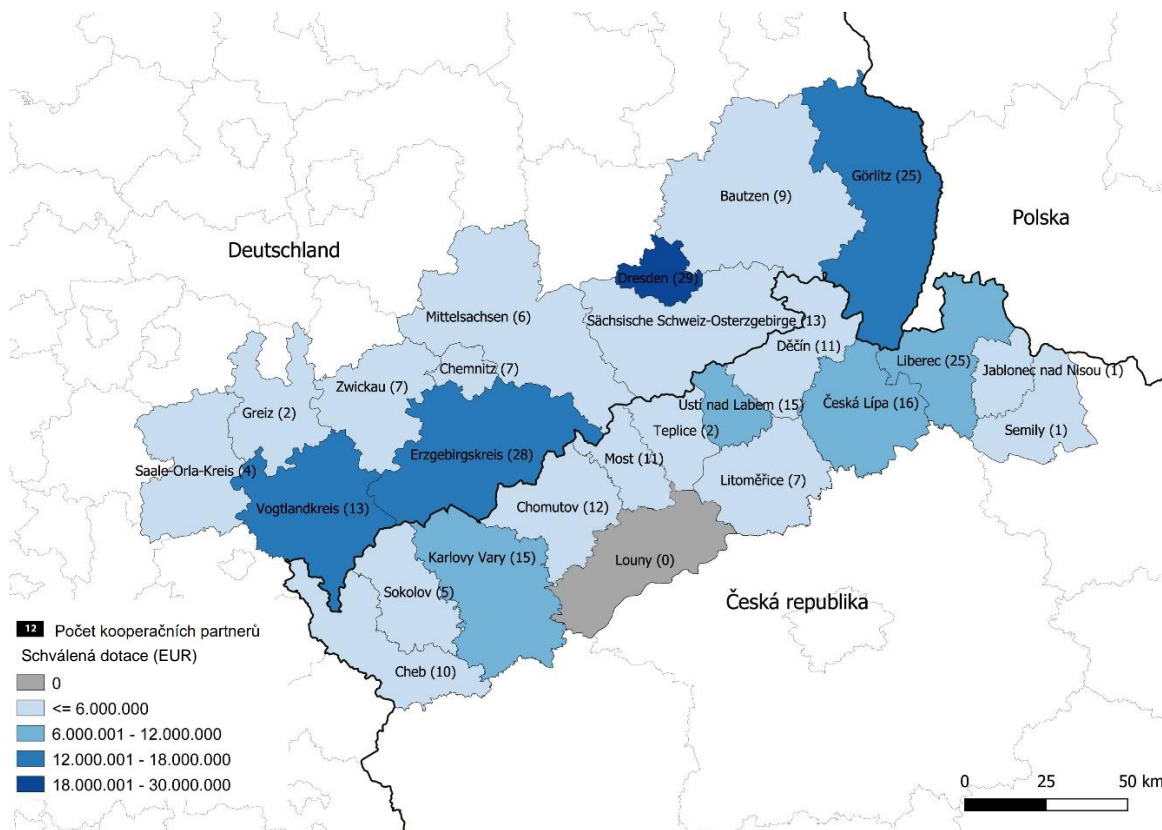
Objem dotací je rozdělen na 60 % pro saskou stranu (88,9 mil. EUR) a 40 % (60,3 mil. EUR) pro českou stranu.

V Sasku se kooperační partneři nacházejí ve všech okresech programového území. Také v České republice jsou kooperační partneři ze všech okresů s výjimkou okresu Louny.

Většinu dotací získaly instituce v následujících regionech: Kreisfreie Stadt Dresden, Erzgebirgskreis, Landkreis Görlitz, Vogtlandkreis, Liberec, Ústí nad Labem, Karlovy Vary, Česká Lípa (okres a město).

Následující mapa (obrázek 3) ukazuje regionální rozložení objemu dotací programu a počet partnerů v jednotlivých německých, resp. českých okresech (viz tabulka 69 v příloze).

Obrázek 3. Regionální rozložení objemu dotací celého programu a partnerů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů SAB z 12. 5. 2022 (viz podrobná tabulka v příloze). S výjimkou institucí, které se nacházejí mimo programovou oblast.

S ohledem na investiční priority (IP) a země jsou dotace v IP 6c relativně vyvážené, zatímco v IP 6d bylo jejich rozložení vyvážené nejméně.

Tabulka 7. Objem dotací podle země a IP

IP	Objem (schválených) příspěvků EU pro partnery CZ	Objem (schválených) příspěvků EU pro partnery SN	Součet
5b	40 %	60 %	100 %
6b	39 %	61 %	100 %
6c	43 %	57 %	100 %
6d	34 %	66 %	100 %
10b	39 %	61 %	100 %
11b	39 %	61 %	100 %
Celkem	40 %	60 %	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů SAB z 12. 5. 2022 (dotace na úrovni partnerů).

Objem dotačních prostředků podle intervenčních kódů

Při posouzení na základě intervenčních kategorií jde většina prostředků do posilování kapacity veřejných orgánů (24 %), kulturního dědictví (13 %), turistického ruchu včetně souvisejících služeb (13 %), zlepšení relevance trhu práce a vzdělávacího systému (11 %), ochrany proti katastrofám (10 %), stejně jako do vzdělávání a celoživotního vzdělávání (8 %) a ochrany životního prostředí (6 %) (viz následující tabulka 8).

Tabulka 8. Objem dotačních prostředků podle intervenčních kódů

PO	Intervenční kategorie	Dotace (EU) v EUR	Podíl
1	087 Ochrana proti katastrofám	15.513.872	10 %
2	021 Vodohospodářství	7.441.025	5 %
	034 Stavba silnic	14.189.890	10 %
	085 Ochrana přírody	8.341.560	6 %
	092 Turistický ruch	14.221.149	10 %
	093 Služby v turistickém ruchu	4.396.171	3 %
	094 Kulturní dědictví	20.004.227	13 %
3	117 Výchova	12.041.566	8 %
	118 Zlepšení relevance trhu práce a vzdělávacího systému	16.612.220	11 %
4	119 Kapacita veřejných orgánů	36.441.579	24 %
	Celkem (zaokrouhleno)	149.203.259	100 %

Zdroj: SAB, stav k 16.05.2022

Realizace podle specifických cílů a opatření

Níže uvedená tabulka č. 9 ukazuje stav provádění programu spolupráce podle 7 specifických cílů a 17 opatření. Většina opatření má nízkou alokaci prostředků, pouze několik opatření má vyšší alokaci. Na šest opatření s nejvyšším objemem finančních prostředků připadá 66 % alokovaných finančních prostředků.

Tabulka 9. Stav realizace podle opatření

PO	IP	SC	Opatření – zkrácený název		Počet projektů	Počet partnerů	Objem příspěvků EU (schválených) v EUR	Podíl v %
1	5b	1	1.1.1	Koncepční protipovodňová ochrana	2	7	1.918.424	1,3 %
			1.1.2	Přeshraniční investice do výstroje a vybavení	9	35	13.522.054	9,0 %
			1.1.3	Společná cvičení, odborná příprava a školení, podpora práce s mládeží, vztahy s veřejností	1	2	122.132	0,1 %
2	6b	2.1	2.1.1	Zlepšení kvality vody v přeshraničních povodích	3	11	7.441.025	5,0 %
			6c	2.2	2.2.1	Investice do zachování a ochrany, propagace a rozvoje kulturního a přírodního dědictví	13	43
	2.2.2	Podpora kulturního a venkovského cestovního ruchu			12	53	14.891.481	9,9 %
	2.2.3	Rozvoj turisticko-kulturní infrastruktury včetně s ní související dopravní infrastruktury			3	10	14.238.237	9,5 %
	2.2.4	Společný vývoj koncepcí a produktů, realizace společných marketingových opatření, propojení jednotlivých zařízení a tvorba systémů pro společný management			6	17	4.589.648	3,1 %
	6d	2.3	2.3.1	Společné plánování, přeshraniční management a realizace společných opatření v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, péče o krajinu, ochrany půdy a lesů včetně biotopů, biodiverzity a sítě NATURA 2000	14	48	8.605.163	5,7 %
3	10b	3.1	3.1.1	Podpora předškolního vzdělávání	4	11	1.435.422	1,0 %
			3.1.2	Podpora environmentálního vzdělávání a ekologického povědomí	10	25	3.801.073	2,5 %
			3.1.3	Zlepšování jazykové vybavenosti a mezikulturních kompetencí	12	33	6.798.302	4,5 %
		3.2	3.2.1	Podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání	6	17	3.020.787	2,0 %
			3.2.2	Podpora opatření v rámci přeshraniční odborné přípravy	10	33	8.667.548	5,8 %
			3.2.3	Kooperační opatření vysokých škol	8	24	4.964.267	3,3 %
4	11b	4	4.1.1	Partnerská spolupráce ve všech oblastech společenského života	42	125	23.107.882	15,4 %
			4.1.2	Společný fond malých projektů	4	8	13.798.709	9,2 %
Celkem					159	502	150.314.324	100,0 %

Zdroj: Monitoring SAB k 31. 12. 2021, vlastní hodnocení PO = prioritní osa IP = investiční priorita SC= specifický cíl.

Velikostní struktura projektů

Na jeden projekt spolupráce připadá v průměru 573 143 EUR z prostředků EU (v průměru 921 008 EUR) a realizují ho 3 partneři.

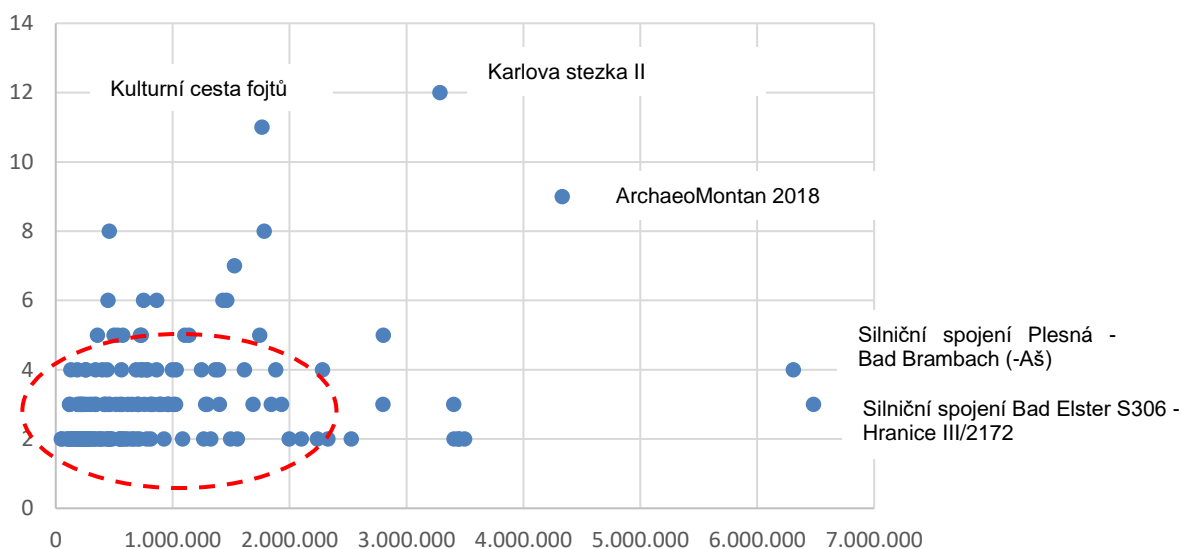
88 % projektů má maximálně 4 projektové partnery a jejich rozpočet je maximálně 2 miliony EUR (viz zvýraznění v rozptylovém diagramu níže).

Existují 3 velmi rozsáhlé projekty s dotací EU přesahující 4 miliony eur: 2 silniční projekty a projekt „ArchaeoMontan“, všechny náleží do IP 6c.

Pouze 3 projekty mají více než 8 partnerů: „ArchaeoMontan“ s 9 partnery, „Kulturní cesta fojtů“ s 11 partnery a „Karlova stezka II“ s 12 partnery.

Obrázek 4 níže ukazuje rozptylový diagram znázorňující oba atributy.

Obrázek 4. Rozdělení projektů podle objemu dotačních prostředků z EU (vodorovná osa) a počtu kooperačních partnerů (svislá osa)

Zdroj: SAB, stav k 16. květnu 2022.

Subjekty zapojené do většího počtu projektů

Většina spolupracujících partnerů (88 %) se podílí na jednom nebo dvou projektech.

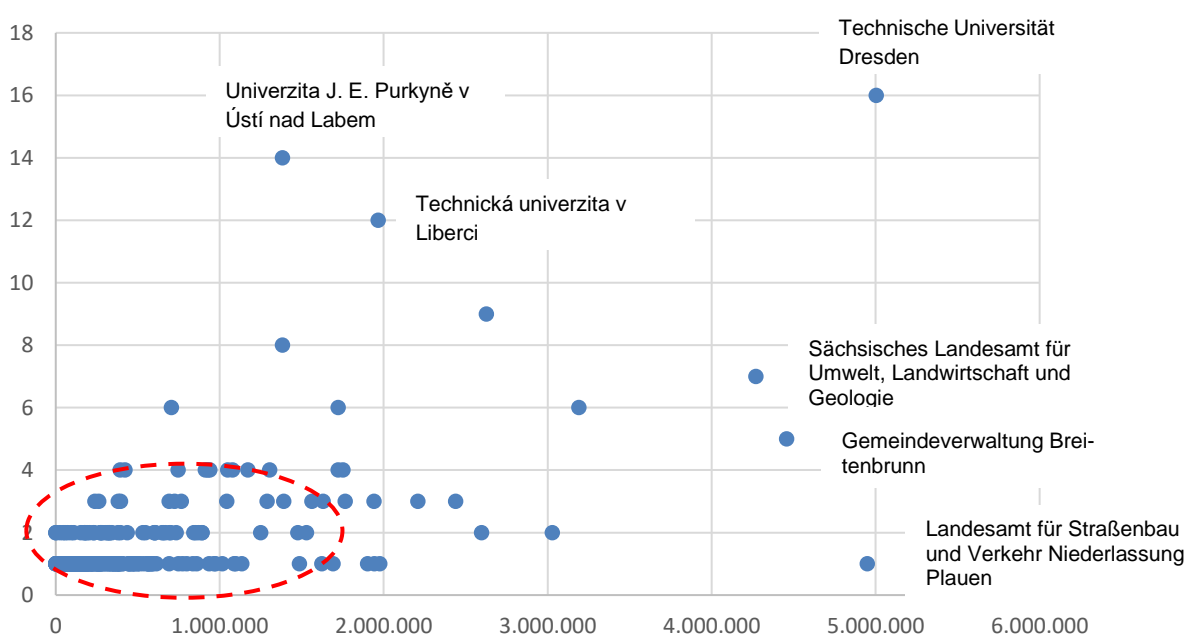
Některé instituce jsou také zapojeny do mnoha projektů jako lead partneři nebo projektoví partneři. Následující instituce (seřazené podle počtu projektů) jsou hlavními zadavateli více projektů (viz také rozptylový diagram na obrázku 5).

Počet zapojení do projektů spolupráce:

- Technische Universität Dresden (16)
- Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (14)
- Technická univerzita v Liberci (12)

- TU Bergakademie Freiberg (9)
- Ústecký kraj (8)
- Saský zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii (7)
- Město Boží Dar (6)
- Technische Universität Chemnitz (6)
- Česká republika – Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje (6)
- Obec Breitenbrunn (5)

Obrázek 5. Rozložení partnerů (institucí, zařízení) podle objemu dotací (vodorovná osa) a podle počtu projektů (svislá osa), na kterých se podílejí

Zdroj: SAB, stav k 16.05.2022

Pozoruhodná je široká účast aktérů zaměřených na výzkum, kteří se v různých rolích programu spolupráce účastní. Podle zjištění hodnotitele získává přibližně 26 institucí zaměřených na výzkum zhruba 17 % grantových prostředků programu (bez technické pomoci).

Ve 28 projektech přebírají roli lead partnera subjekty zaměřené na výzkum.

Například mezi Technickou univerzitou v Drážďanech a Technickou univerzitou v Liberci existuje silná osa spolupráce. Obě univerzity se podílejí na mnoha projektech a také společně projekty realizují (viz případová studie „Propojení zdrojů“).

Ale i další subjekty jsou zapojeny vícenásobně do programu spolupráce, například sousedící obce Breitenbrunn a Město Boží Dar (viz případová studie „Přírodní a kulturní dědictví“).

Vytváření sítí aktérů je podrobněji zmapováno v následující části.

2.3 Síťová analýza struktury aktérů a jejich vztahů

Pro lepší pochopení „uzlů a os aktivit“ v česko-saském kontextu aktérů byla provedena navazující síťová analýza (viz následující obrázek 6).

Síťová analýza je založena pouze na vztazích 313 spolupracujících partnerů a 159 projektů (nejsou zahrnuty dotační prostředky).

- Kooperační partneři jsou znázorněni červeně. Velikost jednotlivých kroužků závisí na počtu projektů, na kterých se podílejí.
- Projekty jsou vyznačeny zeleně. Čím více partnerů se na projektu podílí, tím větší je kroužek.

Poznámka

Vzhledem k tomu, že síťovou analýzu je obtížné graficky zobrazit v celém rozsahu, je grafika (s možností zvětšení) přiložena ke zprávě samostatně.

Výsledek síťové analýzy působivě ukazuje, že je možné z projektů a aktérů sestavit různé klastry:

Hlavní klastr

V hlavním klastru (viz obrázek 7) jsou subjekty aktivní ve více tématech soustředěny uprostřed. Jedná se zejména o subjekty zaměřené na výzkum (např. univerzity), které jsou zapojeny do mnoha projektů. Ze všech kooperačních partnerů spolupracujících v rámci programu jsou nejlépe propojeni aktéři orientovaní na výzkum.

Kromě toho je do husté sítě s mnoha vztahy zapojen i český Ústecký kraj a Saský zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii.

Tematicky se projekty zabývají mnoha různými oblastmi činnosti, například kulturním dědictvím, ochranou a podporou biologické rozmanitosti, znečišťováním ovzduší, krajinným plánováním a ekologií nebo profesní přípravou a dalším vzděláváním.

Dílčí klastr

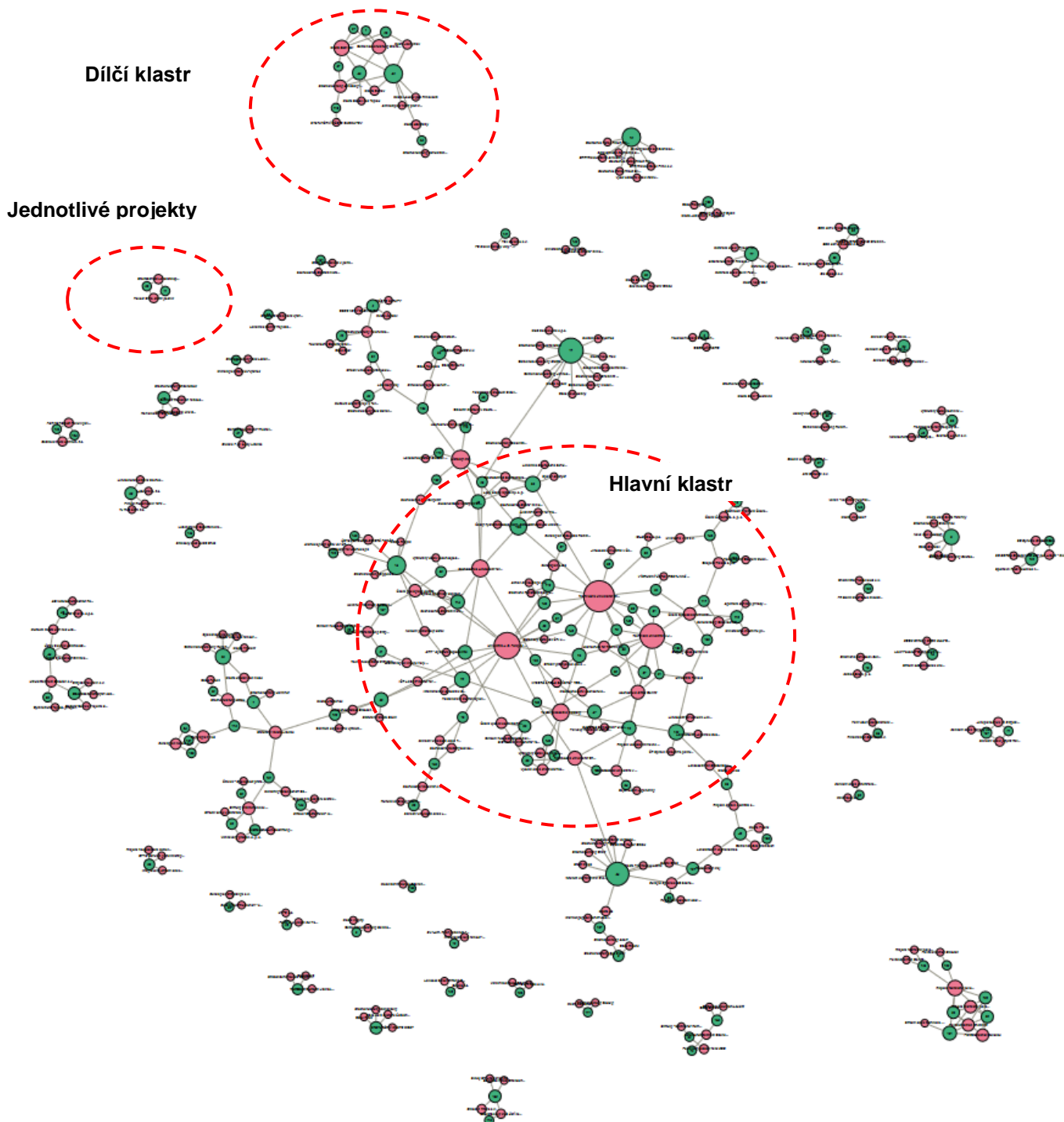
Stejně tak existují některé vedlejší klastry, které jsou většinou tematicky strukturované, například v oblasti bezpečnosti nebo životního prostředí. Obce Breitenbrunn a Město Boží Dar, stejně jako Zittau a Liberec, vytvářejí také vlastní dílčí klastry vzhledem k jejich úzkému vztahu v několika projektech (viz obrázek 8).

Další vedlejší klastry se vytvářejí kolem projektu 34 „Kulturní cesta fojtů/ Kulturweg der Vögte“, který se skládá z městských úřadů i subjektů cestovního ruchu (viz obrázek 9), a kolem projektu 17 „Karlsruhe II - Weiterentwicklung und Fortführung der Karlsruhe“/ „Karlova stezka II – další rozvoj a pokračování Karlovy stezky“ (viz obrázek 10).

Individuální projekty

Kromě toho existuje řada dalších individuálních projektů (viz obrázek 6) s aktéry, kteří nemají žádný vztah k jiným projektům nebo kooperačním partnerům. Jedná se například o sportovní kluby, kulturní instituce nebo jiné obecní a městské úřady.

Obrázek 6. Síť 159 projektů a 313 subjektů s modelovými klastry

Grafika vytvořená pomocí softwaru gephi (<https://gephi.org/>). Projekty bohužel nelze rozlišit barevně podle témat. Podrobné síťové znázornění poskytuje hodnotitel na vyžádání (resch@metis-vienna.eu).

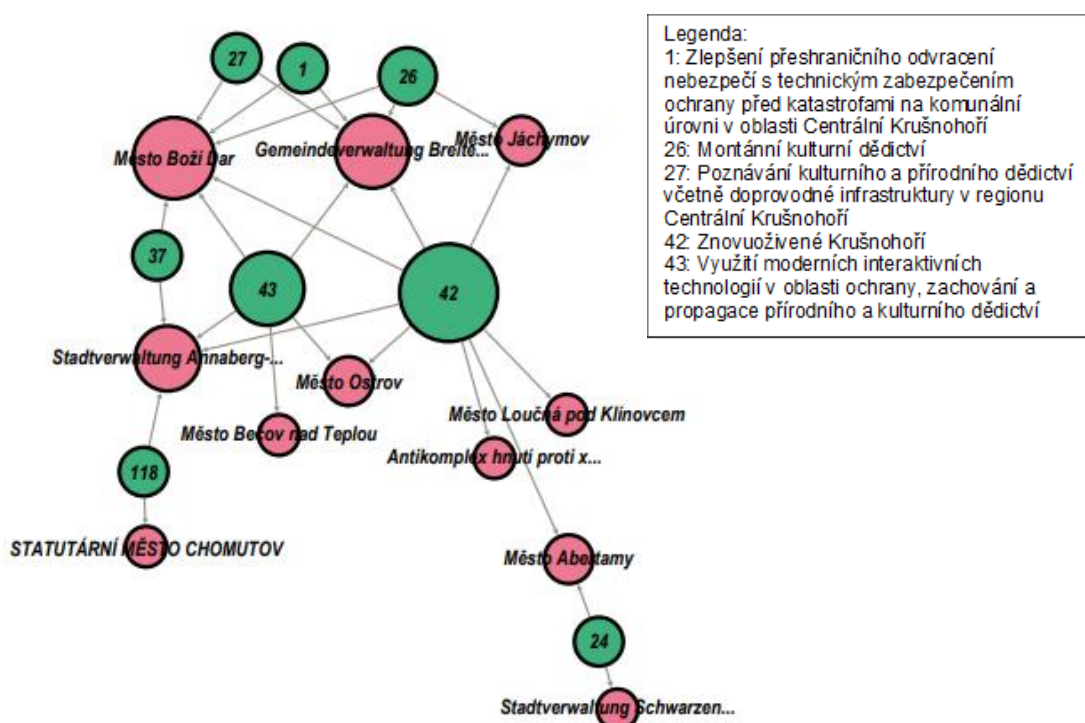

Vedlejší klastr kolem města Boží Dar a obce Breitenbrunn (subjekty zapojené do většího množství projektů)

V programovém období 2014-2020 se město Boží Dar a obec Breitenbrunn podílejí společně na pěti projektech v rámci programu spolupráce CZ-SN a do dalších projektů jsou zapojeny jako individuální partneři (viz výřez síťové analýzy).

Oba kooperační partneři již byli zapojeni do sedmi projektů v rámci programu Ziel 3 / Cíl 3 2007-2013 (zdroj: seznam příjemců zveřejněný na internetových stránkách Programu spolupráce).

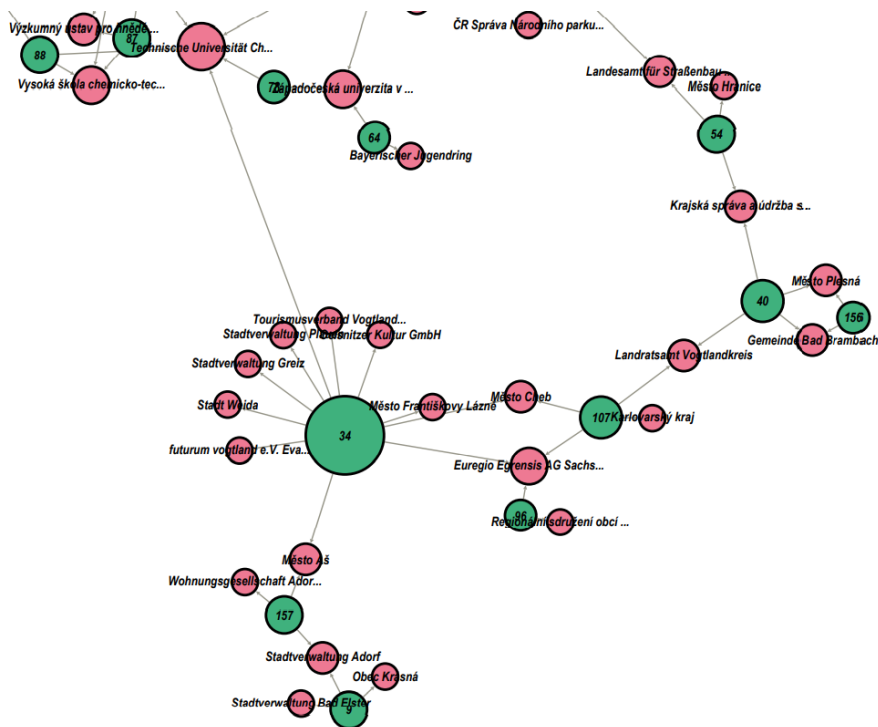
Obrázek 8. Síť okolo města Boží Dar a obce Breitenbrunn (subjekty zapojené do více projektů v programu Interreg)

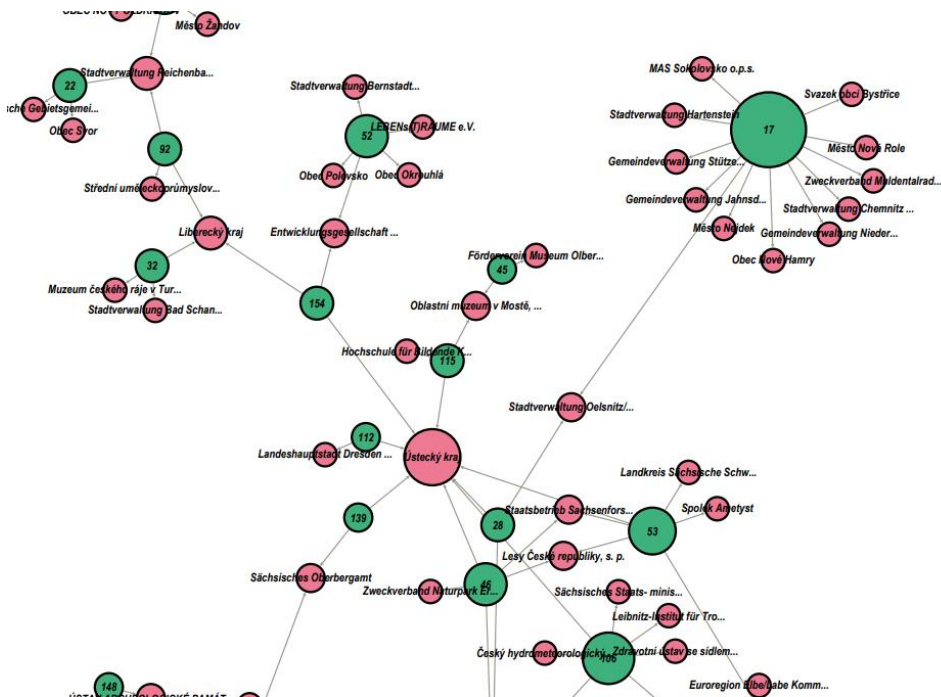
Zdroj: Metis

Další vedlejší klastr související s projekty „Kulturní cesta fojtů“ / „Kulturweg der Vögte“ a „Karlova cesta II“ / „Karlsruhe II“ jsou zobrazeny na následující straně.

Obrázek 9. Vedlejší klastř 34 „Kulturní cesta fojtů“

Obrázek 10. Vedlejší klastř Ústecký kraj a Projekt 17 „Karlova cesta II“

3 Charakteristika kooperačních partnerů a spolupráce

3.1 Úvod, přehled

Fungující přeshraniční partnerství a spolupráce jsou základním předpokladem pro dosažení cílů programu. Tato kapitola představuje výsledky průzkumu ve vztahu k partnerství. Výsledky nelze rozlišovat podle specifických cílů, protože by vzhledem k příliš nízkému počtu odpovědí v některých oblastech ztratily výsledky smysl (např. IP 6b s pouhými 3 projekty).

Datové podklady

V lednu a únoru 2022 byli všichni lead partneři a projektoví partneři, jejichž projekt spolupráce byl schválen v období od prosince 2015 do prosince 2020, požádáni o účast na online průzkumu. Dvojazyčné dotazníky byly vytvořeny externím hodnotitelem a průzkum byl technicky administrován Jednotným sekretariátem (SAB) prostřednictvím účastnického portálu Saska.

Bylo dosaženo vyrovnaného počtu 219 odpovědí (118 ze Saska a 101 z České republiky).

Tento průzkum rovněž poskytl údaje o charakteristikách kooperačních partnerů, spolupráci a změnách v intenzitě spolupráce.

3.2 Typ zúčastněných kooperačních partnerů

Program spolupráce má oslovit různé cílové skupiny.

Výsledky online průzkumu ukazují, že byla úspěšně oslovena zejména početná skupina orgánů veřejné správy nebo jiných institucí/orgánů veřejné správy (stát, spolkové země, okresy, obce nebo jimi podporované instituce) a že mezi touto cílovou skupinou je podpora projektů obzvláště vysoká.

Na průzkumu se podílela také řada univerzit a dalších vzdělávacích institucí, které se účastnily programu spolupráce jako lead partneři nebo projektoví partneři.

Častěji zastoupenými cílovými skupinami jsou také nezisková sdružení a nevládní organizace (NGO).

Ostatní cílové skupiny, jako jsou organizace sociálních partnerů, obchodní a profesní sdružení, komory nebo ekonomicky aktivní podniky, jsou do projektů spolupráce zapojeny v malé míře nebo vůbec (viz následující tabulka 10), ale mohou se na program spolupráce podílet v jiných rolích (např. v Monitorovacím výboru).

Tabulka 10. Jaké zařízení / organizaci / instituci zastupujete?

Odpověď	absolutně	relativně
Orgán veřejné moci nebo jiné instituce/orgány veřejné správy (stát, země, okresy, obce nebo jimi podporované instituce).	102	46,6 %
Univerzita / vysoká škola	31	14,2 %
Neziskové sdružení	24	11,0 %
Ostatní (např. veřejná výzkumná instituce, společnost s ručením omezeným (nezisková), nadace)	20	9,1 %
Vzdělávací instituce	16	7,3 %
Nevládní organizace (NGO)	14	6,4 %

Účelové sdružení (např. sportovní sdružení, sdružení cestovního ruchu, účelové sdružení obcí)	5	2,3 %
Ekonomicky aktivní společnost	3	1,4 %
Podnikatelská a profesní sdružení, komory	2	0,9 %
Církevní sbor	2	0,9 %
Organizace sociálních partnerů	0	0,0 %
	219	100,0 %

Zdroj: Online průzkum 2022; n = 219

Jiné: např. veřejná výzkumná instituce, společnost s ručením omezeným (nezisková), nadace.

Poznámka: Podle informací poskytnutých SAB dne 10. 11. 2022 neexistují žádné podrobné informace o typu zapojených kooperačních partnerů, které by nepocházely z online průzkumu a zahrnovaly všechny kooperační partnery.

Programu se zúčastnili převážně zkušení kooperační partneři

Partneři zapojení do programu již mají s přeshraniční spoluprací většinou zkušenosti. Většina respondentů (73 %) uvedla, že se zapojila již v předchozím programovém období 2007-2013 (Cíl 3) s jedním nebo více projekty v rámci Programu spolupráce Česká republika – Sasko. Pouze 27 % respondentů dříve nerealizovalo žádný projekt v průběhu programu Cíl 3 (období financování 2007-2013).

Ze skupiny respondentů s předchozí zkušeností, která tvoří 73 % respondentů, uvedla více než polovina (54 %) z nich, že má velké nebo velmi velké zkušenosti s přeshraniční spoluprací s partnery / organizacemi / podniky z partnerského regionu Sasko / Česká republika.

Tabulka 11. Jak velké máte zkušenosti s přeshraniční spoluprací s partnery / organizacemi / podniky z partnerského regionu CZ/SN?

Odpověď	absolutně	relativně
1 (velmi malé)	3	1 %
2 (malé)	12	5 %
3 (částečné)	45	21 %
4 (o něco větší)	41	19 %
5 (značné)	62	28 %
6 (velmi značné)	56	26 %
Nemohu soudit	0	0 %
	219	100 %

Zdroj: Online průzkum 2022; n = 219

3.3 Rozsah společných aktivit

Přeshraniční charakter jako podmínka pro získání dotací

Jednou z podmínek pro poskytnutí dotací na projekty v rámci programu spolupráce je, že musí mít přeshraniční charakter. Každý projekt musí splňovat tři z následujících čtyř kritérií přeshraniční spolupráce:

- společné plánování (povinné)
- společné provádění (povinné)

- společné personální obsazení
- a/nebo společné financování

V rámci online průzkumu byly tyto kroky podrobněji diferencovány a bylo zjišťováno, zda jsou jednotlivé aktivity v rámci projektových partnerství realizovány

a) společně (aktivity jsou realizovány společně),

b) odděleně (aktivity probíhají na obou stranách hranice a týkají se jednoho tématu, ale nejsou propojeny) nebo

c) jednostranně (aktivity probíhají na jedné straně hranice).

Dotazník umožňoval zadat dvojí odpověď (např. opatření jsou prováděna společně a odděleně), což je třeba vzít v úvahu při interpretaci výsledků.

Podle spolupracujících partnerů je většina činností (69 %) silně propojena. 22 % činností probíhá odděleně a pouze ve 3 % případů probíhají činnosti pouze na jedné straně hranice.

Převážně se bude pravděpodobně jednat o kombinaci aktivit, kdy čeští a saští partneři některé aktivity propojují (např. společné aktivity v oblasti řízení, společné akce), ale také realizují samostatné aktivity v rámci společného tématu na obou stranách hranice.

Tabulka 12. Jak spolupracujete se svými kooperačními partnery?

Odpověď	absolutně	relativně
Společné aktivity: Saský a český partner pracují na vývoji společných produktů; aktivity jsou silně propojeny.	178	69 %
Samostatné činnosti: Saský a český partner pracují na společném tématu na obou stranách hranice, aktivity však na sebe nenavazují nebo na sebe téměř nenavazují.	57	22 %
Jednostranné činnosti: V rámci společného tématu probíhají aktivity převážně na jedné straně hranice.	9	3 %
Odpovědi nebyly jednoznačně zařazeny do jedné ze tří kategorií	15	6 %
Účastníci (více odpovědí)	259	100 %

Zdroj: Online průzkum 2022; n = 259; možnost více odpovědí.

Zpětná vazba od respondentů opakovaně poukazuje na to, že pro spolupráci musí být k dispozici dostatečné lidské zdroje (které někdy chybí) a že program spolupráce představuje pro projektové partnery a zejména pro lead partnera velké administrativní problémy, zejména pokud jde o audit a vyúčtování projektů.

Od roku 2020 ztížila koronavirová pandemie výrazně spolupráci a téměř znemožnila fyzický kontakt.

3.4 Změna úrovně přeshraniční spolupráce

Vysvětlení

Zlepšení spolupráce mezi aktéry ze Saska a České republiky je hlavním zájmem programu a nejvyšším cílem programu spolupráce.

Změna spolupráce se měří pomocí ukazatele výsledků „úroveň přeshraniční spolupráce“ (EI4). Průzkum se týká všech kooperačních partnerů – bez ohledu na to, jakého tématu se jejich aktivita týká.

Ukazatel výsledků je nejdůležitějším ukazatelem programu, protože přímo měří hlavní cíl – zlepšení spolupráce. Změna indikátoru výsledku je přímo ovlivněna Programem spolupráce.

Ukazatel výsledků „úroveň přeshraniční spolupráce“ (EI4) se vypočítává na základě rozdílného vyvážení jednotlivých aspektů.

- a) Vzájemné porozumění, otevřenost, vstřícná atmosféra (váha 20 %)
- b) Důraz na společné zájmy (váha 10 %)
- c) Stupeň závaznosti pravidel, procesů a struktur (váha 10 %)
- d) Intenzita výměny informací, znalostí a zkušeností (váha 10 %)
- e) Intenzita konkrétní spolupráce v oblastech přímého zájmu partnerů (váha 30 %)
- f) Angažovanost a snaha partnerů o další rozvoj spolupráce (váha 20 %)

Za každý aspekt lze udělit známku od 1 (velmi dobrý) do 4 (velmi slabý).

Výsledkový indikátor EI4 byl navržen pro IP 11b, ale má význam pro program jako celek.

Výsledky průzkumů

Výsledkový indikátor je založen na průzkumu mezi kooperačními partnery týkajícího se úrovně přeshraniční spolupráce. Počet odpovědí na dotazníky se neustále zvyšoval:

- 2014: 82 LP Ziel-3 dle Evaluace Ex-Ante
- 2018: 202 LP + PP (7 % ukončených projektů)
- 2022: 219 LP + PP (76 % ukončených projektů)

Při interpretaci výsledků průzkumu se rozlišují dva aspekty:

- Změna úrovně spolupráce ve srovnání s výchozím stavem ex ante v roce 2014, jak je uvedeno v tabulce 14;
- Změna intenzity spolupráce před a po realizaci projektu spolupráce (před a po poskytnutí dotace), přičemž v době průzkumu v roce 2022 bylo realizováno více projektů než v době průzkumu v roce 2018. Výsledky průzkumu jsou uvedeny v tabulce 14 a v grafice 11.

Úroveň spolupráce

Výchozí hodnota byla stanovena rozhovory s 82 LP z Programu Cíl 3 (podle Ex-Ante evaluace).

Během průzkumu, který se prováděl v rámci Ex-ante evaluace v roce 2014, byl vážený průměr všech hodnocení 1,54.

V online průzkumu v roce 2018 bylo dosaženo mírného zlepšení se zjištěnou hodnotou 1,47 (nejlepší skóre je 1).

Cílová hodnota pro rok 2023 je 1,4 a v roce 2018 se jí nepodařilo zcela dosáhnout.

V průzkumu na počátku roku 2022 byla zjištěna hodnota 1,57, což je výrazný pokles oproti roku 2018 a odráží dopad koronavirové pandemie.

Je tedy možné, že cílové hodnoty 1,4 pro rok 2023 také nemusí být dosaženo.

Také hodnocení v roce 2022 (1,57) je o něco horší než základní hodnota v roce 2014 (1,54).

Tabulka 13. Stav provádění ukazatel výsledku EI4 (čím blíže je hodnota k 1, tím lépe.)

ID	Ukazatel	Výchozí hodnota (2014)	Aktuální hodnota (konec 2018)	Aktuální hodnota (od roku 2022)	Cílová hodnota (2023)
EI4	Úroveň přeshraniční spolupráce (hodnocení pomocí stupnice – průměr)	1,54	1,47	1,57	1,4

Zdroj: Online průzkum 2018, 2022, Ex-ante evaluace 2014.

Intenzita spolupráce

Pokud jde o intenzitu spolupráce, průzkumy v letech 2018 a 2022 (ve srovnání před a po financování) ukazují **konzistentní zlepšení ve všech 6 aspektech spolupráce**. Především výměna informací vykazuje jasné zlepšení. Nejmenší zlepšení lze pozorovat u závazných pravidel.

Nejvyšší intenzita spolupráce v roce 2022 je v IP 11b (spolupráce orgánů, FMP), nejnižší v IP 5b (prevence rizik). Nejvíce pozitivních změn je v IP 6c (kulturní dědictví, cestovní ruch), nejméně v IP 6b (kvalita vody).

Intenzita spolupráce se v době průzkumu v roce 2022 opět výrazně zlepšila, více než v roce 2018, což je pravděpodobně způsobeno pokrokem v realizaci projektů spolupráce.

Také při vzájemném srovnání v rámci programového období (změna 2018 před financováním a současnost 2022) je patrné zlepšení ve všech 6 aspektech spolupráce.

Zlepšení intenzity spolupráce před a po financování je reálné. Podle LP a PP je 69 % aktivit v projektech společných, tzn. že saský a český partner pracují na vývoji společných produktů a aktivity jsou vzájemně silně provázané. Vedle toho existují jednostranné a samostatné činnosti.

Zlepšení však není v letech 2018 a 2022 dostatečné k dosažení cílové hodnoty programu pro rok 2023.

V porovnání s výchozí hodnotou zjištěnou v předběžném hodnocení (změna v roce 2014 na základě průzkumu mezi lead partnery Cíle 3 do poloviny roku 2022) došlo k mírnému celkovému zhoršení úrovně spolupráce. Naopak mírné zlepšení lze pozorovat u 3 kritérií (viz tabulka 14). Zlepšení se týká:

- důrazu na společné zájmy,

- stupně závaznosti pravidel, procesů a struktur (mezní zlepšení) a
- odhodlání a snahy partnerů dále rozvíjet spolupráci.

Závěr

Srovnání před a po ve dvou různých etapách průzkumu jasně ukazuje, že projekty spolupráce účinně zvyšují intenzitu spolupráce mezi zúčastněnými subjekty, zejména pokud jde o intenzitu výměny informací, znalostí a zkušeností (a to i v obtížných podmínkách pandemie).

Mimořádně pozitivní změny bylo dosaženo u dvou investičních priorit s nejvyšším objemem finančních prostředků, IP 6c (kulturní dědictví, cestovní ruch) a IP 11b (spolupráce mezi orgány, KPF). Naproti tomu v IP 6b (kvalita vody) došlo k mírnému zlepšení.

Ze srovnání s výchozím stavem v roce 2014 lze vyvodit závěr, že s využitím stávajících prostředků programu bylo dosaženo určité úrovně spolupráce, kterou lze jen stěží dále zlepšovat.

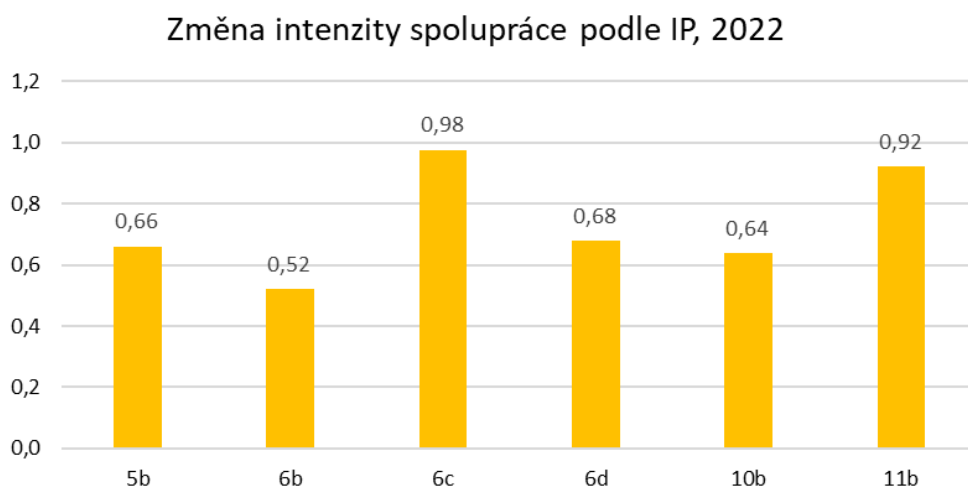
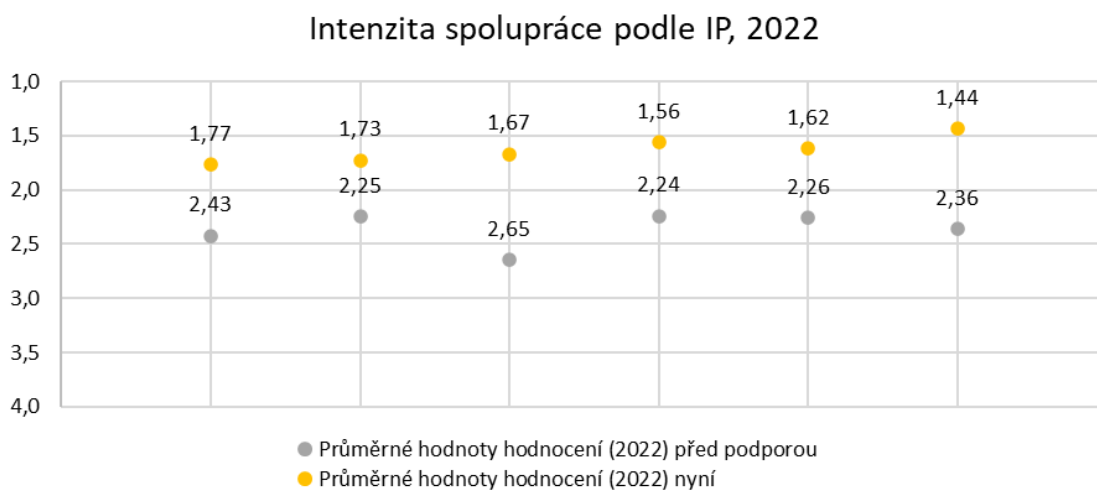
Pomocí převládajících aktivit, jako je výměna informací, zvyšování povědomí, rozvoj koncepcí, lze dosáhnout pouze určité úrovně spolupráce.

Aby bylo možné úroveň výrazně zvýšit, bylo by třeba klást větší důraz na závazná pravidla, procesy a struktury, pokud by to bylo proveditelné. Například spolupráce v oblasti vzdělávání je kvůli různým byrokratickým předpisům v jednotlivých zemích časově velmi náročná a za současných podmínek ji lze jen stěží zintenzivnit. Zde program regionální aktivní spolupráce naráží na limity systémů jednotlivých států.

Rovněž je třeba vzít v úvahu negativní vliv koronavirové pandemie na spolupráci, neboť ta přinejmenším dočasně snížila již dosaženou úroveň spolupráce.

Pandemie vedla například k výraznému omezení školních aktivit a příležitostí k mezinárodním akcím. Partnerská setkání byla možná pouze v digitálním prostoru, a to přibližně dva roky. Pandemie tak měla závažný dopad na intenzitu spolupráce. Podle zpětné vazby z průzkumu, zejména v oblasti práce s dětmi a mládeží, bude nutné po období koronavirové pandemie začít téměř od nuly. Podpora společných projektů bude proto v budoucnu ještě důležitější.

Obrázek 11. Výsledky průzkumu 2022 pro jednotlivé IP podle školní stupnice od 1 (velmi dobrý) do 6 (nedostatečný)

Zdroj: Metis

Tabulka 14. Diferencované hodnoty výsledkového indikátoru EI4 s využitím školní stupnice hodnocení od 1 (velmi dobrý) do 6 (neuspokojivý)

Kolo průzkumu	6 kritérií spolupráce						Součet hodnot: úroveň přeshraniční spolupráce, vážená
	Vzájemné porozumění, otevřenost, atmosféra vzájemného uznání	Důraz na společné zájmy	Stupeň závaznosti pravidel, procesů a struktur	Intenzita výměny informací, znalostí a zkušeností	Intenzita konkrétní spolupráce v oblastech přímého zájmu partnerů	Angažovanost a snaha partnerů o další rozvoj spolupráce	
Průměrné hodnocení (2014), základ	1,35	1,59	1,90	1,54	1,48	1,62	1,54
Průměrné hodnocení (2018) před financováním	1,84	1,95	2,21	2,30	2,18	2,01	2,07
Průměrné hodnocení (2018) nyní	1,31	1,46	1,76	1,50	1,46	1,50	1,47
Průměrné hodnocení (2022) před financováním	2,11	2,23	2,63	2,58	2,54	2,25	2,33
Průměrné hodnocení (2022) nyní	1,35	1,49	1,86	1,61	1,62	1,58	1,57
Cílová hodnota 2023 podle programu spolupráce							1,40
Změna 2014 (základ) až 2022 současnost	0,00	-0,10	-0,03	0,07	0,14	-0,05	0,03
Změna 2018 před financováním a nyní	-0,53	-0,49	-0,44	-0,80	-0,72	-0,51	-0,60
Změna 2022 před financováním a nyní	-0,76	-0,74	-0,77	-0,97	-0,92	-0,68	-0,76
Změna 2018 před financováním a 2022 nyní	-0,50	-0,46	-0,34	-0,69	-0,56	-0,43	-0,50
Srovnání cílové hodnoty v roce 2023 a 2022 nyní							0,17

Legenda: zelená = pozitivní; žlutá = zůstává stejná; červená = negativní; školní stupnice hodnocení: čím blíže je hodnota k 1, tím lepší je hodnocení. Největší a nejmenší změny jsou rovněž vyznačeny barevně (červená/modrá).

---

4 Hodnocení výsledků průřezových prioritních os na základě závěrečných zpráv

4.1 Metodika

Kapitola 4 analyzuje napříč tématy, jak partnerství spolupracují a jakých obecných výsledků dosahují. Konkrétní výsledky dosažené díky spolupráci jsou uvedeny v kapitolách 5 až 8.

Cílem hodnocení ukončených projektů bylo charakterizovat partnerství a jeho vzájemné působení, představit dosažené výsledky projektu a přiblížit realizaci komunikačních aktivit.

Pro hodnocení bylo použito 6 hlavních kritérií, která jsou specifikována dílčími kritérii:

- Složení partnerství (jedna odpověď)
- Intenzita spolupráce (více možností)
- Přeshraniční povaha dosažených výsledků (více možností)
- Typ dosažených výsledků (více možností)
- Opakované uplatnění výsledků / praktický význam (výběr z více možností)
- Účinnost komunikačních aktivit (výběr z více možností)

Zdrojem informací pro hodnocení byly dvojjazyčné závěrečné zprávy (formuláře) a přílohy, které byly v jednotlivých případech k dispozici.

Celkem bylo analyzováno 72 závěrečných zpráv, což je 82 % závěrečných zpráv dostupných do února 2022. V každé investiční prioritě bylo posouzeno nejméně 73 % dostupných závěrečných zpráv, což představuje dobrý reprezentativní průřez.

V této kapitole jsou uvedeny výsledky celého programu. Výběr relevantních výsledků je uveden v hodnoceních specifických pro daný cíl.

Význam závěrečných zpráv

V ideálním případě by závěrečné zprávy – kromě části zaměřené na účetnictví – měly popisovat vývoj přeshraničního partnerství ve srovnání s výchozí situací a prezentovat dosažené přeshraniční výsledky projektu ve srovnání s výchozí situací a cílovými výsledky.

Rozsah a kvalita závěrečných zpráv se však značně liší.

Předložené závěrečné zprávy se podstatně liší způsobem zpracování.

Některé závěrečné zprávy se skládaly pouze z velmi stručné šablony poskytnuté Řídicími orgány programu.

Další projekty poskytovaly jak šablonu, tak jednu nebo i více příloh s podrobnějším popisem aktivit a dosažených výsledků projektu.

Některé projekty předložily šablonu i přílohu v češtině a němčině, jiné použily pouze jeden z obou jazyků.

Zprávy s menší vypovídací hodnotou lze nalézt ve všech prioritních osách programu.

Šablona, která je povinnou součástí závěrečných zpráv, se zdá být v mnoha případech, kdy nebyla předložena žádná další příloha, příliš stručná.

Hlavním důvodem je skutečnost, že šablona se často používá pouze ke zprávě o závěrečné fázi realizace projektu, nikoliv o realizaci projektu jako celku, což je také důvodem, proč tato šablona nezahrnuje složení partnerství nebo zkušenosti získané při realizaci projektu.

Kromě toho se zdá, že tyto šablony se zaměřují spíše na milníky a projektové činnosti než na výstupy a úspěchy projektu.

Jak bylo uvedeno výše, některé šablony byly dále rozpracovány v přílohách závěrečných zpráv. Ty však nebyly povinné a nemají jasnou strukturu ani obsah. To může být důvodem, proč jsou některé přílohy mnohem lepší a informativnější než jiné.

Pro budoucí program spolupráce by bylo přínosné mít jasně vypracovanou strukturu závěrečné zprávy, která by zahrnovala celou realizaci projektu a zaměřovala se na výsledky projektu a získané zkušenosti, což by mohlo být užitečné i pro další projekty a pro lepší přípravu programů v budoucnosti.

4.2 Složení partnerství

Pokud jde o skladbu partnerství, více než 80 % tvoří partnerství zaměřená na konkrétní uplatnění, tj. partnerství se skládá převážně z partnerů, kteří jsou aktivní ve své vlastní oblasti činnosti, s malým nebo žádným zapojením výzkumných subjektů. Příkladem je spolupráce hasičských sborů (IP 5b).

Program spolupráce se zabývá výzkumem ve smyslu zintenzivnění přenosu výzkumu a vědomostí a v oblasti výzkumu kulturního dědictví (IP 6c), ale výzkum by měl mít v aktivitách programu spíše doprovodný/doplňkový charakter (např. v IP 6b).

Vzhledem k tomu, že partnerství jsou dominantně zaměřena na praktickou aplikaci, měl by být teoreticky zajištěn přenos výsledků projektu do praxe, a tím i jejich následné využití.

Přibližně 10 % partnerství tvoří převážně partneři orientovaní na výzkum. Partneři orientovaní na praktickou aplikaci se do projektu nezapojují nebo se zapojují jen okrajově. Jedním z příkladů je spolupráce dvou univerzit na přeshraničním monitorování invazivních biologických druhů za účelem ochrany vodní biodiverzity (IP 6d).⁷

Partnerství zaměřená na výzkum existují především v investičních prioritách 6b, 6c, 6d a 10b, méně pak v rámci 5b a 11b.

Program spolupráce se zabývá výzkumem ve smyslu zintenzivnění přenosu výzkumu a vědomostí a v oblasti výzkumu kulturního dědictví (IP 6c), ale výzkum by měl mít v aktivitách programu spíše doprovodný/doplňkový charakter (např. v IP 6b).

Přibližně v 7 % případů se partnerství na obou stranách hranice ve vyváženém poměru skládá z partnerů orientovaných na realizaci a partnerů orientovaných na výzkum. Příkladem je projekt OdCom – objektivizace stížností na zápach v Krušnohorském a Ústeckém kraji, na kterém spolupracovaly úřady a univerzity na obou stranách hranice.

⁷ Partnerství tvoří ústavy Technické univerzity v Drážďanech a Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Na základě výsledků výzkumu předkládá projekt doporučení pro monitoring vodních invazivních druhů a zmírňování jejich dopadů na území projektu (např. začlenění problematiky invazivních druhů do druhové a přírodní ochrany), ale orgány ochrany přírody v Sasku a České republice nejsou součástí partnerství. Zapojení úřadů a uživatelů do partnerství by zvýšilo pravděpodobnost, že doporučení budou trvale realizována v praxi. Program spolupráce sleduje cíl posílit přenos výzkumu a poznatků do praxe.

Vzhledem k charakteru některých organizací (typicky univerzit), které mohou být velmi aktivní jak ve výzkumu, tak ve vzdělávání, se v tomto hodnocení často stává, že tatáž organizace (např. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí a Labem) je v některých projektech klasifikována jako čistě výzkumná organizace a v jiných jako čistě realizační partner. Důvodem je skutečnost, že jsou činnosti v jednotlivých projektech velmi odlišné, ačkoli je provádí stejná organizace.

Tabulka 15. Složení partnerství (jediná možnost)

Typ partnerství	Číslo	Sdílet v %
Partnerství zaměřené na výzkum	7	10 %
Partnerství zaměřené na aplikace	60	83 %
Vyvážené partnerství na jedné straně	0	0 %
Vyvážené partnerství na obou stranách	5	7 %
Jiné složení partnerství	0	0 %
Celkem	72	100 %

Zdroj: Metis

Vysvětlení typů partnerství:

Partnerství zaměřené na výzkum: Partnerství se skládá převážně z partnerů zaměřených na výzkum. Partneri orientovaní na implementaci se nezapojují nebo jen okrajově.

Partnerství orientované na aplikaci: Partnerství se skládá převážně z partnerů orientovaných na implementaci ve své vlastní sféře vlivu bez zapojení výzkumných subjektů nebo s jejich malým zapojením.

Vyvážené partnerství na jedné straně: Partnerství má vyvážený poměr partnerů orientovaných na provádění a partnerů orientovaných na výzkum na jedné straně hranice.

Vyvážené partnerství na obou stranách: Partnerství má vyvážený poměr partnerů zaměřených na implementaci a partnerů zaměřených na výzkum na obou stranách hranice.

4.3 Intenzita spolupráce

V rámci projektu spolupráce mohou být souběžně realizovány různé typy aktivit (společné, samostatné, jednostranné), přičemž základním formálním závazkem jsou společné aktivity.

Z analýzy vyplývá, že společné aktivity byly zaznamenány u všech projektů (u pěti projektů nebyla intenzita spolupráce ze závěrečné zprávy zřejmá).

U 30 projektů (45 %) byly společné aktivity kombinovány se samostatnými aktivitami, tj. saský a český partner pracují na společném tématu na obou stranách hranice, avšak aktivity nejsou vzájemně propojeny nebo jsou propojeny jen málo. Například vzdělávací kurzy se připravují společně, ale realizace probíhá v jednotlivých zemích odděleně.

U 12 projektů (18 %) byly společné aktivity kombinovány s jednostrannými aktivitami, tj. aktivity probíhaly převážně na jedné straně hranice. Například společné školení bývá organizováno jako společná aktivita a investice do infrastruktury je realizována na jedné straně jako jednostranná aktivita.

Doplňkové jednostranné aktivity se vyskytují téměř ve všech investičních prioritách.

Celkově lze říci, že ve 45 % případů jsou společné činnosti kombinovány se samostatnými činnostmi a v 18 % případů s jednostrannými činnostmi. Převažující typ projektů kombinuje společné hlavní činnosti se samostatnou realizací.

V souvislosti s tímto hodnocením je důležité poznamenat, že naprostá většina projektů se sestávala z více než jedné nebo dvou aktivit. Zdá se, že některé činnosti byly pro konkrétní projekt klíčové a jiné byly spíše doplňkové k hlavním činnostem.

Z tohoto pohledu je snáze pochopitelné, proč byly do realizace projektu zahrnuty i samostatné nebo jednostranné aktivity. Důležité je také zdůraznit, že velmi často byly samostatné nebo dokonce jednostranné aktivity realizovány pouze v případě těchto doplňkových (dodatečných) aktivit. Hlavní činnosti jsou obvykle prováděny v přímé spolupráci mezi projektovými partnery na obou stranách hranice.

Typickým příkladem oddělených činností je modernizace nebo dokonce výstavba nové budovy na jedné straně hranice, která podporuje hlavní činnosti projektu, jako je rozvoj společných vzdělávacích programů a jejich společné provádění.

Samostatné nebo jednostranné činnosti by měly být považovány za doprovodné činnosti, které podle potřeby doplňují společnou hlavní činnost.

Tabulka 16. Intenzita spolupráce (bylo možné uvést více typů aktivit)

Výskyt v projektu a počet	Typy aktivit			
	Společné aktivity	Oddělené Aktivity	Jednostranné Aktivity	Nelze zjistit
Číslo				
Ano	68	30	12	5
Ne	0	37	53	67
Celkem	68	67	65	72
Podíl v %				
Ano	100 %	45 %	18 %	7 %
Ne	0 %	55 %	82 %	93 %
Celkem	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: Metis

Poznámka: Celkový počet zahrnuje 72 projektů. V každém projektu se mísí různé typy činností. Každý projekt zahrnuje společné aktivity a samostatné a/nebo jednostranné aktivity. U pěti projektů není ze závěrečných zpráv patrná kombinace činností. V každém případě součet aktivit převyšuje počet 72 projektů.

Společné aktivity: Saský a český partner pracují na vývoji společných produktů, jejich aktivity jsou silně provázané.

Samostatné činnosti: Saský a český partner pracují na společném tématu na obou stranách hranice, avšak jejich aktivity nejsou nebo jsou jen málo propojené.

Jednostranné činnosti: Činnosti probíhají převážně na jedné straně hranice.

4.4 Přeshraniční charakter dosažených výsledků

V souvislosti s přeshraničním charakterem dosahují projekty spolupráce různých typů výsledků, které se obvykle kombinují.

Téměř ve všech případech je dosaženo společných výsledků (např. nadnárodní akční plán, nadnárodní struktura řízení, nadnárodní nástroje, nadnárodní školení).

V některých případech byly přeshraniční výsledky v závěrečné zprávě vysvětleny jen zběžně (což ztěžovalo jejich pochopení), nicméně byly uvedeny.

V závěrečné zprávě projektu „Antonius cum Johannis“/ „Antonius cum Johannis“ (6c) není hodnotitel schopen identifikovat žádný společný výsledek.

V rámci tohoto projektu se realizovaly aktivity, jako je rekonstrukce kostela, z nichž některé byly doprovázeny koncerty, na nichž někdy vystupovali hudebníci z jiných zemí. Hodnotitel to však nepovažoval za jasný důkaz dosažení společných výsledků. To však může být způsobeno i tím, že závěrečná zpráva v tomto případě obsahuje pouze krátkou přílohu, která není z hlediska popisu dosažených výsledků příliš informativní.

Kromě společných výsledků jsou běžným případem také samostatné výsledky a dvoustranná implementace, tj. na obou stranách hranice bylo dosaženo samostatných výsledků, které mohou být implementovány na obou stranách.

V několika případech se objevují i následující komplementární výsledky:

- Jednostranné výsledky, snadný přenos: Výsledků bylo možné dosáhnout pouze na jedné straně hranice, ale lze je snadno přenést na stranu druhou (přenos je snadný).
- Jednostranné výsledky, obtížný přenos: Výsledků bylo možné dosáhnout pouze na jedné straně hranice a na druhou stranu je lze přenést jen s velkými obtížemi (přenos je obtížný).
- Oddělené výsledky, jednostranná implementace: Na obou stranách hranice bylo dosaženo oddělených výsledků, které mohou být implementovány vždy pouze na jedné straně.

Závěrem lze říci, že v projektech spolupráce bylo dosaženo mnoha typů výsledků, většinou společných výsledků v kombinaci se samostatnými výsledky na obou stranách hranice.

Tabulka 17. Přeshraniční charakter dosažených výsledků (bylo možné zadat více typů výsledků)

Výskyt v projektech a počet	Typy výsledků					
	Jednostranné výsledky, snadný přenos	Jednostranné výsledky, obtížný přenos	Oddělené výsledky, provádění na obou stranách	Oddělené výsledky, jednostranné provádění	Společné výsledky	Není zjistitelné
Číslo						
Ano	5	9	23	4	67	6
Ne	62	58	44	63	1	66
Celkem	67	67	67	67	68	72

Podíl v %						
Ano	7 %	13 %	34 %	6 %	99 %	8 %
Ne	93 %	87 %	66 %	94 %	1 %	92 %
Celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: Metis

Vysvětlení k jednotlivým typům:

Jednostranné výsledky, snadný přenos: Výsledky lze dosáhnout pouze na jedné straně hranice, ale lze je snadno přenést na druhou stranu (přenos je snadný).

Jednostranné výsledky, obtížný přenos: Výsledky mohly být dosaženy pouze na jedné straně hranice a na druhou stranu je lze přenést jen s velkými obtížemi (přenos je obtížný).

Oddělené výsledky, oboustranná implementace: Na obou stranách hranice bylo dosaženo oddělených výsledků, které lze implementovat na obou stranách.

Oddělené výsledky, jednostranná implementace: Na obou stranách hranice bylo dosaženo oddělených výsledků, které mohou být implementovány vždy pouze na jedné straně.

Společné výsledky: Bylo dosaženo společných výsledků (např. přeshraniční akční plán, přeshraniční řídicí struktura, přeshraniční nástroje, přeshraniční školení).

4.5 Typy dosažených výsledků

V rámci projektů spolupráce bývá obvykle dosaženo kombinace několika výsledků.

Nejčastějšími výsledky, které závěrečné zprávy uvádějí, jsou výsledky specifické pro jednotlivé regiony:

- Větší výměna zkušeností, budování důvěry
- Zvýšení povědomí o příslušných otázkách
- Prohloubení/konsolidace spolupráce

Pokud jde o výsledky specifické pro danou problematiku, nejčastěji jsou zmiňovány tyto:

- Zlepšení kvalifikace příslušných aktérů
- Realizované investice do zařízení
- Vývoj společných nabídek vzdělávání
- Realizované investice do infrastruktury (např. turistická infrastruktura, cyklostezky)
- Provádění výzkumné práce

Kromě těchto častěji zmiňovaných výsledků existuje řada dalších výsledků specifických pro jednotlivé projekty (viz tabulka 18 níže).

V ideálním případě dosahuje projekt spolupráce typických interregionálních výsledků (zvýšená výměna zkušeností, budování důvěry, zvyšování povědomí, prohloubená/konsolidovaná spolupráce) a pomocí tohoto nástroje spolupráce také přispívá k řešení specifických problémů (i když se jedná pouze o doporučení).

Typ dosaženého výsledku velmi úzce souvisí s typem činností prováděných v rámci jednotlivých projektů. To je také důvod, proč se dosažené výsledky významně liší. Nejdůležitější je, že naprostá většina projektů přispěla k výměně zkušeností a budování

důvěry, jakož i k prohloubení partnerství, což lze považovat za obecně očekávaný pozitivní výsledek tohoto typu projektů.

Tabulka 18. Typ dosažených výsledků (více možných odpovědí) se sestupnou důležitostí

Dosažený výsledek	Číslo			Podíl v %		
	Ano	Ne	Celkem	Ano	Ne	Celkem
Nejčastěji zmiňované výsledky						
Větší výměna zkušeností, budování důvěry	68	1	69	99 %	1 %	100 %
Zvýšená informovanost o příslušných otázkách	57	12	69	83 %	17 %	100 %
Prohloubení/konsolidace spolupráce	57	5	62	92 %	8 %	100 %
Výsledky specifické pro projekt						
Zlepšení kvalifikace relevantních aktérů	31	39	70	44 %	56 %	100 %
Realizované investice do vybavení	19	51	70	27 %	73 %	100 %
Vývoj společných nabídek vzdělávání	18	52	70	26 %	74 %	100 %
Realizované investice do infrastruktury (např. turistická infrastruktura, cyklostezky)	16	54	70	23 %	77 %	100 %
Provádění výzkumné práce	12	58	70	17 %	83 %	100 %
Vytvoření komunikační platformy	9	61	70	13 %	87 %	100 %
Zlepšení mobility osob / výměny zaměstnanců	8	62	70	11 %	89 %	100 %
Zlepšení výměny dat	8	62	70	11 %	89 %	100 %
Vývoj společných strategií a akčních plánů	8	62	70	11 %	89 %	100 %
Zlepšení kvality veřejných služeb (např. zlepšení hustoty kontroly)	7	63	70	10 %	90 %	100 %
Tvorba nových nabídek služeb	6	64	70	9 %	91 %	100 %
Zavedení/zlepšení monitorovacích systémů	5	65	70	7 %	93 %	100 %
Výsledky jednotlivých případů						
Vývoj digitálních nástrojů	3	67	70	4 %	96 %	100 %
Vypracování studií proveditelnosti	2	68	70	3 %	97 %	100 %
Lepší propojení nabídek	2	68	70	3 %	97 %	100 %
Zlepšení komunálních služeb	1	69	70	1 %	99 %	100 %
Významný příspěvek k provádění přeshraničních strategií / úmluv / směrnic.	1	69	70	1 %	99 %	100 %
Neidentifikovatelné výsledky						
Realizace pilotních projektů / ukázkových projektů	0	70	70	0 %	100 %	100 %
Zakládání společných organizačních jednotek a agentur	0	70	70	0 %	100 %	100 %
Další výsledky	0	70	70	0 %	100 %	100 %
Nelze vysledovat	2	70	72	3 %	97 %	100 %

Zdroj: Metis

4.6 Následné využití výsledků / praktický význam

V 90 % případů jsou k dispozici informace o následném využití výsledků, a tedy o praktickém významu projektů spolupráce.

Nejčastěji jsou zmiňována konkrétní doporučení, tj. byly vypracovány praktické přístupy k řešení a doporučení pro činnosti, které mohou příslušné subjekty následně realizovat.

Dále bylo zjištěno, že bylo zakoupeno vybavení a vybudována infrastruktura, která může být využívána v delším časovém horizontu (nejméně 5 let).

V 5 % případů je patrné, že se neplánuje žádné následné použití. Bylo dosaženo převážně jednorázových výsledků (např. studií, akcí, školení), u nichž se neplánuje následné využití.

U některých projektů nebylo možné v závěrečné zprávě identifikovat následná opatření, což neznamená, že projektoví partneři neočekávají v budoucnu žádná následná opatření. To může být opět způsobeno nejasnou strukturou závěrečné zprávy a její přílohy.

Tabulka 19. Následné využití výsledků / praktický význam (více možných odpovědí)

Výskyt v projektech a počet	Možnosti následného využití výsledků projektů						
	Žádné následné využití	Konkrétní doporučení	Prokázaný přínos	Efekt vzoru	Dlouhodobě využitelné vybavení	Udržitelné infrastruktury	Nejasné výsledky
Číslo							
Ano	3	57	5	2	19	14	7
Ne	63	9	61	64	48	53	65
Celkem	66	66	66	66	67	67	72
Podíl v %							
Ano	5 %	86 %	8 %	3 %	28 %	21 %	10 %
Ne	95 %	14 %	92 %	97 %	72 %	79 %	90 %
Celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: Metis

Vysvětlení možností opětovného využití výsledků projektu:

Žádné následné využití: Bylo dosaženo převážně výsledků (např. studií, výzkumných prací), u nichž není plánováno následné využití / není odsouhlaseno s potenciálními uživateli.

Konkrétní doporučení: Byla vypracována praktická řešení a doporučení pro opatření, která mohou příslušné subjekty v dalším průběhu realizovat.

Prokazatelné využití: Výsledky projektu jsou prokazatelně užitečné pro cílovou skupinu a mohou být dále využívány; vyvinuté nástroje mohou být dále rozšiřovány.

Příkladný účinek: Dosažené výsledky mají silný příkladný účinek/demonstrační charakter a mohou být využity dalšími subjekty.

Udržitelné vybavení: Bylo zakoupeno vybavení, které lze používat dlouhodobě (nejméně 5 let).

Udržitelná infrastruktura: Byla vybudována infrastruktura, kterou lze využívat v delším časovém horizontu (nejméně 5 let).

4.7 Efektivita komunikačních aktivit

Komunikační aktivity lze sledovat na základě závěrečných zpráv pouze u přibližně 60 % projektů, protože přibližně ve 40 % případů nebyly dostatečně popsány.

V 80 % případů (tam, kde jsou informace k dispozici) jsou využívány rozsáhlé komunikační nástroje (např. webové stránky, letáky, brožury, konference, akce, sociální média, články v tisku, videa), jejichž pomocí je oslokována jak odborná, tak širší veřejnost.

Pouze ve 20 % případů bylo použito menšího množství komunikačních nástrojů (např. především webové stránky).

V případech, kdy bylo využito pouze několika komunikačních aktivit, vyplývá z hodnocení, že tyto aktivity velmi často splňují pouze minimální požadavky na práci s veřejností v rámci programů EU. Na druhou stranu je třeba také zdůraznit, že typ projektové činnosti již v průběhu realizace projektu předpokládá nezbytnost komunikace s veřejností. Existují samozřejmě projekty, které se snaží komunikovat s určitými cílovými skupinami, zatímco u jiných je tato potřeba mnohem méně zřejmá.

Proto se volnost, kterou mají projekty při uskutečňování osvětových činností jak prostřednictvím povinných opatření, tak prostřednictvím dalších komunikačních nástrojů a kanálů, jeví v kontextu tohoto programu spolupráce jako přiměřená.

Komunikační aktivity jsou proto úzce spjaty s tematickým zaměřením projektu. Není například účelné investovat do infrastruktury cestovního ruchu bez doprovodných účinných komunikačních opatření. Tato účelnost by měla hrát roli při výběru projektu.

Tabulka 20. Účinnost komunikačních aktivit (výběr z více možností)

Přítomnost v projektech a počet	Typy komunikačních aktivit				
	menší počet používaných komunikačních nástrojů	rozsáhlý počet používaných komunikačních nástrojů	Byla oslovena profesionální veřejnost	Byla oslovena širší veřejnost	Nejasné výsledky
Anzahl					
Ano	12	49	32	36	30
Ne	50	12	8	4	42
Celkem	62	61	40	40	72
Anteil in %					
Ano	19%	80%	80%	90%	42%
Ne	81%	20%	20%	10%	58%
Summe	100%	100%	100%	100%	100%

Zdroj: Metis

Vysvětlení k jednotlivým typům:

Málo nástrojů: Bylo použito málo komunikačních nástrojů (např. převážně webové stránky).

Rozsáhlé nástroje: Byly použity rozsáhlé komunikační nástroje (např. webové stránky, leták, brožura, konference, akce, sociální média, články v tisku, videa).

Oslovení odborné veřejnosti: Komunikační aktivity oslovily především odbornou veřejnost.

Oslovení širší veřejnosti: Komunikační aktivity oslovily kromě odborné veřejnosti i širší veřejnost.

4.8 Dílčí závěr

Vzhledem k tomu, že jednotlivé závěrečné zprávy nebyly zpracovány na stejně vysoké úrovni, lze spolehlivě vyhodnotit partnerství a dosažené výsledky pouze zčásti. Navzdory mezerám v poznacích však existují povzbudivá zjištění týkající se spolupráce partnerů a dosažených výsledků.

Převažují partnerství zaměřená na praktické využití, která mají zájem na dalším využití výsledků projektu. Existují však i projekty bez prakticky zaměřených partnerů, kde se přenos výsledků projektu do praxe jeví jako obtížný.

Ve většině případů partnerství pracují na společných klíčových aktivitách, které jsou podle potřeby doplněny samostatnými nebo jednostrannými aktivitami. Téměř ve všech sledovaných projektech bylo dosaženo společných výsledků.

Společné výsledky se nejčastěji týkají zvýšené výměny zkušeností, budování důvěry a zvyšování povědomí o příslušných tématech a prohlubování/konsolidace spolupráce.

Nejčastěji zmiňované výsledky specifické pro projekt jsou: zlepšení kvalifikace příslušných aktérů, realizované investice do vybavení, rozvoj společných nabídek vzdělávání, realizované investice do infrastruktury (např. turistická infrastruktura, cyklostezky) a provádění výzkumných prací.

Některé z projektů spolupráce již získaly rozsáhlé zkušenosti s využíváním komunikačních nástrojů při informování odborné i širší veřejnosti o úspěších v oblasti přeshraniční spolupráce.

5 Hodnocení prioritní osy 1 - Podpora přizpůsobování se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik

5.1 Specifický cíl 1 – Zintenzivnění přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti (IP 5b)

5.1.1 Cíle, dopadové řetězce

V rámci IP 5b má dojít ke zlepšení jednak operační a výkonnostní kapacity v oblasti požární ochrany, záchranných služeb a civilní ochrany v příhraniční oblasti a jednak má být na programovém území vytvořen společný systém řízení povodňových rizik.

Dopadový model rozpracovaný v Evaluačním plánu (květen 2017) pro IP 5b ukazuje dva dopadové řetězce (oblasti činnosti), které se výrazně liší svým zaměřením (bez investic a s investicemi):

- Prostřednictvím spolupráce v oblasti koncepční (nikoliv materiální) protipovodňové ochrany má být dosaženo zlepšení bezpečnosti osob a materiálních statků v příhraniční oblasti prostřednictvím různých průběžných výsledků.
- Cílem spolupráce v oblasti požární ochrany, záchranných složek a civilní ochrany je dosáhnout rychlejší reakce na nebezpečné situace v příhraniční oblasti prostřednictvím investic do vybavení a zařízení a společných cvičení.

Dopadový model je orientační rámec pro sledování úspěchu a je prověřován krok za krokem.

V první fázi hodnocení dopadů v roce 2019 bylo zjištěno, že plánovaných výsledků v rámci dopadového řetězce již bylo ve vysoké míře dosaženo díky spolupráci v oblasti požární ochrany, záchranářství a civilní ochrany.

Otázka, zda dopadový řetězec funguje u spolupráce v oblasti ochrany před povodněmi, byla v roce 2019 stále otevřená a bude posouzena ve 2. etapě hodnocení dopadů.

5.1.2 Analýza provádění a dosažených výsledků

5.1.2.1 Charakteristika schválených projektů

Celkem spadá do IP 5b, která odpovídá intervenční kategorii 087 Ochrana před katastrofami, 12 projektů se 44 kooperačními partnery, z toho 21 v Sasku a 23 v České republice.

Výše dotací (schválených) z EU pro tyto projekty dosahuje celkem 15,9 mil. EUR, resp. 10,4 % prostředků celého programu (bez technické pomoci). Celkový objem dotací (EU plus státní prostředky) činí 18,4 milionu EUR.

Většina projektů, celkem 10, se týká spolupráce požárních a záchranných sborů a spolupráce na ochraně proti katastrofám. Kromě toho jsou zde také 2 projekty v oblasti koncepční ochrany proti povodním, které představují přibližně 1 % rozpočtu programu.

V době druhé etapy dopadové evaluace na konci roku 2021 již bylo ukončeno všech 12 projektů.

V IP 5b je tedy jednoznačně kladen důraz na spolupráci v oblasti požární ochrany, záchranných sborů a ochranu proti katastrofám. Vzhledem k 10 dokončeným projektům s 37 partnery lze očekávat širší pozitivní dopady.

Spolupráce v oblasti koncepční protipovodňové ochrany naopak zahrnuje pouze jeden významný projekt.

Tabulka 21. Přehled schválených projektů v rámci IP 5b

Opatření / Název projektu	Objem dotací EU (schválený) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektu
1.1.1 Koncepční protipovodňová ochrana			
Protipovodňová opatření v povodí Vilémovského potoka – Sebnitz – studie proveditelnosti	125.460	2	30.05.2019
Sasko–český management povodňových rizik II (STRIMA II)	1.792.963	5	31.12.2020
Součet	1.918.424	7	
1.1.2 Přeshraniční investice do výstroje a vybavení, zejména do speciální techniky a do společných informačních systémů a komunikačních platforem, stavební opatření vztahujících se k jednotlivým projektům			
Zlepšení přeshraničního odvracení nebezpečí s technickým zabezpečením ochrany před katastrofami na komunální úrovni v oblasti Centrální Krušnohoří	2.099.735	2	31.12.2018
Naši dobrovolní hasiči – zodpovědnost pro budoucnost ve společném domově Evropa	1.880.365	4	31.12.2018
Pomoc nezná hranic – spolupráce hasičů v hřebenových oblastech Krušných hor	863.886	4	30.06.2018
Ukažme vodě hranice	1.553.515	2	30.06.2019
Bezpečnost obyvatel souměstí Bärenstein – Vejprty	713.582	2	31.08.2018
4 města zachraňují přes hranice	2.281.411	4	31.03.2019
Hasiči bez hranic – Propojení hasičské činnosti v příhraniční oblasti Krušné hory/Erzgebirge a investice do hasičské (speciální) techniky	1.462.218	6	31.12.2018
Spolupráce hasičů Krásná, Bad Elster a Adorf/Vogtl.	885.448	3	31.12.2019
Podpora přeshraniční spolupráce a vzdělávání v oblasti zdravotnických záchranných služeb	1.781.893	8	31.03.2019
Součet	13.522.054	35	
1.1.3 Společná cvičení, odborná příprava a školení, podpora práce s mládeží, vztahy s veřejností			
Práce hasičů nemá hranice	122.132	2	31.12.2018
Součet	122.132	2	
Celkem 5b	15.562.609	44	

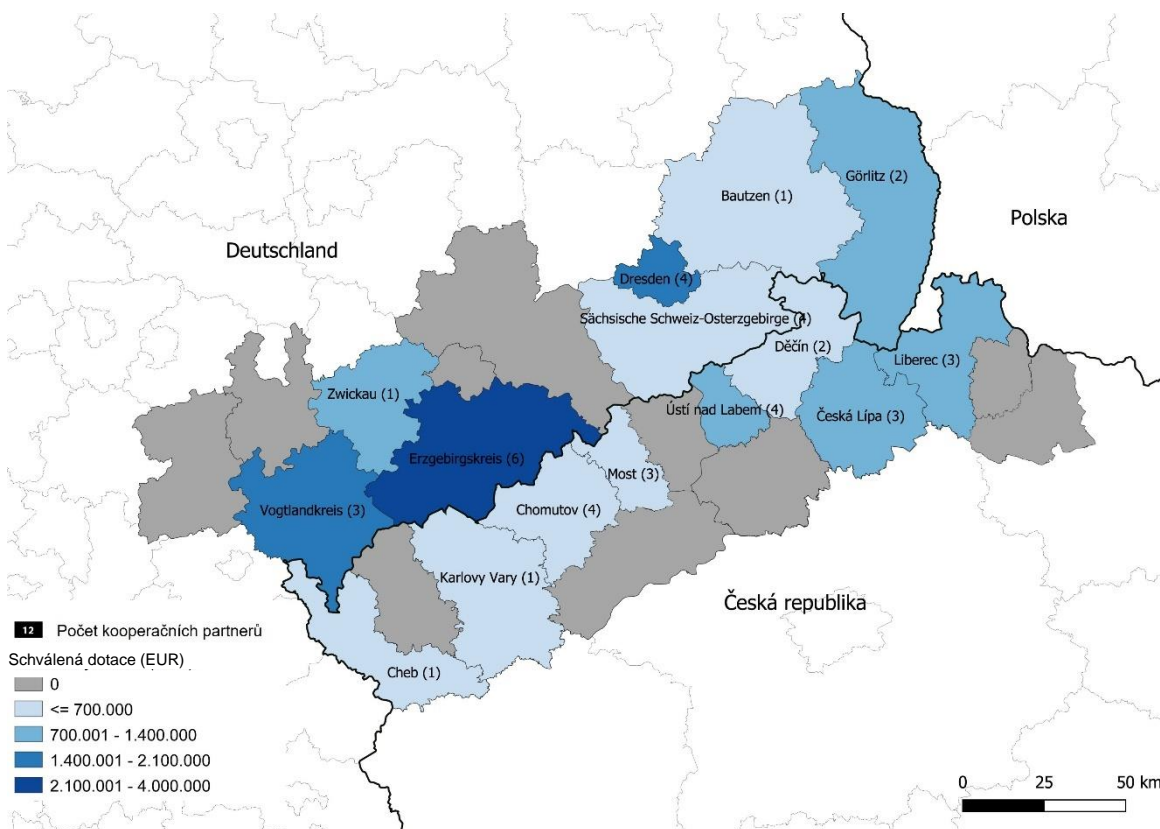
Zdroj: SAB, stav údajů k 31.12.2021

5.1.2.2 Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů

Většinu dotací (více než 1 milion EUR) získají instituce se sídlem v následujících regionech: okres Erzgebirgskreis, městský okres Drážďany, Vogtlandkreis, Liberec a Görlitz.

Následující mapa (obrázek 12) ukazuje regionální rozložení objemu dotací a partnerů v rámci IP 5b na úrovni krajů a samostatných měst (viz tabulka 70 v příloze). Příhraniční oblast je dobře pokryta 12 projekty.

Obrázek 12. Regionální rozložení objemu dotací a partnerů v rámci IP 5b

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz podrobná tabulka v příloze).

5.1.2.3 Srovnání skutečného a cílového stavu u dosažených výstupů

Srovnání skutečných a cílových hodnot ukazatelů výstupů v rámci IP 5b ukazuje velmi pozitivní obraz.

Ukazatel výstupu OI1, který se vztahuje k protipovodňové ochraně, byl na úrovni projektu i programu překročen.

Plánované hodnoty byly překročeny také u ukazatele výstupu OI2, který se týká zúčastněných institucí v obou oblastech činnosti.

Rozlišení výstupů podle opatření však ukazuje, že účast institucí se téměř výhradně týká investic do vybavení, zatímco pouze 2 instituce se podílely na společných cvičeních,

školení a dalším vzdělávání, podpoře práce mladších zaměstnanců a vztazích s veřejností.

Podle ukazatele výstupu se spolupráce v oblasti požární ochrany, záchranných služeb a civilní ochrany omezuje téměř výhradně na investiční aktivity a pouze v jednotlivých případech na měkká doprovodná opatření.

Podle výsledků jedné případové studie byly součástí projektu i neinvestiční aktivity, například společná cvičení. To se neprojevuje odpovídajícím způsobem v ukazateli výstupu.

Tabulka 22. Stav provádění ukazatele výstupů IP 5b

ID	Ukazatel	Úroveň projektu			Úroveň programu	
		Cílová hodnota (schváleno)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Stav realizace v %	Cílová hodnota 2023	Stav realizace v %
		A	B	C=B/A	D	E=B/D
OI1	Počet útvarů povrchových vod, u nichž jsou uplatňována společná řešení (počet)	16	27	169 %	4	675 %
OI2	Subjekty, které se účastní společného projektu (počet)	77	91	118 %	40	228 %

Zdroj: SMR, stav údajů při odečtu údajů o ukazatelích na všech úrovních k 31. 12. 2021.

Tabulka 23. Diferenciace ukazatelů výstupů IP 5b podle opatření

Opatření	Úroveň projektu			
	OI1 Počet útvarů povrchových vod, u nichž jsou uplatňována společná řešení (počet)		OI2 Subjekty, které se účastní společného projektu (počet)	
	Cílová hodnota (schváleno)	Aktuální hodnota	Cílová hodnota (schváleno)	Aktuální hodnota
1.1.1 Koncepční protipovodňová ochrana	16	27	7	7
1.1.2 Přeshraniční investice do výstroje a vybavení, zejména do speciální techniky a do společných informačních systémů a komunikačních platforem, stavební opatření vztahujících se k jednotlivým projektům			68	82
1.1.3 Společná cvičení, odborná příprava a školení, podpora práce s mládeží, vztahy s veřejností			2	2
Celkem	16	27	77	91

Zdroj: SMR, stav údajů při odečtu údajů o ukazatelích na všech úrovních k 31. 12. 2021.

5.1.2.4 Typ dosažených výsledků podle závěrečných zpráv

Z hodnocení 11 závěrečných zpráv vyplývá, že v obou oblastech činnosti bylo dosaženo – kromě typických výsledků specifických pro jednotlivé oblasti⁸ v závislosti na různé orientaci oblastí působení velmi rozdílných výsledků.

Díky spolupráci v oblasti požární ochrany, záchranných služeb a zvládnání katastrof v deseti projektech byly realizovány investice do vybavení a zvýšila se kvalifikace relevantních aktérů. Společné výsledky byly patrné u všech 10 projektů (v případě projektu „4 Städte retten über die Grenze / 4 města zachraňují přes hranice“ ztěžovala hodnocení nepříliš vypovídající závěrečná zpráva; podle webových stránek LP⁹ Město Liberec se kromě hlavních investic do vybavení, vozidel a hasičské stanice uskutečnilo společné cvičení všech partnerů a mladých hasičů).

V rámci zkoumané činnosti v oblasti koncepční protipovodňové ochrany byla zpracována studie proveditelnosti (protipovodňová opatření v povodí Vilémovského potoka - Sebnitz).

Přínos k řešením v příhraniční oblasti, která byla účinná v krátkém časovém horizontu, byl tedy dosažen především spoluprací v oblasti požární ochrany, záchranných služeb a civilní ochrany. Lépe vybavené hasičské sbory však nemusí být nutně aktivní v přeshraničních krizových situacích. Zatímco někteří kooperační partneři jsou si geograficky velmi blízko (např. města Adorf/Vogtlandkreis a Obec Krásná jsou od sebe vzdálena jen cca 16 km), vzdálenost mezi kooperačními partnery Stadt Reichenbach/O.L. a Město Žandov je více než hodinu jízdy (cca 70 km), což vzájemnou pomoc znesnadňuje. Udržitelnou účinnost investic může výrazně ovlivnit výběr vhodných partnerů.

Prostřednictvím spolupráce v oblasti koncepční protipovodňové ochrany ve vybraném přeshraničním povodí byla vypracována opatření na zlepšení protipovodňové ochrany. Navrhovaná opatření budou účinná v dlouhodobějším horizontu, pokud se podaří najít finanční prostředky na realizaci vypracovaných opatření (viz závěrečná prezentace na internetových stránkách www.poh.cz).

Programový dokument předpokládal „chybějící“ realizaci investic u koncepční protipovodňové ochrany v rámci programu spolupráce a nelze ji u projektů hodnotit „negativně“.

5.1.2.5 Ilustrace výsledků doprovodného průzkumu

Případové studie byly provedeny ve dvou oblastech součinnosti – v oblasti požární ochrany, záchranných prací a zvládnání katastrof a v oblasti koncepční protipovodňové ochrany.

Spolupráce hasičů

Spolupráce hasičských sborů z Krásné, Bad Elsteru a Adorfu/Vogtlandkreis¹⁰ byla úspěšným projektem, který dále posílil spolupráci v příhraniční oblasti v nebezpečných situacích, především prostřednictvím dobrovolnické práce.

⁸ Tři typické výsledky specifické pro jednotlivé oblasti: Zvýšená výměna zkušeností a budování důvěry; zvýšení informovanosti o příslušných otázkách; prohloubení/konsolidace spolupráce.

⁹ <https://www.liberec.cz/cz/radnice/strategie-projekty/projekty-mesta/4-mesta-zachranuji-pres-hranice/4-stadte-retten-uber-die-grenze.html>

¹⁰ Název projektu: Spolupráce hasičských sborů Krásná, Bad Elster a Adorf/Vogtl.

Byly prováděny investiční a neinvestiční činnosti. Investovalo se do nákupu vybavení a zásahových vozidel. Investiční náklady činily přibližně 86 % celkových výdajů projektu.

Neinvestiční aktivity zahrnovaly společná cvičení, zlepšování jazykových znalostí, částečné přeshraniční sdílení hasičského vybavení, společné aktivity mladých hasičů a vztahy s veřejností.

Kooperační partneři – jedná se o přímo sousedící obce – se znali již z předchozí spolupráce, během níž organizovali soutěže požárníků a další společné akce. Již navázané kontakty byly základem projektové žádosti. Formálně existuje partnerství od zahájení projektu v létě 2016.

Kooperační partneři jsou aktivní ve vlastní oblasti působnosti a mohou tak – bez velké závislosti na externích činitelích – sledovat cíle svých projektů.

Během doby trvání projektu se podařilo plně dosáhnout cílů projektu (bez prodlev), z čehož lze usuzovat, že je lead partner kompetentní. Projekt umožnil dále rozvinout spolupráci požárníků v pohraničí v nebezpečných situacích. Investice, které tvoří hlavní část rozpočtu projektu, se podařilo podle respondentů realizovat podle plánu. Jde o to, že lépe vybavené hasičské sbory mohou v nebezpečných situacích zasahovat i za hranicemi.

Zatímco vybavení představuje základ připravenosti k zásahům těchto tří požárních sborů, podporují akceschopnost zejména neinvestiční doprovodné aktivity, jako jsou společné tréninky a jazykové kurzy, které si vyžádaly jenom malou část rozpočtu.

Spolupráce staví zejména na angažovanosti dobrovolných hasičů, včetně mládežnických hasičských sborů. Projekt podporuje dlouhodobě dobrovolnickou práci (prací s mládeží), která je nenahraditelnou součástí zajištění plošného pokrytí území protipožární ochranou.

Pro přeshraniční spolupráci v oblasti protipožární ochrany je důležitá podpora Svobodného státu Sasko, to znamená, že je projekt zasazen do zemské strategie a podporuje realizaci této strategie (srov. Závěrečná zpráva pracovní skupiny „Dobrovolní hasiči Saska 2020“). Strategie je účinná také v Česku.

Zlepšená a rychlejší akceschopnost v nebezpečných situacích, které bylo dosaženo díky projektu, se podle informací od respondentů již osvědčila v reálných situacích. Od té doby hasičské sbory neprovedly žádnou přeshraniční operaci, které by se účastnily obě strany. To zatím nebylo nutné, protože se jednalo pouze o lokální požáry, které bylo možné uhasit na jedné straně.

Stále však existují omezující podmínky pro přeshraniční spolupráci mezi hasičskými sbory, které je třeba postupně odstranit. Jedná se například o nedostatečnou komunikaci mezi „operačními středisky“ (německy „Einatzleitzentralen“) nebo právní překážky pro společné použití techniky a velkých cisternových hasičích vozidel.

Za pozornost stojí také práce s veřejností, která projekt doprovází. Její součástí jsou akce, tiskové články, internetové stránky spolku. Místní obyvatelstvo a regionální média projekt zaregistrovaly (přestože neexistuje vlastní společná stránka projektu), protože obce velmi dobře využívají existující informační kanály.

Snímky k projektu „Spolupráce hasičů Krásná, Bad Elster a Adorf/Vogtland“

Městský šampionát v Bad Elster dne 01.10.2016 (Uwe Pinkert, Stadt Bad Elster)

Slavnostní předání tankového hasičského vozu Tatra 815 v Krásné dne 30.05.2018 (lead partner Obec Krásná, Petra Bulatová)

Spolupráce na koncepční protipovodňové ochraně

STRIMA II ¹¹ je přímým nástupcem projektu STRIMA I, který byl realizován v programovém období 2007-2013 (Cíl 3) v rámci programu spolupráce CZ-SN.

Po navázání přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany před povodněmi v rámci programu STRIMA I bylo cílem programu STRIMA II učinit další významný pokrok v rámci této spolupráce: Cílem bylo zintenzivnit přeshraniční spolupráci při vypracovávání vhodných adaptačních a preventivních opatření, do níž by se zapojily obce, a vytvořit a rozšířit společné informační a komunikační nástroje týkající se rizik a opatření na jejich zmírnění.

Lead partnerem obou projektů byl Saský zemský úřad pro ochranu životního prostředí, zemědělství a geologii (LfULG). Součástí LfULG je také Landeshochwasserzentrum (Zemské povodňové centrum), které bylo založeno v roce 2002 a hrálo důležitou roli při vývoji nástrojů v rámci projektu (FLOOD.Bi-Tool, interaktivní mapa nebezpečí INGE).

Projekt je založen na znalostech a nepředpokládá žádné významné investice do protipovodňové infrastruktury. Jedná se o projekt v rámci opatření „Koncepční ochrana před povodněmi“.

Výsledky projektu tak mohou přispět pouze dlouhodobě a nepřímo ke snížení povodňových škod, a tím i ke značnému hospodářskému přínosu v příhraniční oblasti.

Projekt se snaží oslovit cílové skupiny odborně zaměřených orgánů, obcí, projektantů a soukromých subjektů jako dotčených stran prostřednictvím informačních nástrojů, rozvoje metod a komunikačních opatření a zvýšit jejich povědomí o prevenci povodní.

Přeshraniční spolupráce je užitečná zejména v oblasti protipovodňové ochrany a prevence a slouží k provádění směrnice EU o zvládnutí povodňových rizik.

Partnerství pro projekt STRIMA II bylo dobře vyvážené a zahrnovalo jak veřejné orgány (LfULG, ARR ¹²), které mají obecný přehled o regionálních potřebách a poskytují přístup k datům a dokumentům, tak odborné týmy (dvě univerzity a výzkumný ústav IöR), které mohly s těmito daty pracovat a navrhnout technická doporučení.

¹¹ Název projektu: Sasko - české řízení povodňových rizik II (STRIMA II)

¹² Agentura regionálního rozvoje

Příslušné orgány v České republice (odborníky Libereckého a Ústeckého kraje a Státní správa povodí Labe) nebyly přímo zapojeny jako partneři. Mezi českým partnerem projektu a příslušnými orgány České republiky však existoval úzký kontakt. Problémy s dostupností dat na české straně (popsané později) by se vyskytly i v případě, že by úřady byly partnery projektu.

Projekt byl dokončen po 3,7 letech (včetně šestiměsíčního prodloužení). Cílových hodnot ukazatelů bylo dosaženo na 100 %.

Důvodem prodloužení projektu byly potíže s dostupností dat pro webový informační systém FLOOD.Bi na české straně. Bylo třeba objasnit alternativy, což vedlo ke zpoždění. Vedoucí partner chtěl navíc zajistit, aby bylo možné uveřejnit vypracované výsledky projektu na nově vytvořených webových stránkách Saského zemského povodňového centra.

Bylo dosaženo následujících výsledků:

Byl vytvořen webový nástroj (FLOOD.Bi) pro analýzu povodňových rizik a opatření ke zmírnění jejich dopadů na budovy, který je stále ve vývoji a v současné době jej lze používat pouze v Sasku. Nástroj je dobře integrován do pokynů Saského zemského povodňového střediska a je stále více propagován cílové skupině, aby se zvýšil počet uživatelů. Dílčího cíle bylo plně dosaženo v Sasku a částečně na českém projektovém území.

V České republice a v Sasku byly vypracovány tři studie na téma zmírnění dopadů povodní na životní prostředí a využití půdy a online katalog možností financování. Aktivity jsou v každém případě přizpůsobeny konkrétní situaci a lze je prakticky využít. Přenositelnost výsledků nebyla předmětem tohoto projektu, ale spolupracující partneři byli o studiích informováni. Dílčího cíle bylo plně dosaženo (také proto, že nebyl plánován žádný společný produkt).

Pokud jde o zmírnění povodňových škod na dopravní a vodohospodářské infrastrukturu, byly vypracovány dvě studie o zmírnění škod na dopravní infrastrukturu a malých vodních tocích, které se týkaly vodních toků v Sasku i v České republice. Výsledky jsou v zásadě přenositelné, ale údržba vodních toků je v České republice a v Sasku organizována odlišně, což představuje překážku přenositelnosti. Dílčího cíle bylo plně dosaženo (i proto, že přímá přenositelnost nebyla plánována).

Hlavním cílem projektu bylo zlepšit výměnu informací v oblasti protipovodňové ochrany. V obou zemích se uskutečnila řada aktivit, přičemž hlavní činností byla společná organizace konferencí o zvládání povodňových rizik. Dílčího cíle bylo plně dosaženo.

Je nasnadě, že realizované informační a komunikační aktivity významně zlepšily vzájemnou informovanost mezi technickými orgány a projektanty.

Na druhou stranu se pravděpodobně zatím nepodařilo oslovit širší veřejnost, protože se příslušná komunikační strategie teprve připravuje (pokud se podaří získat finanční prostředky).

Předpokladem účinnosti projektu je, že jeho výstupy budou skutečně využívány cílovými skupinami v příhraniční oblasti.

Webové informační nástroje (FLOOD.Bi, INGE) jsou institucionálně zakotveny a budou využívány i po skončení projektu (tj. nepředstavují zbytečnou investici). Informační nástroje jsou v zásadě navrženy jako přeshraniční (což je velmi pozitivní aspekt), ale v současné době jsou kvůli problémům s daty plně použitelné pouze na jedné straně

---

hranice a musí být nejprve rozšířeny na celou příhraniční oblast. Institucionální partneři projektu proto musí i po skončení projektu nadále investovat do přenositelnosti nástrojů.

Zda jsou informační nástroje využívány cílovou skupinou na obou stranách hranice, by mělo být součástí průběžné kontroly úspěšnosti, která v současné době chybí (pokud je dotazovaným aktérům známo).

Početné studie specifické pro danou zemi musí být zveřejněny na obou stranách hranice, aby bylo možné následně podpořit provádění opatření a investic.

Metody specifické pro danou zemi, které byly vyvinuty za účelem stanovení potenciálních a skutečných škod způsobených povodněmi a určení vhodných opatření ke snížení škod, musí být nejprve přeneseny do příhraničních oblastí, aby je mohly využívat například orgány odpovědné za danou oblast pro společné plány a investiční rozhodnutí.

Šíření výsledků projektu mezi všechny zainteresované subjekty v záplavových oblastech je zásadním úkolem i po skončení projektu, což je úkolem institucionálních partnerů projektu.

Celkově lze říci, že projekt přinesl důležité podněty v oblasti informací a komunikace a ve vývoji metod, ale skutečný vliv na snížení povodňových škod na obytných budovách, zemědělské půdě a dopravní infrastruktuře nelze posoudit.

Faktory úspěchu, které lze odvodit z realizace projektu:

- Vyvážený poměr institucionálních partnerů na obou stranách hranice, kteří jsou zodpovědní za realizaci, a týmů odborníků, kteří mohou poskytnout technické vstupy.
- Zapojení odborníků, kteří hovoří také druhým jazykem, do projektu.
- Vyjasnění dostupnosti údajů v rané fázi a uzavření písemných dohod o dodání údajů.
- Zajištění zaměstnanců u partnerů; rychlá náprava v případě fluktuace zaměstnanců.
- Přímá spolupráce saských a českých partnerů na společných produktech (nikoliv paralelní, oddělené zpracování jednotlivých izolovaných témat).
- Podpora řízení projektu profesionálním externím poskytovatelem služeb.
- Pokud má být oslovena širší veřejnost (nejen odborná), je vhodné vypracovat profesionální komunikační strategii.

Fotografie k projektu „STRIMA II“

Fórum v Liberci dne 24.4.2018 (Autor: Marek Pšenička, ARR – Agentura regionálního rozvoje spol. s r.o.)

Exkurze v rámci fóra k řízení povodňových rizik 24.04.2018 v Liberci (Dr. Ing. Uwe Müller, Saský zemský úřad pro ochranu životního prostředí, zemědělství a geologii)

5.1.2.6 Hodnocení ukazatele výsledku: EI1 Hodnocení společných opatření k řízení rizik

Tabulka 24. Stav realizace ukazatel výsledku IP 5b (školní stupnice)

ID	Ukazatel	Výchozí hodnota (2014)	Aktuální hodnota (konec 2018)	Aktuální hodnota (od roku 2022)	Cílová hodnota (2023)
EI1	Vyhodnocení společných opatření k řízení rizik	3,3	3,3	3,4	2,9

Zdroj: Online průzkum 2022, stupnice hodnocení školy: 1 (velmi dobré) až 6 (nedostatečné).

Vysvětlení

Ukazatel výsledku „Hodnocení společných opatření k řízení rizik“ v prioritní ose 1 měří kvalitu přeshraniční spolupráce v oblasti prevence katastrof na programovém území.

Ukazatel výsledku, který je zjišťován nezávisle na příjemcích, je velmi užitečný, protože odráží relevantní vývoj v celé oblasti a může být ovlivněn programem – alespoň v některých oblastech. Počet dotazovaných odborníků byl však nízký.

Ukazatel výsledku je komplexní ukazatel, který byl stanoven v Ex-ante evaluaci a skládá se z 19 jednotlivých hodnocení (pro 7 podoblastí). V letech 2014, 2018 a 2022 byla oslovena vždy malá skupina odborníků ze Saska a České republiky (návratnost byla mezi 10 a 14 odpověďmi¹³), kteří se mohou vyjádřit za celý region v oblasti řízení rizik. Cílem pro rok 2023 je mírné zlepšení společného řízení rizik v celé oblasti, což je ambiciózní cíl, který však lze jistě ovlivnit projekty spolupráce.

Na základě průzkumů v roce 2014 byla jako výchozí hodnota výsledkového ukazatele stanovena hodnota 3,3 (uspokojivý), přičemž hodnocení výchozí situace dotazovanými zúčastněnými stranami se pohybovalo v rozmezí od 1,5 do 5,2 a vykazovalo tak široký rozptyl. Tato různorodá hodnocení byla zjištěna i v jednotlivých dílčích oblastech

¹³ Při zpětném pohledu by byl smysluplnější minimální počet 30 odpovědí. Tento minimální počet by měl být dodržen při budoucích průzkumech.

---

ukazatele výsledků. Rozdíly v hodnocení lze mimo jiné přičíst velkým regionálním rozdílům v kvalitě přeshraniční spolupráce, které vyjádřilo několik respondentů a které jsou zřejmě dány osobními kontakty a brání jim velké jazykové bariéry na pracovní úrovni.

Cílová hodnota pro rok 2023 byla stanovena na 2,9 hodnotící stupnice od 1 (velmi dobrý) do 6 (nedostatečný).

Výsledkem **aktualizace** ukazatele výsledků na základě průzkumu z roku 2018 bylo opět skóre 3,3 (uspokojivé). Cílové hodnoty 2,9 se proto zatím nepodařilo dosáhnout. Hodnocení dotazovaných zúčastněných stran se pohybovalo od 1,7 do 5,4, takže rozpětí zůstává široké.

Výsledkem **závěrečného hodnocení** ukazatele výsledků v roce 2022 bylo průměrné skóre 3,4. Při tomto vyhodnocení nebyla cílová hodnota pro rok 2023 (2,9) celkově jednoznačně dosažena. Zjištěná hodnota pro rok 2022 je rovněž horší než původní hodnota v roce 2014 (3,3). Na úrovni celkového hodnocení všech podoblastí tak nebyly dosaženy obě srovnávací hodnoty (výchozí i cílová), přičemž výchozí hodnoty bylo dosaženo jen těsně a cílová hodnota nebyla dosažena výrazně. Rozpětí hodnocení je opět velmi široké a často vykazuje zřetelné odchylky v názorech na obou stranách hranice.

V některých podoblastech se podařilo dosáhnout mírného až výrazného zlepšení spolupráce:

- Obecné hodnocení spolupráce v oblasti prevence a předcházení škodám (mírné zlepšení z 3,2 na 3,1)
- Obecné hodnocení kompatibility zařízení a standardů (výrazné zlepšení z 4.1 na 3.0)

V ostatních podoblastech došlo naproti tomu podle (malé skupiny respondentů) ke zhoršení spolupráce oproti výchozí situaci (viz tabulka 25).

Vliv podpory Programu spolupráce 2014-2020 na zlepšení přeshraniční ochrany proti katastrofám je v roce 2022 rovněž vnímán jako méně významný než v roce 2014.

Při interpretaci výsledků průzkumu je třeba vzít v úvahu, že program spolupráce má přímý vliv na řízení rizik pouze v několika dílčích oblastech a že vliv mají i vnější faktory.

V oblastech přímého vlivu programu spolupráce, jako je zlepšení vybavení hasičských sborů nebo řízení povodňových rizik, se podařilo dosáhnout pozitivní změny.

Závěr

Hodnocení v roce 2022 je mírně horší než v počátečním roce a zjevně nedosahuje cílové hodnoty. Přesto se podařilo dosáhnout pozitivní změny v **oblastech přímého vlivu programu spolupráce**, jako je zlepšení vybavení hasičských sborů nebo řízení povodňových rizik.

Tabulka 25. Výsledky průzkumu, ukazatel výsledku EI 1, IP 5b (čím více se hodnota blíží 1, tím lépe)

EI 1, IP 5b, Hodnocení společných opatření k řízení rizik	Výchozí hodnota	Aktualizace	Konečné hodnocení	Změna	Komentář
	průměrná hodnota 2014, n=14	průměrná hodnota 2018, n= 11	průměrná hodnota 2022, n= 10	2022 ve srovnání s rokem 2014	
Obecné hodnocení spolupráce na prevenci a obraně proti škodám	3,2	3,5	3,1	-0,1	Mírné zlepšení s výjimkou záchranných služeb
Specifické hodnocení: Řízení povodňových rizik a ochranných opatření	3,1	3,3	2,7	-0,4	
Specifické hodnocení: Protipožární ochrana	3	2,7	2,8	-0,2	
Specifické hodnocení: Záchraná služba	2,9	3,2	3,5	0,6	
Obecné hodnocení přeshraniční komunikace	3	3,4	3,7	0,7	Zhoršení v celém rozsahu (kritické hodnocení CZ)
Specifické hodnocení: Koncepční přípravné práce pro včasné rozpoznání	3,3	3,4	3,7	0,4	
Specifické hodnocení: Výměna informací a údajů	3,2	3,3	3,8	0,6	
Specifické hodnocení: Rychlost reakce	3,5	3,3	3,8	0,3	
Obecné hodnocení Znalosti v oblasti kompetencí, postupů a taktik na obou stranách	2,8	3,4	3,8	1	Zhoršení v celém rozsahu (kritické hodnocení CZ)
Specifické hodnocení: realizace společného vzdělávání a dalšího vzdělávání	3,5	4,3	4,3	0,8	
Specifické hodnocení: Provádění společných cvičení	3,3	3,4	3,9	0,6	
Obecné hodnocení důvěry během spolupráce	2,2	3,1	2,9	0,7	
Specifické hodnocení: Vzájemná podpora v krizových případech a v nebezpečných situacích	2,7	3,2	2,9	0,2	

Obecné hodnocení kompatibility <u>vybavení a standardů</u>	4,1	3,1	3	-1,1	Výrazné zlepšení (projekty hasičů), ale kritické hlasy ze strany SN
Specifické hodnocení: Kompatibilita speciálního vybavení	4,1	3,3	3	-1,1	
Specifické hodnocení: Kompatibilita komunikačních platform	4,3	3,4	3,5	-0,8	
Specifické hodnocení: Kompatibilita bezpečnostních standardů	3,6	3,6	3	-0,6	
Obecné hodnocení Zohlednění kompatibility u <u>nových akvizic</u>	3,9	3,3	3,8	-0,2	Zlepšení podle CZ, ale kritické hodnocení SN
Očekávaný účinek podpůrných opatření	2,1	2,4	2,2	0,1	Očekávání dopadu se zhoršilo
Zjištěný stav ukazatele výsledků (bez očekávaných dopadů podpůrných opatření)	3,3	3,3	3,4	0,1	Celkové mírné zhoršení
Cílová hodnota 2023			2,9	0,5	Cílová hodnota zjevně nedosažena

Legenda: ČERVENÁ = zhoršení hodnot; ZELENÁ = zlepšení hodnot; ŽLUTÁ = konstantní hodnoty; školní stupnice: Čím více se hodnoty blíží 1, tím lépe

5.1.3 Souhrnné vyhodnocení dopadového modelu

V závěrečném vyhodnocení jsou výsledky jednotlivých analýz shrnuty tak, aby bylo možné vysledovat přínos projektů spolupráce k naplnění předpokladů a k dosažení dílčích výsledků a cílových příspěvků postupně v obou dopadových řetězcích.

To se provádí nejprve v tabulkové a poté v grafické podobě (s barevným rozlišením). Body přidělené v hodnotících tabulkách jsou použity pro srovnávací hodnocení dopadových řetězců v kapitole 9.

- Skóre 1 -> velmi dobré nebo dobré
- Skóre 0 -> splněno málo nebo vůbec

5.1.3.1 SZ1 (5b) Koncepční protipovodňová ochrana

Díky fungující spolupráci v oblasti koncepční protipovodňové ochrany bylo dosaženo významných výsledků v rámci cílového řetězce dopadů. Pro dílčí cíle v oblasti informací a komunikace a v oblasti vývoje metod byly získány důležité podněty. Zlepšením přeshraniční výměny informací v oblasti protipovodňové ochrany prostřednictvím studií a informačních nástrojů bylo možné zlepšit prevenci a zvyšování povědomí o protipovodňové ochraně. Podle ukazatele výsledku se podařilo zlepšit řízení povodňových rizik v příhraniční oblasti.

Za předpokladu, že realizace vytvořených podkladů bude úspěšná, mohou výsledky projektu přispět ke zmírnění povodňových škod v delším časovém horizontu, a tím i ke značnému hospodářskému přínosu v příhraničním regionu.

Souhrnně lze říci, že předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny, projekty dokázaly dosáhnout odpovídajících dílčích výsledků a přispět k celkovým cílům (i když ne ke všem).

Tabulka 26. SC 1 / IP 5b Hodnocení výsledků a dopadů prostřednictvím spolupráce v oblasti koncepční ochrany před povodněmi

Očekávané výsledky v rámci řetězce dopadů	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny		1
<ul style="list-style-type: none"> Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	Velmi dobrý přínos , byly dokončeny 2 projekty se 7 partnery s poměrně vyváženou partnerskou strukturou a rozdělením finančních prostředků.	1
Projekty dosahují výsledků		4
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšená výměna informací 	Velmi dobrý přínos prostřednictvím informačních a komunikačních aktivit.	1
<ul style="list-style-type: none"> Vypracování plánů řízení 	Velmi dobrý přínos ; byly vypracovány studie pro rizikové oblasti, ale přenositelnost výsledků nebyla hlavním tématem prací.	1
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení/rozšíření informačních systémů 	Velmi dobrý přínos díky vývoji informačních nástrojů, které je ale třeba nejprve zavést přeshraničně.	1
<ul style="list-style-type: none"> Lepší koordinace činností prostřednictvím lepší výměny informací 	Velmi dobrý přínos díky aktivitám specifickým pro jednotlivé země, které mají za cíl lépe koordinovat specializované orgány a subjekty zabývající se plánováním.	1
<ul style="list-style-type: none"> Lepší přeshraniční koordinace protipovodňových opatření 	Žádný příspěvek , protože nebyly vypracovány žádné přeshraniční akční plány.	0
<ul style="list-style-type: none"> (Malá) realizace protipovodňových opatření 	Žádný příspěvek ; nebyly vyvinuty žádné přímo účinné nástroje na zmírnění povodňových škod.	0
Účinky ve vztahu k nadřazeným cílům		2
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení prevence a kontroly škod 	Velmi dobrý přínos v oblasti prevence (ale menší v oblasti skutečného předcházení škodám) díky zlepšení přeshraniční výměny informací v oblasti protipovodňové ochrany; ukazatel výsledku E11 vykazuje pozitivní změnu.	1
<ul style="list-style-type: none"> Rychlá reakce na nebezpečné situace 	Ne (přímý příspěvek) , protože přeshraniční varovný systém musí být nejprve zaveden na komunální úrovni.	0
<ul style="list-style-type: none"> Včasná identifikace nebezpečí 	Velmi dobrý přínos prostřednictvím zvýšení povědomí o prevenci povodní	1
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšení bezpečnosti osob a hmotných statků v příhraniční oblasti. 	Žádný (přímý) příspěvek ; Výsledky projektu tedy mohou pouze dlouhodobě a nepřímě přispět ke snížení povodňových škod, a tím ke značnému hospodářskému přínosu v příhraniční oblasti.	0
<ul style="list-style-type: none"> Ostatní: 	Nebylo zjištěno	0

Zdroj: Metis

5.1.3.2 SC1 (5b) Spolupráce na protipožární ochraně, ochraně při katastrofách a spolupráce záchranných složek

Spolupráce na protipožární ochraně, ochraně proti katastrofám a spolupráce záchranných složek přinesla v příhraničním regionu konkrétní pozitivní změny, které lze prokázat v celém dopadovém řetězci. Program přispěl k lepší kompatibilitě vybavení a norem a ke společným cvičením, zejména mezi hasičskými sbory. Jedná se o investiční prioritu programu spolupráce, která má pozitivní dopad také na celkovou situaci. Základem pro zvýšení přeshraniční kapacity hasičských jednotek je lepší vybavení a výcvik. Veřejnost je v příhraniční oblasti informována o spolupráci hasičských sborů a ví, že v případě potřeby jsou k dispozici odpovídající kapacity. Dotazovaní odborníci však nepotvrdili skutečnou rychlejší reakci na nebezpečné situace ve srovnání s původní situací v roce 2014.

Aby přeshraniční spolupráce mezi hasičskými sbory v nebezpečných situacích fungovala, musí být splněno několik podmínek. Zlepšené vybavení je pouze základem operační připravenosti hasičských sborů (pokud zde existuje nějaká slabina). Pro operační připravenost jsou důležité zejména neinvestiční podpůrné činnosti, jako jsou společná školení a jazykové kurzy a zlepšení komunikace mezi řídicími středisky. Kromě toho by partneři pro spolupráci měli geograficky sousedit, aby se usnadnila vzájemná přeshraniční pomoc. Mělo by se také vyjasnit, které úkoly v oblasti hašení požárů a civilní ochrany lze řešit přeshraniční spoluprací místních hasičských sborů.

Zajímavou otázkou v této souvislosti by bylo, do jaké míry přispěla dlouhodobá podpora hasičských sborů prostřednictvím programu spolupráce k lepší přeshraniční spolupráci v případě mimořádně rozsáhlého lesního požáru v červenci a srpnu 2022 v Českém a Saském Švýcarsku (viz doporučení v kapitole 9.3.1).

Tabulka 27. SC 1 / IP 5b Hodnocení výsledků a dopadů spolupráce v oblasti požární ochrany, ochrany při katastrofách a spolupráce záchranných složek

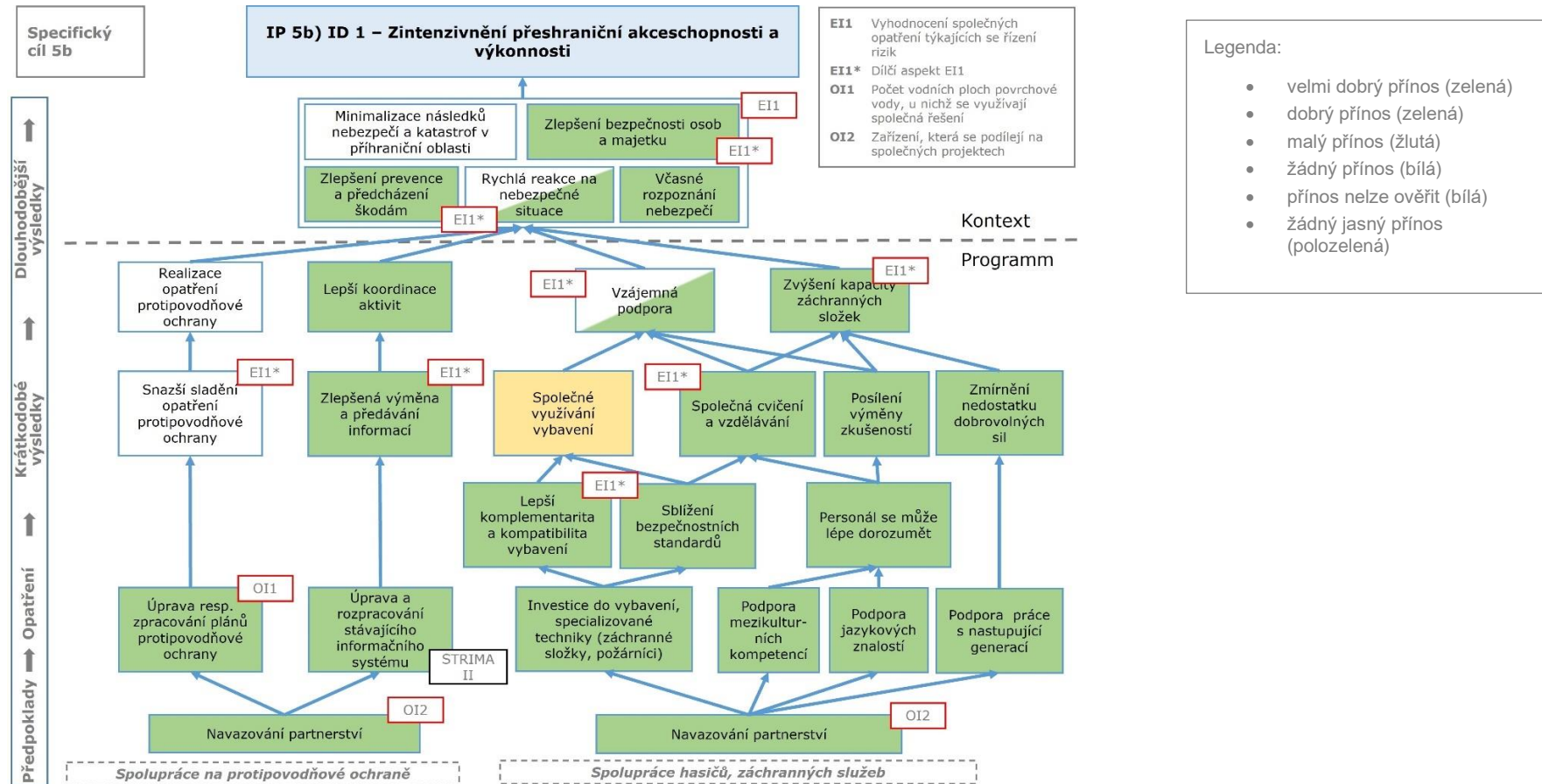
Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny		1
<ul style="list-style-type: none"> Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	Velmi dobrý příspěvek prostřednictvím 10 dokončených projektů s 37 partnery s poměrně vyváženou partnerskou strukturou a rozdělením finančních prostředků.	1
Projekty dosahují výsledků		12
<ul style="list-style-type: none"> Investice do vybavení, speciální techniky (záchranaři, hasiči) 	Velmi dobrý přínos	1
<ul style="list-style-type: none"> Podpora mezikulturních kompetencí 	Dobrý přínos	1
<ul style="list-style-type: none"> Podpora jazykových kompetencí 	Dobrý přínos	1
<ul style="list-style-type: none"> Podpora práce s mládeží 	Velmi dobrý přínos	1
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšená výměna informací a zkušeností 	Velmi dobrý přínos podle závěrečných zpráv a případové studie (ale žádné zlepšení podle ukazatele výsledků EI1)	1

<ul style="list-style-type: none"> Společná cvičení a další odborná příprava 	Dobry přínos , který nelze dobře znázornit pomocí ukazatele výstupu, ale potvrzuje ho případová studie.	1
<ul style="list-style-type: none"> Zaměstnanci se lépe dorozumí 	Dobry přínos potvrzený případovou studií, ale jazykové kurzy nebyly prioritním opatřením.	1
<ul style="list-style-type: none"> Lepší komplementarita a kompatibilita zařízení 	Velmi dobrý přínos díky koordinovanému zadávání veřejných zakázek, výrazné zlepšení ukazatele výsledků E11	1
<ul style="list-style-type: none"> Sladění bezpečnostních norem 	Velmi dobrý přínos , výrazné zlepšení ukazatele výsledku E11	1
<ul style="list-style-type: none"> Společné využívání financovaného vybavení 	Malý přínos z důvodu právních překážek, jak je popsáno v případové studii.	0
<ul style="list-style-type: none"> Snížení nedostatku dobrovolníků 	Velmi dobrý přínos prostřednictvím práce mladších zaměstnanců v hasičských sborech mládeže	1
<ul style="list-style-type: none"> Lepší koordinace činností díky lepšímu přenosu informací 	Velmi dobrý přínos , výrazné zlepšení ukazatele výsledku E11, který se týká kompatibility komunikačních platforem	1
<ul style="list-style-type: none"> Vzájemná pomoc při záchranných pracích, požárech a ochraně před povodněmi 	Bez jasného výsledku: Velmi dobrý přínos, potvrzený případovou studií, ale podle ukazatele výsledku E11 se kontextová situace nezlepšila.	0
<ul style="list-style-type: none"> Větší kapacita přeshraniční výpomoci (kvantitativní a kvalitativní) 	Velmi dobrý přínos prostřednictvím práce hasičských sborů mládeže s mladými lidmi, potvrzený případovou studií.	1
Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům		1
<ul style="list-style-type: none"> Včasné rozpoznání nebezpečných situací 	Žádný jasný výsledek: Dobry přínos podle prohlášení příjemců, ale ukazatel výsledku není pozitivní.	0
<ul style="list-style-type: none"> Rychlá reakce na nebezpečné situace 	Bez jasného výsledku: Dobry přínos podle vyjádření příjemců, ale ukazatel výsledku není pozitivní.	0
<ul style="list-style-type: none"> Minimalizace následků nebezpečí a katastrof v příhraniční oblasti 	Nelze stanovit	0
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení bezpečnosti osob a hmotných statků v příhraniční oblasti. 	Dobry přínos , protože veřejnost je informována o spolupráci hasičských sborů a ví, že v případě potřeby jsou k dispozici příslušné kapacity. V případě mimořádné události může přeshraniční spolupráce potenciálně poskytnout více asistenčních kapacit a více speciálních vozidel. Z právního rámce a pojistných podmínek však vyplývají omezení, která je třeba postupně odstraňovat.	1
<ul style="list-style-type: none"> Další výsledky 	Nebyly zjištěny	0

Tabulka 28. SC 1 / IP 5b Shrnutí výsledků a dopadů ve vztahu k nadřazeným cílům pro barevné rozlišení v grafickém dopadovém modelu

Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům	
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení prevence a posílení ochrany proti škodám (zelená barva) 	Velmi dobrý přínos k ochraně před povodněmi
<ul style="list-style-type: none"> Rychlá reakce na nebezpečné situace (polozelená) 	Žádný (přímý) přínos k ochraně před povodněmi Bez jasného výsledku – požární ochrana (...)
<ul style="list-style-type: none"> Včasné odhalení nebezpečí (zelená) 	Velmi dobrý přínos k ochraně před povodněmi Bez jasného výsledku – požární ochrana (...)
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení bezpečnosti osob a hmotných statků v příhraniční oblasti (zelená) 	Žádný (přímý) přínos k ochraně před povodněmi Dobry přínos k požární ochraně (..)
<ul style="list-style-type: none"> Minimalizace následků nebezpečí a katastrof v příhraniční oblasti (bílá) 	Nebyly zjištěny

Obrázek 13. Prověření dopadového modelu

Zdroj: Metis na základě Evaluačního plánu

Poznámka: Ukazatel výsledku je záměrně stanoven nad „kontextovou linií“, protože je shromažďován nezávisle na příjemcích.

6 Hodnocení prioritní osy 2 - Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů

6.1 Specifický cíl 2.1 – Zlepšení přeshraniční ochrany vod za účelem zvýšení kvality vod (IP 6b)

6.1.1 Cíle, dopadové řetězce

Prostřednictvím IP 6b by mělo být společnými aktivitami dosaženo zlepšení kvality vod v části pohraničí (na klíčových územích).

Dopadový model vypracovaný v Evaluačním plánu (květen 2017) pro IP 6b ukazuje dopadový řetězec (oblast činnosti), jehož cílem je zlepšení kvality vody a stavu toků útvarů podzemních a povrchových vod v přeshraničních povodích prostřednictvím různých dílčích výsledků.

Dopadový model je orientační rámec pro kontrolu úspěšnosti a je prověřován krok za krokem.

V první fázi dopadové evaluace v roce 2019 byl způsob dopadu na zlepšení kvality vody rozvinut pouze v hrubých rysech. Prvních výstupů bylo dosaženo, ale plnění cílů bylo stále nízké.

6.1.2 Analýza provádění a dosažených výsledků

6.1.2.1 Charakteristika schválených projektů

Celkem do IP 6b spadají (intervenční kategorie 021 Vodohospodářství) pouze 3 projekty s 11 partnery (z toho 6 v Sasku a 5 v Česku). Dva ze tří projektů se zabývají ochranou vod před škodlivinami z důlní těžby. Třetí projekt se zabývá odolností zdrojů spodní vody a zásobováním vodou v obdobích extrémního počasí (zejména sucha). Všechny tři projekty jsou z hlediska délky trvání ukončeny.

Schválený **objem dotací EU** na projekty činí přibližně 7,4 milionu EUR, tj. 5 % celkového programu. Celkový objem dotací (EU plus národní prostředky) činí 9,1 milionu EUR. Průměrná výše dotace na projekty je poměrně vysoká a pohybuje se kolem 2,5 milionu EUR.

V průběhu hodnocení byly vypracovány podrobné případové studie 2 ze 3 projektů (VODAMIN II a ResiBil). IP 6b je tedy velmi dobře pokryta případovými studiemi.

Tabulka 29. Přehled projektů v rámci IP 6b

Opatření / Název projektu	Objem dotací EU v EUR (schválený)	Počet partnerů	Ukončení projektu
2.1.1 Zlepšení kvality vody v přeshraničních povodích			
Vita-Min	2.797.358	3	31.01.2021
ResiBil – Bilance vodních zdrojů ve východní části česko-saského pohraničí a hodnocení možnosti jejich dlouhodobého užívání	1.841.627	3	31.01.2021
VODAMIN II Potenciály nebezpečí a využití důlních vod pro zkvalitnění přeshraniční ochrany vod v severních Čechách a Krušnohoří v povodí řeky Labe	2.802.040	5	31.10.2020
Celkem	7.441.025	11	

Zdroj: SAB, stav k 31.12.2021

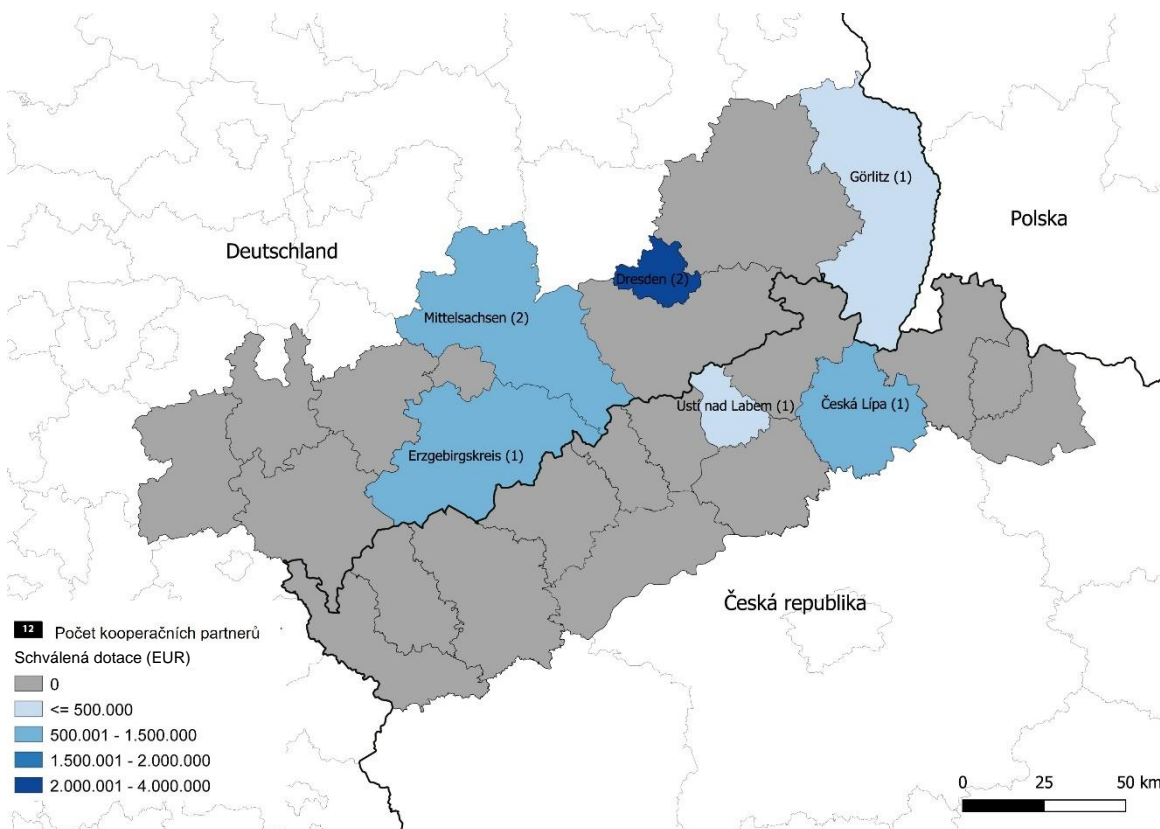

6.1.2.2 Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů

Většinu dotací obdrží instituce se sídlem v městském okrese Drážďany. Dále jsou podporovány instituce v České Lípě, okresech Mittelsachsen, Erzgebirgskreis a Görlitz.

Následující mapa (grafika 14) ukazuje regionální rozložení objemu dotací a partnerů v rámci IP 6b na úrovni krajů a městských okresů (viz tabulka 71 v příloze). Tyto 3 projekty pokrývají pouze část programové oblasti.

Obrázek 14. Regionální rozdělení objemu dotací a partnerů v rámci IP 6b

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz podrobná tabulka v příloze).

6.1.2.3 Porovnání dosažených výstupů s cílovými hodnotami

Podle ukazatele výstupu OI3 bylo ke konci roku 2021 realizováno 6 společných aktivit na ochranu nebo zlepšení kvality vody. Výstupy byly realizovány v rámci všech tří projektů ResiBil, Vita-Min a VODAMIN II.

Plánovaná hodnota na úrovni programu byla překročena na 120 %.

Tabulka 30. Stav realizace ukazatele výstupu IP 6b

ID	Ukazatel	Úroveň projektu			Úroveň programu	
		Cílová hodnota (schválený)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Stav realizace v %	Cílová hodnota 2023	Stav realizace v %
		A	B	C=B/A	D	E=B/D
OI3	Společné aktivity zaměřené na ochranu nebo zlepšení kvality vod (počet)	9	6	67 %	5	120 %

Zdroj: SMR, odečet údajů o ukazatelích na všech úrovních ke dni 31. 12. 2021.

Tabulka 31. Diferenciace ukazatele výstupu IP 6b podle opatření

Opatření	Úroveň projektu	
	OI3 Společné aktivity zaměřené na ochranu nebo zlepšení kvality vod (počet)	
	Cílová hodnota (schválený)	Aktuální hodnota
2.1.1 Zlepšení kvality vody v přeshraničních povodích	9	6
Celkem	9	6

Zdroj: SMR, odečet údajů o ukazatelích na všech úrovních k 31. 12. 2021

6.1.2.4 Ukázka výsledků doprovodného výzkumu

Výsledky (rozsáhlých) případových studií jsou zde uvedeny ve formě výňatků.

Hospodaření se zdroji podzemní vody

Projekt „ResiBil“¹⁴ se zaměřil na vytvoření dlouhodobé strategie přeshraničního hospodaření se zdroji podzemních vod ve třech vodohospodářsky významných oblastech: Děčínský Sněžník, Kirnitzschtal, Lückendorf ve východní části česko-saského pohraničí a byl realizován 3 institucionálními partnery (1 ze Saska a 2 z České republiky).

Předchůdce projektu, projekt „GRACE“ v Cíli 3, již přinesl první poznatky týkající se poklesu spodních vod v oblasti Kirnitztal a Zittauer Gebirge, který byl pozorován již od 90. let minulého století. V rámci projektu ResiBil měl být rozšířen výzkum a měla z něj být vyvozena odpovídající doporučení postupů pro dodavatele vody na příslušném území.

¹⁴ Název projektu: ResiBil – Bilancování a hodnocení odolnosti vodních zdrojů ve východní části sasko-českého pohraničí.

Obsahem projektu bylo:

- Příprava geologických a hydrologických podkladů a sloučení českých a německých souborů dat.
- Vytvoření modelu proudění podzemní vody.
- Vyvození spolehlivých údajů týkajících se zásoby podzemní vody a její citlivosti na klimatické změny.
- Vyvození adaptačních strategií a možných postupů; přizvání vodohospodářských podniků ze Saska a Česka.

Projekt převážně neměl investiční charakter. Výdaje na vybavení a investice tvořily pouze malou část rozpočtu projektu.

Projekt byl dokončen po více než 4 letech se zpožděním 19 měsíců. Cílové hodnoty ukazatelů byly splněny ze 100 %.

Zpoždění v realizaci projektu bylo způsobeno zejména personálními a technickými problémy při tvorbě složitého modelu podzemních vod. Vytvoření modelu proudění podzemních vod ve třech sledovaných oblastech narazilo na značné technické problémy, které byly způsobeny jejich složitostí.

Otázky řešily smíšené týmy odborníků. Sloučení německých a českých datových souborů bylo základním předpokladem pro modelování a probíhalo společně a za neustálé výměny poznatků specifických pro daný region, která byla podpořena současnými výjezdy do terénu.

Veškeré plánované základní vědecké práce v oblasti geologie a hydrologie byly prováděny ve třech hlavních oblastech ve východní části programového území. Výsledkem jsou studie, mapy a trojrozměrné modely. Dílčího cíle bylo plně dosaženo.

Vliv odběru vody a změn klimatu na budoucí stav podzemních vod ve třech sledovaných oblastech byl simulován pomocí pokročilých modelů s přeshraničním přesahem. Dílčího cíle bylo plně dosaženo.

Podařilo se vytvořit přeshraniční modelový nástroj, který poskytuje výpovědi s dobrou kvalitou předpovědi o využitelnosti zásob podzemní vody v rámcových podmínkách změny klimatu. Souhrnně lze říci, že dynamický výpočet vodní bilance v oblasti podzemních vod představuje nejdůležitější výsledek projektu. Práce s modelem by měla cílovým skupinám umožnit přijmout vhodná opatření k ochraně zdrojů podzemních vod.

Lead partner připravuje metodický pokyn pro zkoumanou oblast určený ke stanovení využitelných zdrojů podzemní vody pro dodavatele vody. Tento pokyn však zatím nebyl dokončen. Velkou výzvou je přenos výsledků projektu do praxe. Dílčího cíle bylo dosaženo pouze částečně. Implementační složka projektu je nedostatečně rozvinutá. I přes prodloužení doby trvání projektu se (ke konci roku 2021) nepodařilo dokončit přeshraniční metodický pokyn a jeho provedení koordinovat s dodavatelem vody ve zkoumané oblasti v Sasku a v České republice.

Lead partner byl zodpovědný za komunikaci. V rámci projektu byly použity rozsáhlé nástroje, které doprovázely realizaci projektu a byly určeny jak odborné, tak i zainteresované veřejnosti. Hlavní část komunikace projektu byla vědecky zaměřena na odbornou veřejnost zabývající se vodohospodářstvím na obou stranách hranice, ale doplňkově se snažila oslovit prostřednictvím putovní výstavy také zainteresovanou veřejnost v Sasku a v České republice.

Bude-li se dlouhodobě dařit rozběhnout pomocí projektu a doprovodné práce s veřejností realizační opatření, může to přispět ke zlepšení hospodaření s podzemními vodami.

Podle ukazatele výsledku EI 2.1 je cílem projektu, aby se prostřednictvím zlepšeného hospodaření s podzemní vodou zlepšila kvalita vody 3 % vybraných povrchových vodstev na programovém území. Jedná se o nepřímý efekt. Podzemní a povrchové vody jsou součástí vodního ekosystému. Zlepšení hospodaření s podzemní vodou může v dlouhodobé perspektivě pozitivně ovlivnit celý systém. U tohoto projektu jsou tedy očekávány velmi dlouhé dopadové řetězce od zpřesnění výpočtu vodní bilance po následné dopady na celý systém.

Fotografie k projektu „ResiBil“

Dvoudenní odborná exkurze projektových partnerů v místě průzkumu (Zde návštěva GW-Messstelle Nasser Grund dne 29.05.2018) (Friedrich Mihm, Saský zemský úřad pro životní prostředí a geologii)

Průzkum vrtu v Lesné – Dolním Podluží (2.8.2018, Foto: Petr Rambousek)

Ochrana vod

Projekt VODAMIN II ¹⁵ se zaměřil jako projekt navazující na projekt VODAMIN (název je spojením slov „voda“ a německého „Mine“ – důl) na zlepšení ochrany povrchových a spodních vod v severních Čechách a v Krušných horách v povodí Labe před kontaminací vodou z dolů a hald. Kromě toho by měl být prověřen také potenciál geotermální energie důlních vod. Na jeho realizaci se podílí 5 partnerů, z toho 3 v Sasku a 2 v Česku.

K nejdůležitějším aktivitám projektu patří:

- Vytvoření systému monitorování důlních vod v Severočeské hnědouhelné pánvi v České republice.
- Testování alternativních těsnících materiálů pro důlní haldy, které by omezily kontaminaci škodlivinami.
- Výzkum možností geotermálního využití důlních vod.
- Zřízení přeshraniční pracovní skupiny pro odbornou diskusi a pravidelná pracovní setkání.
- Prezentace projektu a jeho výsledků na odborných akcích a veřejnosti.

---

¹⁵ Název projektu: VODAMIN II Ohrožení a potenciál využití důlních vod pro zlepšení přeshraniční ochrany vod v severních Čechách a Krušných horách v povodí Labe.

Investice do vybavení (především ze strany českého vedoucího partnera) představovaly přibližně 51 % rozpočtu projektu.

Nově vzniklé partnerství výzkumně a aplikačně zaměřených aktérů dokázalo zahájit navazující projekt bez větších problémů v polovině roku 2017 a dokončit jej po 3,5 letech se zpožděním 5 měsíců (kvůli problémům s hlavním vrtem) v říjnu 2020.

Každý partner měl v rámci společného cíle svou oblast působnosti a vykonával své činnosti, ale všichni partneři byli o činnostech informováni.

Aktivity na české straně týkající se monitorovacího systému a na saské straně týkající se zakrytí odvalu byly vzájemně propojeny.

Silnou stránkou partnerství bylo, že jak na saské, tak na české straně spolupracoval partner projektu zaměřený na aplikace s partnerem projektu zaměřeným na výzkum.

Samostatnou oblastí byla geotermální energie, kterou se zabýval saský výzkumný partner, který selektivně čerpal z českých dat.

Prostřednictvím aplikačně orientovaného českého vedoucího partnera (PKÚ) bylo v Severočeské hnědouhelné pánvi (ČR) za vědecké podpory ČVUT provedeno 19 průzkumných a monitorovacích vrtů. Díky tomu je možné průběžně sledovat hladinu a kvalitu podzemních vod ve vybraných rizikových oblastech. Výsledky českých měření byly vloženy do databáze a vyhodnoceny. Databáze, která je k dispozici online, obsahuje také starší měřicí body na saské straně. Vrty byly provedeny pouze na české straně, protože na německé straně nebyly potřeba. Dílčího cíle byl na české straně zcela splněn.

Monitorovací vrty mezi Mostem a Teplicemi a vytvoření databáze parametrů důlních vod v rámci programu spolupráce jsou prvním krokem ke zlepšení spolupráce při přípravě společných plánů pro správu povodí a programů opatření mezi Českou republikou a Saskem. K vytvoření společného plánu pro Českou republiku a Sasko je však zapotřebí mnohem lepší přeshraniční koordinace.

Saský partner projektu SAXONIA Standortentwicklungsgesellschaft, který se zaměřuje na oblast aplikací, s podporou Saské vysoké školy aplikovaných věd v Žitavě (Zittau Görlitz) úspěšně otestoval materiállové směsi pro utěsnění odkaliště na saské straně. Byl použit materiál, pro který v současné době neexistuje jiná možnost zpracování (sedimenty z údržby vodních toků). Výsledky pilotního projektu mohou být využity při realizaci projektů v Sasku. Není jasné, do jaké míry lze výsledky přenést na české odvaly hlušiny. Dílčího cíle bylo v Sasku plně dosaženo a z přeshraničního hlediska bylo dosaženo částečně.

Saský partner projektu SAXONIA Standortentwicklungsgesellschaft, který se zaměřuje na oblast aplikací, s podporou Saské vysoké školy aplikovaných věd v Žitavě (Zittau Görlitz) úspěšně otestoval materiállové směsi pro utěsnění odkaliště na saské straně. Byl použit materiál, pro který v současné době neexistuje jiná možnost zpracování (sedimenty z údržby vodních toků). Výsledky pilotního projektu mohou být využity při realizaci projektů v Sasku. Není jasné, do jaké míry lze výsledky přenést na české odvaly hlušiny. Dílčího cíle bylo v Sasku plně dosaženo a z přeshraničního hlediska byl splněn částečně.

Společná opatření se zaměřila na výměnu informací, údajů a zkušeností v rámci pracovních setkání partnerů projektu a v rámci přeshraniční „konzultační skupiny“.

Práce s veřejností byla zaměřena především na odbornou veřejnost. Partneři projektu používali kombinaci komunikačních nástrojů ve své vlastní oblasti odpovědnosti. Projekt byl (a po skončení projektu dále bude) prezentován na dvojjazyčných webových stránkách lead partnera a na webových stránkách partnerů. Kromě toho byl vytištěn leták (na dvou stranách představuje cíl projektu a partnery projektu) a bylo natočeno video. Dále se konaly přednášky a byly vydány odborné publikace. Partner projektu TU Freiberg přispěl k televizními reportážemi v oblasti svého vlivu, které se v Německu dostaly i k širší veřejnosti.

VODAMIN II přispěl k lepšímu pochopení environmentálních rizik z již nepoužívaných hlubinných dolů a hald hlušiny a k prokázání možností využití důlní vody k výrobě tepla.

V dlouhodobějším horizontu má projekt přeshraniční vliv na kvalitu podzemních a povrchových vod ve studované oblasti, pokud se pomocí výsledků dosažených na jedné straně hranice podaří vyvolat impulsy a řetězové efekty na druhé straně hranice.

Případný navazující projekt by se měl zaměřit na mnohem lepší propojení činností, aby se podpořil přenos řešení.

Fotografie k projektu „VODAMIN II“

Průzkum zařízení na geotermální energii důlních vod (Dr. Thomas Grab, TU Bergakademie Freiberg)

Výstavba betonových plochých lysimetrů („betonových mís“) na testovacím poli pro zachycení prosakující vody (PP4 SAXONIA Standortentwicklungs – und – Verwaltungsgesellschaft mbH)

6.1.2.5 Vyhodnocení ukazatele výsledku

„Podíl útvarů povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody“ (v procentech) byl definován jako ukazatel výsledku ve specifickém cíli 2.1. Podíl útvarů povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody se měl zvýšit z 8 % na 11 %.

Referenční oblastí však není celá programová oblast, nýbrž útvary povrchových vod, které byly v rámci projektů spolupráce ošetřeny. Údaje pro aktualizaci ukazatele výsledku jsou proto rovněž poskytovány projekty a zaznamenávány v rámci monitorování SAB (aktualizace ukazatele výsledku tedy není založena na technických statistikách pro celou oblast programu).

Výchozí hodnota byla v roce 2013 8 %; cíl pro rok 2023 je 11 %. Cílová hodnota projektů činí 15 %, a překračuje tak cíl programu.

K 31.12.2018 byla aktuální hodnota stále 0 %. To znamená, že do konce roku 2018 se podíl povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody ještě nezvýšil, protože projekty byly v době hodnocení stále uprostřed realizační fáze.

K datu 31. 12. 2021 přispívají k ukazateli výsledku Vita-Min a ResiBil, nikoli však VODAMIN II (Saský kontrolní úřad (SAB) zatím nemohl dokončit audit přeshraničního pokroku hodnot ukazatelů pro celý projekt. Podle SAB LP potvrdil, že plánovaných cílových hodnot bylo dosaženo).

Vzhledem k tomu, že hodnoty pro VODAMIN II stále chybí, bylo ke konci roku 2021 dosaženo cílových hodnot pouze z 55 %.

Na použití ukazatele výsledku pro ResiBil je třeba pohlížet kriticky. Například indikátor programu EI 2.1 nemůže být projektem ResiBil přímo ovlivněn, protože v rámci projektu byly vypracovány vědecké podklady o stavu podzemních vod a nebyla realizována žádná opatření ke zlepšení kvality povrchových vod. Souvislost s EI 2.1 lze proto doložit pouze prostřednictvím mnoha nepřímých předpokladů dopadu.

Celkově je výpovědní hodnota ukazatele výsledku velmi omezená, protože neodráží výsledky projektů. Z převážně vědeckých základních prací nelze vyvozovat závěry o přímém zlepšení kvality vody.

Tabulka 32. Stav realizace ukazatele výsledků IP 6b

ID	Ukazatel	Úroveň projektu			Úroveň programu	
		Cílová hodnota (schválený)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Stav realizace v %	Cílová hodnota 2023	Stav realizace v %
		A	B	C=B/A	D	E=B/D
EI2.1	Podíl útvarů povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody (v procentech)	15	6	40 %	11	55 %

Zdroj: SMR, odečet údajů o ukazatelích na všech úrovních k 31. 12. 2021

6.1.3 Souhrnné vyhodnocení dopadového modelu

V závěrečném hodnocení jsou výsledky jednotlivých analýz shrnuty tak, aby bylo možné sledovat přínos projektů spolupráce k naplnění předpokladů a dosažení dílčích výsledků a cílových příspěvků v řetězci dopadů krok za krokem.

To se provádí nejprve v tabulkové a poté v grafické podobě (s barevným rozlišením). Body přidělené v hodnotících tabulkách se použijí pro srovnávací hodnocení dopadových řetězců v kapitole 9.

6.1.3.1 SZ2.1 (6b) Zlepšení kvality vody

V rámci dopadového řetězce lze identifikovat následující výsledky a dopady na zlepšení kvality vody:

- V rámci projektů byly prováděny základní vědecké práce v oblasti udržitelného hospodaření s podzemními vodami a minimalizace vypouštění znečišťujících látek do vodních útvarů, které byly doprovázeny opatřeními pro výměnu znalostí a práci s veřejností.
- Rizika pro životní prostředí tak mohla být lépe prozkoumána. Projekty mohou mít potenciálně nepřímý a dlouhodobý přeshraniční vliv na kvalitu podzemních a povrchových vod ve studované oblasti. Projekty však nemají vliv na to, zda jsou výsledky průzkumů využívány při rozhodování o využívání podzemních vod, v územním plánování a těžebními společnostmi a zda jsou k dispozici odpovídající investiční prostředky na realizaci opatření.
- Skutečného cíle programu, kterým je zlepšení kvality vody, tak nebylo možné přímo dosáhnout.
- Podle programového dokumentu (SC 2.1, str. 52, Výsledky, kterých má být dosaženo) by výzkumná práce měla mít „doprovodný“ charakter a neměla by být hlavním cílem projektu spolupráce. V tomto ohledu chybí ve financovaných projektech aplikačně orientovaná opatření pro přechod základní činnosti do praxe.

Souhrnně lze říci, že předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny a projekty byly schopny dosáhnout odpovídajících dílčích výsledků. Příspěvek k celkovému cíli (zlepšení stavu přeshraničních vodních ekosystémů) není prokazatelný vzhledem k tomu, že v současné době stále chybí převedení do praxe.

Při průměrném objemu dotací ve výši přibližně 2,5 milionu EUR zhoršuje chybějící aplikační složka – a tím i chybějící cílový přínos – poměr nákladů a přínosu financovaných projektů v oblasti kvality vody.

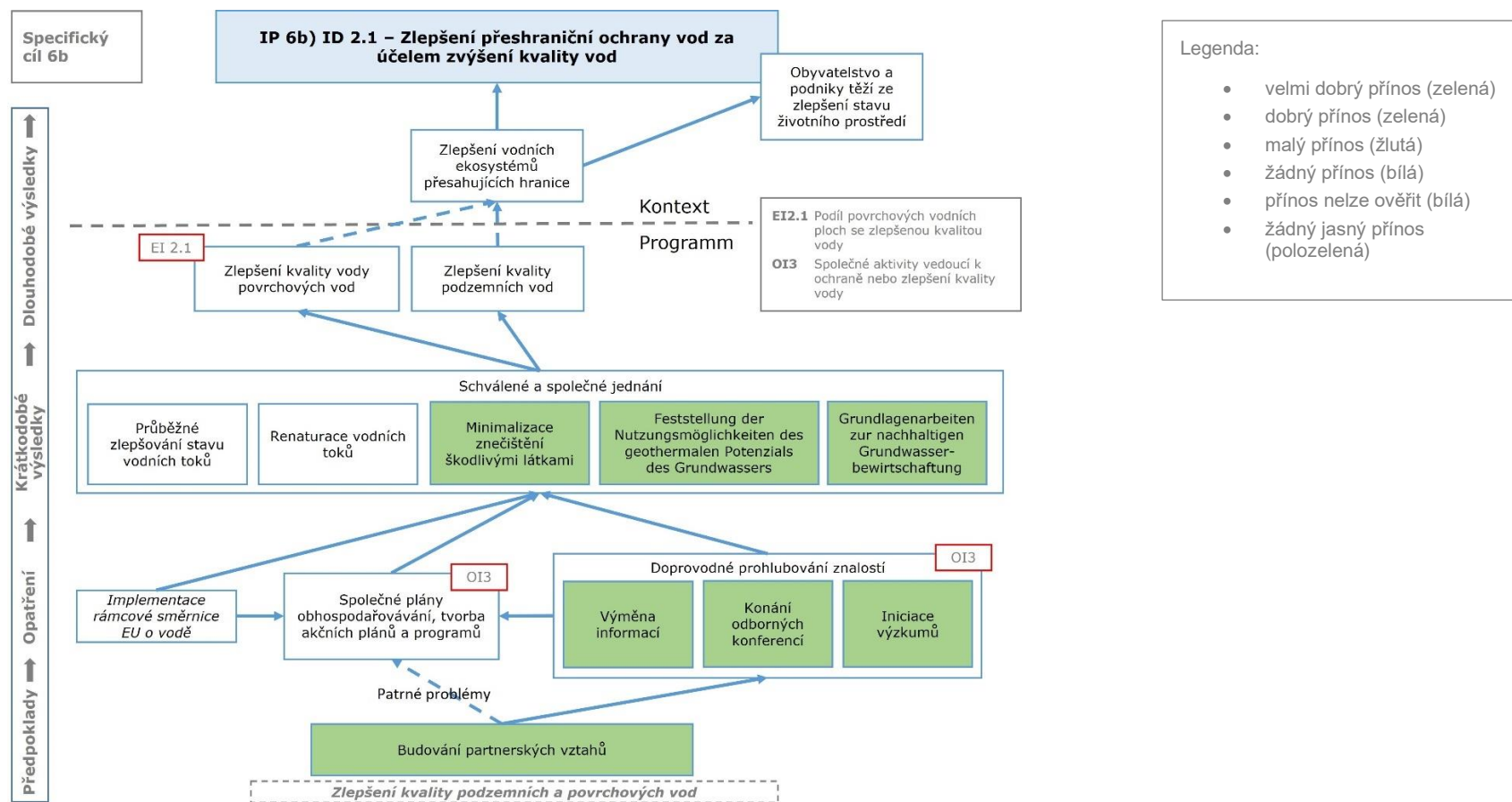

Tabulka 33. SC 2.1 (IP 6b), Hodnocení výsledků a dopadů na zlepšení kvality vody

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny		1
<ul style="list-style-type: none"> fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	Velmi dobrý přínos prostřednictvím 3 dokončených projektů s 11 spolupracujícími partnery s vhodnou partnerskou strukturou a rozdělením finančních prostředků.	1
Projekty dosahují výsledků		6
<ul style="list-style-type: none"> zlepšená výměna informací 	Velmi dobrý přínos ; Komunikace projektu je vědecky koncipována pro odbornou veřejnost, která se zabývá vodohospodářstvím na obou stranách hranice. Snahou je také oslovit zainteresovanou veřejnost v Sasku a v České republice, např. prostřednictvím putovní výstavy. Televizní reportáž věnovaná konkrétnímu projektu oslovila i širší veřejnost v Německu.	1
<ul style="list-style-type: none"> pořádání společných tematických konferencí 	Velmi dobrý přínos ; pravidelná pracovní setkání partnerů projektu a vytvoření přeshraniční pracovní skupiny pro odbornou diskusi.	1
<ul style="list-style-type: none"> iniciace výzkumu 	Velmi dobrý přínos prostřednictvím vědeckých publikací o výsledcích projektu	1
<ul style="list-style-type: none"> vypracování společných plánů řízení, akčních plánů (pro provádění rámcové směrnice EU o vodě) 	Žádný přínos	0
<ul style="list-style-type: none"> zlepšení propustnosti vodních toků 	Žádný přínos	0
<ul style="list-style-type: none"> Renaturace vodních toků 	Žádný přínos	0
<ul style="list-style-type: none"> Minimalizace vypouštění znečišťujících látek do vodních útvarů 	Velmi dobrý přínos prostřednictvím vývoje nástrojů: <ul style="list-style-type: none"> Vytvoření monitorovacího systému na české straně (VODAMIN II). Zda se na jejich základě podaří vytvořit přeshraniční program opatření, zůstává otevřené. Úspěšná zkouška alternativního krytu odvalu na saské straně (VODAMIN II). Zda se systém těsnění, který byl úspěšně vyzkoušen v Sasku, podaří přenést i do České republiky, je otevřené. Vytvoření „vodního rodokmenu“ v těžební oblasti, aby bylo možné sledovat vstup znečišťujících látek do saských vod (Vita-Min). Vývoj informačních nástrojů, které lze v budoucnu využít při plánování opatření ke snížení vypouštění těžkých kovů z opuštěných dolů do vodních útvarů (Vita-Min). 	1
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení kvality povrchových vod 	Žádný (přímý) přínos ; ukazatel výsledku EI2.1 není věrohodně podložen dopadem projektů.	0
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení kvality podzemních vod 	Žádný (přímý) přínos . Ukazatel výsledku EI2.1 není věrohodně podložen dopadem projektů.	0

<ul style="list-style-type: none"> další výsledky: Identifikace možného využití geotermálního potenciálu důlních vod 	<p>Velmi dobrý přínos na saské straně od VODAMINA II. Zda lze geotermální energii z důlních vod přenést do vytipované lokality v České republice, je otevřenou otázkou.</p>	1
<ul style="list-style-type: none"> další výsledky: Základní práce v oblasti udržitelného hospodaření s podzemními vodami 	<p>Velmi dobrý přínos ResiBilu, protože vědeckých cílů projektu bylo dosaženo. Podařilo se vytvořit přeshraniční modelový nástroj, který poskytuje výpovědi s dobrou kvalitou předpovědi o využitelnosti zásob podzemní vody v rámcových podmínkách změny klimatu. Z technického hlediska jsou numerické modely proudění cenným nástrojem pro hodnocení stavu podzemních vod, a to i přes nejistoty, které obsahují, a nutná zjednodušení.</p>	1
Účinky ve vztahu k nadřazeným cílům		0
<ul style="list-style-type: none"> zlepšení přeshraničních vodních ekosystémů 	<p>Přínos nelze ověřit Například projekt ResiBil vypracoval vědecké zásady pro hodnocení stavu podzemních vod a neprovedl žádná opatření ke zlepšení kvality podzemních vod. Koncepční základy byly vyzkoušeny, ale zda bude jejich převedení do praxe úspěšné, je otevřenou otázkou. Prováděcí složka projektu je slabě rozvinutá. Nepodařilo se (stav na konci roku 2021) dokončit specifický pokyn pro sledovanou oblast a koordinovat jej s dodavateli vody.</p>	0
<ul style="list-style-type: none"> obyvatelstvo a podniky mají prospěch ze zlepšení životního prostředí 	<p>Přínos nelze ověřit</p>	0

Obrázek 15. Prověření dopadového modelu

Zdroj: Metis na základě Evaluačního plánu

Poznámka: Ukazatel výsledku je záměrně umístěn pod „kontextovým řádkem“, protože je získáván od příjemců dotací

6.2 Specifický cíl 2.2 - Zachování turistické atraktivity prostřednictvím udržitelného zhodnocení společného přírodního a kulturního dědictví (IP 6c)

6.2.1 Cíle, dopadové řetězce

IP 6c podporuje udržitelný rozvoj turistického ruchu v pohraničí, jehož součástí je na jedné straně zachování přírodního a kulturního dědictví, a na straně druhé generuje hospodářské efekty v podobě návštěvníků a přenocování, a tím pádem také přidanou hodnotu. Tato IP je v programu jediná, která je bezprostředně zaměřená na hospodářské dopady.

Dopadový model vypracovaný v Evaluačním plánu (květen 2017) pro IP 6c zahrnuje tři dopadové řetězce (oblasti působení):

- Investice do zachování ochrany, podpory a rozvoje kulturního a přírodního dědictví, stejně jako do uměleckých objektů a kulturních projektů (opatření 2.2.1)
- Podpora kulturního a přírodního cestovního ruchu a společný rozvoj koncepcí a produktů, společná marketingová opatření, propojení zařízení a vytvoření systémů společného řízení (opatření 2.2.2 a 2.2.4)
- Rozvoj dopravní infrastruktury pro účely cestovního ruchu a kultury (opatření 2.2.3)

Všechny tři oblasti činnosti jsou vzájemně úzce propojeny a měly by přispět k posílení postavení na trhu a konkurenceschopnosti přeshraničního regionu v oblasti cestovního ruchu (to se projeví mimo jiné na počtu přenocování). Dalším – ne tak silně ekonomicky zaměřeným – obecným cílem je lepší ochrana a údržba přírodní a kulturní krajiny.

V první fázi Dopadové evaluace v roce 2019 byly zjištěny důkazy o tom, že dopadové řetězce v oblasti rozvoje kulturního dědictví a cestovního ruchu fungují. Do jaké míry se podařilo zlepšit ochranu a údržbu přírodní a kulturní krajiny s přeshraničním významem, nebylo možné posoudit, stejně jako přínos rozvoje dopravní infrastruktury.

Ve 2. fázi Dopadové evaluace 2022 se situace v oblasti kulturního a přírodního cestovního ruchu zcela změnila v důsledku vnějšího šoku v podobě koronavirové pandemie.

6.2.2 Analýza provádění a dosažených výsledků

6.2.2.1 Charakteristika schválených projektů

V IP 6c je celkem 34 projektů se 123 partnery, z toho 61 v Sasku a 62 v České republice. Z hlediska financování je IP 6c největší IP Programu spolupráce. Objem (schválených) dotací pro 34 projektů činí přibližně 53,1 milionu EUR, tj. 35,3 % celkového programu. O něco více než třetina objemu programu proudí do IP 6c. Celkový objem grantů (EU plus vnitrostátní prostředky) činí 63,7 milionu EUR.

34 projektů lze rozdělit do 4 skupin podle intervenčních kódů, i když hranice mezi skupinami jsou proměnlivé (viz tabulka 34 níže). Největší skupinu představují projekty v oblasti kulturního dědictví.

Tabulka 34. Rozdělení projektů v IP 6c podle kategorie intervencí

Intervenční kategorie	Počet projektů	Počet projektový partner	Dotace (EU) v EUR
034 Stavba silnic	3	10	14,2
092 Turistický ruch	10	48	14,9
093 Služby v turistickém ruchu	5	14	4,6
094 Kulturní dědictví	16	51	19,4
Součet	34	123	53,1

Zdroj: SAB, stav údajů k: 12.05.2022; Upozornění: rozdělení mezi intervenčními kódy a opatřeními není zcela konzistentní, tj. tři projekty týkající se kulturního dědictví (094) nejsou přiřazeny k opatření 2.2.1, ale k jiným opatřením. Nesprávné přiřazení projektů k intervenčním kódům bylo opraveno Jednotným sekretariátem v srpnu 2022.

Program podporuje společný, udržitelný a regionální rozvoj cestovního ruchu, v němž je kladen velký důraz na péči o kulturní a přírodní dědictví.

U tří projektů (z nichž dva mají objem dotací 7 milionů EUR) je podporována obnova silničních spojení ve staré kulturní krajině.

Z celkového počtu 34 projektů (13 podle zařazení k opatřením) se 16 projektů týká rozvoje kulturního dědictví z hlediska cestovního ruchu (např. výzkum středověkého hornictví, tradičních řemesel, výstavy o horolezectví, údržba církevních objektů, partnerství s divadlem atd.).

10 projektů se výslovně týká rozvoje cestovního ruchu (např. kulturní stezky, cyklostezky, muzea atd.).

Kromě toho se v rámci 5 projektů rozvíjejí společné zastřešující služby cestovního ruchu se zaměřením na komunikaci a marketing. Pokud je nám známo, mají tyto projekty tvořit zastřešující rámec jednotlivých projektů. Koncepční opatření byla realizována například v projektech „Turistika s výhledem“ a „Fotofestival Písek“.

- Projekt „Turistika s výhledem“ rozvíjí dvě přeshraniční destinace, Česko-saské Švýcarsko a polabskou cyklostezku, prostřednictvím koordinovaného přeshraničního marketingu, opatřeními měkké mobility a k rozvoji přeshraničních cest. Nadřazená konceptní opatření ve vlastním smyslu jsou v současnosti prováděna pouze v Česko-saském Švýcarsku (v ostatních destinacích ne). Projekt „Turistika s výhledem“ je tak příkladem dobré praxe, pokud jde o jeho přeshraniční charakter a společné výsledky.
- „Fotofestival Písek“ pořádá fotografické semináře, workshopy a výstavy fotografií českých a německých fotografů jako turistickou nabídku pro turisty v regionu česko-saského Labského píseckého pohoří (viz fotofestival-sandstein.de).

Většina z 34 projektů (80 %) byla již ukončena ke konci roku 2021 (7 projektů má plánované dokončení v roce 2022). Přestože u většiny projektů již skončilo projektové období, pouze u některých z nich byla také provedena závěrečná kontrola Kontrolním orgánem. Konečné skutečné hodnoty ukazatelů jsou k dispozici až po závěrečném auditu využití finančních prostředků.

Tabulka 35. Přehled projektů v IP 6c

Opatření / Název projektu	Objem dotací EU v EUR (schválený)	Počet partnerů	Ukončení projektu
2.2.1 Investice do zachování a ochrany, propagace a rozvoje kulturního a přírodního dědictví			
ArchaeoMontan 2018	4.377.598	9	30.09.2018
Tradiční řemesla v regionu Euregio Egrensis	1.030.045	4	30.06.2019
Viva la musica – Kultura v partnerských městech Chemnitz – Ústí nad Labem a jejich regionech	814.039	3	31.05.2019
Šlechtické poklady – sběratelské radosti v Sasku a v Čechách	1.266.018	2	31.12.2018
„Antonius cum Johannis“	661.928	2	30.11.2019
Paměť v krajině Trojzemí	1.429.678	6	31.03.2020
„Železo, cín a umělecká řemesla ve Schwarzenbergu a Abertamech – dobové svědectví Hornické kulturní krajiny Erzgebirge/Krušnohoří“	2.328.446	2	31.07.2022
Montánní kulturní dědictví	3.532.373	3	30.06.2021
Slow tourism v Euroregionu Nisa – spojení kultury s přírodou	926.665	2	15.07.2019
Mezinárodní spolupráce divadel J-O-Š v Trojzemí Německo-Polsko-Česká republika	548.031	2	30.09.2019
Pro horolezce neexistují hranice	1.317.569	3	31.12.2019
Hračkářský průmysl v Krušnohoří – dvě země – dvě cesty	201.833	2	31.12.2021
Centrum kultury a umění Aš Adorf	957.950	3	31.12.2022
Součet	19.392.172	43	
2.2.2 Podpora kulturního a venkovského cestovního ruchu			
Karlova stezka II – Další rozvoj a pokračování Karlovy stezky	3.287.080	12	30.09.2021
Skřítci z přírody i hory přenesou	904.246	3	31.12.2019
Poznávání kulturního a přírodního dědictví včetně doprovodné infrastruktury v regionu Centrální Krušnohoří	2.528.542	2	30.06.2022
Od Valdštejna k Pücklerovi – knížecí kvalita služeb pro naše hosty	2.236.452	2	31.10.2020
Kulturní cesta fojtů	1.762.973	11	31.12.2020
Informační centrum Fláje	573.743	2	30.06.2019
VIA SACRA – příspěvek k zachování a propagaci společného kulturního dědictví	513.628	3	31.12.2021
Aktivní prožití společných dějin a tradic v Krušných horách	1.496.137	2	30.09.2020
Znovuoživené Krušnohoří	456.661	8	31.05.2021
Za společným dědictvím na kole i pěšky	461.689	3	31.12.2022

Historie průmyslu v Sasku a Čechách v zážitcích	562.164	3	31.12.2022
Cyklotrasa Plesná – Bad Brambach	108.168	2	30.06.2020
Součet	14.891.481	53	
2.2.3 Rozvoj turisticko-kulturní infrastruktury včetně s tím související dopravní infrastruktury			
Obnova historického, přeshraničního silničního spojení Plesná – Bad Brambach (-AŠ)	6.309.490	4	30.09.2020
Okolo Hvozdu	1.400.461	3	31.12.2022
Modernizace historického přeshraničního silničního spojení Bad Elster S306 – Hranice III/2172	6.528.286	3	30.09.2021
Součet	14.238.237	10	
2.2.4 Společný vývoj koncepcí a produktů, realizace společných marketingových opatření, propojení jednotlivých zařízení a tvorba systémů pro společný management			
Turistika s výhledem	1.686.462	3	30.06.2019
Fotofestival Písekovec	187.823	2	31.03.2019
Zdař Bůh, světové dědictví!	1.929.279	3	30.09.2021
TOPOMOMO – Experimentální území moderny	462.370	2	31.12.2022
Využití moderních interaktivních technologií v oblasti ochrany, zachování a propagace přírodního a kulturního dědictví	130.237	5	30.09.2021
Realizace společných produktů v oblasti geoturismu	193.477	2	31.12.2021
Součet	4.589.648	17	
Celkem 6c	53.111.538	123	

Zdroj: SAB, stav k 31.12.2021

6.2.2.2 Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů

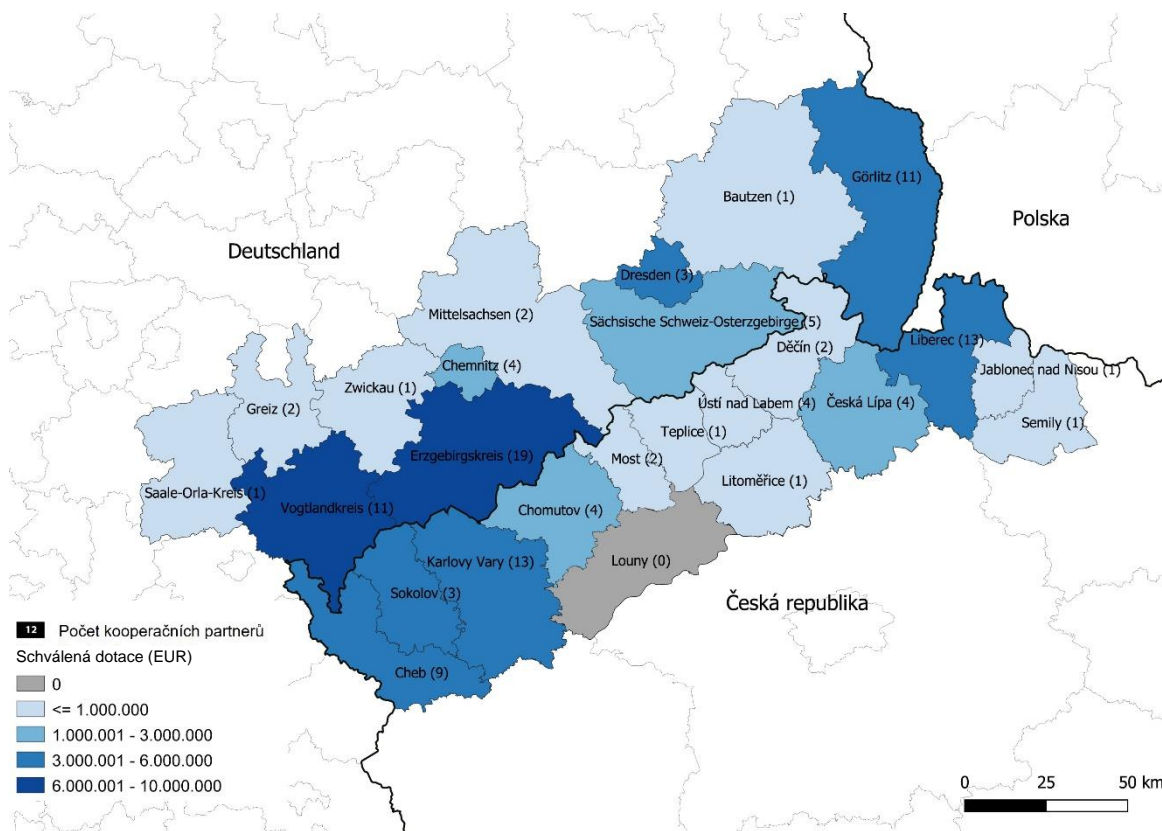
Nejvíce dotací dostávají instituce v okresech Erzgebirgskreis a Vogtlandkreis (po více než 9 milionech EUR).

Poměrně velké finanční prostředky v rámci IP 6c získávají také okresy Karlovy Vary, Görlitz, Sokolov, Liberec, Cheb a městský okres Drážďany, každý s více než 3 miliony EUR.

IP 6c má ze všech IP nejvyrovnanější rozdělení dotací mezi saské a české partnery.

Následující mapa ukazuje regionální rozložení objemu dotací a počtu partnerů na úrovni okresů a samostatných městských okresů (viz tabulka č. 72 v příloze). Těžištěm realizace je západní část programového území. Nebýt vnějšího šoku způsobeného koronavirovou pandemií, daly se v této oblasti očekávat nejsilnější účinky.

Obrázek 16. Regionální rozložení objemu dotací a partnerů v rámci IP 6c

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz podrobná tabulka v příloze).

6.2.2.3 Porovnání aktuálních výstupů s cílovými hodnotami

Srovnání aktuálních a plánovaných výstupů na úrovni programu v IP 6c ukazuje pozitivní vývoj realizace. Cílové hodnoty již byly do konce roku 2021 z velké části splněny nebo dokonce překročeny (83 % až 144 %).

Srovnání plánovaných výstupů na úrovni projektu s aktuální hodnotou je mnohem diferencovanější:

- Projekty na rozvoj kulturního a přírodního dědictví (M 2.2.1) jsou v pokročilém stádiu realizace a do konce roku 2021 již dosáhly 84 % schváleného cíle výstupu.
- U projektů v oblasti kulturního a přírodního cestovního ruchu (M 2.2.2) dochází ke zpoždění při realizaci a/nebo probíhá přezkum využití. Do konce roku 2021 bylo dosaženo pouze 42 % schválené cílové hodnoty. V souladu se zpožděným stavem realizace projektů cestovního ruchu byla uzavřena menší oblast.
- Projekty zaměřené na výstavbu dopravní infrastruktury jsou realizovány z 55 %.
- Projekty společných koncepčních a marketingových opatření v cestovním ruchu jsou realizovány pouze ze 47 %.

Tabulka 36. Stav provádění ukazatelů IP 6c

ID	Ukazatel	Opatření	Úroveň projektu			Úroveň programu	
			Cílová hodnota (schváleno)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Stav realizace v %	Cílová hodnota 2023	Stav realizace v %
			A	B	C=B/A	D	E=B/D
OI4	Podpořené statky přírodního a kulturního dědictví včetně turistické infrastruktury (počet)	2.2.1	51	43	84 %	45	144 %
		2.2.2	53	22	42 %		
		Součet	104	65	63 %		
Životní prostředí	Plocha zakryté půdy (m ²)	2.2.2	30.079	15.482	51 %		
OI5	Společná koncepční a marketingová opatření (počet)	2.2.4	19	9	47 %	10	90 %
CO14	Celková délka zrekonstruovaných nebo zmodernizovaných silnic (km)	2.2.3	9,108	5	55 %	6	83 %
Životní prostředí	Zrekonstruované a zmodernizované silnice v ekologicky citlivých oblastech v km	2.2.3	1,778	0			

Zdroj: SMR, odečet údajů o ukazatelích na všech úrovních se stavem údajů k 31. 12. 2021; v mnoha případech ještě nejsou k dispozici konečné aktuální hodnoty, a proto se jedná o předběžné hodnoty

6.2.2.4 Typ dosažených výsledků podle závěrečných zpráv

Z vyhodnocení 12 závěrečných zpráv vyplývá, že ve třech oblastech činnosti byly – kromě specifických meziregionálních výsledků¹⁶ – realizovány především investice do infrastruktury (např. turistické infrastruktury, cyklostezek) a do vybavení. V některých případech byly vytvořeny nové nabídky služeb.

V některých projektech se projeví i další aspekty: zlepšila se kvalifikace zúčastněných subjektů, byl realizován výzkum a vyvinuty digitální nástroje.

Prostřednictvím převážně investiční činnosti v IP 6c lze v pohraničí dosáhnout konkrétní změny a přispět ke konkrétnímu řešení.

6.2.2.5 Představení výsledků doprovodného průzkumu

Obě dvě případové studie s těžištěm v geografické oblasti Krušných hor se zabývají tradiční hornickou kulturou a týkají se dvou oblastí činnosti – rozvoje kulturního dědictví a rozvoje cestovního ruchu.

¹⁶ Tři typické výsledky specifické pro jednotlivé oblasti: Zvýšená výměna zkušeností a budování důvěry; zvýšení informovanosti o příslušných otázkách; prohloubení/konsolidace spolupráce.

Středověké hornictví v Krušných horách (Projekty kulturního dědictví)

Cílem již ukončeného navazujícího projektu „ArchaeoMontan 2018“¹⁷ bylo prohloubit a institucionalizovat přeshraniční spolupráci na výzkumu středověkého hornictví jako společného kulturního dědictví Krušných hor a přispět tak ke zhodnocení kulturní krajiny Krušných hor jako budoucího světového dědictví UNESCO.

Projekt sledoval následující cíle:

- Výzkum středověkého hornictví interdisciplinárním týmem složeným z obou národností s využitím různých vědeckých metod
- Příprava podkladů pro přeshraniční centrum středověkého hornictví v Krušnohoří (stavební opatření a opatření pro přípravu stavby)
- Práce s veřejností a šíření výsledků
- Společný management vědomostí

Investiční část projektu tvoří zhruba 16 % a byla vynaložena zejména na informační centrum v české Krupce.

Komplexní projekt s 9 kooperačními partnery se podařilo realizovat bez zpoždění v plánovaném časovém rámci. Všechny 4 projektové cíle byly zcela splněny a – zkráceně řečeno – bylo dosaženo následujících výsledků: podařilo se uzavřít obsáhlé vědecké projekty, které jsou zdokumentovány na internetových stránkách projektu a byly prezentovány na konferencích. Byla vytvořena databáze pro shromažďování a přiřazování historických a archeologických údajů získaných během projektu. Obě informační centra byla vybudována. V Krupce se konal workshop na téma zprostředkování, propojení a marketingové strategie, jehož se účastnily subjekty činné v oblasti propagace turistického ruchu. Informace generované a nashromážděné v rámci projektu byly dány k dispozici místním obcím v regionu, ačkoli ne všechny obce tyto informace využívají.

Konala se častá projektová setkání, jejichž cílem bylo koordinovat aktivity a informovat partnery.

Projektové partnerství je velmi kvalitní a zapojuje do projektu velmi zodpovědné partnery. Dlouhodobě se prohlubuje spolupráce mezi orgány odpovědnými za báňskou archeologii v České republice a v Sasku. Upevnila se také spolupráce mezi oběma zúčastněnými obcemi.

Komunikační aktivity projektu byly pod vedením LP „Zemského úřadu pro archeologii v Sasku / Landesamt für Archäologie Sachsen“ vedeny velmi profesionálně. Působení projektu směrem k veřejnosti bylo výjimečně silné, mj. také díky mnohonásobnému uveřejnění výsledků projektu v regionálních i celostátních televizních pořadech, dále také v regionálních, celostátních i mezinárodních médiích, například v Sächsische Zeitung, Freie Presse, Spiegel (39/2017) nebo na webových stránkách či mediálních kanálech jako např. Spiegel-Online. Velmi užitečné byly také filmy a animace vytvořené v rámci projektu, které pomohly objasnit cíle a obsah projektu, včetně přeshraničního přístupu.

Projekt zásadně přispěl k aktuálnímu stavu vědomostí týkajících se středověkého hornictví Krušnohoří na obou stranách hranice a posílil turistickou pozici regionu. V roce

---

¹⁷ Název projektu: ArchaeoMontan 2018

2018 se podařilo otevřít muzea v Dippoldiswalde a v Krupce. Projekt „ArchaeoMontan 2018“ dal důležité obsahové podněty k vytvoření „Centra středověkého hornictví v Krušných horách (Zentrum für den mittelalterlichen Bergbau im Erzgebirge)“ v Dippoldiswalde. Náklady na stavbu byly ovšem financovány z jiných zdrojů. Menší „Infocentrum Hornická krajina“ v Krupce bylo otevřeno v březnu 2018 a financováno z prostředků Interreg projektu „ArchaeoMontan 2018“.

Obě informační centra měla před covidovým lockdownem dobrou návštěvnost a hornické stezky se setkaly s velkým ohlasem.

Krise způsobená koronavirovou pandemií však odvětví cestovního ruchu tvrdě zasáhla. V současné době ještě nelze očekávat oživení.

Fotografie z projektu „ArchaeoMontan 2018“

Tým projektu ArchaeoMontan Drážďany (LP) se záchranným týmem a reportéry SpiegelOnline v Bad Schlema (LfA)

Otevření informačního centra v Krupce regionální archeoložkou Dr. Reginou Smolnik (LfA), starostou města Zdeňkem Matoušem Ph.D. (Krupka) a vedoucí projektu ArchaeoMontan Dr. Christiane Hemker (LfA).

Zážitek hornické historie ve Středním Krušnohoří (projekt cestovního ruchu)

Projekt se zabývá „poznáváním přírodního a kulturního dědictví a souvisejícím rozvojem turistické infrastruktury regionu Středního Krušnohoří“, jak zní také název projektu. Projekt představuje dějiny hornického regionu, faunu a floru Středního Krušnohoří formou vhodnou pro děti a provádí opatření k rozvoji turisticko-kulturní infrastruktury v regionu Střední Krušnohoří. Turistická infrastruktura, jako jsou přeshraniční stezky vedoucí ke stávajícím i nově otevřeným přírodním lokalitám a hornickým památkám, bude modernizována, lépe dopravně propojena a doplněna mobiliářem.

Projektové aktivity v bezprostřední blízkosti hranic jsou silně investiční povahy. 87 % celkových výdajů je vynakládáno na vybavení a investice.

Partnerství tvoří dvě sousední obce, obec Breitenbrunn a město Boží Dar. Obě obce mají díky své prostorové blízkosti nejlepší předpoklady pro přeshraniční spolupráci. Od roku 2004 již oba kooperační partneři realizovali velké množství projektů v rámci sasko-českého programu spolupráce a také v rámci programu „Cíl 3/Cíl 3“ a „Interreg III A“ v předchozích obdobích financování. Tento projekt navazuje na opatření, která již byla realizována v minulosti.

Obě obce jsou v rámci programu Interreg zapojeny do více projektů. V programovém období 2014-2020 se Město Boží Dar a obec Breitenbrunn společně zúčastnily pěti

---

projektů v rámci Programu spolupráce Česká republika – Sasko a do dalších projektů jsou zapojeny jako individuální partneři.

Případová studie dobře ilustruje, jak dvě velmi angažované obce po mnoho let spolupracují a úspěšně realizují celý soubor projektů s využitím různých podpůrných opatření s cílem rozvíjet turistickou infrastrukturu v příhraničním regionu.

Pokud jde o **účinnost** realizace projektu, je pravděpodobné, že jeho cíle budou zcela dosaženy – se značným časovým zpožděním (projekt ještě není ukončen):

- Přírodní naučná stezka historií hornictví a zážitková trasa Silberzweg byly vytvořeny LP Breitenbrunn.
- U Božího Daru byla dokončena spojovací cesta Zinnweg, výstavba „Božského výhledu“ a hygienického zařízení na Klínovci.
- V Breitenbrunnu bylo zakoupeno plánované vybavení a cíle bylo plně dosaženo. V Božím Daru se tohoto cíle zatím nepodařilo dosáhnout. V Breitenbrunnu již funguje infrastruktura pro pořádání akcí, Boží Dar bude následovat v roce 2022.
- Postupně se podařilo vytvořit přeshraniční síť turistických stezek a doplnit chybějící části.

S ohledem na **účinnost** provádění projektů se vyskytly velké problémy.

Lead partner a český partner dosud celkem pětkrát požádali o prodloužení doby trvání projektu, nyní do poloviny roku 2022.

Toto zdvojnásobení doby trvání projektu z přibližně 3 na 6 let (od schválení) je způsobeno vnitřními důvody (problémy při plánování, zadávání, řízení, vyúčtování financování a nedostatkem finančních prostředků) a – po prodloužení projektu – vnějšími ovlivňujícími faktory (koronavirová pandemie).

Podle původního harmonogramu měl být projekt dokončen již v červnu 2019, tj. před vypuknutím pandemie na jaře 2020. Rozhodující jsou tedy interní důvody pro prodloužení projektu.

Na administrativním řízení projektu se nepodílí žádný poskytovatel služeb; administrativní činnosti zajišťují výhradně vlastní zaměstnanci obecních úřadů.

Navzdory tomu, že kapacity obou obcí byly dostatečné pro úspěšnou realizaci projektu, jak bylo zjištěno ve výběrovém řízení, přetrvávaly problémy s plánováním, uzavíráním smluv, řízením, vyúčtováním dotací a nedostatkem finančních prostředků, které se objevily ještě před vypuknutím koronavirové pandemie.

Podle lead partnera by při zpětném pohledu pomohlo externí řízení projektu. Přestože v obou obcích pracují velmi kompetentní zaměstnanci, bylo by výhodnější, kdyby se projekt řídil externě, pokud jde o překlady, zadávání zakázek a účetnictví. Jakmile se v rámci projektů spolupráce začnou realizovat investiční opatření, prudce vzrostou nároky na řídicí kapacity v oblasti nezbytného schvalování, zadávání zakázek, kontrol atd. a mohou rychle zahltit menší předkladatele projektů. Je třeba mít na paměti, že projektoví partneři jsou malé a velmi malé obce (Breitenbrunn cca 6 000 obyvatel, Boží Dar 251 obyvatel) s omezenými personálními kapacitami.

Co se týče **propagace** vytvořených nabídek, je její úroveň v obou obcích rozdílná.

Na české straně je velmi dobře vyřešena prezentace nabídek Božího Daru. Za prvé, prostřednictvím velmi dobře navržených a informativních webových stránek

www.bozidar.cz, které jsou ve čtyřech jazycích (čeština, němčina, angličtina, ruština) a poskytují aktuální informace o všech nabídkách (i přeshraničních). Kromě toho zaměstnává Boží Dar také čtyři osoby v informačním centru.

Webové stránky města Breitenbrunn věnované turistice (rovněž spolufinancované z prostředků programu Interreg) jsou zjevně méně atraktivní a informativní.

Projekt si klade za cíl společnou propagaci přeshraničního (malého) turistického regionu v rámci Montanregion Erzgebirge/Hornický region Krušnohoří.

Souhrnně vzato sledují obě sousedící obce ambiciózní cíl zatraktivnit a zpopularizovat hornickou kulturní krajinu na národní i mezinárodní úrovni. Díky zajímavostem se mají zvýšit počty hostů a tvorba přidané hodnoty podniky cestovního ruchu. Společné úsilí se nejprve zpozdílo malými kapacitami projektového managementu a později je vážně narušila koronavirová pandemie, ale nárůst počtu návštěvníků je již opět patrný. Z dlouhodobého hlediska je pro obce velkou výzvou dlouhodobá údržba vytvořené infrastruktury cestovního ruchu, pro kterou je třeba najít řešení.

Fotografie k projektu „Poznávání přírodního a kulturního dědictví a související rozvoj turistické infrastruktury regionu Středního Krušnohoří“

Zastavení 3 „Hranice, cesty, jazyky“ (Přírodní zážitková stezka o dějinách, fauně a flóře Středního Krušnohoří 03.04.2018) (Daniela Kelch, obec Breitenbrunn)

Božský výhled (30. října 2018) (Zuzana Zetková, Město Boží Dar)

6.2.2.6 Hodnocení ukazatele výsledků EI2.2 Přenocování na programovém území (IP 6c)

U tohoto specifického cíle je ukazatelem výsledku „počet přenocování na programovém území“, který se v obou zemích statisticky zaznamenává. Cílem je, aby počet přenocování zůstal minimálně stejný.

Vývoj od 2013 do 2019

V programovém území byl v časovém srovnání od roku 2013 do konce roku 2019 zaznamenán rostoucí trend počtu přenocování (viz tabulka 37). Zvláště vysoký nárůst byl zaznamenán na českém programovém území (+19 %). Nejvyšší nárůst byl patrný v (nízce dotovaném) okrese Ústí (+43 %) a v (silně dotovaném) okrese Karlovy Vary (+15 %).

V saském programovém území vzrostl počet přenocování o 7 %. Nejvyšší přírůstek (vyjma Drážďan) zaznamenaly okresy Sächsische Schweiz (+10 %), Erzgebirgskreis (+9 %) a Vogtlandkreis (+8 %). Vysoký objem dotačních prostředků obdržely okresy Erzgebirgskreis a Vogtlandkreis.

Naproti tomu počty přenocování klesaly v (málo podporovaných) zemských okresech Bautzen, Zwickau a Mittelsachsen.

Vývoj od roku 2020

Na konci roku 2020 se naplno projevil pokles počtu přenocování v důsledku pandemie nemoci Covid 19. Oproti roku 2013 se počet přenocování snížil o 26 %, což je v absolutním vyjádření přibližně o 5,5 milionu méně než v roce 2013. Počet přenocování tak klesl pod výchozí hodnotu z roku 2013.

Do roku 2019 došlo na programovém území k nárůstu o 3,3 milionu přenocování oproti roku 2013. V roce 2021 ubylo 7,2 milionu přenocování.

Vzhledem k rozsáhlým omezením způsobeným pandemií proto nebylo možné dosáhnout plánovaného cíle programu spolupráce, kterým bylo alespoň udržení úrovně z roku 2013. Programová strategie byla úspěšná pouze do roku 2019.

Tabulka 37. Stav realizace ukazatele výsledků IP 6c

ID	Ukazatel	Výchozí hodnota (2014)	Aktuální hodnota (konec 2019)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Cílová hodnota 2023	Plnění cílové hodnoty (2023) v %
		A	B	C	D	E=C/D
EI2.2	Přenocování na programovém území (bez Durynska)	21.057.852	24.972.688	14.637.109	21.057.852	70 %

Zdroj: Vyhodnocení odborných statistik v SN a CZ

Je nutné provést inventuru dopadů pandemie

Program spolupráce investoval během dvou programových období velké prostředky do rozvoje kulturní a přírodní turistiky. Pro získání jasného přehledu o situaci by měla být provedena inventura podporovaných institucí v příhraniční oblasti (viz doporučení v kapitole 9.3.1).

6.2.3 Souhrnné zhodnocení dopadového modelu

V závěrečném hodnocení jsou výsledky jednotlivých analýz shrnuty tak, aby bylo možné vysledovat přínos projektů spolupráce k naplnění předpokladů a k dosažení dílčích výsledků a cílů postupně ve třech dopadových řetězcích.

Tyto údaje jsou nejprve znázorněny v tabulkách a poté v grafické podobě (s barevným rozlišením). Body přidělené v hodnotících tabulkách se použijí pro srovnávací hodnocení dopadových řetězců v kapitole 9.

- Bodové hodnocení 1 -> velmi dobré nebo dobré
- Bodové hodnocení 0 -> splněno málo nebo nesplněno

Vzhledem k velkému počtu financovaných projektů v IP 6c musí bohužel některá hodnocení vycházet z individuálních zjištění (z případových studií, internetového výzkumu), protože chybí systematické sledování dosažených výsledků a v mnoha případech nejsou výsledky systematicky popsány v závěrečných zprávách (pokud jsou k dispozici).

6.2.3.1 SC2.2 (6c) Rozvoj přírodního a kulturního dědictví

Realizace projektů rozvoje kulturního a přírodního dědictví je již ve velmi pokročilé fázi, zatímco projekty v oblasti cestovního ruchu a výstavby dopravní infrastruktury dosáhly jen asi poloviny svých plánovaných výstupů.

Lze identifikovat následující výsledky a dopady:

- Pokud jde o podporu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví, existují přesvědčivé důkazy o tom, že partnerství z velké části fungují, úspěšně realizují projekty spolupráce a z velké části jsou schopna dosáhnout očekávaných výsledků.
- Projekty významně přispívají k zachování, obnově a zprostředkování kulturních památek, uměleckých děl a nemotné kultury v příhraniční oblasti.
- Je třeba upozornit, že to platí pouze rámcově: Ve většině případů byla kulturní nabídka nebo infrastruktura v místech jednotlivých partnerů rozšířena a vylepšena o nové prvky. Ke skutečnému dlouhodobému přeshraničnímu propojení nabídek s cílem dosáhnout „kritického počtu“ pro lepší vnímání návštěvníky však ve většině případů nedochází.

Tabulka 38. SC 2.2 (IP 6c), Posouzení výsledků a dopadů na rozvoj kulturního a přírodního dědictví

Očekávané výsledky v rámci řetězce dopadů	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny		1
<ul style="list-style-type: none"> • Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	<p>Velmi dobrý přínos; většina z 13 projektů (16 podle přidělení investičních kódů) se 43 kooperačními partnery byla dokončena již ke konci roku 2021. Partnerství a rozdělení finančních prostředků jsou poměrně vyvážené. Projekty dosahují 84 % plánovaného výstupu.</p>	1
Projekty dosahují výsledků		3
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora sanace a opatření památkové péče 	<p>Velmi dobrý přínos jednotlivých projektů, např. záchrana barokního kostela sv. Anny u Božího Daru v rámci projektu Montánní kulturní dědictví nebo mapování drobných památek příhraničního trojúhelníku v rámci projektu Paměť v krajině.</p>	1
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora nadnárodního výzkumu kulturního dědictví 	<p>Velmi dobrý přínos jednotlivých projektů, např. v rámci projektu ArchaeoMontan 2018 byly vypracovány vědecké podklady o horské kulturní krajině v Krušných horách, které byly využity při uznání Krušných hor za světové dědictví UNESCO a o nichž informují dvě nová a stálá informační centra a propojené hornické stezky (i když ne všechny prvky byly financovány z programu Interreg).</p>	1
<ul style="list-style-type: none"> • Intenzivnější spolupráce mezi muzejními a kulturními institucemi 	<p>Velmi dobrý přínos měly jednotlivé projekty, např. zámek Weesenstein a zámek Děčín navázaly na více než desetileté úspěšné partnerství v projektu Šlechtické poklady. Dalším příkladem intenzivnější spolupráce jsou přeshraniční školní projektové dny na téma tradičních řemesel (projekt Tradiční řemesla).</p>	1

<ul style="list-style-type: none"> • Vytváření sítí kulturních nabídek a institucí (vytváření sítí přesahuje rámec spolupráce). 	Malý přínos; Ve většině případů byly kulturní nabídky nebo infrastruktura v místech jednotlivých partnerů rozšířeny a vylepšeny o nové prvky. Ke skutečnému dlouhodobějšímu propojení nabídek s cílem dosáhnout "kritického množství" pro lepší vnímání návštěvníky ve většině případů nedochází.	0
Účinky ve vztahu k nadřazeným cílům		3
<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšená ochrana a údržba přírodní a kulturní krajiny přeshraničního významu 	Velmi dobrý přínos při ochraně, obnově a zpřístupňování kulturních památek, uměleckých děl a nehmotné kultury v příhraniční oblasti.	1
<ul style="list-style-type: none"> • Další výsledky: Posílené vztahy s veřejností 	Velmi dobrý přínos jednotlivých projektů. Práce s veřejností byla úspěšně realizována prostřednictvím různých komunikačních prostředků.	1
<ul style="list-style-type: none"> • Další výsledky: Udržitelná spolupráce mezi kooperačními partnery 	Velmi dobrý přínos jednotlivých projektů; např. se dlouhodobě zintenzivnila spolupráce mezi úřady odpovědnými za báňskou archeologii v Sasku a v České republice.	1

6.2.3.2 SC.2.2 (6c) Podpora kulturní a přírodní turistiky

Z hlediska podpory a rozvoje kulturního a přírodního cestovního ruchu jsou partnerství převážně funkční a úspěšně realizují projekty spolupráce. Ke konci roku 2021 bylo zatím dosaženo pouze 42 % schválených výstupních hodnot.

Zpoždění při realizaci projektů je částečně způsobeno obrovským vnějším šokem způsobeným koronavirovou pandemií. Existují však také interní důvody, které způsobují problémy při plánování, zadávání, řízení, financování a vyúčtování dotace

Silnou stránkou realizace jsou konkrétní investice do infrastruktury cestovního ruchu, které byly hlavním tématem mnoha projektů. Postupně dochází k vytváření přeshraniční sítí a překlenování mezer v infrastruktuře. Bez programu spolupráce by se nepodařilo propojit infrastrukturu a aktivity v České republice a Sasku.

Společná propagace přeshraničního regionu byla zatím úspěšná pouze v jedné destinaci (viz projekt: Turistika s výhledem) a aktuálně je však stále ve fázi rozvoje, např. v rámci Montanregion Erzgebirge/Krušnohoří.

Iniciativy v oblasti cestovního ruchu v prioritních oblastech (např. Erzgebirgskreis a Vogtlandkreis) přispěly ke zvýšení počtu přenocování do roku 2019. Poté následoval vnější šok v podobě koronavirové pandemie, která znamenala masivní pokles návštěvníků a přenocování. V současné době není jasné, kolik financovaných zařízení přežije omezení způsobená pandemií.

Tabulka 39. SC 2.2 (IP 6c) Hodnocení výsledků a dopadů na podporu kulturního a přírodního cestovního ruchu

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny		1
<ul style="list-style-type: none"> Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	<p>Dobrý přínos; většina z 18 projektů (15 podle přiřazení k intervenčním kódům cestovního ruchu) se 70 kooperačními partnery byla dokončena již na konci roku 2021.</p> <p>Partnerství a rozdělování finančních prostředků jsou poměrně vyvážené.</p> <p>Rozhodujícím faktorem je, že do konce roku 2021 bylo dosaženo pouze 42 % schválených výstupních cílů. Důvodem je pandemie a v jednotlivých případech nedostatečná kapacita pro plánování, zadávání a řízení projektů.</p>	1
Projekty dosahují výsledků		3
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšené investice do infrastruktury cestovního ruchu (např. cyklistické a turistické stezky) 	<p>Velmi dobrý přínos; protože investice do infrastruktury cestovního ruchu byly středem pozornosti mnoha projektů.</p>	1
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření sítě turistických nabídek a zařízení 	<p>Velmi dobrý přínos, protože se postupně daří vytvářet přeshraniční síť a překlenout mezery v infrastruktuře. Při rozvoji turistických nabídek založených na historické hornické kultuře sledují spolupracující partneři stále více společných cílů a provádějí více koordinovaných aktivit. Bez programu spolupráce by nebylo možné propojit infrastrukturu a aktivity v České republice a Sasku.</p>	1
<ul style="list-style-type: none"> Společný marketing turistických nabídek (např. web, sociální média) 	<p>Malý přínos; společná propagace přeshraničního regionu, např. v rámci projektu Montanregion Erzgebirge/Krušnohoří je v současné době stále ve fázi vývoje.</p>	0
<ul style="list-style-type: none"> Společný vývoj koncepcí a produktů cestovního ruchu 	<p>Velmi dobrý přínos jednotlivých projektů. Například "Karlova cesta" byla vyvinuta jako společný produkt cykloturistiky a má silný marketing (webové stránky, informační leták, skládací mapa, aplikace cyklotrasy, průvodce cyklotrasou. Všechny informační materiály jsou ve třech jazycích DE/CZ/EN).</p>	1
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření a zintenzivnění nabídky udržitelného cestovního ruchu (udržitelného ve smyslu nabídky, která může být využívána dlouhodobě) 	<p>V současné době není prokazatelné, protože udržitelnost vytvořené infrastruktury cestovního ruchu lze posoudit pouze v delším časovém horizontu. Pro obce je velkou výzvou udržitelná údržba vytvořené turistické infrastruktury. V případě Karlovy cesty byla vypracována dohoda mezi obcemi o dlouhodobé údržbě infrastruktury.</p>	0
Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům		2
<ul style="list-style-type: none"> Zhodnocení společného turistického regionu 	<p>Velmi dobrý přínos, protože některé projekty jsou důležitými stavebními kameny pro rozvoj cestovního ruchu v Krušnohoří a Saském Švýcarsku. Strategické zakotvení v hornické unii má však stále prostor pro rozvoj.</p>	1

<ul style="list-style-type: none"> • Posílení pozice na trhu a konkurenceschopnosti 	Nelze ověřit , protože pro prioritní oblasti podpory nejsou k dispozici žádné podnikatelské ani regionální ekonomické údaje.	0
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilizace počtu přenocování 	Velmi dobrý přínos až do roku 2019, poté došlo k vnějšímu šoku v důsledku koronavirové pandemie. V současné době není jasné, kolik financovaných institucí přežije ekonomická omezení pandemie.	1

6.2.3.3 SC2.2 (6c) Rozvoj dopravní infrastruktury související s cestovním ruchem

Pokud jde o rozvoj dopravní infrastruktury pro kulturně-turistické účely, bylo do konce roku 2021 dosaženo 55 % plánované cílové hodnoty výstupů a úplné dosažení cíle se očekává do konce roku 2022 (projekt „Okolo hvozdu“ ještě není dokončen).

Cílem realizace projektů je dosáhnout do jejich ukončení modernizaci jednotlivých stávajících dopravních infrastruktur, aby se zintenzivnilo přeshraniční propojení. V některých případech budou podél nové silnice vybudovány také cyklostezky. Rovněž se pořádají akce pro širší veřejnost (např. slavnostní ukončení projektu).

Není snadné odpovědět na otázku, do jaké míry projekty konkrétně přispívají k zhodnocení společného turistického regionu a do jaké míry jsou využívány návštěvníky. Pokud jde o dokončené projekty, podle dostupných informací vedl rozvoj přeshraničních komunikací k lepšímu dopravnímu spojení s přírodními a kulturními památkami v příhraničním regionu.

Dokončená modernizace stávajícího přeshraničního silničního spojení mezi městy Bad Elster (DE) a Hranice (CZ) v délce 3,7 km vytvořila bezpečné silniční spojení mezi oběma městy, které je přínosem i pro cestovní ruch (podle závěrečné zprávy). Bad Elster patří k nejstarším minerálním a slatinným lázním v Německu.

Rekonstrukce historického přeshraničního silničního spojení mezi Plesnou (CZ) a Bad Brambachem (DE), která byla rovněž dokončena a vede přes nově vybudovaný hraniční přechod Plesná, zkrátila dobu jízdy mezi oběma městy – ve srovnání s trasou přes hraniční přechod Vojtanov - o 14 minut (podle map Google). Souběžně se silnicí byla na německé straně vybudována cyklostezka, která se napojuje na českou síť, ale nebyla financována z programu spolupráce.

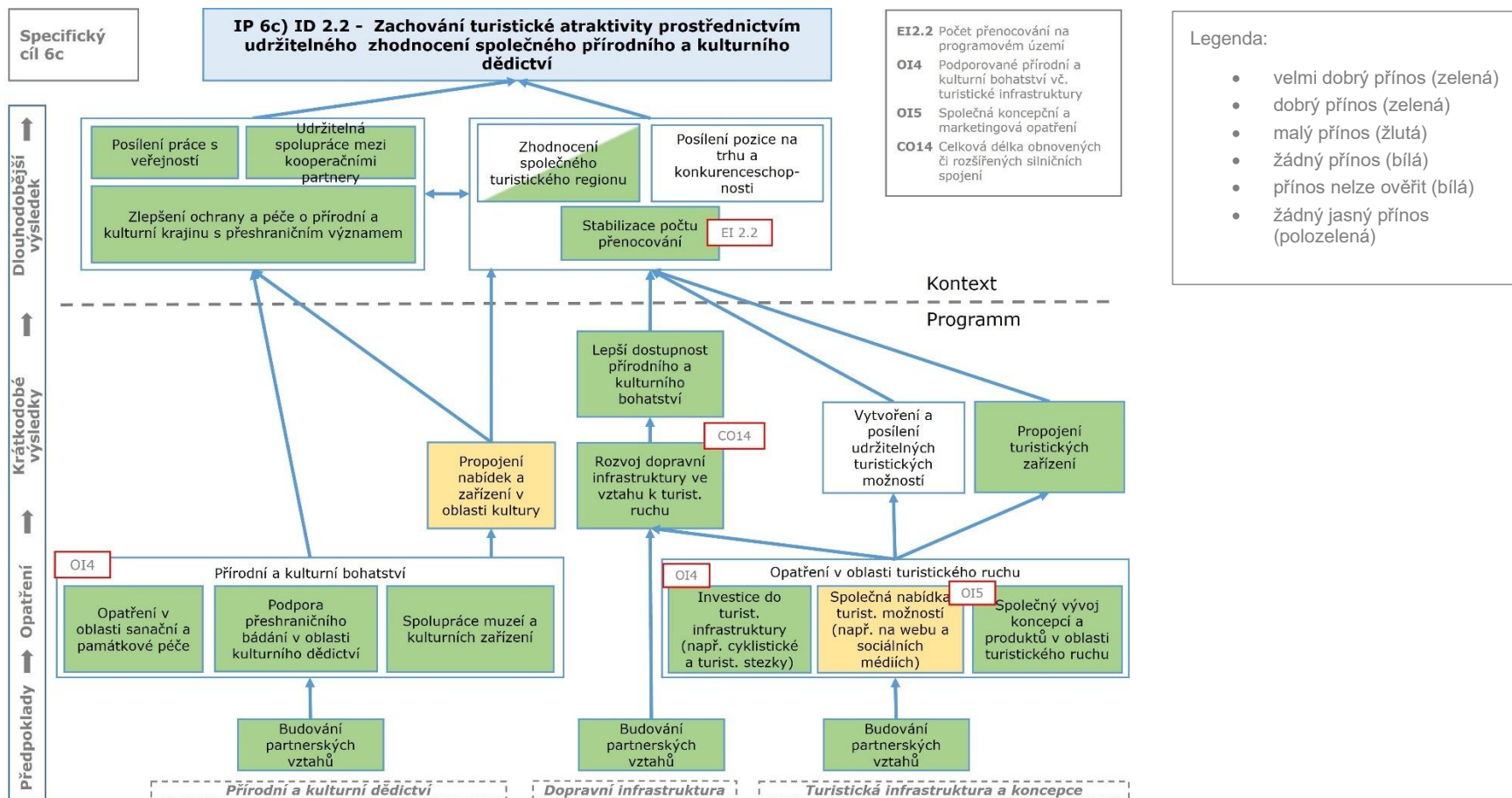
Oba dokončené projekty jsou od sebe vzdáleny jen asi 10 km. Bad Brambach, Bad Elster a Plesná tvoří lázeňský region s léčebnými zařízeními, a mají tak turistický význam.

Tabulka 40. SC 2.2 (IP 6c), Posouzení výsledků a dopadů na rozvoj dopravní infrastruktury související s cestovním ruchem

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny		1
<ul style="list-style-type: none"> • Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	Dobry přínos ; ze 3 projektů s 10 spolupracujícími partnery již 2 skončily. Partnerství a rozdělení finančních prostředků jsou relativně vyvážené.	1

Projekty dosahují výsledků		2
<ul style="list-style-type: none"> Rozšíření dopravní infrastruktury související s cestovním ruchem 	Dobry přínos: dosud byl plánovaný cíl výstupu splněn z 55 %, úplné splnění cíle se očekává do konce roku 2022.	1
<ul style="list-style-type: none"> Lepší dostupnost přírodního a kulturního bohatství 	Dobry přínos díky obnově a rozšíření silnic a optimalizaci jejich trasy, která umožní vytvořit bezpečné silniční spojení mezi městy na obou stranách hranice.	1
Účinky ve vztahu k nadřazeným cílům		1
<ul style="list-style-type: none"> Zhodnocení společného turistického regionu 	<p>Dobry přínos prostřednictvím již dokončených projektů.</p> <p>Závěrečná zpráva projektu „Modernizace historického přeshraničního silničního spojení Bad Elster S306 – Hranice 111/2172“ v délce 3,7 km poukazuje na obrovský význam nově vybudovaného silničního spojení pro celý příhraniční region včetně cestovního ruchu a jeho obyvatel.</p> <p>Rekonstrukce historického přeshraničního silničního spojení Plesná - Bad Brambach (- Aš) ušetřila cca 14 min. času při cestě a zlepšila tak dopravní spojení k přírodním a kulturním hodnotám v příhraničním regionu.</p>	1

Obrázek 17. Prověření dopadového modelu

Zdroj: Metis na základě koncepce hodnocení.

Poznámka: Ukazatel výsledku je záměrně znázorněn nad „kontextovou linií“, protože je shromažďován nezávisle na příjemcích

6.3 Specifický cíl 2.3 - Prohloubení přeshraniční spolupráce k udržení a podpoře biologické rozmanitosti (IP 6d)

6.3.1 Cíle, dopadové řetězce

IP 6d se zaměřuje na obnovení krajinných a přírodních prostorů (také v urbanistickém prostoru) na zvlášť relevantních územích s cílem podpořit biodiverzitu.

Vzhledem k tomu, že plochy, jimiž se projekty zabývají, tvoří pouhý zlomek programového území (340 ha podle cílové hodnoty), klade se zvlášť velký důraz na zvyšování povědomí cílových skupin a demonstrativní charakter opatření.

Dopadový model vypracovaný v Evaluačním plánu (květen 2017) pro IP 6c zahrnuje dopadový řetězec (oblast působení):

- Plánování, řízení a realizace opatření v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, péče o krajinu, ochrany půdy a lesů, včetně biotopů, biodiverzity a soustavy NATURA 2000 (M 2.3.1)

6.3.2 Analýza provádění a dosažených výsledků

6.3.2.1 Charakteristika schválených projektů

V IP 6d je celkem 14 projektů a 48 partnerů, z toho 22 v Sasku a 26 v České republice.

Ve složení partnerství a rozdělení finančních prostředků lze pozorovat nerovnováhu. V 8 projektech (57 %) byl podíl finančních prostředků u saských partnerů 70 až 80 %.

Objem (schválených) **dotací EU** na projekty činí přibližně 8,6 milionu EUR a představuje 6 % celkového programu. Celkový objem dotací (EU plus národní prostředky) činí 10,1 milionu EUR.

Projekty se zabývají ochranou přírody a životního prostředí a podporou biologické rozmanitosti a jsou zařazeny k intervenčnímu kódu 085 Ochrana přírody.

- 9 ze 14 projektů se týká ochrany **flóry**, podpory rozmanitosti ekosystémů (např. zvýšení rozmanitosti lesů a luk, ochrany slatin či jiných biotopů). Různé oblasti podpory biologické rozmanitosti vzájemně úzce souvisejí, takže se ochrana flóry samozřejmě pozitivně promítne do stavu fauny (např. pozitivní dopad na tetřívka obecného díky revitalizaci slatin).
- Další 4 projekty se zabývají explicitně ochranou **fauny** (např. monitoringem vyder říčních, ochranou sýčka obecného, ochranou včel).
- Kromě toho je zde 1 projekt zabývající se **ochranou krajiny**.

Všechny projekty byly ke konci roku 2021 již ukončeny. Přestože projektové období již skončilo, pouze část projektů již byla také podrobena závěrečnému auditu ze strany kontrolního orgánu. Konečné reálné hodnoty ukazatelů budou k dispozici až po závěrečném auditu využití finančních prostředků.

Tabulka 41. Přehled projektů v rámci IP 6d

Opatření / Název projektu	Objem dotací EU v EUR (schválený)	Počet partnerů	Ukončení projektu
2.3.1 Společné plánování, přeshraniční management a realizace společných opatření v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, péče o krajinu, ochrany půdy a lesů včetně biotopů, biodiverzity a sítě NATURA 2000			
Ochrana a podpora rozmanitosti flóry			
Trvale udržitelný management travních porostů pro podporu biodiverzity	616.848	3	31.10.2019
Zvyšování rozmanitosti v lesích v regionu Centrálního Krušnohoří	359.807	2	30.11.2020
Hodnoty ekosystémových služeb, biodiverzity a zeleno-modré infrastruktury ve městech na příkladu Drážďan, Liberce a Děčína (BIDELIN)	548.925	5	30.09.2020
Zachování starých saských a českých odrůd ovoce pomocí nových konceptů – kooperační projekt	453.392	3	31.01.2020
MOOREVITAL 2018 – pokračování ochrany rašelinišť v Krušných horách	1.207.756	5	31.12.2020
Handmade Nature – Realizace praktických opatření ochrany přírody na podporu biodiverzity kulturní krajiny Krušných hor – Erzgebirge	811.077	2	31.05.2021
Ochrana a zachování vybraných biotopů, vzniklých [historickou] hornickou činností a zemědělským využitím Krušných hor	449.937	2	30.06.2021
TetraoVit – Revitalizace rašelinišť a management biotopu tetřívka obecného ve východním Krušnohoří	447.801	6	28.02.2021
ENZEDRA Bílá místa rolnické historie: Místní užitkové a okrasné rostliny jako cesta ke zvyšování druhové rozmanitosti regionu	339.277	3	31.12.2020
Součet	5.234.819	31	
Ochrana a podporarozmanitosti fauny			
ATHENE	725.033	4	31.05.2020
Lutra Lutra	809.706	3	28.02.2021
Přeshraniční monitoring biologických invazí jako nástroj pro ochranu sladkovodní biodiverzity	694.999	2	28.02.2021
Letět se včelami k sousedům	434.273	5	31.12.2020
Součet	2.664.011	14	
Péče o krajinu			
Paměť krajiny – přeshraniční rozvojová opatření v Česko-Saském Švýcarsku na podkladu historie krajiny	706.334	3	31.01.2020
Součet	706.334	3	
Celkem 6d	8.605.163	48	

Zdroj: SAB, stav údajů k 31.12.2021

6.3.2.2 Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů

Z územního hlediska byla IP 6d realizována jen velmi selektivně a převážně v Sasku. IP 6d je v programu spolupráce investiční prioritou, která vykazuje největší nerovnováhu v rozložení dotací (viz tabulka 73 v příloze).

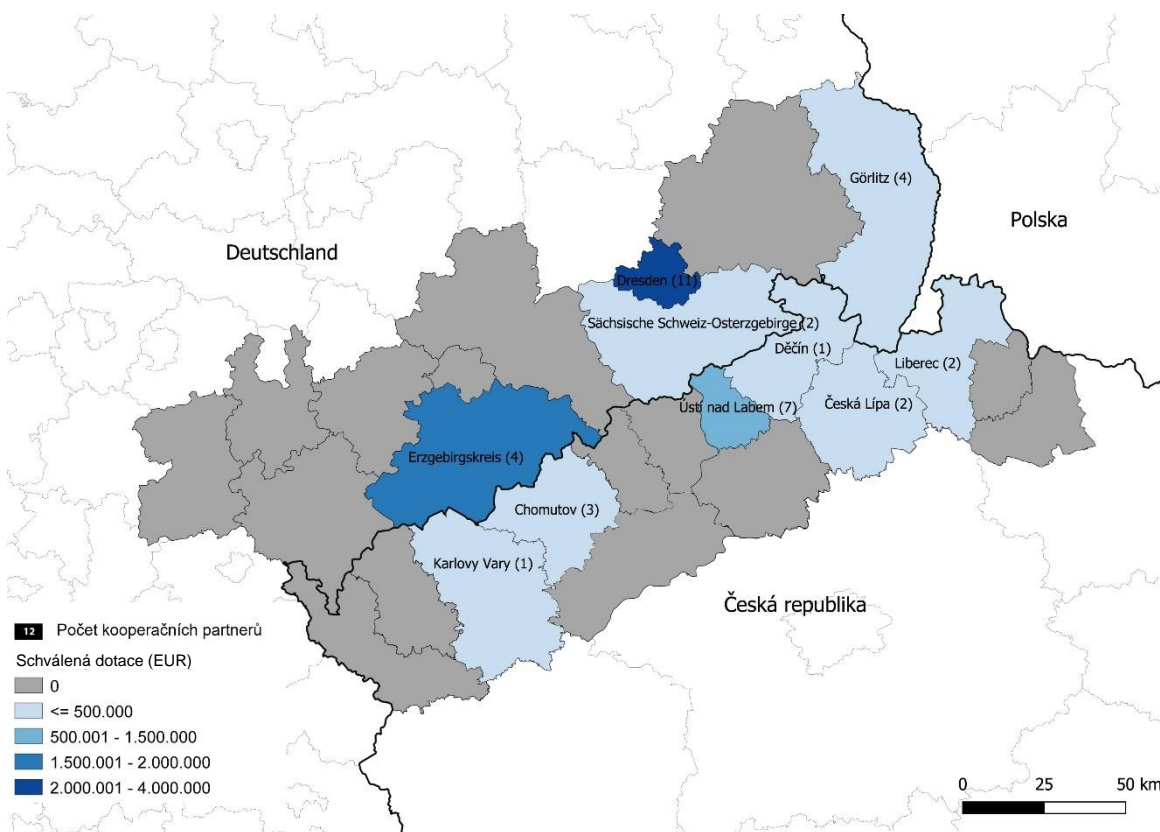
Většina dotací je udělována institucím, které sídlí v samostatném městském okrese Drážďany a v okrese Erzgebirgskreis. 70 % dotací plynulo do těchto dvou saských okresů.

Poměrně vyšší dotace plynuly také do okresů Ústí nad Labem, Chomutov a okresu Görlitz.

Následující mapa na obrázku 18 znázorňuje regionální rozložení objemu dotací a počtu partnerů na úrovni okresů a samostatných měst (viz datový základ tabulka 73 v příloze).

Vzhledem k relativně malému objemu projektu nelze v programové oblasti očekávat žádné celoplošné účinky.

Obrázek 18. Regionální rozdělení objemu dotací a partnerů v rámci IP 6d

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz podrobná tabulka v příloze).

6.3.2.3 Porovnání dosažených výstupů s cílovými hodnotami

Kontrola úspěšnosti realizace projektu se sleduje pomocí dvou ukazatelů výstupů (a jednoho ukazatele výsledku, který se vztahuje k ploše, o němž bude pojednáno později).

Tabulka 42. Stav provádění ukazatele výstupů IP 6d

ID	Ukazatel	Úroveň projektu			Úroveň programu	
		Cílová hodnota (schváleno)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Stav realizace v %	Cílová hodnota 2023	Stav realizace v %
		A	B	C=B/A	D	E=B/D
CO23	Plocha stanovišť, která jsou podporována s cílem zlepšit jejich stav z hlediska ochrany (CO23) (ha)	394	502	127%	340	148%
O18	Počet nově vytvořených strategií a nástrojů	26	21	81 %	10	210 %

Zdroj: SMR, odečet údajů o ukazatelích na všech úrovních ke dni 26.09.2022

Ukazatel výstupu O18 – počet nově vytvořených strategií a nástrojů – se vztahuje k počtu společně vytvořených strategií a nástrojů. K nim patří např. přeshraniční katalog opatření k ochraně populace sýčka obecného (projekt „ATHENE“) nebo koncept monitoringu lilie ohnivé (projekt „Handmade Nature“). Tento ukazatel výstupů bývá zpravidla splněn teprve ke konci trvání projektů a konečná hodnota je k dispozici až po ověření kontrolním orgánem.

Aktuální hodnota O18 byla na konci roku 2021 21. Tím překračuje nízkou cílovou hodnotu na úrovni programu (10) a dosahuje 81 % na úrovni projektu (26).

Indikátor výstupu CO23, který se vztahuje k ploše, je určen k měření provedených fyzických ochranných opatření. Ta mohou být různé povahy, např. vysazování smíšených lesních porostů (Projekt „Zvýšení rozmanitosti lesa“) nebo zavodnění rašelinišť (projekt „MOOREVITAL 2018“).

Ukazatel výstupu CO23 s cílovou hodnotou 340 ha podpořených lokalit za účelem zlepšení stavu ochrany byl na konci roku 2021 na úrovni programu a také na úrovni projektu překročen.

Ukazatel výstupu, který se vztahuje k ploše, ukazuje, že ochranná opatření týkající se plánovaných lokalit se velmi dobře rozběhla a dosáhla více než 100 % svých cílů.

Aby bylo možné ukazatel výstupu snadno interpretovat, měla by se podle plánu počítat pouze fyzicko-materiální ochranná opatření.

Vysoký výkon u fyzických ochranných opatření zaznamenaly následující projekty:

- „Zvýšení rozmanitosti lesů v regionu Centrálního Krušnohoří“: Zde byla mimo jiné (kromě informačních aktivit) provedena přeměna lesa výsadbou jedle bělokoré, buku lesního a javoru klenu (dle monitoringu podpořeno 174 ha).
- „MOOREVITAL 2018 - Pokračování ochrany rašelinišť v Krušných horách“: Tato případová studie ukazuje, že obnova rašelinišť proběhla především na saské

straně (podpořeno 173 ha, z toho 163 ha na saské straně). Přeshraniční aktivity probíhají především formou výměny znalostí.

V rámci projektu „ATHENE“ zaměřeného na dobré životní podmínky zvířat bylo po konzultaci se zemědělci zajištěno obhospodařování luk slučitelné se sýčkem obecným, byly odstraněny stovky objektů, které by mohly být pro sýčka obecného nebezpečné jako pasti (např. otevřené trubky), a byla vybudována také hnízdiště a hnízdní budky (zhodnocená plocha cca 100 ha).¹⁸

Existují také projekty s velkým nefyzickým výstupem, které nejsou započítány do ukazatele výstupu CO23:

- V rámci univerzitního projektu „Paměť krajiny“ jsou zaznamenávány změny v krajinném prostoru v oblasti Národního parku Česko-saské Švýcarsko, ke kterým došlo od roku 1945. Na základě toho byly vypracovány strategie řízení pro ochranu, obnovu a propojení místních a přeshraničních struktur v síti biotopů.
- Také v projektu aplikovaného výzkumu BIDE LIN (s aspekty digitální implementace) s výstupem 79 ha (k roku 2021 po revizi využití) nebyla realizována žádná opatření fyzické povahy, byly vytvořeny datové podklady a doporučení, jak postupovat.

Správně nejsou tyto dva projekty založené na znalostech započítány do ukazatele výstupu CO23, protože nemají skutečný dopad na danou oblast.

Souhrnně řečeno, plánovaných výstupních cílů bylo do konce roku 2021 dosaženo ve vysoké míře nebo byly dokonce překročeny. Byla provedena reálná opatření ke zlepšení, dále plánovací a informační činnosti. Výpočet podporované plochy je často založen na předpokladech, např. jedna připojená hnízdní budka zvětšuje plochu v okruhu 50 m (105 hnízdních budek zlepšuje celkovou plochu 70 ha).

6.3.2.4 Typ dosažených výsledků podle závěrečných zpráv

Z hodnocení osmi závěrečných zpráv vyplývá, že kromě typických meziregionálních výsledků¹⁹ se investovalo především do rozvoje společných strategií a akčních plánů, zlepšení výměny dat, zavedení nebo zlepšení monitorovacích systémů a provádění výzkumných prací.

Fyzicko-materiální činnosti měly druhořadý význam.

Za účelem dosažení lepšího stavu přírodních biotopů z hlediska jejich ochrany došlo ke zlepšení plánování a vědeckého základu.

6.3.2.5 Ukázka výsledků doprovodného výzkumu

V oblasti ochrany a podpory biologické rozmanitosti byly provedeny dvě případové studie. Výsledky jsou zde uvedeny ve formě výňatků.

¹⁸ Organizace na ochranu přírody NABU Sachsen upozorňuje, že ATHENE má na ochranu přírody malý nebo žádný vliv, přinejmenším na saské straně, protože kulíšek nejmenší je v Sasku prakticky vyhuben a lze pozorovat pouze jednotlivé jedince z reintrodukcí.

¹⁹ Tři typické výsledky specifické pro jednotlivé oblasti: Zvýšená výměna zkušeností a budování důvěry; zvýšení informovanosti o příslušných otázkách; prohloubení/konsolidace spolupráce.

Zelenomodrá infrastruktura ve městech

Projekt "BIDELIN"²⁰ s 5 partnery, 2 v Sasku a 3 v České republice, měl za cíl zviditelnit služby zelenomodré infrastruktury ("Stadtgrün") ve městech Drážďany, Liberec a Děčín a obohatit je o konkrétní příklady realizace.

Mezi tyto aktivity patřily:

- Analýza vyhodnocení ekosystémových služeb (ÖSD) zeleno-modré infrastruktury v Drážďanech, Liberci, Děčíně s přihlédnutím ke společným rysům a zvláštnostem specifickým pro každou zemi.
- Příprava výsledků zaměřená na cílové skupiny, zejména na projektanty a subjekty, které mají rozhodovací pravomoci v těchto třech městech (úřady, investoři).
- Komunikace výsledků ve smyslu environmentální výchovy, zejména formou publikací, naučných stezek, workshopů.
- Zpracování praktických příkladů realizace sloužících ke zlepšení zeleno-modré infrastruktury ekosystémových služeb (ÖSD) v Drážďanech, Liberci a Děčíně, které působí jako propagátoři myšlenky. V souladu s odborníky zúčastněných měst jsou definována konkrétní realizační opatření.

Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 mimo jiné požaduje, aby města s více než 20 000 obyvateli vypracovala do roku 2021 zelené koncepce. Mnoho měst, včetně Drážďan, Liberce a Děčína, pracuje na zlepšení zelené infrastruktury.

Na partnerství se podílely výzkumná instituce IÖR v Drážďanech a Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, jakož i tři města – Drážďany, Liberec a Děčín, přičemž oba univerzitní partneři měli většinový podíl na rozpočtu.

Oba univerzitní partneři mají bohaté zkušenosti s přeshraničními projekty a spolupracovali již v rámci programu Cíl 3 / Ziel 3 Sasko – Česká republika 2007-2013. Účast tří obcí je – navzdory předchozím kontaktům – novým aspektem partnerství.

Projekt se podařilo dokončit až s velkým devítiměsíčním zpožděním. Důvodem pro prodloužení projektu byla jednak skutečnost, že česk-německý studijní kurz dosud nebyl dokončen. Za druhé, v důsledku koronavirové pandemie došlo k omezení komunikace mezi partnery. Schůzky se nemohly konat podle plánu.

Nosným prvkem projektu byla realizace česko-německého studijního kurzu „Zelená a modrá ve městě – identifikace, hodnocení a optimalizace ekosystémových služeb poskytovaných městskou zelenou a modrou infrastrukturou“. V týmech složených z obou národností se studující zabývají mezi jinými kvantitativním a kvalitativním hodnocením zelené infrastruktury nebo rozvojem zeleně.

S pomocí studentů byla podle jednotné metodiky zaznamenána a vyhodnocena zelená infrastruktura ve městech Drážďany, Liberec a Děčín. Byly vytvořeny katalogy dat, vyhodnocení dat v GIS a mapy.

Na základě základního výzkumu byly vytvořeny brožury a studie a realizovány komunikační aktivity. Zapojení města Drážďany je dobře zdokumentováno. Tím se spustil „proces šíření“, jehož cílem je informovat o významu zelenomodré infrastruktury.

---

²⁰ Název projektu: Hodnoty ekosystémových služeb, biodiverzity a zeleno-modré infrastruktury ve městech na příkladu Drážďan, Liberce a Děčína (BIDELIN).

Výsledky mohou být potenciálně využity v územním plánování, ochraně přírody i pro styk s veřejností.

Vzhledem k tomu, že je propojení akademické a praktické sféry územního plánování obzvláště důležité, byly realizovány workshopy a odborné akce s projektanty a orgány zodpovědnými za ochranu životního prostředí a dalšími zainteresovanými subjekty ze všech tří měst.

Kromě toho byly v jednotlivých zúčastněných městech realizovány tři příklady digitálních aplikací (digitální znalostní stezky a aplikace GIS), které mají neinvestiční charakter.

Prostřednictvím projektu aplikovaného výzkumu by mohlo být dosaženo relevantního přínosu v oblasti práce na podkladech a zvyšování povědomí.

Do jaké míry se projektu podařilo ovlivnit územní plánování, nelze předvídat. Relevantních, dlouhodobějších pozitivních účinků bude s největší pravděpodobností dosaženo v Drážďanech (spojením činností v této oblasti, která byla těžištěm projektu).

Realizační složka je v projektové žádosti zjevně nadhodnocena. Nebylo jasně definováno, že v rámci projektu nelze vůbec dosáhnout fyzicko-materiální modernizace zeleno-modré infrastruktury (např. v Liberci byl přislíben návrh integrovaného systému sídelní zeleně a na závěr byla vytvořena elektronická vrstva GIS).

Cílové hodnoty indikátorů projektu byly splněny pouze částečně (podle předběžných údajů z monitoringu při ukončení projektu): oblasti pro společné přístupy (26 %), zlepšení habitatů (53 %), počet nově vytvořených strategií a nástrojů (50 %). Projekt tak přispívá k naplnění plánovaných hodnot ukazatelů na úrovni programu méně, než bylo plánováno.

Ukazatel týkající se nově vytvořených strategií a nástrojů ukazuje, že z projektu vzešlo méně přístupů zaměřených na řešení, než se původně očekávalo. Například pro Drážďany a Liberec byly s podporou místních politiků napsány brožury pro jednotlivá města, ale pro Děčín nikoli. Přínosy tří příkladů digitálních aplikací v jednotlivých zúčastněných městech nejsou jasně zdokumentovány.

Do budoucna by bylo vhodné jasně definovat zamýšlené výsledky projektu a průběžně kontrolovat, zda jsou výstupy projektu a komunikační aktivity užitečné pro územní plánování a vztahy s veřejností.

Fotografie k projektu BIDE LIN

Mapování zeleno-modré infrastruktury v Děčíně v rámci česko-německého studijního kurzu (říjen 2018, autor: Jiří Louda)

Česko-německý studijní kurs v Drážďanech (listopad 2017, autor: Jiří Louda)

Revitalizace poškozených slatinných biotopů ve středních Krušných horách

Pokračování projektu MOOREVITAL 2018²¹ realizovalo 5 partnerů, z toho 3 v Sasku a 2 v České republice. V Krušných horách pokračovala revitalizace poškozených rašelinných biotopů a byla obnovena naučná stezka přes rašeliniště.

Mezi tyto aktivity patřily:

- Revitalizace poškozených (odvodněných) rašelinných biotopů s dostatečným potenciálem srážek (163 ha v Sasku a 10 ha v Česku).
- Vytvoření a zhodnocení životního prostoru tetřívka obecného vysazováním dřevin, jimiž se živí, na české straně (2 ha).
- Doprovodný monitoring úspěšnosti opatření, např. sledováním ze vzduchu.
- Prohloubení stavu odborných znalostí v oblasti ochrany rašelinišť prostřednictvím výměny odborných znalostí.
- Posílení povědomí veřejnosti o významu intaktních rašelinišť pro ekologii, o nutnosti jejich ochrany a rozšíření naučné stezky ve Stengelheide (Sasko) a práce s veřejností.

Schválené finanční prostředky na projekt byly vyčerpány z 92 % a cílových hodnot ukazatelů bylo dosaženo podle plánu. Projekt byl prodloužen o 9 měsíců. Celková doba trvání byla 3,7 roku.

Revitalizační opatření byla realizována podle plánu ve dvou chráněných územích na saské a české straně, která navazovala na opatření předchozího projektu z programu spolupráce Cíl 3.

V průběhu projektu byl na saské straně proveden monitoring úspěšnosti revitalizačních opatření a byl vytvořen základ pro dlouhodobější monitoring. Na české straně se připravuje monitoring po skončení projektu.

Stávající naučná stezka na saské straně byla obnovena a rozšířena, ale se zpožděním.

LP na saské straně kladl velký důraz na komunikační opatření cílená na odbornou veřejnost, která byla zejména v Sasku dobře realizována. Naučná stezka osloví širší veřejnost i po skončení projektu.

Významného úspěchu projektu z hlediska obnovy biotopů bylo dosaženo především na saské straně. Přeshraniční aktivity a výsledky byly realizovány pouze v omezené míře.

Na české straně mají opatření demonstrativní charakter pro další budoucí aktivity.

Pro nerovnoměrnost spolupráce mezi saskými a českými projektovými partnery v tomto projektu ochrany přírody existují strukturální důvody.

Přeshraniční spolupráce se zaměřila na výměnu zkušeností v rámci projektu, pokud jde o metody a postupy revitalizace. Ani v rámci navazujícího projektu se nepodařilo vytvořit společnou zastřešující koncepci činnosti nebo zastřešující řídicí strukturu. Také 90 % prováděcích opatření se uskutečnilo v Sasku.

---

21 Název projektu: MOOREVITAL 2018 - Pokračování ochrany rašelinišť v Krušných horách.

Hlavním důvodem nerovnoměrné spolupráce je jednostranné provádění opatření v důsledku rozdílných právních a administrativních podmínek, které bránily širší realizaci opatření v České republice.

Výměna zkušeností mezi Saskem a Českou republikou se ovšem také omezila na několik málo setkání. Odborné exkurze a prohlídky se konaly především za německé účasti. V prodlouženém období roku 2020 musely být schůzky zrušeny kvůli omezením způsobeným koronavirovou pandemií.

Přestože se jednalo o navazující projekt (nikoliv o zahájení spolupráce), intenzita spolupráce mezi saskými a českými partnery byla poměrně nízká.

Z pohledu projektových partnerů byla spolupráce přesto úspěšná a je také krokem vpřed pro společnou ochranu rašelinišť v Krušných horách.

Fotografie k projektu „Moorevital 2018“

Prohlídka oblasti Stengelhaide v Sasku pro veřejnost (datum pořízení snímku: 26.05.2018)

Stavba hráze v Stengelhaide, Sasko (datum pořízení snímku 01.06.2018)

6.3.2.6 Hodnocení ukazatele výsledku

Aktualizace ukazatele výsledku

Jako ukazatel výsledků pro specifický cíl 2.3 byla definována „rozloha ploch, na nichž jsou uplatňována společná řešení na zachování a podporu biologické rozmanitosti (ha)“. Absolutní plocha, u níž byla provedena zlepšovací opatření, by se měla výrazně zvětšit.

Hodnota se vztahuje k oblastem, na nichž se realizují projekty spolupráce. Údaje pro aktualizaci ukazatele výsledků proto dodávají samy projekty a tyto údaje se potom dále zpracovávají v rámci monitoringu SAB (aktualizace ukazatele výsledku tedy není založena na odborné statistice pro celé území programu).

Výchozí hodnota byla v roce 2013 390 ha; cílová hodnota na úrovni programu pro rok 2023 je stanovena na 1 300 ha. Cílová hodnota na úrovni projektu 4 748 ha leží výrazně nad touto hodnotou.

Do konce roku 2021 byla překročena cílová hodnota na úrovni projektu i programu.

Ukazatelem výsledků, který se vztahuje k ploše, mají být zaznamenána realizovaná fyzická ochranná opatření i teritoriální dopady neinvestičních opatření (jako např. strategie vztahující se k plochám, koncepcie ochrany).

Ukazatel výstupu CO23, který se rovněž vztahuje k plochám a má měřit fyzická ochranná opatření, je proto podmnožinou ukazatele výsledku EI2.3.

Skutečná hodnota ukazatele výsledku (5 418 ha) je ve skutečnosti vyšší než skutečná hodnota ukazatele výstupu (581 ha).

Aktuální hodnota ukazatele výsledků je tak vysoká proto, že se zde zohledňuje např. území, na kterém byla provedena šetření (např. hydrologické průzkumy v projektu MOOREVITAL 2018).

Ukazatel výsledku nevyovídá nic o realizaci ochranných opatření ani o dosažených účincích.

Nejvyšší aktuální hodnotu 2,367 ha (44 % z celkové výsledné hodnoty 5,418 ha) vykazuje relativně maloobjemový projekt „Letět se včelami k sousedům“.

Podle závěrečné zprávy zahrnoval tento projekt s 5 partnery (převážně obcemi) smíšené aktivity, jako je monitoring nemocí včel, semináře pro děti, výsadba keřů a jednotlivých stromů ve městě Bernstadt, výstavba hmyzích hotelů, instalace informačních tabulí, nákup přívěsu s materiálem pro kontrolu nemocí, výroba letáků). Činnost obcí je popsána na internetových stránkách www.beehealthy-sn-cz.eu/. Plošná opatření byla provedena ve 3 obcích na celkové ploše 3 ha.

Podle závěrečné zprávy vyplývá hodnota plochy ve výši 2,367 ha především z plochy využití nově pořízeného mobilního zařízení pro zdraví včel (přívěs).

Stručně řečeno, ukazatel výsledku počítá plochy, na kterých se uskutečnily různé aktivity. Ukazatel neodráží účinky dosažené těmito činnostmi.

Proto je velmi důležitá kontrola úspěšnosti plošných ochranných opatření v rámci projektů (což nelze provést v rámci programu). Jinak nelze o dosažených účincích učinit žádné závěry. Informace o rozsahu postižených oblastí jsou užitečné, ale příliš málo vypovídají o účincích, kterých bylo v těchto oblastech dosaženo.

Z pohledu hodnotitele představují projekty s velmi nevyváženou spoluprací, jako je MOOREVITAL 2018, kompromis, aby bylo možné využít omezený potenciál projektů v příhraniční oblasti.

Tabulka 43. Stav realizace ukazatele výsledků IP 6d

ID	Ukazatel	Úroveň projektu			Úroveň programu	
		Cílová hodnota (schváleno)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Stav realizace v %	Cílová hodnota 2023	Stav realizace v %
		A	B	C=B/A	D	E=B/D
EI2.3	Rozloha ploch, na nichž jsou uplatňována společná řešení na zachování a podporu biologické rozmanitosti (ha)	4.624	5.418	117 %	1.300	417 %

Zdroj: SMR, odečet údajů o ukazatelích na všech úrovních ke stavu údajů k 31. 12. 2021

6.3.3 Souhrnné vyhodnocení dopadového modelu

V závěrečném hodnocení jsou výsledky jednotlivých analýz shrnuty tak, aby bylo možné sledovat přínos projektů spolupráce k naplnění předpokladů a dosažení dílčích výsledků a cílových přínosů postupně ve třech dopadových řetězcích.

Vyhodnocení se provádí nejprve v tabulkové a poté v grafické podobě (s barevným rozlišením). Body přidělené v hodnotících tabulkách se použijí pro srovnávací hodnocení dopadových řetězců v kapitole 9.

- Bodové hodnocení 1 -> velmi dobré nebo dobré
- Bodové hodnocení 0 -> splněno málo nebo nesplněno

6.3.3.1 SC2.3 (6d) Opatření v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, ochrany krajiny (...)

Všech 14 schválených projektů bylo dokončeno do konce roku 2021.

Z hlediska počtu partnerů (22 Sasko, 26 Česká republika) je spolupráce vyvážená. Aktivity a dotace jsou však rozděleny nerovnoměrně. 70 % dotací jde do dvou saských regionů (městský okres Drážďany a okres Erzgebirgskreis). U 57 % projektů (8 ze 14) připadá na saské kooperační partnery 70 až 80 % dotačních prostředků.

Schválené cílové hodnoty výstupů byly do konce roku 2021 ve většině případů dosaženy nebo dokonce překročeny.

Skutečná zlepšovací opatření byla realizována pouze na malé ploše, převažují plánovací a informační činnosti.

Pro dosažení lepší ochrany přírodních habitatů byly především vylepšeny plány a vědecké podklady.

Fyzicko-materiální aktivity jsou druhořadé (a obtížně sledovatelné prostřednictvím ukazatelů) a byly realizovány převážně pouze na jedné straně hranice.

V této souvislosti je třeba vzít v úvahu možný omezený potenciál vyvážených partnerství v příhraničním regionu. Pokud je potenciál omezený, musí program spolupráce využít stávající potenciál, i když nejsou předloženy žádné „ideální“ projekty.

Práce s veřejností byla v projektech realizována pomocí různých nástrojů. Důraz byl kladen na oslovení odborného publika, ale v jednotlivých případech byla oslovena také širší veřejnost v obcích.

Vztahy s veřejností a zvyšování povědomí v oblasti životního prostředí fungují u zainteresovaných cílových skupin dobře, i když to nelze kvantitativně vyjádřit.

Mělo by rovněž dojít k pozitivní interakci se specifickým cílem 3.1 – Rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání (viz také kapitola 7). Ve specifickém cíli 3.1 má podpora environmentálního vzdělávání velmi vysokou prioritu.

Nadřazené cíle byly pravděpodobně projekty ovlivněny pouze částečně a nepřímo.

Vzhledem k relativně malému objemu projektů nelze na programovém území očekávat žádné celoplošné dopady.

Pro dlouhodobější úspěch stanovených aktivit je rozhodující, zda se podaří odpovídajícím způsobem aplikovat do praxe výsledky základní odborné činnosti a předat poznatky získané z jednostranných aktivit.

Celkově je dopadový řetězec rozvinut neúplně; problémy začínají již na samém počátku nevyváženými přeshraničními aktivitami.

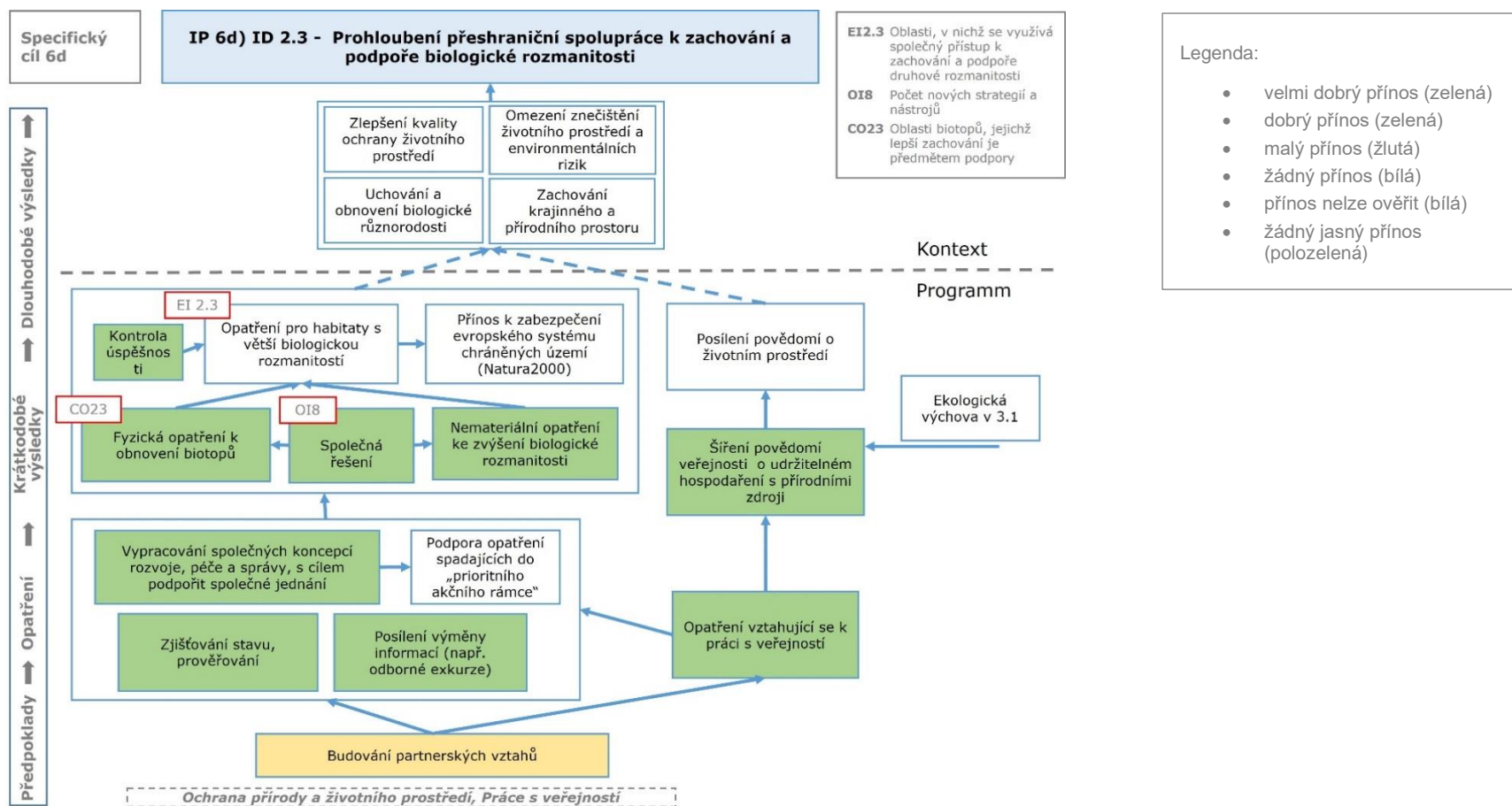
Tabulka 44. SC 2.3/ IP 6d Vyhodnocení výsledků a dopadů spolupráce při zachování a podpoře biologické rozmanitosti

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny		0
<ul style="list-style-type: none"> Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	Malý přínos, protože z hlediska Programu spolupráce není rozložení činností a investic v IP 6d rovnoměrné a je silně koncentrováno v Sasku. Výměna znalostí je pozitivní, ale po několika programových obdobích již není dostatečná.	0
Projekty dosahují výsledků		9
<ul style="list-style-type: none"> Zesílená výměna informací (např. exkurze do terénu). 	Velmi dobrý přínos , protože výměna informací probíhala u všech projektů.	1
<ul style="list-style-type: none"> Průzkumy, šetření 	Velmi dobrý přínos , protože projekty byly zaměřeny na základní výzkum.	1
<ul style="list-style-type: none"> Vypracování koncepcí společného vývoje, péče a řízení 	Velmi dobrý přínos , protože projekty byly zaměřeny na základní výzkum.	1
<ul style="list-style-type: none"> Doprovodná opatření v "prioritním akčním rámci" (NATURA 2000) 	Přínos nelze prokázat , protože chybí informace ze závěrečných zpráv.	0
<ul style="list-style-type: none"> Fyzická ochranná opatření na obnovu biotopů 	Velmi dobrý přínos na saské straně , ale malý přeshraniční přínos, např. na saské straně by se mohlo dále pokročit ve stabilizaci/zlepšení stavu ochrany rašelinných biotopů.	1
<ul style="list-style-type: none"> Společné přístupy k řešení 	Dobrý přínos ; cílová hodnota ukazatele výstupu byla dosažena z 81 %.	1
<ul style="list-style-type: none"> Nefyzická ochranná opatření pro zvýšení biologické rozmanitosti 	Velmi dobrý přínos ; nefyzická opatření byla dobře doložena ukazatelem výstupu a výsledku.	1
<ul style="list-style-type: none"> Opatření na ochranu přírodních habitatů s vyšší biologickou rozmanitostí 	Přínos nelze prokázat , protože o něm nejsou k dispozici žádné informace.	0
<ul style="list-style-type: none"> Přínos k ochraně evropské soustavy chráněných území (Natura 2000) 	Přínos nelze ověřit , protože je k dispozici málo informací z různých projektů. MOOREVITAL 2018 realizoval opatření v chráněných oblastech Natura 2000, především na saské straně.	0
<ul style="list-style-type: none"> Sledování úspěšnosti ochranných opatření 	Dobrý přínos u jednotlivých projektů	1
<ul style="list-style-type: none"> Opatření zaměřená na práci s veřejností pro zainteresované cílové skupiny 	Velmi dobrý přínos , protože projekty realizovaly osvětové činnosti.	1
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšení povědomí veřejnosti o udržitelném hospodaření s přírodními zdroji a zlepšení povědomí o životním prostředí 	Dobrý přínos , také přeshraniční. Zainteresovaná veřejnost byla oslovena pomocí různých (dvojazyčných) komunikačních nástrojů.	1
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšení povědomí veřejnosti o životním prostředí 	Přínos nelze ověřit , protože počet oslovených osob bude pravděpodobně z kvantitativního hlediska velmi malý.	0

Účinky ve vztahu k nadřazeným cílům		0
• Zachování a obnova biologické rozmanitosti	Přínos nelze prokázat	0
• Zachování krajiny a přírodního prostředí	Přínos nelze prokázat	0
• Zlepšení kvality ochrany životního prostředí	Přínos nelze prokázat	0
• Omezení znečištění životního prostředí a environmentálních rizik	Žádný přínos , protože to nepředstavovalo hlavní cíl projektů.	0

Obrázek 19. Prověření dopadového modelu

Zdroj: Metis na základě Evaluačního plánu

Poznámka: Ukazatel výsledku je záměrně zařazen do „kontextového řádku“, protože je získáván od příjemců

7 Hodnocení prioritní osy 3 - Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku za účelem získávání dovedností a celoživotního vzdělávání

7.1 Úvod

V prioritní ose 3 (IP 10b) není intervenční logika tak jednoznačná jako v prioritních osách 1 a 2.

Prioritní osa 3 se svou konstrukcí od ostatních prioritních os odlišuje. Pro jednu prioritní osu jsou zde definovány 2 specifické cíle (zpravidla bývá pro jednu investiční prioritu pouze 1 specifický cíl). Původně byl také zde plánován pouze jeden specifický cíl. Během jednání o programu byl Řídící orgán požádán, aby do programu zahrnul druhý specifický cíl.

Oba specifické cíle 3.1 a 3.2 se částečně překrývají, pokud jde o jejich zaměření na cílovou skupinu dětí a mladých lidí ve školních projektech. Proto někdy nelze tyto dva specifické cíle od sebe jasně odlišit, což ztěžuje hodnocení dopadů.

Tabulka 45. Překrývání témat v PA 3

Specifický cíl 3.1	Specifický cíl 3.2	Komentář
Podpora předškolního vzdělávání (M 3.1.1)		Samostatné oblasti působení SC 3.1
Podpora environmentálního vzdělávání a ekologického (M 3.1.2)	Podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání (M 3.2.1).	Silné překrývání 3 oblastí činnosti u cílové skupiny dětí a mládeže v rámci školních projektů
Zlepšování jazykové vybavenosti a mezikulturních kompetencí (M 3.1.3)		
	Podpora opatření v rámci přeshraniční odborné přípravy (..) (M 3.2.2).	Samostatné oblasti působení SC 3.2
	Kooperační opatření vysokých škol a dalších vzdělávacích institucí (..) (M 3.2.3).	

7.2 Specifický cíl 3.1 – Rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání (IP 10b)

7.2.1 Cíle, dopadové řetězce

Cílem IP 10b (specifický cíl 3.1) je rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání v oblasti předškolního vzdělávání, ekologické výchovy, zlepšování mezikulturních a jazykových dovedností osobními kontakty a systematicky působícími opatřeními. Zaměřuje se tedy na velmi specifické oblasti vzdělávání dětí a mladistvých na kooperačním území.

Rozvoj společných nabídek vzdělávání je sledován také v rámci specifického cíle 3.2 (také zde existuje odpovídající ukazatel výstupů).

Dopadový model vypracovaný v Evaluačním plánu (květen 2017) pro IP 10b, ID 3.1 zahrnuje tři dopadové řetězce (oblasti činnosti):

- Podpora předškolního vzdělávání (M 3.1.1)
- Podpora ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí (M 3.1.2)

- Zlepšení jazykových a mezikulturních dovedností (M 3.1.3)

Všechny tři oblasti činnosti jsou vzájemně propojeny a mají přispět ke zlepšení kvality přeshraničního vzdělávání dětí a mládeže (což zachycuje ukazatel výsledku EI 3.1).

Již v první fázi Dopadové evaluace 2019 byly při přezkumu dopadového modelu zjištěny převážně průběžně prokazatelné dopadové řetězce od předpokladů k dlouhodobým účinkům. Tyto „hypotézy dopadů“ je třeba doložit ve druhé fázi Dopadové evaluace.

7.2.2 Analýza provádění a dosažených výsledků

7.2.2.1 Charakteristika schválených projektů

V rámci specifického cíle 3.1 bylo schváleno 26 projektů se 69 projektovými partnery, z nichž bylo 34 ze Saska a 35 z Česka.

Specifický cíl 3.1 převážně náleží k intervenční kategorii 117 (Opatření na osobní úrovni pro celoživotní vzdělávání). Vedle toho se používá také intervenční kategorie 118 (systémová opatření obecného vzdělávání a odborné přípravy).

Objem schválených dotací z EU pro projekty obnáší přibližně 12 mil. EUR, respektive 8 % celého programu. Celkový objem dotací (EU plus národní prostředky) činí 14,6 milionu EUR.

- 4 malé projekty denních center předškolní péče o děti se zabývají poznáváním kultur a sousední země a **osvojováním jazyka v raném dětství** (dotace EU ve výši 1,4 milionu EUR). K tomuto projektu byla vypracována případová studie.
- 10 z 26 projektů se týká **ekologické výchovy** (včetně projektů zaměřených na obnovitelné zdroje energie a předcházení vzniku odpadů). Pro tyto účely bylo schváleno 3,8 milionu EUR. Projekty jsou určeny především dětem a mladým lidem. Například projekt „Země-voda-vzduch“ nabízí divadelní představení pro školní děti na téma ochrany životního prostředí. V rámci projektu AD FONTES spolupracující partneři společně vytvořili osm dvojazyčných vzdělávacích modulů pro děti a mládež se zaměřením na ekologickou výchovu. Nabídky vzdělávání (např. ve středisku ekologické výchovy v Opárenském mlýně v okrese Ústí nad Labem) jsou zaměřeny na zážitky a interaktivitu. Největší projekt financovaný v oblasti ekologické výchovy („Na stopě klimatu“ / „Dem Klima auf der Spur“) má velmi vyrovnané rozdělení finančních prostředků mezi saské a české kooperační partnery, což dobře vypovídá o oboustranném zájmu o toto téma.
- Dalších 12 projektů podporuje zlepšování **(inter)kulturních a jazykových kompetencí** dětí a mladých lidí v souvislosti s praktickými úkoly nebo v rámci školních setkání (do této oblasti směřuje nejvíce grantů EU - 6,8 milionu eur). Například v projektu „Konrad Zuse hledí přes hranice“ přišli čeští a němečtí žáci s nápady a obsahem pro nové výstavy v Zuseho počítačovém muzeu v Hoyerswerdě.

Ekologické vzdělávání (IP 10b) a ochrana a zvyšování biologické rozmanitosti (IP 6d) tvoří environmentální zaměření programu spolupráce.

Na konci roku 2021 bylo z hlediska délky trvání dokončeno 69 % projektů (18 z 26), 8 projektů má být realizováno do roku 2022 a 2023. Probíhající projekty se týkají především zlepšení jazykových a mezikulturních kompetencí (M3.1.3).

Projekty předškolního vzdělávání (M3.1.1) jsou všechny dokončeny, projekty environmentálního vzdělávání (M3.1.2) jsou ukončeny z velké části.

Tabulka 46. Přehled projektů v rámci IP 10b, SC 3.1

Opatření / Název projektu	Objem dotací EU v EUR (schválený)	Počet partnerů	Ukončení projektu
3.1.1 Podpora předškolního vzdělávání			
Jedna střecha pro naše kultury	215.803	2	31.03.2019
„Sousední světy – Nachbarwelten“ Česko-německé jazykové a mediální projekty pro děti od 3 do 8 let	413.834	2	31.03.2019
Společně si hrát a navzájem se učit	572.542	5	31.12.2019
Na úrovni očí – du und já, ich und ty. Partnerské předškolní vzdělávání Rumburk – Sebnitz.	233.243	2	31.08.2020
Součet	1.435.422	11	
3.1.2 Podpora environmentálního vzdělávání a ekologického povědomí			
„Na stopě klimatu“ - česko-německý projekt o obnovitelných zdrojích energie a environmentální výchově a vzdělávání dětí a mládeže	1.006.767	3	30.06.2019
Země – Voda – Vzduch	482.603	2	31.08.2019
Užitkové rostliny a jejich využití – děti poznávají regionální koloběh surovin	257.208	2	31.12.2019
Homo et regio	448.874	2	30.09.2019
Zelené perly kolem Nisy	203.256	2	31.12.2020
AD FONTES	437.810	4	31.12.2020
Předcházení vzniku odpadů v Libereckém kraji a okrese Görlitz	287.577	2	31.03.2020
Krušnohoří – nová krajina – nové příležitosti	308.546	3	31.08.2020
Pohraničí bez hranic	250.850	2	30.06.2022
Krušnohoří – nové ideje pro udržitelnou budoucnost	117.583	3	31.12.2022
Součet	3.801.073	25	
3.1.3 Zlepšování jazykové vybavenosti a mezikulturních kompetencí			
MUNDANI	1.324.623	2	30.06.2022
Síť interkulturní komunikace a vzdělávání	701.319	3	30.06.2019
„Labská akademie veslování“	784.444	4	30.11.2019
Dialogy – společně se učíme pro Evropu	179.606	2	31.03.2019
Konrad Zuse hledí přes hranice	413.150	3	31.12.2020
Česko-saská literární krajina. Interaktivní mapa s širokými možnostmi využití (LIS)	565.665	3	30.09.2020

Art and Science – Inovativní formy učení v přeshraniční spolupráci v česko-německo-polském trojzemí	1.424.915	3	31.12.2020
Silní sousedé 2.0 - vícejazyčnost v příhraničním regionu díky binacionální dobrovolné službě	404.898	2	30.06.2023
„Hvězdy Fanie“ – hranice překračující hudební a taneční vzdělávání pro děti a mládež	142.000	2	31.12.2022
Otevři uši, Evropo!	431.491	3	31.12.2022
Tvoříme společně trvalou Evropu	225.378	3	30.11.2022
DVA jazyky – JEDEN region	200.815	3	31.12.2022
Součet	6.798.302	33	
Celkem IP 10b / 3.1	12.034.797	69	

Zdroj: SAB, stav údajů k 31.12.2021

7.2.2.2 Regionální rozložení dotací a partnerů pro spolupráci v rámci IP 10b (SC 3.1 a 3.2)

Prostorové rozložení není rozděleno podle jednotlivých specifických cílů 3.1 a 3.2, ale je znázorněno dohromady pro celou IP 10b.

Většinu dotací získaly instituce se sídlem v městském okrese Drážďany a v okrese Görlitz.

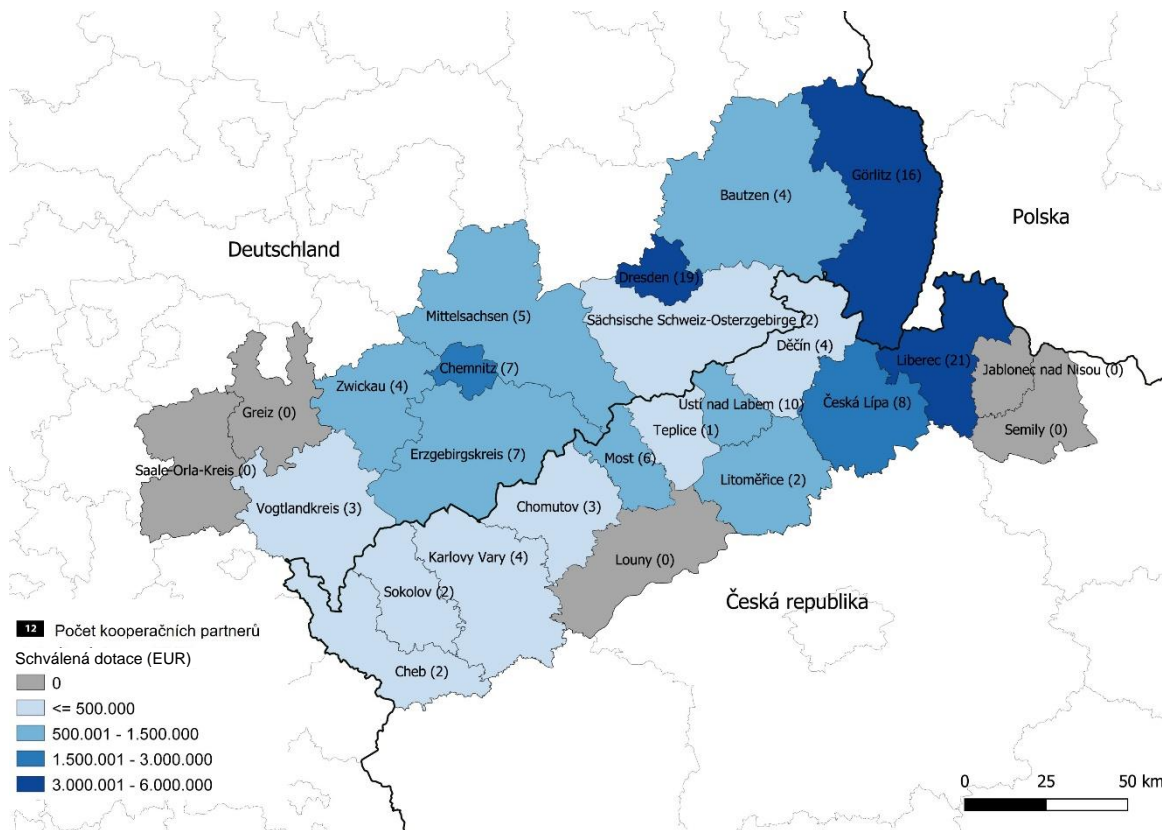
Relativně velkou podporu v rámci IP10b obdrží dále také instituce v regionech Liberec, Chemnitz, Česká Lípa, Zwickau, Ústí nad Labem a Mittelsachsen.

Kromě Drážďan se ohnisko realizace IP 10b nachází ve východní části území. Zde byly prováděny také obě případové studie.

IP 10b je jediná investiční priorita, jejíž těžiště realizace se soustředí do východní části programového území.

Následující mapa (Obrázek 20) ukazuje regionální rozložení objemu dotací a počtu partnerů na úrovni okresů a samostatných měst (viz datový podklad Tabulka 74 v příloze).

Obrázek 20. Regionální rozložení objemu dotací a partnerů v rámci IP 10b (SC 3.1 a 3.2)

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz podrobná tabulka v příloze)

7.2.2.3 Porovnání dosažených výstupů s cílovými hodnotami

Pro specifické cíle 3.1 a 3.2 byly stanoveny stejné ukazatele výstupů, které lze na úrovni projektů hodnotit samostatně. Na úrovni programu však neexistují samostatné plánované hodnoty, pouze cílové hodnoty pro celou prioritní osu 3.

Cílové hodnoty lze tedy posuzovat pouze pro celou prioritní osu 3 (viz 6.2.1). Proto lze u specifického cíle 3.1 provést pouze porovnání plánovaných a reálných hodnot na úrovni projektů.

Plánované hodnoty výstupu pro specifický cíl 3.1 (rozvoj přeshraničních nabídek vzdělávání) byly na úrovni projektů splněny již ze 100 %. Osloveno bylo přibližně 36 000 účastníků a účastnic, většina z nich při zlepšování jazykových kompetencí a v oblasti ekologické výchovy.

Tabulka 47. Ukazatele výstupů pro specifický cíl 3.1

Ukazatel	Úroveň projektu		
	Cílová hodnota (schváleno)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Stav realizace v %
	A	B	C=B/A
Opatření vedoucí k harmonizaci/adaptaci a vývoji společných nabídek vzdělávání (OI 10)	0	0	se shromažďuje pouze pro specifický cíl 3.2.
Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy (CO46) - ženy	13.850	16.941	122 %
Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy (CO46) - muži	15.397	19.218	125 %
Součet	29.247	36.159	124 %

Zdroj: SAB, odečet údajů o ukazatelích na všech úrovních ke dni 31. 12. 2021.

Tabulka 48. Diferenciace ukazatelů výstupů pro specifický cíl 3.1, vyhodnoceno podle opatření

Opatření	Úroveň projektu			
	(CO46) - (ženy) Účastníci společných vzdělávacích a školicích programů (...)		(CO46) - (muži) Účastníci společných vzdělávacích a školicích programů (...)	
	Cílová hodnota (schválený)	Aktuální hodnota	Cílová hodnota (schválený)	Aktuální hodnota
3.1.1 Podpora předškolního vzdělávání	502	1.715	688	2.223
3.1.2 Podpora environmentálního vzdělávání a ekologického povědomí	6.360	11.519	6.480	11.620
3.1.3 Zlepšování jazykové vybavenosti a mezikulturních kompetencí	6.988	3.707	8.229,00	5.375
Součet	13.850	16.941	15.397	19.218

Zdroj: SAB, odečet údajů o ukazatelích na všech úrovních k 31. 12. 2021

Nejvíce účastníků bylo osloveno v následujících projektech:

- V rámci projektu Země – Voda – Vzduch (ekologická výchova) bylo vytvořeno divadelní představení „Poplach v pohádkovém lese“, které během tří let navštívilo během 120 představení v Sasku a v České republice přibližně 9 800 návštěvníků včetně doprovodu dospělých (cca 80 diváků na představení). Hodnoty jsou podle závěrečné zprávy realistické.
- V rámci projektu „Síť interkulturní komunikace a vzdělávání“ (jazykové a interkulturní kompetence) se přibližně 4 900 účastníků zúčastnilo akcí sítě (letní akademie, soutěže pěveckých sborů, jazzové workshopy a festivaly, festivaly hudebních divadelních pohádek, taneční workshopy, víkendové zkoušky, koncerty a semináře) a zároveň se naučilo základy sousedního jazyka. Do projektu byly zahrnuty všechny věkové skupiny. Většinu účastníků tvořily děti a mladí lidé ve věku od 8 do 26 let. Hodnoty jsou podle závěrečné zprávy realistické.
- V rámci projektu „Užitkové rostliny a jejich využití – děti poznávají regionální koloběh surovin“ (ekologická výchova) se v mateřských a základních školách uskutečnilo 144 přeshraničních vzdělávacích akcí na environmentální témata, kterých se zúčastnilo celkem asi 4 000 osob (žáků a pedagogů) (přibližně 28 na akci). Hodnoty jsou podle závěrečné zprávy realistické.

7.2.2.4 Typ dosažených výsledků podle závěrečných zpráv

Z hodnocení 14 závěrečných zpráv týkajících se specifického cíle 3.1 vyplývá, že kromě typických meziregionálních výsledků²² se investovalo především do rozvoje společných nabídek vzdělávání, do zvýšení kvalifikace příslušných aktérů a do vybavení.

Společné nabídky vzdělávání byly vytvořeny například v následujících projektech:

- V rámci projektu „Jedna střecha pro naše kultury“ byl vytvořen nový přeshraniční a hravý koncept jazykového vzdělávání pro malé děti.
- V rámci projektu „Sousední světy – Nachbarwelten“ vznikl společný program s názvem „Ukážu ti svůj svět“, který měl děti, rodiče i odborníky zbavit strachu z kontaktu se sousedním jazykem nebo sousední zemí.
- V rámci projektu „MUNDANI“ proběhly česko-německé školní workshopy k 10 aktuálním globálním tématům.
- V rámci projektu „Na stopě klimatu“ byly nabízeny různé ekologické vzdělávací akce a tábory pro děti a mládež se zaměřením na ochranu klimatu.

Z hlediska intenzity spolupráce jsou popsány aktivity pokročilé, protože smíšená skupina účastníků ze Saska a České republiky pracuje na společných tématech. Tyto silně provázané činnosti lze kvůli omezením způsobeným koronavirovou krizí provádět jen s obtížemi.

Ukazatel výstupu OI 10 (Opatření vedoucí k harmonizaci / adaptaci a vývoji společných nabídek vzdělávání) se u specifického cíle 3.1 nepoužívá, přestože se v jeho rámci rovněž rozvíjejí společné nabídky vzdělávání.

²² Tři typické výsledky specifické pro jednotlivé oblasti: Zvýšená výměna zkušeností a budování důvěry; zvýšení informovanosti o příslušných otázkách; prohloubení/konsolidace spolupráce.

7.2.2.5 Ilustrace výsledků doprovodného výzkumu

V oblasti „předškolního vzdělávání“ je popsána spolupráce mateřských škol v jejich vlastní sféře vlivu, díky níž se podařilo dosáhnout velmi konkrétních výsledků.

Spolupráce mateřských škol v rámci projektu „Společně si hrát a navzájem se učit“ ve východní části programového území

V rámci tohoto projektu ²³ vznikla přeshraniční nabídka vzdělávání pro děti předškolního věku i pedagogy, kteří o ně pečují. Na projektu spolupracovalo celkem šest mateřských škol, resp. předškolních zařízení z České republiky a ze Saska.

Byla realizována následující opatření:

- Společné programy: Zařízení předškolní péče se setkávají jedenkrát měsíčně (s výjimkou prázdnin) střídavě v České republice a v Německu a absolvují při tom společně připravený přibližně čtyřhodinový program v hostitelského zařízení.
- Výuka jazyka: Provádění systematické, kontinuální výuky jazyka u dětí (v cizí řeči) ve všech mateřských školách po celou dobu trvání projektu.
- Rodinný den: Setkání všech partnerů projektu v širším kruhu.
- Další vzdělávání: Organizování společného dalšího vzdělávání pro všechny zúčastněné pedagogy a pečovatele zařízeními předškolní péče ve Varnsdorfu a v Novém Boru, jehož náplní jsou nejnovější poznatky o podpoře rozvoje osobnosti, předškolní pedagogice a rozšíření vědomostí.
- Stavební opatření: ve třech zařízeních (ve Varnsdorfu, Waltersdorfu a v Novém Boru) mají být provedena drobná stavební opatření.
- Pracovní skupina: Partneři projektu tvoří pracovní skupinu, kterou organizuje koordinátor projektu a která se schází jednou za čtvrt roku, aby koordinovala a optimalizovala činnosti.

„Společně si hrát a navzájem se učit“ je velmi zdařilý projekt Interreg s konkrétními přeshraničními aktivitami. Podle názoru hodnotitele je projekt dobře organizován, byl realizován bez prodlení a dosáhl svých cílů.

Prostřednictvím tohoto projektu se zásadně rozšiřuje spolupráce 6 mateřských škol. Celkem se doposud zúčastnilo 372 dětí (192 na české straně, 180 na saské straně) a 30 pedagogů (20 na české straně, 10 na saské straně).

Uskutečnilo se 89 společných výměnných programů včetně exkurzí do sousední země, kterých se zúčastnilo celkem 945 účastníků včetně rodičů a pedagogů.

Pro komunikaci a styk s veřejností využíval projektový tým tiskové zprávy, obecní noviny, webové stránky příslušných zařízení a „digitální fotorámečky“. Fotografie a obsah společných akcí jsou prezentovány všem rodičům a návštěvníkům zařízení na monitorech zavěšených ve vstupních prostorách mateřských škol – jako jakési digitální nástěnné noviny. Projekt se zaměřil především na děti a jejich rodiče, kteří pak působili jako šířitelé. Nezdá se však, že by se projekt těšil dostatečnému uznání veřejnosti. O projekt nebyl v regionálním tisku velký zájem.

Projekt působí v příhraniční oblasti jako modelový příklad a jeho koncept by mohly využít i další instituce.

---

²³ Název projektu: Společně si hrát a navzájem se učit

Jazyková příprava zúčastněných dětí má očekávaný efekt, i když nelze uvést konkrétní čísla. Děti se na společné výměnné programy těší, dobře si rozumí a starší děti překládají mladším.

Financování pravidelné činnosti s rozšířenou výukou jazyků je však v mateřských školách bez podpory Interreg jen stěží možné. Obce zpravidla financují pouze to, k čemu jsou ze zákona povinny. Jazykové vzdělávání je doplňkovou nabídkou, kterou obce nemusí financovat. Změna priorit v příhraničních obcích by proto byla žádoucí.

Fotografie k projektu „Společně si hrát a navzájem se učit“

Společné experimentování v zařízení Spielkiste Oderwitz dne 15.11.2017 (Andy Paul v pověření svazu Arbeiterwohlfahrt Kreisverband Oberlausitz e.V.)

Společné pečení v Novém Boru dne 6.2.2018 (Ivana Posseltová, Mateřská školka "Klíček" Nový Bor)

7.2.2.6 Hodnocení ukazatele výsledků: EI3.1 Kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání na programovém území

Ukazatel výsledků „Kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání“ v rámci prioritní osy 3 hodnotí spolupráci mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou v oblasti vzdělávání na programovém území a je zjišťován pomocí průzkumu mezi zainteresovanými subjekty.

Ukazatel výsledků pokrývá celou IP 10b a není relevantní pouze pro specifický cíl 3.1 (přeshraniční nabídky vzdělávání).

Příslušné změny v ukazateli výsledků jsou uvedeny nejprve celkově a poté odděleně pro specifické cíle 3.1 (nabídky vzdělávání) a 3.2 (zaměstnatelnost).

Aktualizace ukazatele výsledků (specifický cíl 3.1)

Tabulka 49. Stav realizace ukazatele výsledků IP 10b (SC 3.1)

ID	Ukazatel	Výchozí hodnota (2014)	Aktuální hodnota (konec 2018)	Aktuální hodnota (od roku 2022)	Cílová hodnota (2023)
EI3.1	Kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání (hodnocení pomocí stupnice, průměr)	3,8	3,5	3,7	3,5

Zdroj: Online průzkum 2022, stupnice známkování: 1 (velmi dobře) až 6 (nedostatečně)

Celková změna (relevantní pro SC3.1 a SC3.2)

Jako **cílová hodnota** ukazatele výsledků byla stanovena hodnota 3,5 na školní stupnici od 1 (velmi dobře) po 6 (nedostatečně).

Během průzkumu v roce **2014** byla stanovena hodnota 3,8 (dostatečně) jako výchozí.

Aktualizace ukazatele výsledků na základě šetření v roce **2018**, přinesla s hodnocením 3,5 (dostatečně) malé zlepšení oproti roku 2014. Celkově byl dopad opatření v oblasti financování v roce 2018 hodnocen pozitivněji než v roce 2014.

Aktualizace z roku 2022 přinesla průměrnou hodnotu 3,7, což je mírné zlepšení oproti výchozí hodnotě z roku 2014 (3,8), ale cílová hodnota pro rok 2023 (3,5) není dosažitelná.

V roce 2018 byly výsledky průzkumu stále výrazně pozitivnější, ale od té doby je patrná změna nálady. Efektivita programu spolupráce je v roce 2022 hodnocena celkově hůře než v roce 2018. Zejména respondenti z České republiky vidí situaci téměř ve všech ohledech kritičtěji než saští partneři. Na relativně špatných výsledcích průzkumu v roce 2022 se mohly podílet negativní zkušenosti v oblasti vzdělávání v důsledku koronavirové pandemie. Přestože výsledky projektů byly často pozitivní, vnější otřesy způsobené koronavirovou pandemií velmi ztížily situaci v oblasti přeshraničního vzdělávání a mobility, jakož i přenosu znalostí a vytváření vazeb.²⁴

Hodnocení specifického cíle 3.1

Je důležité zdůraznit dosažená zlepšení (2022 oproti roku 2014) pro dílčí oblasti ve sféře vlivu tří opatření v rámci SC 3.1:

- Spolupráce v oblasti předškolního a školního vzdělávání (primární vztah k M3.1.1)
- Výměna zkušeností týkající se obsahových koncepcí a standardů (všechna 3 opatření).
- Jazykové a mezikulturní dovednosti (primární vztah k M3.1.3)

Příslušné změny ve vztahu k SC 3.2 (zaměstnatelnost) jsou popsány v kapitole 7.3.

²⁴ Uzavření hranic v některých obdobích vedlo k tomu, že děti a mladí lidé kvůli omezení pohybu a/nebo karanténním nařízením nemohli docházet do škol a školek.

Tabulka 50. Diferencované hodnoty ukazatele výsledků EI3.1 (čím blíže jsou hodnoty k 1, tím lépe)

EI3.1 Kvalita přeshraničního vzdělávání (příslušné podoblasti SC 3.1 jsou označeny)	Výchozí hodnota	Aktualizace	Závěrečné hodnocení	Změna	Komentář
	průměrná hodnota 2014, n=120	průměrná hodnota 2018, n=25	průměrná hodnota 2022, n=31	2022 ve srovnání s rokem 2014	
Obecné hodnocení spolupráce v oblasti vzdělávání celkově	3,7	2,7	3,5	-0,2	Mírné zlepšení spolupráce v oblasti vzdělávání; v roce 2018 byly výsledky stále výrazně pozitivnější.
• Specifické hodnocení: Předškolní a školní vzdělávání (relevantní pro 3.1)	4	2,8	3,8	-0,2	
• Specifické hodnocení: Vzdělávání a další vzdělávání a rozvoj odborných sil	4,1	3,8	3,3	-0,8	
• Specifické hodnocení: Oblast vysokých škol	3,1	3	3	-0,1	
Obecné hodnocení Přeshraniční přenos vědomostí a propojení	3,9	3,4	4	0,1	Mírné zhoršení s výjimkou výměny zkušeností; opačné výsledky než v roce 2018; hlavní téma spolupráce pravděpodobně nefunguje dobře; špatné známky pocházejí hlavně z ČR.
• Specifické hodnocení: Výměna informací a údajů	3,9	3,5	3,9	0	
• Specifické hodnocení: Výměna zkušeností týkajících se obsahové koncepce a standardů	4,2	3,3	3,9	-0,3	
• Specifické hodnocení: Kooperační sítě	3,5	3,6	3,9	0,4	
• Specifické hodnocení: Provádění další společné kvalifikace	4,3	4,2	4,6	0,3	
• Specifické hodnocení: Výměna personálu	3,7	4,1	4,3	0,6	
Obecné hodnocení: Vhodnost nabídek vzdělávání vzhledem k pracovnímu trhu obecně	3,9	3,9	3,5	-0,4	Výrazné zlepšení, ale je to způsobeno KP?
• Specifické hodnocení: Školní vzdělávání	4,3	3,3	3,5	-0,8	

• Specifické hodnocení: Vzdělávání a další vzdělávání a rozvoj odborných sil	4,1	4,5	3,7	-0,4	
• Specifické hodnocení: Oblast vysokých škol	3,7	3,1	3,6	-0,1	
Hodnocení jazykových dovedností	4,3	3,9	3,4	-0,9	Výrazné zlepšení
• Hodnocení mezikulturních dovedností	3,5	3,3	3,1	-0,4	
Obecné hodnocení přeshraniční mobility	3,6	3	3,6	0	S výjimkou účastníků stáží není patrný žádný pokrok.
• Specifické hodnocení: Žáci/žákyně	3,4	3,4	3,8	0,4	
• Specifické hodnocení: Učni	4	4,1	3,6	-0,4	
• Specifické hodnocení: Studující	3,3	3	3,3	0	
• Specifické hodnocení: Lidé v dalším vzdělávání, odborné síly	3,8	4,3	3,9	0,1	
Očekávaný dopad podpůrných opatření	2,6	2,2	2,7	0,1	Účinnost programu spolupráce je hodnocena jako horší než v roce 2018.
Zjištěný ukazatel výsledků (bez očekávaných dopadů podpůrných opatření)	3,8	3,5	3,7	-0,1	Celkové mírné zlepšení
Cílová hodnota 2023 podle programu spolupráce			3,5	0,2	Cílová hodnota pro rok 2023 nebyla dosažena; v roce 2018 byly výsledky průzkumu ještě výrazně pozitivnější, od té doby je patrná změna nálady.

Legenda: ČERVENÁ = zhoršení hodnot; ZELENÁ = zlepšení hodnot; ŽLUTÁ: konstantní hodnoty. Školní stupnice hodnocení od 1 (velmi dobré) do 6 (nedostatečné):

7.2.3 Souhrnné zhodnocení dopadového modelu

V závěrečném hodnocení jsou výsledky jednotlivých analýz shrnuty tak, aby bylo možné sledovat přínos projektů spolupráce k naplnění předpokladů a dosažení dílčích výsledků a cílových přínosů postupně ve třech dopadových řetězcích.

Hodnocení se provádí nejprve v tabulkové a poté v grafické podobě (s barevným rozlišením). Body přidělené v hodnotících tabulkách jsou použity pro srovnávací hodnocení cest dopadu v kapitole 9.

- Bodové hodnocení 1 -> velmi dobře nebo dobře
- Bodové hodnocení 0 -> splněno málo nebo vůbec

7.2.3.1 SC3.1 (10b) Podpora předškolního vzdělávání

Všechny projekty se podařilo dokončit a z velké části dosáhnout jejich cílů. Prostřednictvím společných programů německých a českých mateřských škol, jazykových kurzů pro děti a učitele, rodinných dnů, dalšího vzdělávání a doplňkových, menších stavebních úprav bylo dosaženo prohloubení spolupráce a zlepšení nabídky v mateřských školách. Celkem se do aktivit zapojilo přibližně 3 900 účastníků.

Podle ukazatele výsledků se spolupráce v oblasti předškolního vzdělávání oproti výchozímu stavu v roce 2014 zlepšila.

Nelze však očekávat, že by těchto několik projektů mělo na programovém území strukturální dopad.

Projekty působí jako model. Podle závěrečných zpráv a případové studie však ve většině případů není zajištěno následné financování, aby bylo možné ukázkové projekty zavést v širším měřítku.

Poznámka: Podle vyjádření v průzkumu a v závěrečných zprávách se problém, že přeshraniční aktivity nelze dlouhodobě udržet bez financování, týká i dalších oblastí činnosti, např. kultury a vzdělávání.

Tabulka 51. SC3.1 (10b) Hodnotící tabulka podpory předškolního vzdělávání

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny.		1
<ul style="list-style-type: none"> Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	Velmi dobrý přínos. Všechny 4 projekty s 11 kooperačními partnery se podařilo dokončit do konce roku 2021.	1
Projekty dosahují výsledků (podpora předškolního vzdělávání)		5
<ul style="list-style-type: none"> Podpora pedagogických pracovníků (např. výměna pracovníků, jazykové vzdělávání) 	Velmi dobrý přínos díky úspěšně realizovaným společným programům německých a českých mateřských škol, jazykovým kurzům pro děti a pedagogy, rodinným dnům, dalšímu vzdělávání a doplňkovým, menším stavebním úpravám. Celkem se do aktivit zapojilo přibližně 3 900 účastníků.	1
<ul style="list-style-type: none"> Vývoj a testování nových obsahových koncepcí v mateřských školách (včetně podpory mezikulturních a jazykových kompetencí) 		1
<ul style="list-style-type: none"> Investice do mateřských škol 		1
<ul style="list-style-type: none"> Lepší spolupráce a služby v zařízeních denní péče o děti 		1
<ul style="list-style-type: none"> Lepší infrastruktura pro zařízení zajišťující denní péči o děti 		1

<ul style="list-style-type: none"> Lepší spolupráce v oblasti služeb péče o děti a mládež 	Žádný příspěvek. Toto téma nebylo předmětem projektů spolupráce KITA.	0
Účinky ve vztahu k nadřazeným cílům		1
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení kvality přeshraničních nabídek vzdělávání 	Velmi dobrý přínos díky příkladnému účinku projektů, zejména v oblasti předškolního a školního vzdělávání. To potvrzuje i aktualizace ukazatele výsledků (výrazné zlepšení ve srovnání mezi lety 2014/2022). Přeshraniční aktivity v oblasti vzdělávání nejsou většinou soběstačné z důvodu nedostatku alternativního vnitrostátního financování. Proto je pro udržení úrovně přeshraniční činnosti nezbytné určité „trvalé financování“ z programu spolupráce. „Počáteční financování“ není dostačující.	1
<ul style="list-style-type: none"> Lepší předškolní a školní vzdělávání 	Přínos nelze prokázat , protože od několika málo projektů spolupráce nelze očekávat strukturální účinky na programovém území. Kontextovými faktory, které brání mobilitě pedagogů mezi Českou republikou a Saskem (a tím ztěžují interkulturní vzdělávání), jsou komplikovaný postup uznávání kvalifikací (v Sasku) a příliš nízká úroveň platů (na české straně).	0
<ul style="list-style-type: none"> Další zvyšování úrovně vzdělanosti v pohraničí 		0
<ul style="list-style-type: none"> Odstranění stávajících překážek v přístupu ke vzdělání 		0

7.2.3.2 SC3.1 (10b) Podpora ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí

Téměř všechny projekty se podařilo dokončit do konce roku 2021 a z velké části dosáhly svých projektových cílů.

V různých tematických oblastech ekologické výchovy byl využit potenciál spolupráce a byly vytvořeny společné nabídky vzdělávání.

Celkem se do aktivit zapojilo přibližně 23 000 účastníků ze Saska a České republiky, což svědčí o velkém dopadu a pravděpodobně přispělo ke zlepšení environmentálního povědomí účastníků.

Podle ukazatele výsledků se spolupráce v oblasti školního vzdělávání oproti výchozímu stavu v roce 2014 zlepšila. Byla posílena výměna zkušeností v oblasti koncepcí a norem souvisejících s obsahem.

Tabulka 52. Tabulka hodnocení SC3.1 (10b) Podpora ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny		1
<ul style="list-style-type: none"> Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	Velmi dobrý přínos. Podařilo se dokončit 8 projektů s 20 partnery. 2 projekty s 5 partnery stále probíhají.	1
Projekty dosahují výsledků (podpora ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí)		4
<ul style="list-style-type: none"> Vývoj a testování obsahových konceptů 	<p>Velmi dobrý přínos. Projekty se intenzivně zabývaly tématem životního prostředí, navrhovaly a testovaly materiály pro ekologickou výchovu a používaly je při akcích.</p> <p>Celkem se do aktivit zapojilo přibližně 23 000 účastníků ze Saska a České republiky, což svědčí o velkém dopadu, a projekty pravděpodobně přispěly ke zlepšení povědomí o životním prostředí.</p>	1
<ul style="list-style-type: none"> Vývoj výukových a studijních materiálů a sdílení zkušeností 		1
<ul style="list-style-type: none"> Ukotvení témat důležitých pro budoucnost u mladé generace 		1
<ul style="list-style-type: none"> Podpora ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí 		1
Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům		2
<ul style="list-style-type: none"> Užší propojení vzdělávacích příležitostí 	Velmi dobrý přínos, protože byly vytvořeny společné nabídky vzdělávání alespoň po dobu trvání projektu. Spolupráci na školním vzdělávání se podle ukazatele výsledku podařilo zlepšit.	1
<ul style="list-style-type: none"> Větší využití potenciálu pro rozvoj společných nabídek vzdělávání a vzdělávacích aktivit. 	Velmi dobrý přínos, protože potenciál spolupráce byl využit v projektech v široké škále tematických oblastí.	1

7.2.3.3 SC3.1 (10b) Zlepšení jazykových a mezikulturních dovedností

Vzhledem k tomu, že se podařilo dokončit teprve pouze polovinu projektů, je zatím obtížné posoudit jejich dopad.

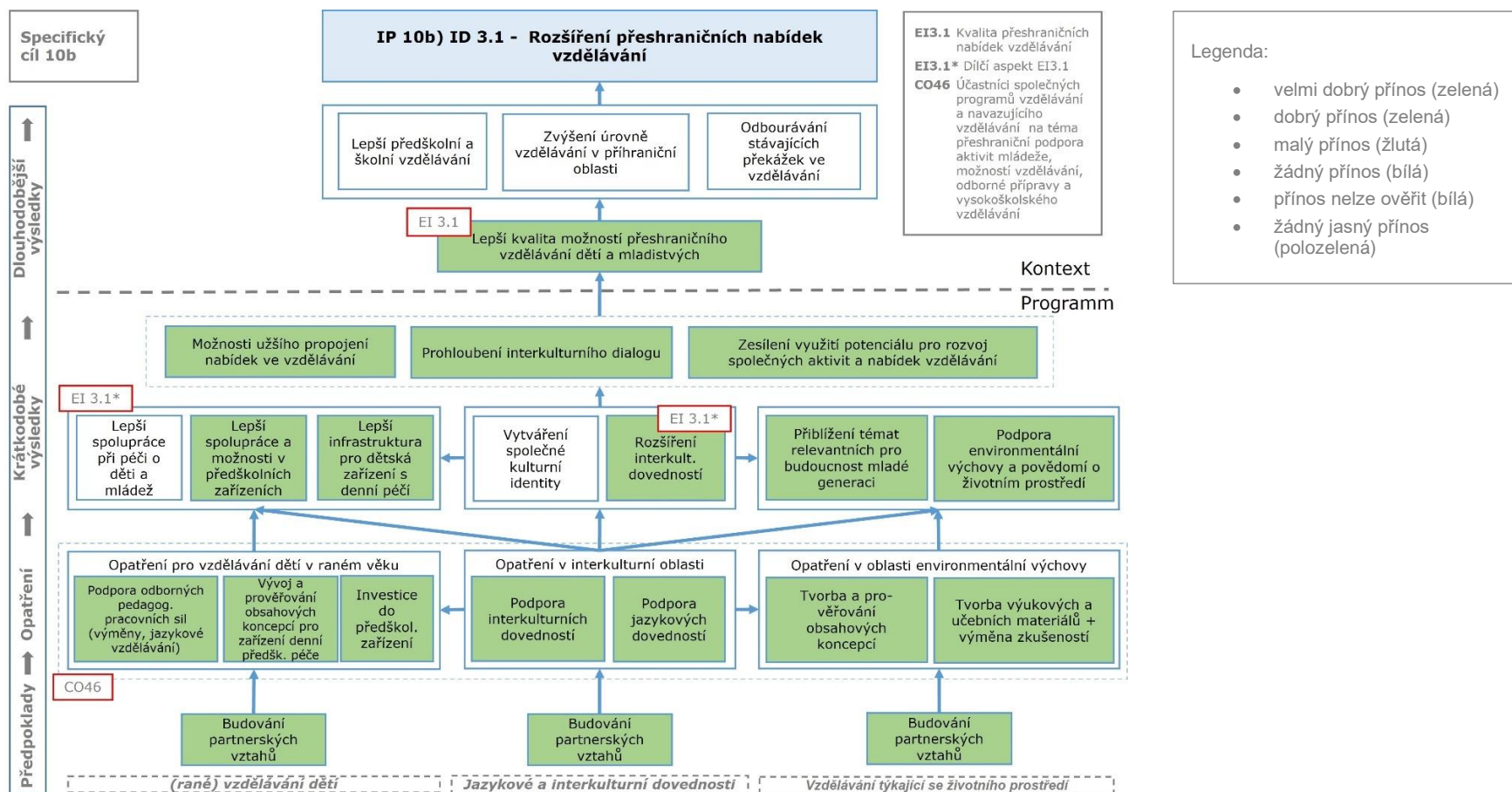
Celkem se do konce roku 2021 do aktivit zapojilo přibližně 9 000 účastníků, což svědčí o širokém dopadu.

Podle ukazatele výsledků se mezikulturní dovednosti žáků a mladých lidí ve srovnání s výchozím stavem v roce 2014 neustále zlepšují.

Tabulka 53. Tabulka hodnocení SC 3.1 (10b) Zlepšení jazykových a mezikulturních dovedností

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny		1
<ul style="list-style-type: none"> Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	Dobry přínos. Podařilo se dokončit 6 projektů s 18 partnery (50 % projektů). 6 projektů s 15 partnery stále probíhá a zatím nemohly přinést konečné výsledky.	1
Projekty přinášejí výsledky (zlepšení jazykových i mezikulturních dovedností).		3
<ul style="list-style-type: none"> Podpora mezikulturních dovedností 	Velmi dobrý přínos. Projekty podporovaly (inter)kulturní a jazykové dovednosti dětí a mladých lidí v souvislosti s praktickými úkoly nebo v rámci školních setkání obvykle formou společných aktivit. Celkově se do aktivit zapojilo přibližně 9 000 účastníků, což svědčí o širším dopadu. Lze předpokládat, že se podařilo úspěšně naučit alespoň základní pojmy z německého a českého jazyka. Výuka jazyků je pravděpodobně obzvláště úspěšná u dětí. Jednotlivé příklady ukazují („Sít' interkulturní komunikace a vzdělávání“), že výuka jazyků je obtížná u věkové skupiny 14-21 let, protože zde probíhá bezproblémová komunikace v angličtině.	1
<ul style="list-style-type: none"> Podpora jazykových dovedností 		1
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšené mezikulturní kompetence 		1
<ul style="list-style-type: none"> Vytváření společné kulturní identity 	Přínos není prokazatelný. Dosažení tohoto cíle pomocí krátkodobých projektů spolupráce se zdá být nereálné. Samotný cíl se zdá být příliš ambiciózní.	0
Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům		1
<ul style="list-style-type: none"> Posílení mezikulturního dialogu 	Velmi dobrý přínos. Aktualizace ukazatele výsledků (jazykové a mezikulturní dovednosti) ukazuje na průběžné zlepšování v letech 2014, 2018 a 2022, a to i přes negativní dopady koronavirové pandemie.	1

Obrázek 21. Prověření dopadového modelu

Zdroj: Metis, zelená: Existuje vysoká shoda a/nebo spolehlivé důkazy o úspěšném provádění; žlutá: Existují ojedinělé důkazy o úspěšném provádění. Poznámka: ukazatel výsledků je záměrně stanoven nad "kontextovou linií", protože je shromažďován nezávisle na příjemcích.

7.3 Specifický cíl 3.2 - Zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí (IP 10b)

7.3.1 Cíle, dopadové řetězce

Specifický cíl 3.2 (IP 10b) je zaměřen na podporu programů vzdělávání a profesní přípravy s cílem zlepšit relevanci vzdělávacího systému pro mladé lidi ve vztahu k potřebám a požadavkům pracovního trhu. V rámci tohoto SC by měl být kladen důraz na odborné vzdělávání a přípravu.

Specifický cíl 3.2 zahrnuje také vysokoškolské vzdělávání a usiluje o rozvoj společných nabídek vzdělávání.

Možnosti zaměstnání absolventů by se měly do té míry zlepšit, že by měly přispět ke snížení nezaměstnanosti mladých lidí na programovém území (což je již od počátku nerealistický cíl, protože program spolupráce obvykle nedokáže dosáhnout strukturálních účinků). Volba nezaměstnanosti mladých lidí jako ukazatele výsledku upřesňuje orientaci specifického cíle 3.2 na zaměstnatelnost mladých lidí v kontextu požadavků trhu práce, zatímco specifický cíl 3.2 je obecněji zaměřen na kvalitu nabídky předškolního a školního vzdělávání.

Dopadový model vypracovaný v Evaluačním plánu (květen 2017) pro specifický cíl 3.2 zahrnuje tři dopadové řetězce (oblasti působení):

- Podpora školních projektů a odborné kvalifikace v oblasti vzdělávání (M 3.2.1).
- Podpora opatření přeshraničního profesního vzdělávání a dalšího vzdělávání, jakož i kvalifikace, přizpůsobení se trhu práce, včetně opatření pro přenos vzdělání (M 3.2.2).
- Opatření pro spolupráci mezi univerzitami a dalšími vzdělávacími institucemi a podniky pro přenos know-how na rozhraní mezi podniky a společností, vytváření a rozšiřování sítí akademické spolupráce, podpora mobility studentů, doktorandů a vědců (M 3.2.3).

V první etapě dopadové evaluace již byly patrné první úspěchy při realizaci, ale dopadové řetězce ještě nebylo možné posoudit jako celek.

7.3.2 Analýza provádění a dosažených výsledků

7.3.2.1 Charakteristika schválených projektů

V rámci specifického cíle 3.2 (intervenční kategorie 118) bylo schváleno 24 projektů se 74 projektovými partnery, z toho 34 ze Saska a 40 z České republiky.

Objem schválených dotací EU pro tyto projekty činí přibližně 16,7 milionu eur, což je 11,1 % celkového objemu programu. Celkový objem dotací (EU plus národní prostředky) činí 19,7 milionu EUR.

Výše uvedené tři oblasti činnosti jsou obsahově propojeny.

6 projektů zahrnuje **školní projekty a profesní kvalifikaci**. Školní projekty jsou přímo zaměřeny na žáky, např. na zlepšení profesní orientace žáků ve věku 13-19 let (3,0 mil. EUR).

- Příkladem je již dokončený projekt „Simulační hra“ (největší projekt v opatření 3.2.1). Spolupracující partneři vyvinuli simulační hru pro věkovou skupinu 11-15 let ze Saska a Čech, vyškolili lektory pro simulační hru a využili ji během akcí. Uskutečnilo se čtrnáct několikadenních táborů pro žáky, kterých se zúčastnilo 725 účastníků. Projekt se zabývá spíše obecnými kompetencemi než konkrétní odbornou kvalifikací. Rozdělení finančních prostředků mezi dva saské partnery a jednoho českého partnera se jeví jako nevyvážené (SN 71 %, CZ 29 %).

10 z celkového počtu 24 projektů se zabývá **profesním vzděláváním a dalším vzděláváním**, například spoluprací středních škol, výměnou zkušeností pedagogů a žáků, zlepšováním jazykových dovedností, vedením praktik, kurzů či workshopů. Do této oblasti také plyne největší objem dotací z EU (přibližně 8,7 milionu EUR). Cílovými skupinami jsou žáci, studenti a mladí odborníci.

- Příkladem je dokončený projekt POKROK.digital. Díky spolupráci čtyř vysokých škol (2 ze Saska, 2 z České republiky) a české střední technické školy byla vytvořena výuková platforma pro strojírenskou technologii a počítačem podporovanou výrobu CAM (zejména práci s CNC stroji). Výuková platforma byla jako pilotní systém testována v rámci výuky strojírenských technologií a CAM na české střední škole technické SPŠSE A VOŠ Liberec. Do projektu byli zapojeni učitelé jednotlivých předmětů, zejména při používání softwarových aplikací. Projektu se zúčastnilo přibližně 800 osob (převážně mužů).
- Dokončený projekt „Vzdělávání Aktivně!“ církevního partnera pro spolupráci a sociální nadace se zabýval inkluzivním profesním zaměřením a představuje největší projekt v oblasti M3.2.2. Rozdělení prostředků mezi saského a českého partnera je velmi vyrovnané (SN 49 %, CZ 51 %). Lidé ve věku od 8 do 30 let s postižením i bez postižení, se zaměstnáním, vzděláním, či bez něj, by měli díky těmto akcím zjistit, „pro co bije jejich srdce“. Hlavní důraz je kladen na praktické zkušenosti a poznávání různých profesí. Do programu profesního vzdělávání se zapojilo 800 osob ve věku od 8 do 30 let se zdravotním postižením i bez něj. Během týdnů profesního vzdělávání probíhala výměna mezi německými a českými žáky při společných aktivitách.
- V rámci dokončeného projektu „Naše světové dědictví – hornická kulturní krajina Krušnohoří/Erzgebirge“ byla společně s odborníky na vzdělávání a spolky vypracována přeshraniční vzdělávací koncepce pro školy a mimoškolní vzdělávací zařízení i vysoké školy, která má prostřednictvím cílené vzdělávací práce zpřítomnit hornickou historii. Jedná se spíše o projekt kulturního dědictví než o odborné vzdělávání a profesní přípravu.
- Na dokončeném projektu „Využití moderní vizualizační a simulační techniky v oblasti dopravních systémů“ spolupracovaly univerzity a instituce zabývající se rozvojem podnikání. Na univerzitách byly rozšířeny tři laboratoře a ve třech laboratořích byl realizován rozsáhlý program vzdělávání studentů. Kromě toho byly žákům a studentům nabízeny letní školy pro profesní a studijní orientaci. Celkově vzato, byla realizována nabídka vzdělávání a osloveno bylo 430 účastníků.

Třetí oblast s celkem 8 projekty zahrnuje **spolupráci mezi univerzitami** s cílem rozvíjet společné vzdělávací programy. Vědecká výměna mezi univerzitami má být posílena v některých tematických oblastech (např. životní prostředí, stavební výzkum), a tím se má zvýšit kvalifikace absolventů. Do této oblasti putuje 5,0 milionu EUR. Cílem programu spolupráce je nejen podpora spolupráce mezi univerzitami, ale také zapojení dalších vzdělávacích institucí a zlepšení přenosu know-how do podniků.

- Příkladem může být dokončený projekt „Prostor učení – knihovnická informační platforma“, na kterém v rámci spolupráce univerzit spolupracuje 5 knihoven v sačesko-saském pohraničí. Díky projektu došlo u vědeckých knihoven – v jejich vlastní oblasti působení – k jejich značnému zhodnocení jako komunikačních center a prostorů učení (ve smyslu „místa pro učení“).
- V rámci dokončeného projektu IKON-IT síť kompetencí k posílení přeshraničního regionu Sasko – Česko spolupracují dvě vysoké školy, které pomocí mobilní laboratoře lépe vzdělávají studenty mimo jiné v oborech automobilového průmyslu, digitálních procesů a průmyslové automatizace. Nebylo zaznamenáno žádné výrazné zapojení společností.²⁵

Ke konci roku 2021 již bylo dokončeno 71 % (17 z 24) projektů, 7 projektů má být dokončeno v roce 2022. Většina projektů v oblasti vzdělávání a profesní přípravy (M3.2.2) byla dokončena (90 %), zatímco projektů na podporu škol (3.2.1) bylo dokončeno pouze 50 %. Projekty spolupráce vysokoškolských institucí (M3.2.3) byly dokončeny ze 63 %.

Tabulka 54. Přehled projektů v rámci IP 10b, SC 3.2

Opatření / Název projektu	Objem dotací EU v EUR (schválený)	Počet partnerů	Ukončení projektu
3.2.1 Podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání			
Simulační hra – podpora demokracie, tolerance a přeshraniční spolupráce	960.175	3	31.01.2019
H2AC4schools – Závody saských a českých škol POJETÍ světa elektromobility s vodíkem	698.376	3	30.06.2022
Přeshraniční aktivity pro profesní orientaci a vzdělávání – LABORA	413.667	2	30.06.2021
Řemesla v Trojzemí	398.468	4	31.12.2020
Archaeomontan @ School	290.220	2	30.06.2022
LIS 2.0 Česko-saská literární krajina jako platforma pro učení a hru	259.882	3	31.12.2022
Součet	3.020.787	17	
3.2.2. Podpora opatření v rámci přeshraniční odborné přípravy			
GEMINI – Společná iniciativa pro česko-německý trh práce pomocí přeshraniční profesní orientace	548.940	3	31.12.2022
„Využití moderní vizualizační a simulační techniky v oblasti dopravních systémů“	1.362.376	4	29.02.2020
Přeshraniční kooperativní výuka technologií zpracování plastů Zittau – Liberec (GreK)	757.900	3	31.03.2019
POKROK.digital – Prakticky orientovaný rozvoj kompetencí v produkční technice v regionech prostřednictvím kooperace.digital	1.138.619	5	31.12.2019

²⁵ K financování v rámci programu spolupráce v období 2014-2020 nejsou způsobilé podniky, ale zprostředkovatelé nebo podnikatelská sdružení.

Naše světové dědictví – hornická kulturní krajina Krušnohoří/Erzgebirge	945.973	6	31.12.2020
Vzdělávání Aktivně! Inkluzivní profesní orientace v Euroregionu	1.995.148	2	31.12.2020
Průmysl 4.0 - Implementace digitálního vzdělávání do profesního vzdělávání	291.389	3	31.08.2020
ProFit v profesi – jazykovou a odbornou senzibilizací během studia	367.564	2	31.01.2021
Rozvoj přeshraniční akademické sítě pro podporu vzniku podniků	234.070	2	31.12.2019
Škola a sklo – inkubátor na cestě do života	1.025.568	3	31.10.2021
Součet	8.667.548	33	
3.2.3 Kooperační opatření vysokých škol			
Mezinárodní vzdělávací projekt – udržitelné a efektivní využívání zdrojů	1.391.036	4	31.01.2019
Prameny spojují krajiny a státy – environmentální vzdělávání a kooperace v regionu Liberec – Zittau	954.395	3	31.01.2019
Kvalifikace bez hranic: Vybudování partnerství v oblasti výzkumu techniky budov ke vzdělávání vědeckých následovníků v příhraničním regionu	545.570	2	31.03.2019
Prostor učení – Knihovnická informační platforma	731.501	5	31.12.2018
Pohybová aktivita dětí Karlovarského kraje a regionu Chemnitz v kontextu jejich celodenního režimu a úrovně motorických schopností	447.483	2	31.03.2022
IKON – IT síť kompetencí k posílení přeshraničního regionu Česko – Sasko	386.771	2	31.12.2021
Mít kuráž a utvářet náš region	255.465	4	31.08.2022
Přeshraniční vzdělávání a učení s Virtual Exchange a Flipped Classroom v jazykové výuce na TU v Liberci a TU Dresden	252.046	2	31.08.2022
Součet	4.964.267	24	
Celkem 10b / 3.2	16.652.603	74	

Zdroj: SAB, stav údajů k 31.12.2021

7.3.2.2 Porovnání cílových a skutečných výstupů dosažených v rámci specifického cíle 3.2

Výsledky projektů se měří pomocí dvou ukazatelů výstupů (společné nabídky vzdělávání a počet účastníků).

Nabídky vzdělávání (OI10)

Do konce roku 2021 bylo vytvořeno 21 nabídek vzdělávání, čímž byl překročen cíl na úrovni programu. Na úrovni projektu bylo dosud dosaženo 60 % cílové hodnoty ze 36 nabídek vzdělávání.

Společné nabídky vzdělávání byly vytvořeny ve všech třech oblastech činnosti, nejvíce v oblasti profesního a dalšího vzdělávání (M 3.2.2).

Jen v rámci ukončeného projektu „Přeshraniční kooperativní výuka technologií zpracování plastů Zittau – Liberec (GreK)“ bylo vytvořeno 6 vzdělávacích nabídek (nejvyšší počet). V rámci spolupráce mezi univerzitou a vysokými školami byla nabídka kurzů rozšířena o dvojjazyčné nabídky a studentům byla nabídnuta síťová setkání a exkurze do regionálních firem zpracovávajících plasty jak v České republice (okres Liberec), tak v Sasku. Do projektu se zapojilo přibližně 500 účastníků. Podle závěrečné zprávy bylo patrně vytvořeno 6 následujících nabídek vzdělávání (hodnota ukazatele není v závěrečné zprávě uvedena):

- 3 různé nově vyvinuté kurzy včetně přednášek a cvičení v bakalářském a magisterském studijním programu.
- 2 vědecké stáže
- 1 praktický workshop

Ukazatel „společné vzdělávací nabídky“ tak zahrnuje jak ucelené vzdělávací balíčky, tak jednotlivé aktivity, což omezuje vypovídací hodnotu ukazatele. Není známo, zda jsou tyto nabídky dočasné nebo dlouhodobě udržitelné.

Počet účastníků (CO46)

Pokud jde o účastníky společných vzdělávacích a školicích programů, bylo osloveno přibližně 11 600 osob. Většina z nich se zúčastnila následujících projektů:

- Simulační hra – podpora demokracie, tolerance a přeshraniční spolupráce (M3.2.1; 725 účastníků)
- Vzdělávání Aktivně! Inkluzivní profesní orientace v Euroregionu (M3.2.2; 723 účastníků)
- Řemesla v Trojzemí (M3.2.1; 643 účastníků). Projekt dále rozvíjel již existující přeshraniční síť škol. Tématem spolupráce byla tvorba a ověřování vzdělávacích programů zaměřených na tradiční řemesla a technologie a na rozvoj znalostí českého a německého jazyka žáků a učitelů. Byly vytvořeny vzdělávací programy pro věkovou skupinu 5 až 18 let.
- Přeshraniční aktivity pro profesní orientaci a vzdělávání – LABORA (M3.2.1; 585 účastníků). Kooperační partneři v oblasti rozvoje podnikání nabídli žákům ze Saska a České republiky možnost seznámit se s profesemi a také exkurze do sousedních firem a výměnné pobyty.

Ukazatel Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy... by měl být spolehlivý.

Tabulka 55. Ukazatele výstupů pro specifický cíl 3.2

Ukazatel 3.2	Úroveň projektu			Úroveň programu	
	Cílová hodnota (schváleno)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Stav realizace v %	Cílová hodnota 2023	Stav realizace v %
	A	B	C=B/A	D	E=B/D
Opatření vedoucí k harmonizaci/adaptaci a vývoji společných nabídek vzdělávání (OI10)	36	21	58 %	7	300 %

Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy (CO46) – ženy	5.476	6.372	116 %	Pro SC 3.2 nebyla stanovena žádná cílová hodnota (pouze souhrnná hodnota pro SC 3.1 a 3.2).
Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy (CO46) – muži	4.343	5.293	122 %	

Zdroj: SMR, údaje k 31. 12. 2021

Tabulka 56. Diferenciace ukazatelů výstupů pro specifický cíl 3.2, hodnocených podle opatření

Opatření	Úroveň projektu					
	OI 10 Opatření vedoucí k harmonizaci/adaptaci a vývoji společných nabídek vzdělávání		(CO46) - (ženy) Účastníci společných vzdělávacích a školicích programů (...)		(CO46) - (muži) Účastníci společných vzdělávacích a školicích programů (...)	
	Cílová hodnota (schválený)	Aktuální hodnota	Cílová hodnota (schválený)	Aktuální hodnota	Cílová hodnota (schválený)	Aktuální hodnota
3.2.1 Podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání	8	3	1.880	1.897	1.760	1.971
3.2.2. Podpora opatření v rámci přeshraniční odborné přípravy	20	14	2.371	3.438	1.598	2.533
3.2.3 Kooperační opatření vysokých škol	8	4	1.225	1.037	985	789
Součet	36	21	5.476	6.372	4.343	5.293

Zdroj: SMR, stav k 31. 12. 2021

7.3.2.3 Souhrnné porovnání cílových a skutečných dosažených výstupů pro specifické cíle 3.1 a 3.2 (PA 3)

Cílové hodnoty výstupů byly stanoveny pro celou prioritní osu 3, nikoliv pro každý z obou specifických cílů zvlášť.

Souhrnný počet účastníků SC 3.1 a SC 3.2 (47 824 osob) ukazuje při porovnání s plánovanou hodnotou (9 000 osob) na výrazné překročení plánované hodnoty.

Nejvíce účastníků pochází z SC 3.1 (36 159). V SC 3.2 bylo osloveno 11 600 osob. 26 projektů v SC 3.1 má tedy širší dosah než 24 projektů v SC 3.2. Projekty v SC 3.2 se zaměřují na užší cílovou skupinu (kvalifikace začínajících pracovníků).

Tabulka 57. Stav provádění ukazatele výstupů IP 10b (specifické cíle 3.1 + 3.2)

ID	Ukazatel	Úroveň projektu			Úroveň programu	
		Cílová hodnota (schváleno)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Stav realizace v %	Cílová hodnota 2023	Stav realizace v %
		A	B	C=B/A	D	E=B/D
OI10	Opatření vedoucí k harmonizaci/adaptaci a vývoji společných nabídek vzdělávání	36	21	58 %	7	300 %
CO46	(CO46) - (ženy) Účastníci společných vzdělávacích a školicích programů (...)	19.326	23.313	121 %	4.500	518 %
CO46	(CO46) - (muži) Účastníci společných vzdělávacích a školicích programů (...)	19.740	24.511	124 %	4.500	545 %

Zdroj: SMR, odečet údajů o ukazatelích na všech úrovních k 31. 12. 2021

7.3.2.4 Typ dosažených výsledků podle závěrečných zpráv

Z hodnocení 11 závěrečných zpráv týkajících se specifického cíle 3.2 vyplývá, že kromě typických meziregionálních výsledků²⁶ se investovalo především do rozvoje společných nabídek vzdělávání, vytvoření komunikační platformy, kvalifikace relevantních aktérů a do zlepšení mobility osob / výměny pracovníků.

7.3.2.5 Ilustrace výsledků doprovodného výzkumu

V oblasti spolupráce mezi univerzitami (M3.2.3) byl představen univerzitní projekt zaměřený na environmentální vzdělávání.

Univerzitní výzkum pramenů ve východní části programového území

Projekt „Prameny spojují“²⁷ ukončený v lednu 2019 zkoumal prameny a zdrojová území na obou stranách česko-saské hranice v regionu Liberecký kraj – Žitava (Žitava). Cílem bylo vytvořit podklady pro akreditovaný vzdělávací program „double-degree“ v oblasti environmentálního vzdělávání. Projekt byl realizován 3 univerzitními partnery, z toho 1 ze Saska a 2 z Česka.

Realizovány byly následující aktivity:

- Vytvoření sítě pro spolupráci akademických institucí.
- Inventarizace a zmapování vybraných pramenišť v regionu Liberec – Žitava a vypracování metodiky pro vyhodnocení pramenišť.
- Rozvoj společného přeshraničního environmentálního vzdělávání a přenosu know-how mezi partnerskými vysokými školami týkajícího se témat geografie, ekologie, hydrologie, významu, využití a ochrany pramenišť v regionu Liberec-Zitava.
- Rozšíření znalostí o prameništích v regionu Liberec-Zitava ve školách i u veřejnosti.

²⁶ Tři typické výsledky specifické pro jednotlivé oblasti: Zvýšená výměna zkušeností a budování důvěry; zvýšení informovanosti o příslušných otázkách; prohloubení/konsolidace spolupráce.

²⁷ Název projektu: Prameny spojují krajiny a státy – environmentální vzdělávání a kooperace v regionu Liberec-Žitava.

Nově vzniklé partnerství tří univerzit bylo schopno zahájit projekt bez jakýchkoli počátečních problémů a realizovat jej bez zpoždění nebo větších změn projektu. K tomu přispěly manažerské schopnosti českého lead partnera. Vyzdvihnout je třeba také profesionální práci lead partnera v oblasti vztahů s veřejností, včetně dobře navržených webových stránek projektu.

Partnerství se podařilo dosáhnout výzkumných dílčích cílů v plném rozsahu a částečně vzdělávacích cílů.

V letech 2016-2018 byl realizován společný univerzitní vzdělávací program se 150 účastníky. Projektových aktivit se zúčastnili nejen studenti z dalších evropských zemí, ale také z Nepálu, Japonska nebo Nigeru, což lze považovat za úspěch projektu.

Během projektu se zúčastnění studenti připravovali na výzvy přeshraniční a mezinárodní práce.

V rámci vzdělávacího programu vznikly důležité společné výstupy projektu, například atlas pramenů. Atlas je první internetovou aplikací zabývající se prameny v Lužických a Jizerských horách a v Zittauer Gebirge. Atlas je přístupný veřejnosti online na adrese <http://prameny.tul.cz/de/atlas>.

Vyvinutou metodu lze použít k identifikaci pramenů, které si zvláště zaslouží ochranu, a také „mimořádně nekvalitních“ pramenů. Na tomto základě je možné vypracovat koncepce na jejich ochranu a/nebo sanaci.

Nelze však posoudit, do jaké míry bude vyvinutá metoda dále využívána pro hodnocení pramenů institucemi zabývajícími se ochranou přírody a krajiny, protože u příslušných institucí nebyly provedeny žádné pokusy o pilotní využití.

Plánované oslovení a zapojení učitelů a žáků – mimo akademický sektor – se na základních a středních školách podařilo jen v omezené míře, což je částečně způsobeno nedostatečným zájmem, zejména v Sasku. Ve spolupráci však nebyl žádný partner, který by měl zkušenosti s prací se základními a středními školami.

Byla vypracována podrobná koncepce studia „double-degree“ programu zaměřeného na environmentální výchovu s možností přednášek na všech třech vysokých školách. Koncepce „double-degree“ programu však nepokračovala (respektive byla realizována v jiné oblasti). V souladu s tím bylo dosaženo dočasných – nikoli však udržitelných – dopadů, pokud jde o zlepšení environmentálního vzdělávání a přeshraniční orientaci studentů.

Společná vzdělávací nabídka (ukazatel OI10) nebyla realizována.

Do jaké míry projekt zlepšil možnosti uplatnění absolventů na programovém území, nelze posoudit, protože nejsou k dispozici žádné údaje.

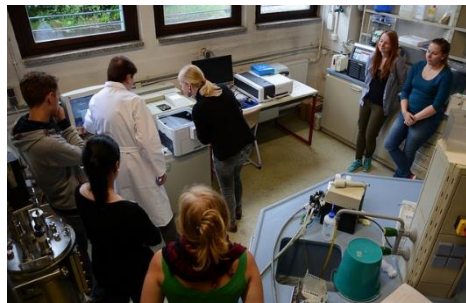
Vzhledem k tomu, že se nedaří v programu pokračovat, se však zdá, že dosažené pozitivní výsledky nejsou příliš trvalé.

Dle názoru hodnotitele přispěl vysokoškolský projekt (který byl schválen v rámci SC 3.2) více k environmentálnímu vzdělávání v rámci specifického cíle 3.1 než k zaměstnatelnosti mladých lidí v souvislosti s požadavky trhu práce dle SC 3.2.

Fotografie k projektu „Prameny spojují krajiny a státy – environmentální vzdělávání a kooperace v regionu Liberec – Zittau“

Mobilní zařízení pro průzkum v terénu, které společně využívají studenti (tablet s GIS kartou O sloužící zjišťováním geografických údajů, přístroje pro měření základních chemických hodnot) (Jiří Šmída, Technická univerzita v Liberci)

Analýza vody z pramenů v laboratoři (IHI Zittau, workshop pro studující, 2017) (Jiří Šmída, Technická univerzita v Liberci)

7.3.2.6 Hodnocení ukazatele výsledků: EI3.2 Podíl nezaměstnaných osob ve věku 15-24 let na programovém území (IP10b)

Aktualizace ukazatele výsledků

Tabulka 58. Stav provádění ukazatele výsledku IP 10b (SC 3.2), hodnoty zaokrouhleny

ID	Ukazatel	Výchozí hodnota (2014)	Aktuální hodnota (konec 2017)	Aktuální hodnota (konec 2020)	Cílová hodnota (2023)
EI 3.2	Podíl nezaměstnaných ve věku 15–24 let vztahovaný na programové území (v %)	12	7	9	11

Zdroj: Vyhodnocení specializovaných statistik

Ukazatel výsledků se vztahuje k míře nezaměstnanosti osob ve věku 15 až 24 let (nezaměstnanost mladých lidí) a stanovuje se na základě odborných statistických údajů ze Saska a České republiky.

Nezaměstnanost osob ve věku 15 až 25 let je způsobena především problémy, které vznikají při přechodu do vzdělávacího systému a po ukončení odborného vzdělávání. Během těchto přechodových období se může objevit nezaměstnanost, která může být pro mladé lidi velkým problémem.

Cílové hodnoty 11 % bylo dosaženo již na počátku programového období, v roce 2014. V následujících letech nezaměstnanost mladých lidí postupně klesala a v roce 2019 dosáhla hodnoty pouhých 6,3 %.

Během koronavirové pandemie se nezaměstnanost mladých lidí v Sasku a České republice od roku 2020 zvýšila na 8,8 %, protože je nedostatek nabídek vzdělávání jak v rámci podniků, tak i mimo ně.

V české části programového území je míra nezaměstnanosti vyšší než v saské části, ale od roku 2014 se velmi výrazně snížila.

Program spolupráce však může jen velmi málo přímo přispět ke změně nezaměstnanosti mladých lidí (makroekonomický ukazatel) na programovém území, pokud vůbec, protože mnohem větší vliv zde mají jiné faktory, jako je národní hospodářský vývoj a demografie.

Dopad programu spolupráce na změnu výsledného ukazatele míry nezaměstnanosti osob ve věku 15-24 let v programovém území bude pravděpodobně marginální. Makroekonomický ukazatel není pro program spolupráce vhodný.

7.3.2.7 Výsledky ukazatele výsledků EI 3.1 (SC 3.1) relevantní pro specifický cíl 3.2

Průzkum týkající se specifického cíle 3.1 je zajímavý i z hlediska odborné kvalifikace ve specifickém cíli 3.2. Dílčí oblasti ukazatele výsledků pro specifický cíl 3.1 jsou mnohem vhodnější pro specifický cíl 3.2 než statistiky nezaměstnanosti.

Podle ukazatele výsledků EI3.1, který vychází z průzkumu mezi zúčastněnými stranami v oblasti vzdělávání, došlo v letech 2014/2022 k pozitivnímu vývoji v následujících oblastech (viz tabulka 50):

- Zlepšila se spolupráce mezi saskými a českými institucemi v oblasti vzdělávání a profesní přípravy, rozvoje kvalifikované pracovní síly a vysokoškolského vzdělávání.
- Kromě toho se zlepšila přeshraniční mobilita učňů.
- Zlepšila se také vhodnost nabídek vzdělávání s ohledem na potřeby a požadavky společného přeshraničního trhu práce na programovém území, a to v oblasti školního vzdělávání, rozvoje kvalifikovaných pracovníků a vysokoškolského vzdělávání.

Kromě výrazného zlepšení jsou patrné i problematické trendy:

- Přeshraniční mobilita žáků, studentů, osob v dalším vzdělávání a kvalifikovaných pracovníků se nezlepšila a částečně se zhoršila. (vlivem koronavirové pandemie)
- Předávání znalostí a vytváření sítí se spíše zhoršilo. (vlivem koronavirové pandemie)

Celkově se spolupráce v oblasti profesní kvalifikace zřetelně zlepšila, ale byla značně omezena koronavirovou pandemií a je třeba ji znovu obnovit. Je tedy pravděpodobné, že program spolupráce přispěl k pozitivnímu vývoji.

7.3.3 Souhrnné vyhodnocení dopadového modelu

V závěrečném hodnocení jsou výsledky jednotlivých analýz sloučeny tak, aby bylo možné sledovat přínos projektů spolupráce k naplnění předběžných podmínek a dosažení dílčích výsledků a cílových přínosů postupně ve třech dopadových řetězcích.

Toto sloučení je znázorněno nejprve v tabulkové a poté v grafické podobě (s barevným rozlišením). Body přidělené v hodnotících tabulkách se použijí pro srovnávací hodnocení dopadových řetězců v kapitole 9.

- Bodové hodnocení 1 -> velmi dobré nebo dobré
- Bodové hodnocení 0 -> splněno málo nebo nesplněno

7.3.3.1 SC3.2 (10b) Podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání

V první oblasti opatření na podporu školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání bylo do konce roku 2021 ukončeno pouze 50 % schválených projektů. Počet vytvořených nabídek vzdělávání stále zdaleka nedosahuje cílové hodnoty projektu, která je 8 (splněno ze 38 %). Předpoklady pro dosažení dopadů tedy zatím nejsou vytvořeny.

Projekty oslovily přibližně 3 900 osob, především žáků. Čistě profesní kvalifikace je pro projekty spolupráce příliš úzce stanoveným cílem; projekty byly zaměřeny spíše na rozvoj obecných kompetencí. Dochází tedy k překrývání se školními projekty v rámci specifického cíle 3.1. K lepší profesní orientaci pozitivně přispěly individuální projekty (např. LABORA). Konkrétní přínos projektů spolupráce v oblasti M3.2.1 k lepší a vyšší odborné kvalifikaci, která by podle programu měla přispět ke snížení nezaměstnanosti mladých lidí, je hodnocen jako malý.

Tabulka 59. Tabulka hodnocení SC3.2 (10b) Podpora školních projektů, profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny.		0
<ul style="list-style-type: none"> Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	Malý přínos , protože projekty spolupráce byly realizovány pouze částečně.	0
Projekty dosahují výsledků (podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání)		3
<ul style="list-style-type: none"> Vytváření partnerství a sítí škol 	Velmi dobrý přínos ; projekty oslovily přibližně 3 900 osob.	1
<ul style="list-style-type: none"> Vypracování společných výukových materiálů 	Velmi dobrý přínos , protože v rámci každého projektu byly vytvořeny společné výukové materiály.	1
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšení investic do školské infrastruktury 	Žádný přínos , protože nebyly provedeny žádné investice do infrastruktury.	0
<ul style="list-style-type: none"> Navázání udržitelné a dlouhodobé spolupráce v oblasti vzdělávání. 	Přínos nelze ověřit , protože nejsou k dispozici žádné informace o udržitelnosti.	0
<ul style="list-style-type: none"> Dosažení lepší a vyšší odborné kvalifikace 	Malý přínos ; projekty zaměřené spíše na rozvoj obecných kompetencí než na odbornou kvalifikaci.	0
<ul style="list-style-type: none"> Lepší profesní orientace 	Velmi dobrý přínos díky jednotlivým projektům (LABORA)	1
Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům		0
<ul style="list-style-type: none"> Lepší podmínky pro začínající pracovníky 	Velmi dobrý přínos u jednotlivých projektů (LABORA), ale celkově nizký přínos	0
<ul style="list-style-type: none"> Méně nezaměstnaných ve věku 15-24 let 	Přínos nelze ověřit	0

7.3.3.2 SC3.2 (10b) Přeshraniční odborné vzdělávání, příprava a kvalifikace

Ve druhé oblasti činnosti: „Přeshraniční vzdělávání a profesní příprava“, bylo již dokončeno 90 % z 10 schválených projektů s 30 partnery.

Projekty oslovily přibližně 6 000 lidí. Téměř všechny projekty jsou zaměřeny na vzdělávání žáků, studentů a začínajících pracovníků a bylo vytvořeno 14 nabídek vzdělávání (70 % schválené cílové hodnoty na úrovni projektu).

Projekty spolupráce přispěly ke zlepšení souladu nabídek vzdělávání s trhem práce a ke zvýšení mobility účastníků vzdělávání.

Z hlediska zaměstnatelnosti mladých lidí ve vztahu k požadavkům trhu práce je nejvýznamnějším přínosem přeshraniční vzdělávání a profesní příprava.

Tabulka 60. Tabulka hodnocení SC3.2 (10b) Přeshraniční odborné vzdělávání, příprava a kvalifikace

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny.		1
• Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce	Velmi dobrý přínos , dokončeno je 90 % projektů.	1
Projekty dosahují výsledků (přeshraniční vzdělávání a profesní příprava)		6
• Zlepšení výměny informací	Velmi dobrý přínos prostřednictvím 10 projektů s 33 partnery; projekty oslovily přibližně 6 000 lidí.	1
• Vytváření koncepcí pro profesní přípravu a další vzdělávání	Velmi dobrý přínos , protože téměř všechny projekty byly zaměřeny na vzdělávání žáků, studentů a mladých pracovníků.	1
• Realizace modelových projektů	Velmi dobrý přínos , bylo vytvořeno 14 nabídek vzdělávání.	1
• Zlepšení transparentnosti v oblasti vzdělávání a profesní přípravy (lepší profesní orientace).	Velmi dobrý přínos individuálních projektů (např. Vzdělávání aktivně!)	1
• Zlepšení uznávání vzdělání	Žádný přínos , protože to nebylo cílem projektů.	0
• Rozvoj a rozšíření společných nabídek vzdělávání v souladu s potřebami trhu	Velmi dobrý přínos , soulad vzdělávacích nabídek s trhem práce se v časovém srovnání 2014/2022 podle ukazatele výsledku EI3.1 zlepšil.	1
• Zprostředkování nabídek trhu práce přes hranice	Žádný přínos , protože to nebylo cílem projektů.	0
• Zvýšení přeshraniční mobility a zvýšení propustnosti příhraniční oblasti	Velmi dobrý přínos ; mobilita vzdělávajících se osob podle ukazatele výsledku EI3.1 se ve srovnání s obdobím 2014/2022 zlepšila.	1
• Harmonizace nabídek vzdělávání	Přínos nelze ověřit , protože o něm nejsou k dispozici žádné informace.	0
Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům		3
• Výměna a zajištění kvalifikovaných pracovníků	Velmi dobrý přínos ve spolupráci při rozvoji kvalifikovaných pracovníků a v přesnosti přizpůsobení vzdělávacích nabídek trhu práce, ale nejsou patrné žádné strukturální účinky.	1

	Hlavní přínos prostřednictvím oblasti působnosti Přeshraniční vzdělávání a odborná příprava	
• Zvýšená přeshraniční mobilita	Velmi dobrý přínos pro specifické cílové skupiny (vzdělávající se osoby), ale žádné strukturální zlepšení. Primární přínos v oblasti působnosti Přeshraniční vzdělávání a odborná příprava.	1
• Lepší podmínky pro mladé pracovníky	Velmi dobrý přínos prostřednictvím jednotlivých projektů, ale žádné strukturální zlepšení. Primární přínos prostřednictvím oblasti působnosti Přeshraniční vzdělávání a odborná příprava.	1
• Méně nezaměstnaných ve věku 15-24 let	Přínos nelze ověřit	0

7.3.3.3 SC3.2 (10b) Spolupráce vysokých škol, vzdělávacích zařízení a podniků

Třetí oblasti činnosti dominují opatření v oblasti spolupráce vysokoškolských institucí/univerzit. Bylo dokončeno 5 z 8 projektů (63 %), které oslovily přibližně 1 800 osob, jež se účastnily vzdělávacích a školicích aktivit.

Byly vypracovány 4 nabídky vzdělávání (50 % cílové hodnoty na úrovni projektu). Vysokým školám/univerzitám se podařilo zlepšit nabídky v rámci jejich vlastní sféry vlivu, např. zlepšováním knihoven jako míst vzdělávání nebo pořádáním společných studijních kurzů. Tímto způsobem se podařilo významně přispět k tomu, aby bylo možné v příhraničním regionu nabízet relevantní univerzitní vzdělávání. To by mělo zvýšit kvalifikaci absolventů.

Aktivní účast podniků je vidět pouze v jednotlivých případech, převažuje spolupráce mezi univerzitami a vysokými školami. Posílení potenciálu trhu práce prostřednictvím spolupráce mezi vědou a podniky v sítích s přidanou hodnotou (cíl programu spolupráce dle Programového dokumentu, 2015, str. 72 nahoře) tak nebylo téměř dosaženo.

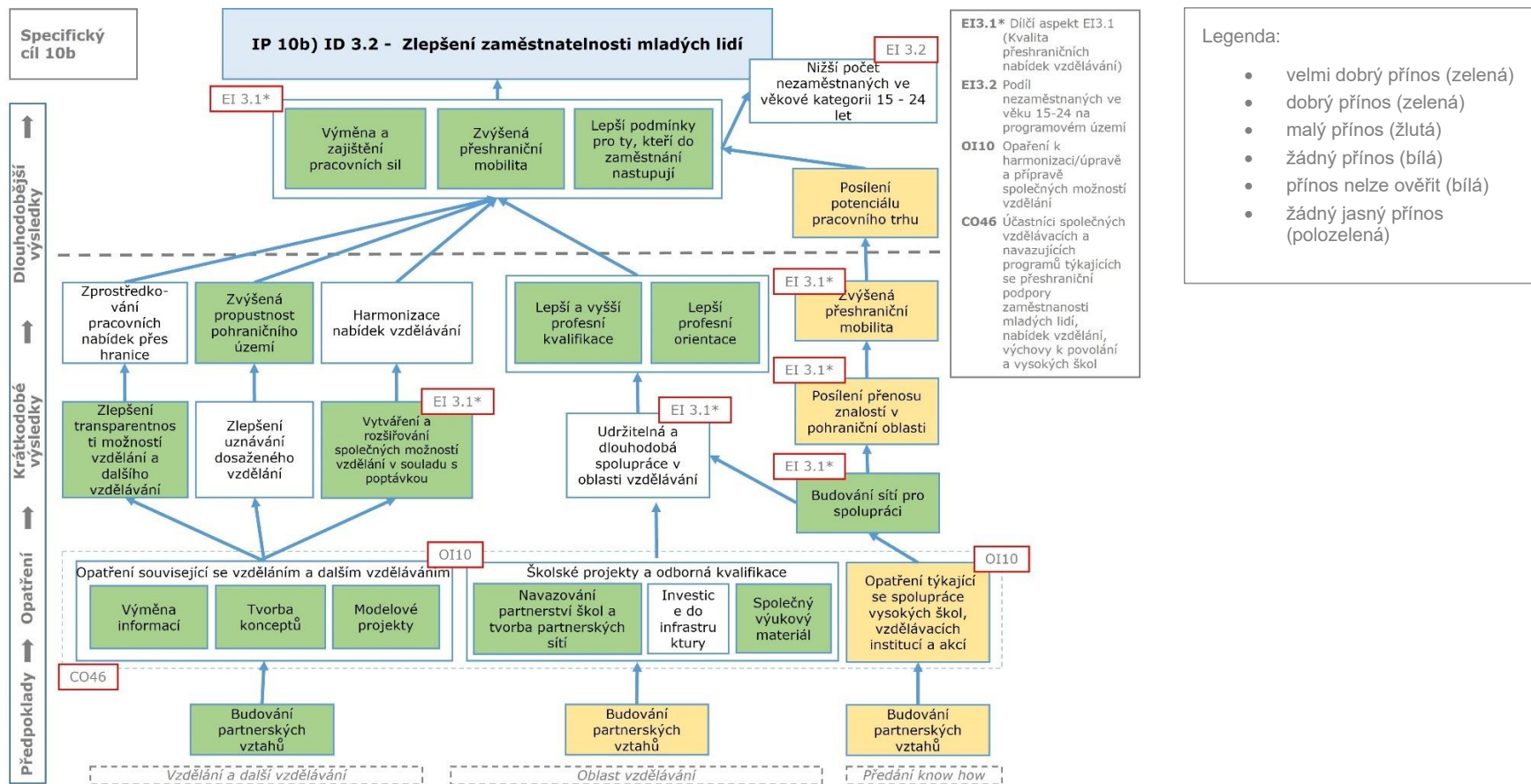
Tabulka 61. Tabulka hodnocení SC3.2 (10b) Spolupráce vysokých škol, vzdělávacích institucí, podniků

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny.		0
• Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce	Malý přínos , 63 % projektů je dokončeno, ale spolupráce mezi univerzitami a dalšími vzdělávacími institucemi a podniky je málo rozvinutá.	0
Projekty dosahují výsledků (opatření podporující spolupráci mezi vysokými školami, dalšími vzdělávacími institucemi a podniky)		2
• Realizace opatření pro spolupráci mezi univerzitami, vzdělávacími institucemi a podniky.	Malý přínos ; bylo schváleno 8 projektů s 24 partnery, které oslovily přibližně 1 800 osob, ale aktivní účast podniků není patrná; převažuje spolupráce mezi univerzitami a vysokými školami. Spolupráce s dalšími vzdělávacími institucemi se rovněž jeví jako málo rozvinutá (viz případová studie).	0

<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba sítí pro spolupráci s cílem rozvíjet a rozšiřovat společné relevantní vysokoškolské nabídky vzdělávání. 	Dobry přínos. Byly vytvořeny 4 nabídky vzdělávání (50 % cílové hodnoty na projektové úrovni).	1
<ul style="list-style-type: none"> • Posílení přenosu znalostí v příhraničním regionu 	Malý přínos. Univerzity a vysoké školy v příhraničním regionu jsou vzájemně velmi dobře propojeny, ale zvýšený přenos znalostí do jiných vzdělávacích institucí a podniků je obtížně rozpoznatelný.	0
<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšená přeshraniční mobilita a zvýšená propustnost příhraniční oblasti 	Malý přínos. Mobilita studentů se ve srovnání let 2014/2022 podle ukazatele výsledku EI3.1 nezměnila. Negativní dopad měla koronavirová pandemie.	0
<ul style="list-style-type: none"> • Další výsledky: Zlepšení nabídky univerzit 	Velmi dobrý přínos. Univerzitám se podařilo zlepšit vlastní nabídku, např. vylepšením knihoven jako míst pro vzdělávání nebo pořádáním společných studijních kurzů.	1
Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům		0
<ul style="list-style-type: none"> • Posílení potenciálu trhu práce pomocí spolupráce mezi vědou a podniky v sítích vytvářejících přidanou hodnotu 	Malý přínos; aktivní zapojení podniků je patrné pouze v několika jednotlivých případech.	0

Obrázek 22. Vyhodnocení dopadového modelu

Zdroj: Metis

Zelená: Existuje vysoká shoda a/nebo spolehlivé důkazy o úspěšném provádění; **žlutá:** Existují ojedinělé důkazy o úspěšném provádění.

Poznámka: Ukazatel výsledku je záměrně stanoven nad „kontextovou linií“, protože je shromažďován nezávisle na příjemcích.

8 Hodnocení prioritní osy 4 - Zlepšení institucionálních kapacit orgánů veřejné správy a zainteresovaných subjektů a výkonné veřejné správy

8.1 Specifický cíl 4 – Posílení a rozvoj přeshraniční spolupráce na podporu dalšího společného rozvoje pohraničí (IP 11b)

8.1.1 Cíle, dopadové řetězce

Zaměření IP 11b se zásadně odlišuje od ostatních investičních priorit, které se vždy soustředí na určitou tematickou oblast.

IP 11b se zaměřuje na lepší spolupráci orgánů veřejné správy, institucí a zainteresovaných subjektů při zvládání výzev v mnoha společenských oblastech, přičemž program předem nevymezuje tematické oblasti spolupráce.

Důvodem je, že zlepšená spolupráce – s dlouhodobějším potenciálem – je hlavním cílem této investiční priority. Projekty, které tematicky nezapadají do ostatních investičních priorit, ale jejich silnou složku představuje posílení kapacit, mohou v rámci této investiční priority získat podporu.

IP 11b je logicky sběrným místem různých témat spolupráce.

Plánovaná **hlavní těžiště realizace** v IP 11b jsou:

- Partnerská spolupráce ve všech oblastech společenského života (například v oblasti bezpečnosti, právních a správních otázek, regionálního plánování a rozvoje, veřejné osobní dopravy, rozvoje spolupráce aktérů na trhu práce, hospodářské spolupráce) (M 4.1.1)
- Společné Fondy malých projektů (M 4.1.2).

V Evaluačním plánu (květen 2017) byl navržen obecný (netematický) dopadový model pro partnerskou spolupráci ve všech oblastech a pro Fond malých projektů.

Obecný dopadový model je však pro posouzení příliš nekonkrétní (viz grafika 23).

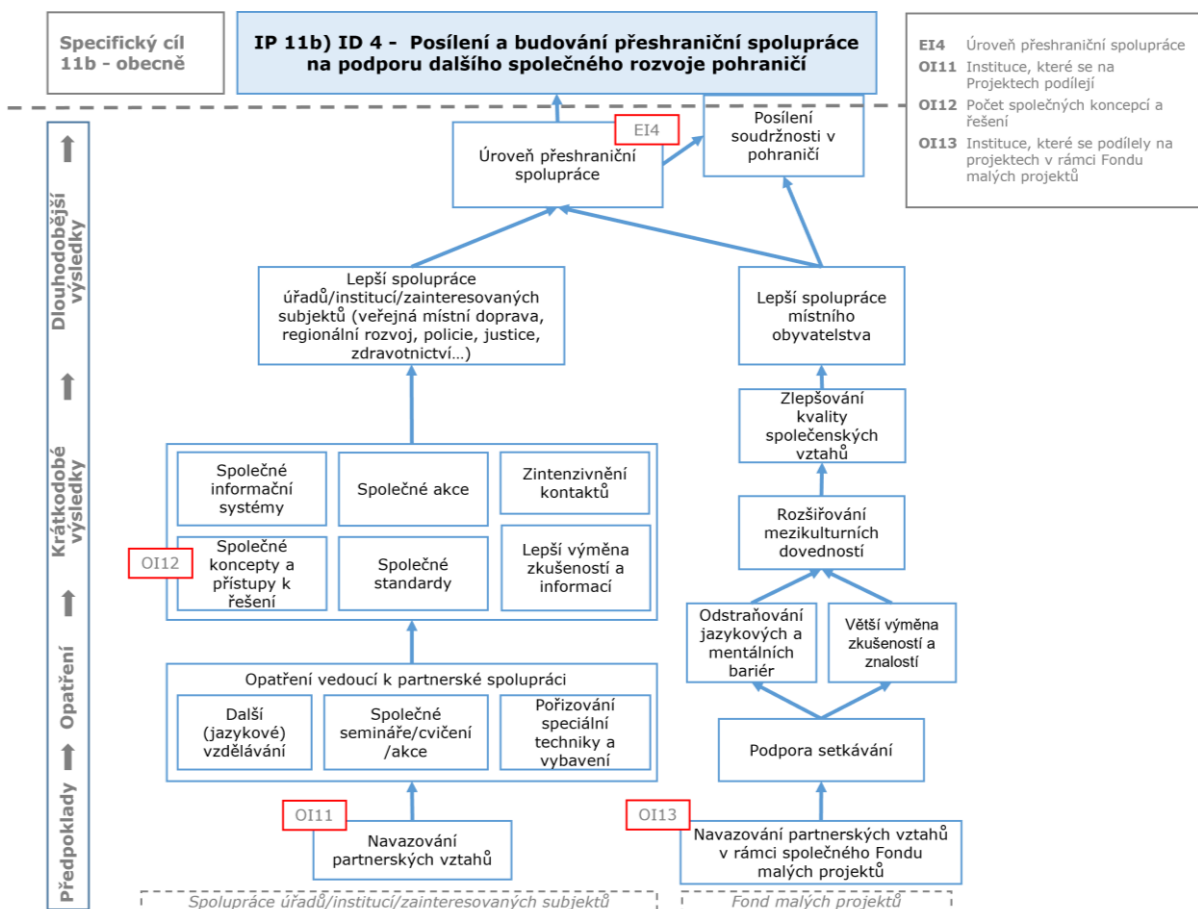
Proto byly pro specifický cíl 4 navíc vypracovány tři tematicky přesně vymezené dopadové řetězce v oblasti policejní spolupráce, dopravního plánování a právní kultury. Tyto dopadové řetězce lze vyhodnotit.

V rámci Dopadové evaluace proto můžeme posoudit jednotlivé tematické okruhy opatření, nikoli však celou prioritní osu 4.

Přestože IP 11b není tematicky zaměřená, ale zaměřuje se na udržitelnou spolupráci obecně, měla by být úspěšnost sledována specificky podle tematických dopadových řetězců.

Každá oblast působení funguje jinak, i když mají společný cíl. Tyto tematické dopadové řetězce by měly být zohledněny již při navrhování programu spolupráce.

Obrázek 23. Obecný dopadový model pro specifický cíl 4 (IP 11b)

Zdroj: Metis

8.1.2 Analýza provádění a dosažených výsledků

8.1.2.1 Charakteristika schválených projektů

V IP 11b (intervenční kategorie 119) bylo schváleno 46 projektů se 133 partnery (z toho 65 v Sasku a 68 v Česku). Objem dotací schválených pro projekty je přibližně 36,9 mil. EUR, resp. 25 % celého programu. Celkový objem dotací (EU plus národní prostředky) činí 48,8 milionu EUR.

Investiční priorita je **souhrnem** 7 různých tematických oblastí, v nichž spolupracují různé subjekty. Důležitým cílem projektů je zlepšení institucionální kapacity veřejných orgánů a zúčastněných stran.

Projekty lze tematicky rozdělit do následujících skupin:

- 6 projektů se týká **policejní spolupráce** (včetně investic do vybavení). Jeden projekt je součástí doprovodného výzkumu.
- V oblasti **společnosti a kultury** je realizováno 9 projektů.

Jedním z příkladů je projekt „kultura.digital“, který již byl dokončen. Prostřednictvím tohoto projektu byl vytvořen bezplatný a denně aktualizovaný webový portál (digitální kulturní mapa se zajímavými místy podél Labe, kde je možné setkat se se současným uměním), s jehož pomocí je možné naplánovat výlety za současným uměním podél Labe, které je možné naplánovat podle rozpočtu, časových dispozic a zálib. Na projektu spolupracuje Technická univerzita v Drážďanech, Státní sbírky umění v Drážďanech, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a Euroregion Elbe/Labe. (www.kultura.digital).

- 7 projektů realizují **sportovní kluby**.
Příkladem je spolupráce dvou fotbalových klubů, SG Dynamo z Drážďan s FK Ústí nad Labem z Čech, v oblasti dorostu. Kluby spolupracují na projektu „Dvě země, dvě řeči, spojené fotbalem“. Projekt byl uzavřen již v polovině roku 2018. Vedle společných přátelských utkání, soustředění, turnajů či výměny hráčů, hospitací a dalšího vzdělávání v oblasti sportu k projektu patří také kulturní výměna: Porozumět jazyku ostatních, stejně jako kultuře, která je pro sousední zemi typická. Projekt se staral o 300 mladých fotbalistů.
- V tematicky velmi rozmanité a těžko definovatelné oblasti **škodlivin v ovzduší, krajinného plánování a ekologie** se realizuje 9 projektů, včetně velkoobjemového projektu „Odcóm“, který zkoumá zdravotní zátěž způsobenou zápachy a je součástí doprovodného monitoringu.
- Dalším příkladem projektů je česko-saská síť institucí a soukromých osob, které spojuje zájem o geologické bohatství euroregionu Nisa/Neisse. V projektu GECON (www.gecon.online) dochází k výměně zkušeností o geologickém bohatství euroregionu Nisa/Neisse.
- 6 projektů se týká **spolupráce ve státní správě**, např. s cílem zlepšit procesy ve státní správě a optimalizovat služby pro občany a podniky;
Například u projektu CLARA III (3. pokračování projektu) se jedná o intenzifikaci spolupráce na úrovni orgánů veřejné správy v 7 různých oblastech (např. v oblasti civilní ochrany, turistického ruchu, moderní veřejné správy a jejích informačních systémů, ochrany životního prostředí a dopravy). Veřejné instituce jako Karlovarský kraj, Město Cheb, Vogtlandkreis či EUROREGIO EGRENSIS spolu dlouhodobě spolupracují (<http://sasko.clara3.eu/de/>).
- V rámci IP 11b jsou podporovány také čtyři **Fondy malých projektů (FMP)**. FMP nejsou předmětem této evaluace. Podle Evaluačního plánu může rozhodovat Řídící orgán o zadávání ad-hoc evaluací pro hodnocení FMP. Euroregion Elbe/Labe nechal v roce 2017 vyhodnotit projekty podporované v období 2007-2013 (srov. IWR-Leipzig, 2017, Evaluace malých projektů přeshraniční spolupráce). Euroregion Erzgebirge/Krušnohoří zadal v rámci Strategie 2021-2027 evaluaci FMP 2014-2020, jejíž dokončení je plánováno na prosinec 2022.
- 4 projekty se týkají spolupráce v oblasti **dopravního plánování**.
Například v rámci ukončeného projektu e-FEKTA spolupracovala města Litoměřice (CZ) a Drážďany (SN) a vyměňovala si zkušenosti v oblasti udržitelné mobility a elektromobility. Provozní náklady a emise služebních vozových parků městských úřadů se měly snížit. Po dokončení projektu budou výsledky využity k formulaci strategií pro další integraci elektromobility do rozvoje dopravy.
Na ukončeném projektu „Přeshraniční spolupráce pro rozvoj železniční dopravy Sasko-Česká republika“ spolupracovali institucionální partneři z oblasti dopravy a

---

životního prostředí. Výhodiskem projektu jsou výzvy, které přináší plánovaná vysokorychlostní železniční trať z Drážďan přes Ústí nad Labem do Prahy. V rámci projektu byly provedeny studie a exkurze za účelem geologického průzkumu, vypracovány společné dopravní prognózy a odhadnuty socioekonomické dopady nové trati. Kromě toho se zlepšila komunikace mezi odbornou veřejností a úřady. Podle závěrečné zprávy jsou výsledky projektu dobrým základem pro další plánování vysokorychlostní tratě.

Dokončený projekt „Rozvoj jízdenek Euro-Nisa-Ticket – ENT future 2020“ se týkal dalšího rozvoje tarifního systému pro místní veřejnou dopravu v příhraničním trojúhelníku Sasko-Česko-Polsko. V nabídce je více tarifů, rozšiřuje se oblast, v níž jsou tarify platné, a koordinuje se jejich financování. Hlavním cílem bylo zvýšit propojení dopravních a turistických služeb v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Po překonání mnoha problémů se nakonec podařilo projekt, který je konkrétně využíván v příhraniční oblasti, z velké části úspěšně realizovat (údaje o uživateli nemá hodnotitel k dispozici).

- Projekt ukončený teprve v březnu 2022 se týká spolupráce v oblasti **právní kultury** (Justice CZ-SN).

Účastníci projektu jsou ²⁸: Ministerstvo spravedlnosti České republiky a Saské státní ministerstvo spravedlnosti a pro demokracii, Evropu a rovnost, Okresní státní zastupitelství v Ústí nad Labem, Okresní státní zastupitelství v Liberci, Teplicích a Litoměřicích, Generální státní zastupitelství v Drážďanech, státní zastupitelství v Chemnitzu, Drážďanech a Görlitzu a věznice v Bělušicích, Rýnovicích, Novém Sedle/Drahonicích, Ostrově, Bautzenu, Chemnitzu, Drážďanech a Waldheimu.

V rámci projektu si účastníci vyměňují technické informace během workshopů a navštěvují své kolegy v rámci hospitací, aby se seznámili s jejich pracovními postupy. Kromě toho se na obou stranách konají jazykové kurzy. Cílem projektových aktivit je vybudovat společnou síť kontaktů, která v budoucnu umožní užší spolupráci. Závěrečná zpráva zatím není k dispozici.

Oblasti činnosti „spolupráce policie“ a „spolupráce ve veřejné správě“ přesahují klasickou podporu projektů a zabývají se dlouhodobými i strukturálními „**správními otázkami**“, které se týkají odstranění přeshraničních zábran ve smyslu cíle „lepší INTERREG řízení“ v programovém období 20121 až 2027.

---

²⁸ <https://www.justiz.sachsen.de/smj/organisation-3986.html>

Tabulka 62. Přehled projektů v rámci IP 11b

Opatření / Název projektu	Objem dotací EU v EUR (schválený)	Počet partnerů	Ukončení projektu
4.1.1 Partnerská spolupráce ve všech oblastech společenského života			
Spolupráce policie			
Zintenzivnění bezpečnostních opatření v daném prostoru, zejména v oblasti drogové kriminality a dalších projevů kriminality páchané v dopravě	1.612.293	4	31.12.2019
Společná přeshraniční policejní spolupráce v rámci preventivních a represivních opatření se zaměřením na boj proti extremistickým jevům.	1.245.500	4	30.06.2019
Zlepšení bezpečnosti v česko-saském příhraničí (potírání obecných a stěžejních problémů kriminality)	743.382	4	30.09.2019
Zlepšení bezpečnosti v sasko-českém příhraničí pomocí koordinované práce s veřejností	527.881	5	30.06.2019
Mobilně a efektivně ve společném příhraničí	1.216.801	2	31.12.2020
Společné potírání kriminality v oblasti komerční osobní i nákladní dopravy v sasko-českém příhraničí	890.483	3	31.12.2021
Součet	6.236.340	22	
Investice do společnosti a kultury			
Silní sousedé – česko – německé partnerství prostřednictvím dobrovolnictví	176.269	2	31.08.2019
kultura.digital	688.579	4	30.06.2019
Česko – saské pohraničí bez bariér	859.307	2	31.12.2019
Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří	969.103	3	30.06.2021
Archiv-Net	615.893	2	31.12.2020
Posílení institucionální spolupráce v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa	226.746	2	31.12.2022
Společně za lepší potraviny	47.719	2	31.12.2022
SVĚT, KDE SI SOUSEDÉ POMÁHÁJÍ ²⁹	219.169	2	31.12.2022
CESTOVÁNÍ HENDIKEPOVANÝCH	219.948	3	31.12.2022
Součet	4.022.732	22	
Spolupráce v oblasti škodlivin v ovzduší, krajinného plánování a ekologie			
OdCom – Objektivizace stížností na zápach v Erzgebirgskreis a v Ústeckém kraji – příspěvek k analýze příčin a zjišťování zdravotních následků	1.527.125	7	30.06.2019
GECON – Geologická příhraniční kooperační síť	419.728	3	30.11.2020
Objektivní akceptace vlka v člověkem pozmeněné přeshraniční krajině (OWAD)	777.532	4	30.09.2020

²⁹ Pravopis podle monitoringu SAB

Přeshraniční expertní systém a systém včasného varování před geologickými riziky v Labském pískovcovém pohoří	751.385	6	31.10.2021
GeoMAP			
Nástroje geologického, hydrogeologického a geomechanického modelování pro účely zahlazování následků hornické činnosti a obnově území ovlivněného těžbou	832.648	3	30.06.2021
Rozkvetlé louky	240.536	3	31.12.2022
Česko-Saská informační platforma pro sběr, sdílení a analýzu dat o lužické populaci vlků (OWADIS)	340.611	3	30.09.2022
Bergbau / Hornictví SN-CZ	93.165	2	30.06.2022
recomine Sasko – Česko	182.961	3	31.12.2022
Součet	5.165.690	34	
Spolupráce sportovních spolků			
Dvě země, dva jazyky, spojené fotbalem.	463.119	2	30.06.2018
Basketbal jako most pro mládež v Euroregionu Elbe/Labe	670.936	2	30.09.2020
Ve čtyřech jsme silní!	995.841	4	31.12.2021
„Hra bez hranic“ - Fotbal spojuje	776.580	2	31.12.2021
„Po stopách Robina Hooda ve sportovním a kulturním duchu“	195.770	2	30.06.2022
BASKET4All – Basket4all: Když se sousedé od sebe učí	339.959	4	30.09.2022
Hra zemí	317.000	2	30.09.2022
Součet	3.759.204	18	
Spolupráce na plánování dopravy			
Rozvoj jízdenek Euro-Nisa-Ticket – ENT future 2020	565.250	2	30.09.2021
e-FEKTA Posilování městského úřadu Litoměřice a Drážďany v oblasti udržitelné mobility	651.196	3	31.05.2020
Přeshraniční spolupráce pro rozvoj železniční dopravy Sasko – ČR	724.577	5	31.01.2020
„Přeshraniční železniční trať v minulosti, současnosti i budoucnosti – propojení železniční tratí mezi Durynskem a západními Čechami“	145.107	2	31.12.2022
Součet	2.086.130	12	
Spolupráce v oblasti správní činnosti			
CLARA III: Rozvoj společné partnerské spolupráce veřejné správy v česko-saském regionu	428.065	4	30.09.2019
KONEG – koordinační síť euroregionálních skupin	229.841	2	31.12.2019
Aktivní partnerství: komunikace, důvěra, spolupráce	105.390	2	30.09.2019
ALiZi: oblast spolupráce Liberec – Zittau: podpora vzájemné spolupráce, rozvoje a prosperity	206.379	3	30.09.2020
Otevřené a moderní úřady	288.636	2	31.10.2021
Nové cesty komunální spolupráce v prostoru Euregia Egrensis	243.498	2	31.10.2022
Součet	1.501.809	15	
Spolupráce v justičním systému			
Justice CZ-SN	335.976	2	31.03.2022

Součet	335.976	2	
4.1.2 Společný fond malých projektů			
Společný fond malých projektů v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa	3.447.845	2	31.12.2022
Společný fond malých projektů Euroregionu Erzgebirge/Krušnohoří (Admin/KPF)	3.496.719	2	31.12.2022
Společný fond malých projektů v Euregiu Egrensis	3.406.300	2	31.12.2022
Společný fond malých projektů v EUROREGIONU ELBE/LABE	3.447.844	2	31.12.2022
Součet	13.798.709	8	
Celkem 11b	36.906.590	133	

Zdroj: SAB, stav k 31.12.2021

8.1.2.2 Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů

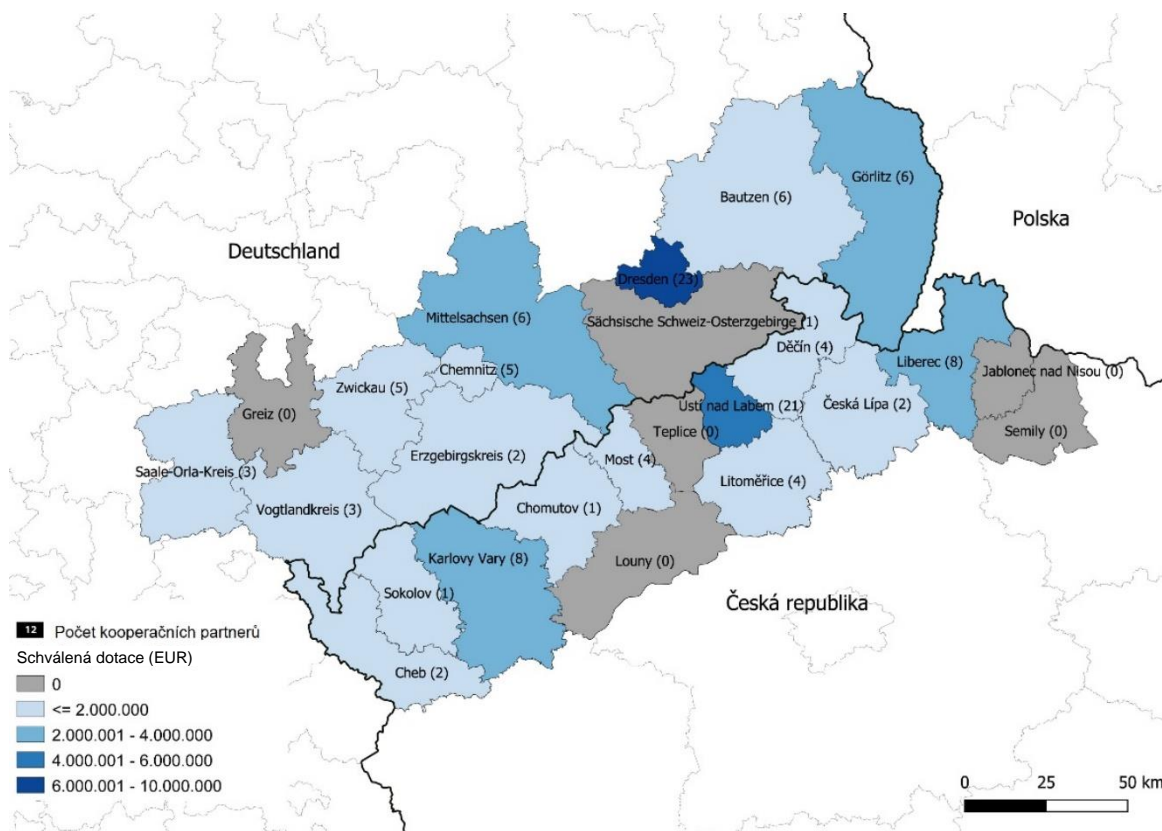
Většinu dotací obdrží instituce se sídlem v městském okrese Drážďany a v Ústí nad Labem.

Kromě toho získávají poměrně velké finanční prostředky v rámci IP 11b instituce v okresech Mittelsachsen, Görlitz, Karlovy Vary, Liberec, Vogtlandkreis, Chemnitz, Most a Zwickau.

Projekty spolupráce a Fond malých projektů v PO4 z velké části pokrývají programovou oblast.

Následující mapa na obrázku 24 znázorňuje regionální rozložení objemu dotací a počtu partnerů na úrovni okresů a samostatných městských okresů (viz datový podklad v tabulce 75 v příloze).

Obrázek 24. Regionální rozložení objemu dotací a partnerů v rámci IP 11b

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz podrobná tabulka v příloze)

8.1.2.3 Porovnání dosažených výstupů s cílovými hodnotami

Partnerská spolupráce v rámci M 4.1.1. se měří pomocí dvou ukazatelů výstupů. Pro FMP existuje samostatný ukazatel výstupu. Dosažení cílových hodnot na úrovni programu a projektu je uvedeno v tabulce 63.

Počet zúčastněných institucí

Cílová hodnota ukazatele výstupu OI11, který se zaměřuje na počet zúčastněných institucí, již byla ve srovnání s cílovou hodnotou na úrovni programu překročena (302 %).

Na projektové úrovni bylo do konce roku 2021 dosaženo 88 % cílové hodnoty OI11, přičemž do projektů bylo zapojeno 453 institucí.

Společné koncepty a přístupy

Ukazatel výstupu OI12 hodnotí společné koncepty a přístupy k řešením vyvinuté v rámci projektů spolupráce.

Na úrovni programu byla cílová hodnota překročena (330 %).

Poněkud méně pokročilé je plnění cílových hodnot pro OI12 (společné koncepce a řešení) na úrovni projektů. Do konce roku 2021 bylo vypracováno 33 konceptů, což je 60 % cílové hodnoty na úrovni projektů.

Většina společných koncepcí a řešení byla vyvinuta v následujících projektech (většinou v oblasti dopravního plánování):

- Přeshraniční spolupráce pro rozvoj železniční dopravy Česká republika – Sasko (10)
- Silní sousedé – česko-německé partnerství prostřednictvím dobrovolnictví (6)
- Rozvoj jízdenek Euro-Nisa-Ticket – ENT future 20202020 (5)
- e-FEKTA Posilování městského úřadu Litoměřice a Drážďany v oblasti udržitelné mobility (4)
- kultura.digital (3)

Program spolupráce přesně nedefinoval, co by měl ukazatel OI12 zahrnovat, např. v projektu „Silní sousedé“ tvoří 6 společných koncepcí a přístupů příručku sestávající ze šesti směrnic

FMP

Ukazatel výstupu OI13 (instituce, které se zapojily v rámci FMP) je vysoko nad cílovou hodnotou programu (234 %) při zapojení 2 436 institucí.

Tabulka 63. Stav provádění ukazatele výstupů IP 11b

ID	Ukazatel	Úroveň projektu			Úroveň programu	
		Cílová hodnota (schváleno)	Aktuální hodnota (konec 2021)	Stav realizace v %	Cílová hodnota 2023	Stav realizace v %
		A	B	C=B/A	D	E=B/D
OI11	Zařízení, která se účastní projektů (počet), pouze M 4.1.1	514	453	88 %	150	302 %
OI12	Společné koncepce a řešení (počet), pouze M 4.1.1	55	33	60 %	10	330 %
OI13	Zařízení, která se účastní v rámci FMP (počet), pouze M 4.1.2	1.040	2.436	234 %	1.040	234 %

Zdroj: SMR, odečet údajů o ukazatelích na všech úrovních k 31. 12. 2021

8.1.2.4 Typ dosažených výsledků podle závěrečných zpráv

Z hodnocení 13 závěrečných zpráv týkajících se specifického cíle 4 vyplývá, že kromě typických meziregionálních výsledků³⁰ se investovalo především do zvýšení kvalifikace příslušných subjektů, do provádění výzkumných prací, do zlepšení úředních služeb (např. zvýšení hustoty kontrol) a do vybavení.

³⁰ Tři typické výsledky specifické pro jednotlivé oblasti: Zvýšená výměna zkušeností a budování důvěry; zvýšení informovanosti o příslušných otázkách; prohloubení/konsolidace spolupráce.

Za pozornost stojí vyšší podíl výzkumné práce ve spolupráci mezi úřady, institucemi a zainteresovanými subjekty. Výzkum by měl spíše zapadat do tematických prioritních os a nemůže být vnímán pouze z hlediska spolupráce. Výzkumná práce týkající se látek znečišťujících ovzduší je popsána v případové studii „OdCom“.

8.1.2.5 Ilustrace výsledků doprovodného výzkumu

Případové studie pokrývají 2 z celkem 7 tematických oblastí investiční priority.

Policejní spolupráce

Cílem spolupráce 4 policejních ředitelství ³¹ (2 ze Saska a 2 z České republiky) bylo zlepšit bezpečnost v česko-saském příhraničí prostřednictvím společných dopravně policejních opatření v oblasti osobní a nákladní dopravy, protidrogové prevence a obecné přeshraniční kriminality.

Kooperační partneři jsou aktivní ve své vlastní oblasti činnosti. Přeshraniční policejní spolupráce není výlučným úkolem, ale doplňuje mandatorní povinnosti jednotlivých států.

Cíle projektu byly následující:

- Integrace policejních ředitelství (PŘ) Zwickau a Karlovy Vary do stávající přeshraniční spolupráce měst Chemnitz a Ústí nad Labem a zajištění materiálně-technických předpokladů (zlepšení kontrolní techniky a kontrolních vozidel).
- Zvýšení bezpečnosti provozu prostřednictvím omezování hlavních příčin nehod (nepřízpůsobení rychlosti, řízení pod vlivem alkoholu a drog) a zvláště nebezpečných a dopravních přestupků (nedodržování povolené doby řízení a povinného odpočinku, manipulace s kontrolním zařízením). To by mělo dlouhodobě vést ke snížení počtu závažných dopravních nehod na evropských silnicích v pohraničí.
- Potlačování všeobecné přeshraniční kriminality, jakou je nelegální imigrace, převážení kradených automobilů a pašování drog. To by mělo dlouhodobě vést ke zvýšení objasňenosti trestných činů v pohraničí.
- Zlepšení subjektivního pocitu bezpečnosti obyvatelstva.
- Přijetí společných projektů obyvatelstvem obou zemí (cca. 1,4 mil. obyvatel v Sasku a 1,2 mil. obyvatel v Česku).

Lead partner (ŘP Chemnitz) a projektový partner Ústí nad Labem spolupracovali již v rámci Programu spolupráce Cíl 3 (2007-2013). Další dva projektové partneři ŘP Zwickau a BPD Karlovy Vary se nově zapojili, aby zaplnili mezeru v přeshraničních kontrolních aktivitách.

Projekt zahrnoval investiční činnosti, jejichž cílem bylo pořídit potřebnou kontrolní technologii pro všechny čtyři spolupracující partnery, a společné neinvestiční činnosti, jako jsou školení. Investice na pořízení potřebné kontrolní techniky pro všechny partnery projektu činily přibližně 90 % celkových výdajů.

V rámci projektu se podařilo (se zpožděním) pořídit potřebnou kontrolní techniku. Prodloužení projektu o jeden rok bylo způsobeno problémy při pořizování vybavení (všechna ostatní plánovaná opatření byla provedena podle plánu). Všechna kontrolní vozidla pořízená v rámci projektu Interreg jsou inovativní, progresivní a určují trendy pro

³¹ Název projektu: „Zintenzivnění bezpečnostních opatření na území spolupráce v oblastech drogové kriminality a dalších kriminálních jevů v souvislosti se silničním provozem“

budoucí zakázky. Tato vozidla se tedy zjevně liší od obvyklého standardu a nejsou s ním srovnatelná.

Kromě toho projekt významně posílil spolupráci a výměnu zkušeností mezi čtyřmi policejními ředitelstvími, což dokazují četné společné aktivity. V letech 2016 až 2019 bylo v Sasku a v České republice provedeno 121 společných kontrol, 10 velkoplošných kontrol, 2 týdenní hospitace a 6 dalších vzdělávacích akcí a workshopů. V rámci projektu si kooperační partneři poskytovali při významných akcích vzájemnou podporu.

Práce s veřejností podporovaná tiskovými odděleními policejních ředitelství byla začleněna do běžné komunikační činnosti policie. Odborníci tak zajistili její profesionální úroveň. Dosah komunikace ve vztahu k cílovým skupinám však nelze posoudit vzhledem k chybějící analýze.

Díky projektu se podařilo výrazně posílit připravenost a akceschopnost policie v pohraničí. S ohledem na bezpečnost silničního provozu byla kontrolovaná oblast rozšířena na celé pohraničí a hustota kontrol byla zvýšena. Tím byly pozitivně ovlivněny celkové cíle projektu týkající se vnímání bezpečnosti a kriminality.

Podle údajů ze Saska klesla kriminalita v pohraničí mezi lety 2014 a 2020 přibližně o 25 %. Tento pozitivní vývoj podpořila opatření v oblasti spolupráce. Podle ministerstva vnitra se na poklesu příhraniční kriminality podílí používání bezpečnostní videotechniky, zřízení speciální komise "Argus" na policejním oddělení ve městě Görlitz, ale také intenzivnější kontrolní činnost a dobrá spolupráce s českými a polskými orgány.

Celkově se tedy podařilo kriminalitu v příhraničních obcích omezit. K tomuto pozitivnímu trendu přispěla spolupráce policie v Sasku, České republice a Polsku a posílení připravenosti a akceschopnosti policie v příhraniční oblasti – mimo jiné prostřednictvím programu spolupráce CZ-SN, který podporuje 6 projektů policejní spolupráce. Přesný přínos programu spolupráce však nelze určit. Je pravděpodobné, že program spolupráce pozitivně přispívá ke zlepšení celkové situace.

V budoucnu by měly být pro policejní spolupráci definovány „bližší“ cíle dopadu, které mají příčinnou souvislost s realizovanými opatřeními v rámci projektu spolupráce a které lze po skončení projektu lépe ověřit (např. zvýšení hustoty kontrol v příhraniční oblasti ve srovnání s výchozí situací). Tento lépe definovaný cíl dopadu byl projektem jednoznačně dosažen.

Fotografie k projektu „Zintenzivnění bezpečnostních opatření v daném prostoru, zejména v oblasti drogové kriminality a dalších projevů kriminality páchané v dopravě“

Kontrola nákladních automobilů za účasti policie a tisku dne 20. září 2017 (Andreas Möhring, Policejní ředitelství Chemnitz)

Dopravní inspektorát v Mostě, společná kontrola dne 22. března 2013 (Ivana Moučková, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje)

Škodliviny v ovzduší

Cílem projektu „OdCom“³² byla dokumentace stížností na zápach a měření škodlivin v ovzduší, hodnocení nepříznivých zdravotních účinků zápachu a látek znečišťujících ovzduší v Sasku i v České republice.

K dosažení cílů projektu byly realizovány následující činnosti:

- Analýza vzduchu na přítomnost škodlivin ve vzduchu (zejména velmi jemných částic a sazí) a občas se objevujících nepříjemných zápachů.
- Zkoumání potenciálních dopadů škodlivin ve vzduchu a případů výskytu zápachu na zdraví obyvatelstva v česko-saském pohraničí.
- Předávání vědomostí a informací obyvatelstvu, starostům, městům a obcím prostřednictvím akcí a tiskových sdělení.

Součástí projektu bylo pořízení vybavení (měřících přístrojů) na saské i české straně.

Projekt realizovalo 7 partnerů, z toho 4 v Sasku a 3 v České republice.

Jednotliví partneři, jak na saské, tak i na české straně, již mohou navázat na dlouhou tradici spolupráce, která se díky množství projektů během let prohloubila.

V předchozím období již byl realizován projekt se jménem „UltraČerná“ v dotačním období 2007-2013, jehož se účastnili převážně stejní partneři.

Administrativní problémy s výběrovým řízením na české straně a časově náročné řízení rozsáhlého projektového konsorcia se 7 (většinou zkušenými) partnery vedly k mírnému zpoždění dokončení projektu, který se podařilo ukončit v červnu 2019 po více než 3 letech. To potvrzuje význam výkonného projektového řízení u komplexních projektů Interreg.

Požizování měřících zařízení a zadávání zakázek se na české a německé straně (s prodlením v Česku) podařilo realizovat. Společně byla vypracována koncepce měření. Společně byla vyvinuta koncepce měření a provedena rozsáhlá a inovativní měření. Výskyt zápachu a kvalita vzduchu byly zdokumentovány v databázi. Byl vytvořen pokusný program, v němž dobrovolníci posuzovali zápach. Byl proveden průzkum mezi pacienty na nejvíce postižených územích.

Vyskytly se značné potíže s tím, jak vzbudit zájem obyvatelstva, pacientů a lékařů o účast ve výzkumném projektu. Také se nepodařilo motivovat dostatečný počet účastníků ke skupinovým diskusím.

Projektové konsorcium uskutečnilo rozsáhlé komunikační aktivity (informační akce, den otevřených měřících kontejnerů atd.).

Z hlediska veřejného mínění je „Odcom“ jedním z „hvězdných projektů“ česko-saského programu spolupráce, jehož téma dokázalo přitáhnout velkou pozornost médií. Podle analýzy Metis (2017) bylo o projektu publikováno 47 zpráv ve všech typech médií (1 zpráva v roce 2015, 20 zpráv v roce 2016, 26 zpráv v roce 2017).

V rámci rozsáhlého výzkumného projektu byl důkladně a nejmodernějšími metodami zkoumán výskyt zápachu a jeho zdravotní důsledky. Vědeckého cíle tak bylo dosaženo.

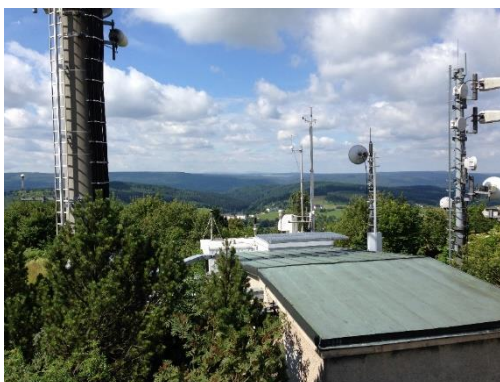
³² Název projektu: OdCom – Objektivizace stížností na zápach v Erzgebirgskreis a v Ústeckém kraji – příspěvek k analýze příčin a zjišťování zdravotních následků

Analýza příčin však nakonec nebyla úspěšná a nepodařilo se vypracovat žádné konkrétní řešení, které by snížilo výskyt zápachu. Bylo vydáno obecné doporučení pokračovat ve stávajících způsobech podávání zpráv mezi saskými (LfULG) a českými orgány (ČHMÚ, Inspekce životního prostředí) a zapojit průmyslové podniky (viz Závěrečná vědecká zpráva, str. 233). Tento výsledek byl regionálními médii přijat se značným rozčarováním („Šumavská mlha – výzkumníci nechávají dotčené strany v rozpacích“).

Projekt byl také značně limitován skutečností, že v letech 2017 až 2019 došlo v souvislosti s projektem k relativně malému počtu případů výskytu zápachu (ve srovnání s kumulací ve dvou letech 2014 a 2015), což ztěžovalo sledování. Kromě toho je třeba vyvinout lepší technologie pro měření pachového znečištění (projekt vyčerpal v současnosti dostupné měřicí technologie).

Informování obyvatelstva v česko-saském pohraničí bylo obtížné kvůli emotivní diskusi („krizová komunikace“). Do budoucna by bylo zapotřebí posílit a diferencovat osvětovou činnost v populaci se zapojením profesionálních prostředků.

Fotografie k projektu „OdCom“

Fotografie měřicí stanice údajů o životní prostředí na Schwartenbergu (Martin Otto, Anja Zscheppang, TU Dresden)

Kontejner (22. srpna 2018) (Helena Plachá, Český hydrometeorologický ústav)

8.1.2.6 Hodnocení ukazatele výsledků: Úroveň přeshraniční spolupráce (EI4, priorita 4, SC 4, IP 11b)

O ukazateli výsledků bylo pojednáno již v kapitole 3, protože je relevantní pro všechny oblasti činnosti.

Průzkumy v rámci programového období 2014-2020, které byly prováděny v letech 2018 a 2022, ukazují (ve srovnání před a po financování) **konzistentní zlepšení ve všech aspektech spolupráce**. Především se výrazně zlepšila výměna informací. Strukturální účinky (závazná pravidla atd.) budou pravděpodobně slabší (toto kritérium získává nejnižší počet bodů).

V rámci investiční priority IP 11b (stejně jako v IP 6c) bylo dosaženo velkého pokroku při zvyšování intenzity spolupráce (k tomu pravděpodobně přispěl zejména FMP).

V porovnání s „ex-ante“ evaluací (změna v roce 2014 na základě průzkumu mezi lead partnery programu Cíl 3 do roku 2022) však došlo k mírnému zhoršení úrovně spolupráce.

8.1.3 Souhrnné vyhodnocení dopadového modelu

V závěrečném hodnocení jsou výsledky jednotlivých analýz shrnuty tak, aby bylo možné sledovat přínos projektů spolupráce k naplnění předběžných podmínek a dosažení dílčích výsledků a přínosů postupně ve třech dopadových řetězcích.

Konkrétně jsou z široké škály tematických oblastí specifického cíle 4 hodnoceny tři dopadové řetězce, a to policejní spolupráce, spolupráce v oblasti právní kultury a spolupráce v oblasti dopravního plánování.

Vyhodnocení se provádí nejprve v tabulkové a poté v grafické podobě (s barevným rozlišením). Body přidělené v hodnotících tabulkách se použijí pro srovnávací hodnocení dopadových řetězců v kapitole 9.

- Bodové hodnocení 1 -> velmi dobré nebo dobré
- Bodové hodnocení 0 -> splněno málo nebo vůbec

8.1.3.1 SZ4 (11b) Policejní spolupráce

Všech 6 projektů s 22 spolupracujícími partnery byl dokončeno do konce roku 2021. Rozdělení finančních prostředků není u některých projektů vyvážené. V polovině projektů směřuje 70 až 80 % finančních prostředků do saské části projektu. V druhé polovině je podíl českých projektových partnerů vyšší, a proto je rozdělení prostředků vyrovnanější.

Díky projektům se zlepšilo vybavení pro přeshraniční kontroly a uskutečnila se řada společných aktivit s cílem zvýšit hustotu kontrol, poznat pracovní metody a činnosti projektového partnera a navázat společenské vztahy.

Policejní spolupráce plně odpovídá očekávaným výsledkům v celém dopadovém řetězci a může dokonce přispět k celkovému cíli (zvýšení bezpečnosti v pohraničí).

Tabulka 64. SC 4/ IP 11b Hodnocení výsledků a dopadů policejní spolupráce

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny.		1
<ul style="list-style-type: none"> • Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce 	Dobry přínos díky 6 dokončeným projektům; partnerství však částečně nejsou vyvážená z hlediska rozdělení finančních prostředků.	1
Projekty dosahují výsledků (policejní spolupráce)		7
<ul style="list-style-type: none"> • Další jazykové vzdělávání 	Velmi dobrý přínos díky zlepšení standardů vybavení pro přeshraniční kontroly, různým společným aktivitám ke zvýšení hustoty kontrol a k seznámení se s pracovními metodami a	1
<ul style="list-style-type: none"> • Společné semináře, akce, cvičení, další vzdělávání 		1

• Pořízení speciální techniky a vybavení	činnostmi projektového partnera a k budování sociálních vztahů.	1
• Společné akce a výměna zkušeností		1
• Vytvoření společných standardů		1
• Společné policejní kontroly a hlídky		1
• Rozšíření přeshraniční policejní spolupráce		1
Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům		1
• Zvýšená bezpečnost v pohraniční oblasti	Velmi dobrý přínos přeshraniční policejní spolupráce	1

8.1.3.2 SC4 (11b) Spolupráce při plánování dopravy

Tři z celkem 4 projektů s 12 kooperačními partnery se podařilo dokončit do konce roku 2021.

Rozdělení finančních prostředků je však u 3 ze 4 projektů značně nevyvážené a výrazně zvýhodňuje buď českou stranu (> 70 %), nebo saskou stranu (extrémní případ s 92 % dotačních prostředků na saské straně).

Spolupráce v oblasti dopravního plánování naplňuje očekávané výsledky v celém dopadovém řetězci prostřednictvím koncepčních projektů (vysokorychlostní železniční spojení Drážďany-Praha, městská mobilita) a skutečně účinného projektu dalšího rozvoje tarifního systému veřejné dopravy v příhraničním trojúhelníku Česko – Sasko – Polsko.

Tabulka 65. SC 4/ IP 11b Hodnocení výsledků a dopadů spolupráce při plánování dopravy

Očekávané výsledky v rámci dopadového	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny.		1
• Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce	Dobry přínos prostřednictvím 3 dokončených projektů, ale partnerství většinou nejsou vyvážená z hlediska rozdělení finančních prostředků.	1
Projekty dosahují výsledků (spolupráce při plánování dopravy)		4
• Lepší výměna zkušeností a informací	Velmi dobrý přínos ve všech projektech	1
• Vývoj společných koncepcí a přístupů k řešení	Velmi dobrý přínos díky koncepčním projektům	1
• Lepší integrované dopravní plánování v příhraničním regionu	Velmi dobrý přínos díky spolupráci v příhraničním trojúhelníku	1
• Zlepšení spolupráce ve veřejné dopravě	Velmi dobrý přínos díky spolupráci v příhraničním trojúhelníku	1

• Lepší spolupráce v oblasti regionálního rozvoje / územního plánování	Přínos nelze ověřit , protože o něm chybí informace (V příhraničním trojúhelníku existuje lepší koordinace v oblasti cestovního ruchu ve spojení s dopravním sdružením.).	0
Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům		1
• Lepší nabídka v nadregionálním, přeshraničním systému veřejné dopravy	Velmi dobrý přínos díky projektům v trojzemí Sasko, Česká republika, Polsko	1

8.1.3.3 SC4 (11b) Spolupráce v oblasti soudnictví / právní kultury

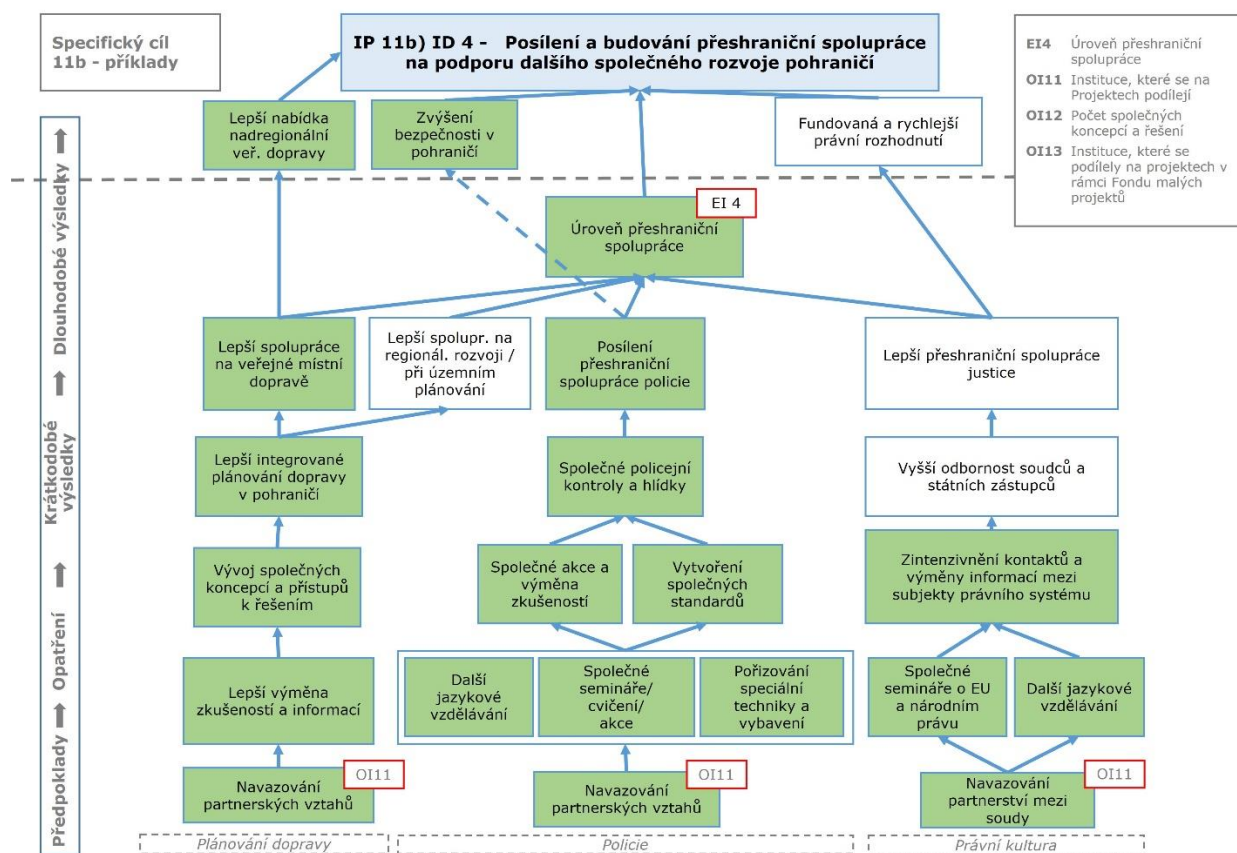
Jeden projekt se dvěma institucionálními kooperačními partnery a poměrně vyváženým rozdělením finančních prostředků nebyl ke konci roku 2021 ještě dokončen, takže lze provést pouze předběžné posouzení dopadů.

Spolupráce justičních orgánů je v počáteční fázi a zatím naplňuje očekávané výsledky v první části dopadového řetězce. Prostřednictvím četných akcí a hospitací, jazykových kurzů a zintenzivněním sociálních a profesních kontaktů se zlepšila výměna informací mezi aktéry v justičním systému.

Tabulka 66. SC 4/ IP 11b Hodnocení výsledků a dopadů spolupráce v oblasti justice / právní kultury

Očekávané výsledky v rámci dopadového řetězce	Hodnocení	Body
Předpoklady pro pozdější výsledky jsou splněny.		
• Fungující partnerství úspěšně realizují projekty spolupráce	Velmi dobrý přínos. Realizuje se projekt s relevantními aktéry, který má poměrně vyvážené rozdělení finančních prostředků.	1
Projekty dosahují výsledků (spolupráce v soudnictví)		3
• Společné semináře a hospitace	Velmi dobrý přínos díky četným akcím a hospitacím	1
• Další jazykové vzdělávání	Velmi dobrý přínos prostřednictvím jazykových kurzů	1
• Zintenzivnění kontaktů a výměny informací mezi subjekty právního systému.	Velmi dobrý přínos díky zintenzivnění sociálních a profesních kontaktů	1
• Vyšší odbornost soudců a státních zástupců	Přínos nelze ověřit , protože spolupráce teprve začíná.	0
• Lepší přeshraniční spolupráce v oblasti soudnictví	Přínos nelze ověřit , protože spolupráce teprve začíná.	0
Dopady ve vztahu k nadřazeným cílům		0
• Informovanější a rychlejší právní rozhodnutí	Přínos nelze ověřit , protože spolupráce teprve začíná.	0

Obrázek 25. Vyhodnocení dopadového modelu

- Legenda:
- velmi dobrý přínos (zelená)
  - dobrý přínos (zelená)
  - malý přínos (žlutá)
  - žádný přínos (bílá)
  - přínos nelze ověřit (bílá)
  - žádný jasný přínos (polozelená)

Zdroj: Metis

Zelená: existuje vysoká shoda a/nebo spolehlivé důkazy o úspěšném provádění; oranžová: existují ojedinělé důkazy o úspěšném provádění

Poznámka: Ukazatel výsledků je záměrně umístěn pod "kontextovou čarou", protože je získáván od příjemců.

9 Shrnutí, závěry a doporučení

9.1 Výsledky a dopady z hlediska spolupráce

Celkovým cílem Programu spolupráce je zlepšit spolupráci v příhraničním regionu a sociální a územní soudržnost.

Fungující spolupráce je také základním předpokladem pro to, aby se vůbec mohl projevit přínos projektů spolupráce ke specifickým cílům programu.

V ideálním případě program spolupráce zlepšuje výměnu zkušeností, buduje důvěru a povědomí, prohlubuje/konsoliduje spolupráci a také přispívá k řešení konkrétních problémů pomocí této „páky spolupráce“.

Pro hodnocení výsledků a dopadů ve vztahu ke spolupráci byla použita hodnotící kritéria uvedená v kapitole 1.3 a k jejich ověření byly použity různé zdroje informací.

Hodnocení přineslo následující zjištění týkající se přeshraniční spolupráce:

Tabulka 67. Souhrnné hodnocení spolupráce

Kritéria hodnocení	Silné stránky	Slabé stránky / výzvy
Rozdělení finančních prostředků mezi kooperačními partnery v partnerských státech	<ul style="list-style-type: none"> Investice jsou realizovány na obou stranách hranice (v poměru 60 % na saské straně a 40 % na české straně).	<ul style="list-style-type: none"> IP 6d má nejméně vyvážené rozdělení grantů.
Charakteristika, účast a propojení kooperačních partnerů	<ul style="list-style-type: none"> Na realizaci programu se podílí 502 kooperačních partnerů (včetně více předkladatelů projektů) z obou zemí téměř stejným počtem (259 KP z České republiky, 243 KP ze Saska). Bez započtení vícekrát započtených subjektů pochází 161 KP z České republiky a 152 ze Saska.	
Složení partnerství	<ul style="list-style-type: none"> Přibližně 80 % partnerství je aplikačně zaměřených, tj. partnerství se skládá převážně z partnerů, kteří jsou aktivní ve své vlastní sféře vlivu a mají zájem o následné využití výsledků projektu. Ze všech kooperačních partnerů jsou nejlépe propojeny subjekty zaměřené na výzkum.	<ul style="list-style-type: none"> V případě partnerství zaměřených na výzkum bez účasti partnerů zaměřených na aplikaci nebo s jejich malou účastí je problémem přechod výsledků projektu do praxe, a tedy jeho následné využití. Přesnost shody kooperačních partnerů se zamýšleným cílem projektu je trvalou výzvou.
Včasná realizace schválených programů spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> Podářilo se dokončit 76 % schválených projektů spolupráce, přestože třetina období realizace byla pod vlivem pandemie covid-19.	<ul style="list-style-type: none"> U 40 % schválených projektů bylo nutné prodloužit dobu trvání projektu.
Rozsah společných činností	<ul style="list-style-type: none"> Činnosti jsou vzájemně silně propojeny (69 % činností je podle vyjádření kooperačních partnerů prováděno společně).	<ul style="list-style-type: none"> Přímá spolupráce saských a českých partnerů na společných výsledcích namísto paralelního, odděleného zpracování jednotlivých izolovaných

	<ul style="list-style-type: none"> Partnerství většinou pracují na společných klíčových aktivitách, které jsou podle potřeby doplněny samostatnými nebo jednostrannými aktivitami. Téměř ve všech zkoumaných projektech bylo dosaženo společných výsledků. 	témat je obzvláště náročná a představuje trvalou výzvu.
Přeshraniční charakter dosažených výsledků	<ul style="list-style-type: none"> V programech spolupráce se dosahuje mnoha typů výsledků, většinou společných výsledků v kombinaci se samostatnými výsledky na obou stranách hranice. 	<ul style="list-style-type: none"> Přeshraniční charakter dosažených výsledků je často uváděn, ale ze závěrečných zpráv je často obtížné jej pochopit. Ukazatele poskytují celkové hodnoty na úrovni projektu, ale aktivity na obou stranách hranice jsou obtížně sledovatelné (např. v ČR bylo podpořeno x ha stanovišť a v SN x ha stanovišť).
Povaha a praktický význam výsledků dosažených prostřednictvím partnerství	<ul style="list-style-type: none"> Projekty nejčastěji posilují výměnu zkušeností, budují důvěru, zvyšují povědomí o příslušných otázkách a prohlubují nebo upevňují spolupráci. V 90 % případů jsou k dispozici informace o následném využití výsledků, a tedy o praktickém významu projektů spolupráce. 	<ul style="list-style-type: none"> Účinnost programu spolupráce v dlouhodobějším horizontu závisí na tom, zda se podaří v budoucnu realizovat vypracovaná řešení a doporučení k opatřením.
Změna intenzity a úrovně spolupráce (celkový dopad)	<ul style="list-style-type: none"> Projekty spolupráce účinně zvyšují intenzitu spolupráce mezi zúčastněnými subjekty, zejména pokud jde o intenzitu výměny informací, znalostí a zkušeností. 	<ul style="list-style-type: none"> Při převažujících činnostech, jako je výměna informací, zvyšování povědomí, rozvoj koncepcí, lze dosáhnout pouze určité úrovně spolupráce. Nejméně zlepšení bylo dosaženo v oblasti závazných pravidel, procesů a struktur.³³ Pro výrazné zvýšení úrovně spolupráce by bylo třeba klást větší důraz na závazná pravidla, postupy a společné struktury. Zde program spolupráce naráží na limity systémů jednotlivých států.

Zdroj: Metis

Lze shrnout, že program spolupráce účinně podporuje spolupráci mezi saskými a českými aktéry, a tím dosahuje svého hlavního cíle.

Zároveň jsou aktéři programu neustále vyzýváni ke kontrole **rizikových faktorů**, které mohou snížit přínos programu k přeshraničnímu dopadu (a které lze programem ovlivnit). Jedná se zejména o:

- jednostranné aktivity, žádné společné výsledky; (To znamená, že by měl být kladen větší důraz na společné výsledky projektů);

³³ Podle komentáře SAB lze v zásadě potvrdit výrok „Při převažujících činnostech, jako je výměna informací, zvyšování povědomí, rozvoj koncepcí, lze dosáhnout pouze určité úrovně spolupráce“. Pro nové období financování je možné vyvodit následující závěr: Činnosti, jako je výměna informací a zvyšování povědomí, jsou důležité a relevantní zejména pro nová partnerství. V případě stávajících a dlouhodobých partnerství je třeba se v novém období financování zaměřit především na tvorbu společných výsledků a nabídek, neboť úroveň spolupráce již nelze výše uvedenými aktivitami výrazně zlepšit.

- příliš malá kapacita partnerů pro řízení projektů; (To znamená, že mezi příjemci existují velké strukturální rozdíly);
- příliš mnoho konceptů, příliš málo skutečné realizace; (zejména ve výzkumných a univerzitních projektech);
- příliš málo partnerů, kteří jsou aktivní ve své vlastní sféře vlivu; (zejména u výzkumných a univerzitních projektů a částečně u školních projektů);
- financování (výzkumně zaměřených) typů projektů, které monitorovací výbor nemůže komplexně posoudit z hlediska obsahu (To je také důležitým tématem pro Kontrolní orgán – zejména u velmi technicky a výzkumně zaměřených projektů by byla možnost zapojení externího odborníka, který by zhodnotil dosažení cílů projektu, velmi důležitá. V současné době je tato možnost k dispozici pouze ve velmi omezené míře);
- příliš mnoho administrativních překážek při realizaci projektu (např. větší flexibilita při úpravách projektů, zejména u českých KP) a
- nedostatečná kontrola úspěšnosti (např. požadavek na výstižnější závěrečné zprávy).

9.2 Výsledky a dopady na úrovni oblastí činnosti

V rámci 7 specifických cílů podporuje program spolupráce široké spektrum 16 částečně se doplňujících oblastí činnosti, které byly v průběhu hodnocení posouzeny (bez zohlednění FMP a jednotlivých tematických oblastí v PO4, pro které nejsou stanoveny diferencované dopadové cíle).

Cesty dopadu v jednotlivých oblastech činnosti byly přezkoumány a srovnatelně posouzeny s využitím různých zdrojů informací k datu uzávěrky na konci roku 2021 (viz obrázek 26 a rozdělení do tří skupin A, B, C). Výsledky hodnocení jsou popsány v tabulce 68 pro každou oblast činnosti a jsou shrnuty takto:

Dopadové řetězce jsou plně rozvinuty

V 11 oblastech programu spolupráce (69 % všech oblastí) jsou plně rozvinuty cesty dopadu, tj. jsou splněny předpoklady pro výsledky a dopady, je dosaženo dílčích výsledků a jsou patrné dopady ve vztahu k cílům vyšší úrovně. V těchto oblastech činnosti má program spolupráce ve sledovaném období konkrétní pozitivní účinky v příhraničním regionu. To se týká následujících oblastí činnosti (pořadí podle SC/ IP, bez hodnocení):

- SC1 (5b) Koncepční ochrana před povodněmi
- SC1 (5b) Požární ochrana, záchranné práce a zvládání katastrof
- SC2.2 (6c) Rozvoj kulturního a přírodního dědictví
- SC2.2 (6c) Podpora kulturní a přírodní turistiky
- SC2.2 (6c) Rozvoj dopravní infrastruktury související s cestovním ruchem
- SC3.1 (10b) Podpora předškolního vzdělávání
- SC3.1 (10b) Podpora environmentálního vzdělávání a osvěty
- SC3.1 (10b) Zlepšení jazykových dovedností a mezikulturních kompetencí
- SC3.2 (10b) Přeshraniční odborné vzdělávání a příprava a kvalifikace

- SC4 (11b) Policejní spolupráce
- SC4 (11b) Spolupráce při plánování dopravy

Průběžné výsledky jsou viditelné, ale zatím bez dopadů

Ve dvou oblastech činnosti (12 %) jsou podle přezkumu cest dopadu splněny předpoklady a projekty vytvářejí výsledky, ale není (zatím) patrný žádný příspěvek k nadřazeným cílům. To znamená, že konkrétní pozitivní změny v příhraniční oblasti nelze v současné době prokázat, protože aktivity ještě nejsou rozvinuty, resp. vytvořené koncepce musí být nejprve realizovány, aby se projevily. To se týká následujících oblastí činnosti (v pořadí podle jejich hodnocení):

- SC2.1 (6b) Zlepšení přeshraniční kvality vod
- SC4 (11b) Spolupráce v soudnictví / právní kultura

Výsledky existují, ale základní podmínky nejsou dostatečně splněny

V dalších třech oblastech činnosti (19 %) jsou základní požadavky nedostatečné nebo nejsou splněny již na nejnižší úrovni cesty dopadu. V projektech je důsledně dosahováno výsledků, ale význam a přínos dopadu pro danou oblast programu se snižuje, protože činnosti, např. v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, jsou příliš jednostranně zaměřené nebo v případě spolupráce univerzit do značné míry chybí zamýšlené zapojení podniků. Školní projekty se zaměřují spíše na rozvoj obecných kompetencí než na odbornou kvalifikaci, aby se zvýšila zaměstnatelnost. To se týká následujících oblastí činnosti (v pořadí podle hodnocení):

- SC2.3 (6d) Opatření v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, ochrany krajiny (...)
- SC3.2 (10b) Podpora školních projektů, odborné kvalifikace v oblasti vzdělávání
- SC3.2 (10b) Opatření pro spolupráci mezi univerzitami, vzdělávacími institucemi a podniky

Druh dopadu (materiální, nemateriální)

S ohledem na typ dosaženého dopadu lze rozlišit následující směry dopadu:

- V 11 oblastech činnosti (67 %) se v příhraniční oblasti nebo v dílčích oblastech příhraniční oblasti dosahuje Nemateriálních účinků, které zahrnují například zvýšenou výměnu zkušeností, budování důvěry, zvýšení informovanosti o příslušných tématech, prohloubení/konsolidaci spolupráce, zlepšení kvalifikace příslušných aktérů, jakož i rozvoj strategií, provádění výzkumných prací.
- Ve třech oblastech činnosti (19 %) se dosahuje Materiálních a Nemateriálních efektů v příhraniční oblasti nebo v dílčích oblastech příhraniční oblasti; kromě výše uvedených sem patří realizované investice do vybavení a/nebo do budov.
- Ve dvou oblastech činnosti (13 %) se dosahuje především Materiálních účinků v příhraničním regionu nebo v jeho subregionech; jde o realizované investice do infrastruktury cestovního ruchu a související dopravní infrastruktury.

Podrobnější vysvětlení najdete v tabulce 68 níže.

Tabulka 68. Shrnutí výsledků a dopadů pro 16 oblastí činnosti v rámci specifických cílů

SC	Dopadové řetězce	Výsledky a dopady	Prostorový efekt	Skupina
SC1	SC1 (5b) Koncepční ochrana před povodněmi	<ul style="list-style-type: none"> Zlepšením přeshraniční výměny informací v oblasti ochrany před povodněmi prostřednictvím studií a informačních nástrojů by se mohla zlepšit prevence a zvyšování povědomí o prevenci před povodněmi. Řízení povodňových rizik v příhraniční oblasti by se podle ukazatele výsledku mohlo zlepšit. Byly vytvořeny koncepční základy, díky nimž lze dále rozvíjet účinné přeshraniční nástroje pro omezování povodňových škod - a v dlouhodobějším horizontu dosáhnout skutečného účinku na snižování povodňových škod na obytných budovách, zemědělské půdě a dopravní infrastruktuře. 	Nemateriální dopad v celé příhraniční oblasti	A
	SC1 (5b) Požární ochrana, záchranné práce a zvládnání katastrof	<ul style="list-style-type: none"> Program přispěl k lepší kompatibilitě vybavení a norem a ke společným cvičením, zejména mezi hasičskými sbory. Základem pro zvýšení kapacity přeshraničních pomocníků je lepší vybavení a školení. Veřejnost v příhraniční oblasti je informována o spolupráci hasičských sborů a ví, že v případě potřeby jsou k dispozici odpovídající kapacity. Dotazovaní odborníci však nepotvrdili skutečnou rychlejší reakci na nebezpečné situace ve srovnání s původní situací v roce 2014. 	Materiální a nemateriální dopad v celé příhraniční oblasti	A
SC2.1	SC2.1 (6b) Zlepšení přeshraniční ochrany vod za účelem zvýšení kvality vod	<ul style="list-style-type: none"> Prostřednictvím projektů byla provedena základní vědecká práce v oblasti udržitelného hospodaření s podzemními vodami a minimalizace vypouštění znečišťujících látek do vod, která byla doplněna opatřeními pro výměnu znalostí a vztahy s veřejností. Rizika pro životní prostředí by tak mohla být lépe prozkoumána. Příspěvek k nadřazenému cíli (zlepšení stavu přeshraničních vodních ekosystémů) není ověřitelný vzhledem k tomu, že v současné době stále chybí přechod do praxe. S průměrným objemem grantů ve výši přibližně 2,5 milionu EUR zhoršuje absence aplikační složky – a tím i absence přeshraničního cílového příspěvku – poměr nákladů a přínosů financovaných projektů v oblasti opatření Kvalita vody. 	Nemateriální dopad v dílčích oblastech příhraniční oblasti	B
SC2.2	SC2.2 (6c) Rozvoj kulturního a přírodního dědictví	<ul style="list-style-type: none"> Projekty významně přispívají k rozvoji společného příhraničního regionu prostřednictvím zachování, obnovy a zprostředkování kulturních památek, uměleckých děl a nemateriální kultury. 	Materiální a nemateriální dopad v dílčích oblastech příhraniční oblasti	A

		<ul style="list-style-type: none"> • Ve většině případů byla kulturní nabídka nebo infrastruktura v místech jednotlivých partnerů rozšířena a vylepšena o nové prvky. Skutečně dlouhodobější přeshraniční propojení nabídek s cílem dosáhnout „kritického množství“ pro lepší vnímání návštěvníky se však ve většině případů neuskutečňuje. 		
	SC2.2 (6c) Podpora kulturní a přírodní turistiky	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrétní investice podporují vytváření přeshraničních sítí a odstraňování nedostatků v infrastruktuře cestovního ruchu. Bez programu spolupráce by nebylo možné propojit infrastrukturu a aktivity v České republice a Sasku. • Společný marketing přeshraničního regionu byl zatím úspěšný pouze v jedné destinaci a má ještě prostor pro rozvoj. • Iniciativy v oblasti cestovního ruchu v prioritních oblastech (např. Erzgebirgskreis a Vogtlandkreis) přispěly ke zvýšení počtu přenocování do roku 2019. Poté přišel vnější šok v podobě pandemie covid-19, který se spojil s masivním poklesem návštěvníků a přenocování. V současné době není jasné, kolik financovaných zařízení přežije ekonomická omezení způsobená pandemií. 	Převážně materiální dopad v dílčích oblastech příhraniční oblasti	A
	SC2.2 (6c) Rozvoj dopravní infrastruktury související s cestovním ruchem	<ul style="list-style-type: none"> • Pokud jde o dokončené projekty, jsou k dispozici informace, že rozvoj přeshraničních spojení umožnil dosáhnout lepšího dopravního spojení s přírodními a kulturními hodnotami v příhraniční oblasti. V některých případech byly podél nových silničních propojení vybudovány také cyklostezky. Pro širší veřejnost byly uspořádány také doprovodné akce. 	Významný dopad v podoblastech příhraniční oblasti	A
SC2.3	SC2.3 (6d) Opatření v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, ochrany krajiny (...)	<ul style="list-style-type: none"> • Rozložení činností a investic v IP 6d není rovnoměrné a je silně koncentrováno v Sasku. Výměna znalostí je pozitivní, ale po několika programových obdobích nedostatečná. • Za účelem zlepšení stavu ochrany stanovišť byly vypracovány především plánovací a vědecké podklady. • Fyzicko-materiální aktivity, jako je výsadba stromů, jsou druhořadé (a obtížně sledovatelné) a byly realizovány převážně jen na jedné straně hranice. • Práce s veřejností a zvyšování povědomí v oblasti životního prostředí pro zainteresované cílové skupiny fungují dobře, i když to nelze kvantitativně znázornit. • Nadřazené cíle (ochrana, obnova biologické rozmanitosti a zachování krajiny a přírodního prostoru) mohly být projekty pravděpodobně ovlivněny pouze částečně a nepřímě. Vzhledem k relativně malému objemu projektu nelze v 	Převážně nemateriální dopad v dílčích oblastech příhraničního regionu	C

		<p>programové oblasti očekávat žádné celoplošné vlivy.</p> <ul style="list-style-type: none"> Pro dlouhodobější úspěch realizovaných aktivit je rozhodující, zda jsou základní práce v odpovídající míře uváděny do praxe a zda jsou odpovídajícím způsobem přenášeny poznatky získané z jednostranných aktivit. 		
SC3.1	SC3.1 (10b) Podpora předškolního vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> Prostřednictvím společných programů německých a českých mateřských škol, jazykového vzdělávání dětí a pedagogů, rodinných dnů, dalšího vzdělávání a doplňkových, menších stavebních opatření bylo dosaženo prohloubení spolupráce a zlepšení nabídky v zařízeních denní péče o děti. Celkem se do aktivit zapojilo přibližně 3 900 účastníků. Podle ukazatele výsledku se spolupráce v oblasti předškolního vzdělávání oproti výchozímu stavu v roce 2014 zlepšila. 	Převážně nemateriální dopad v dílčích oblastech příhraniční regionu	A
	SC3.1 (10b) Podpora environmentálního vzdělávání a osvěty	<ul style="list-style-type: none"> V různých tematických oblastech environmentální výchovy byl využit potenciál spolupráce a byly vypracovány nebo vytvořeny společné vzdělávací nabídky. Celkem se do aktivit zapojilo přibližně 23 000 účastníků ze Saska a České republiky, což svědčí o značném širokém dopadu a pravděpodobně přispělo ke zlepšení povědomí o životním prostředí. Podle výsledkového ukazatele se spolupráce v oblasti školního vzdělávání oproti výchozímu stavu v roce 2014 zlepšila. Byla posílena výměna zkušeností v oblasti koncepcí a norem souvisejících s obsahem. 	Nemateriální dopad v dílčích oblastech příhraniční oblasti	A
	SC3.1 (10b) Zlepšení jazykových dovedností a mezikulturních kompetencí	<ul style="list-style-type: none"> Do společných aktivit ke zlepšení jazykových a mezikulturních kompetencí se do konce roku 2021 zapojilo celkem přibližně 9 000 účastníků, což svědčí o větším širokém dopadu. Podle výsledkového ukazatele se mezikulturní kompetence žáků a mladých lidí od výchozího stavu v roce 2014 neustále zlepšují. 	Nemateriální dopad v dílčích oblastech příhraniční oblasti	A
SC3.2	SC3.2 (10b) Podpora školních projektů, odborné kvalifikace v oblasti vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> Hodnocení dopadů je možné pouze v omezené míře, protože se podařilo dokončit pouze část projektů a počet vytvořených vzdělávacích příležitostí je stále hluboko pod cílovou hodnotou projektu (38 % plnění). Projekty do konce roku 2021 oslovily přibližně 3 900 lidí, především žáků. Čistě odborná kvalifikace je pro projekty spolupráce příliš úzkým cílem; projekty byly zaměřeny spíše na rozvoj obecných kompetencí. Proto se překrývají s projekty na školách v rámci specifického cíle 3.1. K lepší profesní orientaci pozitivně přispěly individuální projekty. 	Nemateriální dopad v dílčích oblastech příhraniční oblasti	C

	SC3.2 (10b) Přeshraniční odborné vzdělávání a příprava a kvalifikace	<ul style="list-style-type: none"> • Přeshraniční vzdělávací a školicí projekty oslovily přibližně 6 000 osob, které se účastnily vzdělávacích a školicích aktivit. • Téměř všechny projekty jsou zaměřeny na vzdělávání žáků, studentů a mladých odborníků a bylo vytvořeno 14 vzdělávacích nabídek (70 % cílové hodnoty na úrovni projektů). • Projekty spolupráce přispěly ke zlepšení souladu vzdělávacích nabídek s trhem práce a ke zvýšení mobility účastníků vzdělávání. • Z hlediska zaměstnatelnosti mladých lidí ve vztahu k požadavkům trhu práce je nejvýznamnějším přínosem přeshraniční vzdělávání a odborná příprava. 	Nemateriální dopad v dílčích oblastech příhraniční oblasti	A
	SC3.2 (10b) Opatření spolupráce univerzit, vzdělávacích institucí, podniků	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoké školy a univerzity mohly zlepšit svou nabídku v rámci své sféry vlivu, např. zlepšit knihovny jako místa vzdělávání nebo pořádat společné studijní kurzy. • Byly vytvořeny 4 nabídky školení (50 % cílové hodnoty na úrovni projektu); vzdělávacích a školicích aktivit se zúčastnilo 1 800 osob. • To významně přispělo k tomu, aby bylo možné v příhraničním regionu nabízet univerzitní vzdělávání podle potřeb. To by mělo zvýšit kvalifikaci absolventů. • Aktivní účast podniků je však patrná pouze v ojedinělých případech, převažuje spolupráce mezi univerzitami a vysokými školami. Málo rozvinutá se zdá být i spolupráce s dalšími vzdělávacími institucemi. Potenciál této oblasti činnosti pro zvýšení zaměstnatelnosti mladých lidí tak nebyl plně využit. 	Nemateriální dopad v dílčích oblastech příhraniční oblasti	C
SC4	SC4 (11b) Policejní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci projektů se zlepšilo vybavení pro přeshraniční kontroly a uskutečnila se řada společných aktivit s cílem zvýšit hustotu kontrol, poznat pracovní metody a činnosti partnerů ve spolupráci a budovat sociální vztahy. • Policejní spolupráce plně odpovídá očekávaným výsledkům v celém řetězci výsledků a může dokonce přispět k celkovému cíli, kterým je zvýšení bezpečnosti v příhraniční oblasti. 	Materiální a Nemateriální dopad v příhraniční oblasti	A
	SC4 (11b) Spolupráce při plánování dopravy	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce v oblasti dopravního plánování naplňuje očekávané výsledky v celém řetězci dopadů prostřednictvím koncepčních projektů (vysokorychlostní železniční spojení Drážďany-Praha, městská mobilita) a skutečně účinného projektu dalšího rozvoje tarifního systému veřejné dopravy v příhraničním trojúhelníku Sasko-Česko-Polsko. 	Nemateriální dopad v dílčích oblastech příhraniční oblasti	A
	SC4 (11b) Spolupráce v soudnictví / právní kultura	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce justičních orgánů je v počáteční fázi a zatím naplňuje očekávané výsledky v první části řetězce výsledků. Prostřednictvím četných akcí a hospitací, jazykových kurzů a 	Nemateriální účinek v příhraniční oblasti	B

---

		zintenzivněním sociálních a profesních kontaktů se zlepšila výměna informací mezi aktéry v justičním systému.		
--	--	---	--	--

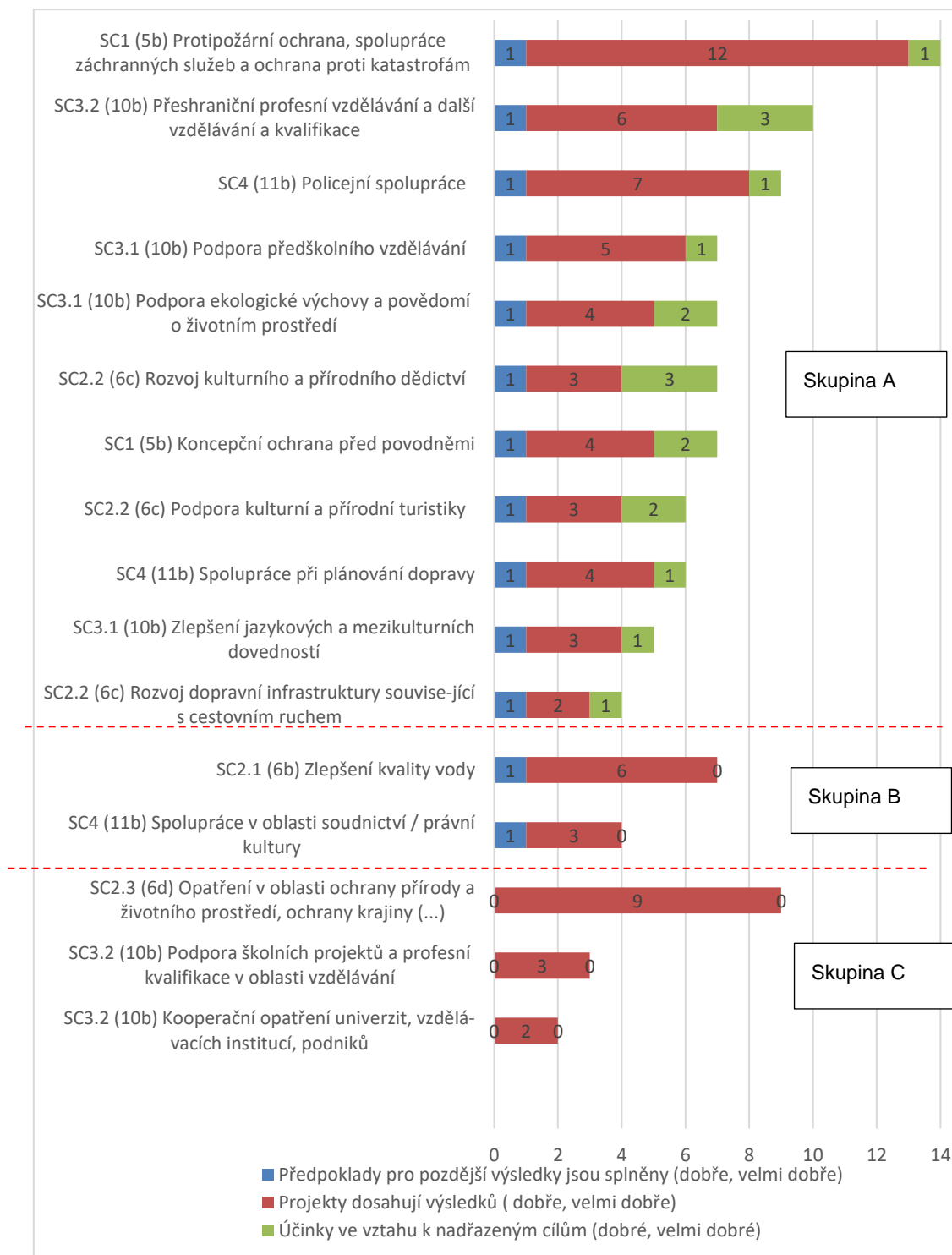
Vysvětlení skupin A, B, C:

Přiřazení oblasti činnosti ke skupině (viz obrázek 26) odráží vyspělost cesty dopadu v oblastech činnosti:

- **Skupina A:** Předpoklady pro výsledky a dopady jsou splněny, dílčích výsledků je dosaženo a dopady ve vztahu k cílům vyšší úrovně jsou patrné.
- **Skupina B:** Předpoklady jsou splněny a výsledků je dosahováno, ale dopady ještě nejsou viditelné.
- **Skupina C:** Výsledků je dosahováno, ale podmínky pro cílený přeshraniční dopad nejsou dostatečně splněny.

Počet bodů uvedený na obrázku 26 odpovídá hodnotícím tabulkám pro jednotlivé oblasti činnosti (viz kapitoly 5 až 8).

Obrázek 26. Hodnocení dopadových řetězců v 16 oblastech činnosti

Zdroj: Metis; počet bodů podle hodnotících tabulek.

9.3 Doporučení

Doporučení slouží k minimalizaci rizikových faktorů uvedených v kapitole 9.1, které mohou snížit přínos programu k přeshraničnímu dopadu, a k maximalizaci přínosu programu spolupráce k řešení společných přeshraničních problémů.

Vzhledem k tomu, že doporučení jsou relevantní pro nové programové období 2021-2027, jsou formulována nezávisle na specifických cílech období 2014-2020. Doporučení se týkají:

- Zajištění, aby program spolupráce směřoval ke konkrétním příspěvkům k řešení a pozitivním změnám ve společném příhraničním prostoru;
- Zlepšení efektivity implementace;
- Zlepšení monitorování výkonu.

9.3.1 Zaměření na konkrétní přínosy k řešení a pozitivním změnám v příhraniční oblasti

1) Projekty spolupráce by se měly zaměřit na společné výsledky.

Přestože jsou aktivity saských a českých kooperačních partnerů již nyní silně provázány, je přímá spolupráce saských a českých partnerů na společných výsledcích namísto paralelního, odděleného zpracování jednotlivých izolovaných témat obzvláště náročná a je trvalou výzvou v programu spolupráce.

V popředí aktivit spolupráce by měly být společné, zastřešující výsledky v podobě produktů, nabídek, konceptů, řešení, služeb atd., které jsou důležitým kritériem výběru.

Společné aktivity zahrnující výměnu informací, údajů a zkušeností v rámci pracovních setkání projektových partnerů jsou nezbytným předpokladem pro dosažení společných výsledků.

Aktivity by měly být obsahově úzce propojeny a v mnoha případech by měly představovat přímou spolupráci saských a českých partnerů na společných výsledcích. To naznačuje vyšší intenzitu spolupráce, která přesahuje pouhou výměnu informací. Pro dosažení společných výsledků je nezbytná vzájemná spolupráce.

Koordinace činností a spojení jednotlivých částí do soudržného společného produktu vyžaduje intenzivní výměnu mezi partnery. Zejména vedoucí partner by měl dbát na pravidelnou výměnu informací mezi všemi spolupracujícími partnery, kterou lze realizovat formou koordinačních schůzek projektu, měsíčních zpráv a společných akcí.

2) Zaměření na projekty, které partneři ve spolupráci realizují ve své sféře vlivu

Podle případových studií je spolupráce úspěšná zejména tam, kde jsou partneři aktivní v rámci své vlastní sféry vlivu, tj. nejsou při dosahování cílů projektu výrazně závislí na „třetích stranách“ a dalších vnějších faktorech.

Aby se podpořilo uplatnění získaných poznatků, měli by partneři spolupráce trvale tematicky souviset s cílem financování, tj. být aktivní ve své vlastní oblasti činnosti. Kromě toho by partneři měli být schopni realisticky odhadnout úsilí vynaložené na spolupráci, aby se vyhnuli žádostem o prodloužení.

Za tímto účelem je velmi důležité posoudit vhodnost partnerů pro spolupráci vzhledem k zamýšleným cílům projektu. Od počátku by mělo být například jasné, zda je v rámci úkolů a kompetencí partnerství vytvořit společnou vzdělávací nabídku.

V této souvislosti je třeba zohlednit (důležitou) úlohu univerzit, vysokých škol a výzkumných institucí v programu spolupráce. Pokud chce například spolupráce univerzit vytvořit vzdělávací program pro učitele základních a středních škol, měly by v partnerství hrát hlavní roli základní a střední školy a univerzity by měly působit jako poskytovatelé know-how. Pokud hlavní roli hrají univerzity a základní a střední školy jsou zapojeny pouze jako „třetí strany“, existuje riziko implementace.

Přenos vědeckých poznatků do praxe v rámci programu Interreg (který není koncipován jako výzkumný program) proto vyžaduje silné zapojení (i z hlediska zdrojů) subjektů orientovaných na aplikaci.

3) Zlepšení hodnocení rizik projektových koncepcí

Program spolupráce by se měl zaměřit na projekty, které mají předpoklad, že budou schopny dosáhnout většiny cílů formulovaných v projektové žádosti během projektového období, které je obvykle tříleté.

Případové studie poukazují na problém, že žadatelé mají někdy tendenci psát do projektové žádosti ambiciózní cíle, které jsou mimo sféru vlivu projektu. Zde by bylo žádoucí, aby byly cíle projektu v projektové žádosti formulovány realističtěji. Cílem je zabránit pokračování projektů, které na konci projektu dosáhnou dílčích cílů a projekt pak pokračuje v rámci nového financování, aby bylo dosaženo původních cílů.

Doporučuje se provést analýzu rizik a předpokladů, které mohou ovlivnit realizaci projektu spolupráce, již ve fázi žádosti. Společnost Interact doporučuje zabývat se analýzou a řízením rizik implementace již v projektové žádosti. To by hodnotitelům umožnilo lépe posoudit riziko realizace (nebo riziko rozvoje v případě inovativních přístupů) projektu.

Posouzení rizik by mělo být součástí technického hodnocení prováděného společným sekretariátem a odborníky. Relevantním kritériem může být například: Je složení a zdroje partnerů vhodné k dosažení zamýšlené změny, včetně cílů realizace, v časovém rámci projektu? Jsou cíle implementace formulovány realisticky?

Lepší strukturovanost a provázanost formuláře projektové žádosti (jak bylo doporučeno v hodnocení realizace) by měla žadatelům také pomoci logicky propojit jednotlivé části celkového projektu. Například konkrétní cíle, které mají být definovány na začátku, by mohly být automaticky vyplněny jako reference pro plánované výstupy. Tyto činnosti by byly následně propojeny s plánovanými výstupy. Tím by se mnohem rychleji zviditelnily mezery v intervenční logice.

4) Zvýšení příspěvku k přeshraničnímu dopadu ve vybraných oblastech činnosti

Zpracovat případovou studii oblasti požární ochrany, záchranných prací a ochrany před katastrofami o spolupráci při lesním požáru v roce 2022 v Českém a Saském Švýcarsku.

Případová studie bude zkoumat spolupráci místních hasičských sborů podporovaných programem spolupráce a nacházejících se v blízkosti přeshraničního národního parku.

Otázka zní, do jaké míry přispěla dlouhodobá podpora hasičských sborů prostřednictvím programu spolupráce k lepší přeshraniční spolupráci v případě mimořádně rozsáhlého lesního požáru v červenci a srpnu 2022 v Českém a Saském Švýcarsku. Stovky hasičů, policistů a vojáků Bundeswehru z několika částí Německa spolu s českými kolegy několik týdnů bojovaly s opakovaně vznikajícími požáry v příhraniční oblasti Saského Švýcarska. V boji s požáry požádala Česká republika o pomoc také spřátelené země. Itálie a Švédsko vyslaly hasičská letadla, vrtulníky přiletěly ze Slovenska, Polska a Německa.

Zhodnocení dopadu pandemie Covid 19 na oblast cestovního ruchu

V rámci Programu spolupráce se během dvou programových období hodně investovalo do rozvoje kulturní a přírodní turistiky. V současné době není známo, která z podporovaných zařízení a nabídek přežila omezení způsobená koronavirovou pandemií. V roce 2023 by se měla provést inventarizace (průzkum) podporovaných institucí v příhraniční oblasti, aby se získal jasný přehled o situaci, na níž lze v případě potřeby založit další strategie podpory. Je třeba ještě prozkoumat rozsah, zapojení zúčastněných stran z odvětví cestovního ruchu a časovou proveditelnost.

Posoudit možnosti dosažení vyvážené a účinné přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany přírody, životního prostředí a péče o krajinu.

V oblasti ochrany přírody a životního prostředí a ochrany krajiny byly zjištěny nevyvážené přeshraniční aktivity. Rozložení činností a investic v IP 6d není rovnoměrné a je silně koncentrováno v Sasku. Převažující výměna znalostí je sice pozitivní, ale po několika programových obdobích nedostatečná. Strukturálními příčinami nevyvážené spolupráce jsou například rozdílné právní rámce (např. neexistence analogických chráněných území na obou stranách hranice) a omezený okruh potenciálních partnerů pro spolupráci (např. chybějící správní pozice na jedné straně hranice). Program spolupráce by měl prozkoumat možnosti postupného překonání těchto překážek spolupráce, zapojení příslušných zúčastněných stran na obou stranách hranice, vypracování společných zastřešujících akčních koncepcí s ohledem na příslušné cíle ochrany přírody, vytvoření zastřešujících řídicích struktur a vypracování a provádění vyvážených opatření.

Provedení případové studie v oblasti ochrany vod s cílem zjistit, zda se podařil přenos přístupů k řešení a jejich převedení do praxe

V oblasti ochrany podzemních vod byly v rámci programu spolupráce investovány značné finanční prostředky (průměrný objem dotací na jeden projekt činí přibližně 2,5 milionu EUR). To umožnilo například zlepšit základy pro minimalizaci vypouštění znečišťujících látek do vodních zdrojů a pro udržitelné hospodaření s podzemními vodami (např. monitorovací systém, testování těsnícího systému, vytvoření prognostických modelů).

V době hodnocení dopadů chyběla převážně složka aplikace. Měla být provedena případová studie s cílem zjistit, zda může základní práce, většinou na jedné straně hranice, přinést podněty a následné dopady na druhé straně hranice a zda lze dosáhnout uplatnění v praxi.

9.3.2 Doporučení pro zlepšení účinnosti provádění

5) Zajištění dostatečných kapacit pro řízení projektů

Klíčovým faktorem úspěchu pro dosažení praktických přínosů pro programovou oblast v omezeném čase a jejich sdělení veřejnosti je efektivní řízení projektu, které je proto důležitým kritériem pro výběr projektů a mělo by být důkladně přezkoumáno.

Nedostatečná kapacita pro řízení projektů může vést ke značnému prodloužení doby trvání projektu, což v zásadě není v zájmu programu spolupráce, neboť cílem je dosáhnout předvídatelného odlivu finančních prostředků.

Klíčová je proto otázka dostatečné personální kapacity partnerství pro zvládnutí projektu.

Zejména v případě, kdy projekty spolupráce chtějí realizovat investiční opatření, prudce stoupají nároky na řídicí kapacity s potřebnými schváleními, zadáními, požadavky na dokumentaci, kontroly atd.

Mělo by se předejít přetrvávajícím problémům s plánováním, uzavíráním smluv, řízením, vyúčtováním financování a nedostatkem finančních prostředků. Kooperační partneři se také často potýkají s fluktuací zaměstnanců a nemohou poskytovat plánované služby včas.

Je proto třeba důkladně prověřit možnou externí podporu v oblasti projektového a finančního řízení.

Bylo by kontraproduktivní, kdyby externí projektový management převzal hlavní roli v projektu (již při hledání projektového záměru) a spolupráce mezi projektovými partnery by probíhala především prostřednictvím projektového managementu, což by vedlo k tomu, že by intenzita spolupráce utrpěla. Smyslem a účelem tohoto programu spolupráce je, aby partneři spolupracovali přímo spolu a nepřenašeli tento úkol na externího poskytovatele služeb.

6) Zajištění menších administrativních překážek pro úpravy projektů.

Současná pravidla pro změny celkového projektu a změny grantové dohody podle společného prováděcího dokumentu by měla být zejména v České republice přezkoumána s ohledem na větší flexibilitu.

V případě víceletého projektu lze definovat hlavní cíle a očekávané výsledky, ale ne všechny podrobnosti, jako je přidělení finančních prostředků a výstupy, lze naplánovat od začátku. Vnější vlivy si často vyžádají změnu operačního plánu projektu, aby bylo možné dosáhnout hlavních cílů a výsledků. Projektoví partneři by měli mít možnost využívat schválené finanční prostředky pružněji, aby mohli dosáhnout klíčových cílů a výsledků schválených pro daný projekt.

Mnozí projektoví partneři by proto velmi uvítali větší flexibilitu při řízení rozpočtu. To platí zejména pro české kooperační partnery.

Zatímco pravidla programu obecně umožňují vysokou míru flexibility v případě změn projektu (Monitorovací výbor je nutné zapojit pouze v případě závažných problémů nebo navýšení finančních prostředků), závaznost podrobného rozpočtu považují čeští projektoví partneři za problematickou, neboť flexibilita je fakticky omezena.

Například je často velmi obtížné sdělit české kontrolní instanci změny projektu, což vede k časově náročnému vyjednávání a věcně neodůvodněným kompromisům ze strany

---

předkladatele projektu. Česká kontrolní instance kontroluje výdaje velmi podrobně a každá změna, a to i v dílčích výdajových položkách, musí být schválena zvlášť.

Tento problém byl již nahlášen národnímu úřadu a CRR ČR.

9.3.3 Doporučení pro zlepšení sledování výsledků

7) Jasně definovat a důsledně shromažďovat ukazatele

V průběhu hodnocení dopadů byly zjištěny problémy s nedostatečnou konzistencí při sběru ukazatelů, což oslabuje vypovídací hodnotu ukazatelů. To se týká zejména následujících ukazatelů výstupů a výsledků:

- EI2.1 / Podíl útvarů povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody
- CO23 / Plocha stanovišť podporovaných pro účely zlepšení stavu ochrany přírody
- OI10 / Opatření pro harmonizaci/přizpůsobení a rozvoj společných vzdělávacích nabídek

Na začátku nového programového období by měl být pro žadatele/příjemce definován „Průvodce indikátory“, který by měl definovat, jak je indikátor definován, které činnosti jsou zahrnuty a v jakých časových okamžicích je třeba údaje o indikátorech poskytnout. Základem příručky je „Metodika pro stanovení výkonnostního rámce“, která má být stanovena podle článku 17 nařízení (EU) 2021/1060 pro programové období 2021-2027. Přesná definice je užitečná pro všechny účastníky programu a příjemce, aby bylo možné provést konzistentní průzkum. Na tomto základě lze učinit spolehlivá prohlášení o cílovém plnění hodnot plánu.

8) Pro dopadovou evaluaci se osvědčily specifické ukazatele výsledků, které se shromažďují nezávisle na příjemcích

V programovém období 2014 až 2020 byly použity ukazatele výsledků, které odrážejí relevantní vývoj v celé oblasti, mohou být ovlivněny programem – alespoň v dílčích oblastech – a byly shromážděny nezávisle na příjemcích.

- Například ukazatel výsledku „posouzení opatření společného řízení rizik“ v prioritní ose 1 měří kvalitu přeshraniční spolupráce při reakci na katastrofy v programové oblasti.
- Ukazatel výsledku „Kvalita přeshraniční nabídky vzdělávání“ v prioritní ose 3 hodnotí spolupráci v oblasti vzdělávání mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou v programovém území a je stanoven na základě průzkumu zúčastněných stran v celém území.

Tento typ ukazatele výsledku je velmi užitečný pro sledování úspěšnosti programu spolupráce, protože profesionální „kontrolní skupina“ mimo program nezávisle sleduje příslušný vývoj v různých oblastech činnosti ve srovnání s výchozí situací. Prohlášení příjemců o dosažení cílů lze porovnat s vnějšími pozorováními, aby bylo možné vyvodit závěry o úspěšnosti programu.

Zároveň je důležité zajistit, aby byla identifikace zainteresovaných subjektů adekvátní a zahrnovala například sociální partnery a klíčové zúčastněné strany v oblasti odborného vzdělávání a přípravy.

Přeshraniční kontrolní skupina expertů však musí mít minimální velikost (problematické je méně než 20 osob), aby se kompenzovala zkrácení způsobená silně subjektivně zabarvenými názory nebo fluktuací jednotlivců.

V konceptu hodnocení, který bude připraven v rané fázi, by měl hodnotitel pro programové období 2021-2027 ověřit, zda by byly kromě ukazatelů definovaných v „Metodickém dokumentu k výkonnostnímu rámci“ užitečné další ukazatele výsledků, aby bylo možné sledovat úspěšnost v opatřeních nezávisle na příjemcích.

Dodatečné ukazatele může hodnotitel zjišťovat například v rámci průzkumů, nejlépe ve srovnání s výchozí situací na začátku programového období.

9) Příprava fundovaných dvojjazyčných závěrečných zpráv vedoucími partnery za účasti kooperačních partnerů

Závěrečné zprávy jsou nástrojem pro sledování úspěšnosti projektů a doplňují ostatní nástroje (přezkum výdajů, ukazatele, monitorování projektů, přezkum přeshraničního pokroku).

Tyto nástroje pro sledování úspěšnosti pomáhají programu administrativně doprovázet projekty až do jejich úspěšného dokončení. Závěrečné zprávy jsou také důležitým nástrojem pro učení se o tom, do jaké míry bylo dosaženo cílů a které usnadňující a brzdicí faktory ovlivnily výsledek projektu spolupráce.

Závěrečné zprávy by měly být vypracovány podle jednotného standardu a měly by – kromě části orientované na vyúčtování – popisovat vývoj přeshraničního partnerství ve srovnání s výchozí situací a prezentovat dosažené přeshraniční výsledky projektu ve srovnání s výchozí situací a cílovými výsledky.

Pokud je například cílem projektu snížit kriminalitu v příhraniční oblasti, mělo by být v závěrečné zprávě uvedeno, do jaké míry bylo požadované změny skutečně dosaženo.

Návrh obsahu závěrečné zprávy je uveden v příloze 10.3. Tento návrh musí být ještě odsouhlasen orgány odpovědnými za kontrolu těchto zpráv³⁴.

Hodnotitel doporučuje, aby strukturované sebehodnocení v závěrečné zprávě v novém programovém období neprováděl pouze vedoucí partner, ale aby se do něj zapojili i projektoví partneři, aby bylo možné zachytit široké spektrum názorů. To by se mohlo uskutečnit například v rámci pracovního setkání všech partnerů pro spolupráci. Doporučení sebehodnocení by mělo být sděleno partnerům pro spolupráci již během konzultace generálního tajemníka.

Díky tomuto přístupu lze v závěrečné zprávě uvést spolehlivá tvrzení, která jsou pak k dispozici pro hodnocení.

Pokud budou k dispozici dostatečné zdroje, mohlo by se zapojení partnerů projektu uskutečnit prostřednictvím odborně vedeného semináře (např. odborníky navrženými generálním tajemníkem). V případě potřeby by mohly být přizvány také zúčastněné strany v příslušné oblasti politiky, aby přispěly svým vnějším pohledem. Výsledky by měly být zahrnuty do závěrečné zprávy.

Náklady na (celodenní nebo půldenní) seminář (včetně přípravy obsahu, organizace a honorářů pro moderátory a tlumočníky) jsou zvládnutelné (přibližně 5 000 EUR) a tvoří pouze zlomek rozpočtu projektu (medián způsobilých výdajů přibližně 900 000 EUR).

V případě složitějších projektů zaměřených na výzkum je rovněž třeba mít na paměti, že dozorcí orgán nebude mít vždy technické možnosti posoudit průběh projektu. Výsledky

³⁴ SAB vytvoří pro nové dotační období nový systém, v němž se projektová žádost, průběžné zprávy a závěrečná zpráva logicky propojí a budou na sebe navazovat. Již zadané údaje by neměly být zadávány znovu. Závěrečná zpráva by měla být vypracována ve spolupráci se všemi KP.

---

by měly být ověřitelné prostřednictvím zapojení oddělení nebo odborníků. Oddělení by například mohlo vydat prohlášení k závěrečné zprávě (což by samozřejmě vyžadovalo další administrativní úsilí).

V zásadě by mělo být možné podrobit všechny typy projektů financovaných v rámci programu odpovídajícímu přezkumu technické výkonnosti. Pokud toto přezkoumání výkonnosti není u jednotlivých typů projektů možné z důvodu dodatečné administrativní zátěže, neměly by být tyto typy projektů z programu spolupráce podporovány.

10 Příloha

10.1 Případové studie v rámci doprovodného výzkumu

IP	Název projektu	Lead partner	Identifikátor projektu	Plánované ukončení projektu	Skutečné ukončení projektu
5b	Spolupráce hasičů Krásná, Bad Elster a Adorf/Vogtl.	Obec Krásná (CZ)	100266943	31.12.2018	31.12.2018
5b	Sasko-český management povodňových rizik II (STRIMA II)	Saský zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii (DE)	100282105	30.06.2020	31.12.2020
6b	ResiBil – Bilance vodních zdrojů ve východní části česko-saského pohraničí a hodnocení možnosti jejich dlouhodobého užívání	Saský zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii (DE)	100267011	30.06.2019	31.01.2021
6b	VODAMIN II Potenciály nebezpečí a využití důlních vod pro zkvalitnění přeshraniční ochrany vod v severních Čechách a Krušnohoří v povodí řeky Labe	Palivový Kombinát Ústí Státní Podnik (CZ)	100304269	31.05.2020	31.10.2020
6c	ArchaeoMontan 2018	Státní úřad pro archeologii (DE)	100247061	30.09.2018	30.09.2018
6c	Zlepšení přeshraničního odvracení nebezpečí s technickým zabezpečením ochrany před katastrofami na komunální úrovni v oblasti Centrální Krušnohoří	Obecní úřad Breitenbrunn (DE)	100265947	30.06.2019	30.06.2022
6d	Hodnoty ekosystémových služeb, biodiverzity a zeleno-modré infrastruktury ve městech na příkladu Drážďan, Liberce a Děčína (BIDELIN)	Institut IÖR (Leibniz-Institut für ökologische Raumentwicklung e.V. Dresden (DE))	100282320	31.12.2019	30.09.2020
6d	MOOREVITAL 2018 – pokračování ochrany rašeliníšť v Krušných horách	Staatsbetrieb Sachsenforst Forstbezirk Marienberg (DE)	100290546	31.03.2020	31.12.2020
10b	Společně si hrát a navzájem se učit	Pracovní skupina Kreisverband Oberlausitz e.V. (DE)	100282324	31.12.2019	31.12.2019
10b	Prameny spojují krajiny a státy – environmentální vzdělávání a kooperace v regionu Liberec – Zittau	Technická univerzita v Liberci (CZ)	100249739	31.01.2019	31.01.2019
11b	OdCom – Objektivizace stížností na zápach v Erzgebirgskreis a v Ústeckém kraji – příspěvek k analýze příčin a zjišťování zdravotních následků	Technische Universität Dresden (DE)	100274582 (alt: 100274582)	30.03.2019	30.06.2019
11b	Zintenzivnění bezpečnostních opatření na území spolupráce v oblastech drogové kriminality a dalších kriminálních jevů v souvislosti se silničním provozem	Policejní ředitelství Chemnitz (DE)	100253225	31.12.2018	31.12.2019

10.2 Regionální rozdělení grantů a kooperačních partnerů podle specifických cílů

Tabulka 69. Regionální rozdělení objemu dotací celého programu a partnerů (s výjimkou institucí, které se nacházejí mimo programovou oblast)

NUTS 3 (SN+TH) / Okres (CZ)	Region (venkovský okres, městský okres, okres/kraj, kraj/okres, s výjimkou projektů mimo užší programovou oblast)	Schválené dotace (EU)	Počet kooperačních partnerů
CZ-411	Cheb	3.611.291	10
CZ-412	Karlovy Vary	7.713.280	15
CZ-413	Sokolov	3.907.628	5
CZ-421	Děčín	1.905.130	11
CZ-422	Chomutov	2.909.722	12
CZ-423	Litoměřice	1.362.382	7
CZ-425	Most	3.151.557	11
CZ-426	Teplice	1.274.399	2
CZ-427	Ústí nad Labem	7.827.477	15
CZ-511	Česká Lípa	6.486.996	16
CZ-512	Jablonec nad Nisou	834.721	1
CZ-513	Liberec	10.140.437	25
CZ-514	Semily	31.516	1
DED21	Dresden	24.522.398	29
DED2C	Bautzen	1.447.170	9
DED2D	Görlitz	13.342.522	25
DED2F	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	2.502.904	13
DED41	Chemnitz	5.447.300	7
DED42	Erzgebirgskreis	16.101.911	28
DED43	Mittelsachsen	5.254.554	6
DED44	Vogtlandkreis	13.057.769	13
DED45	Zwickau	4.081.673	7
DEG0K	Saale-Orla-Kreis	552.744	4
DEG0L	Greiz	374.038	2
	Celkem	137.841.519	274

Zdroj: Schválení KP SN-CZ 2014–2020 dle SAB, stav k 12.05.2022.

Tabulka 70. Regionální rozdělení dotací a partnerů v rámci IP 5b

NUTS 3 (SN+TH) / Okres (CZ)	Region (zemský okres, městský okres, Bezirk/Kraj, Kreis/Okres, s výjimkou projektů mimo uží programovou oblast)	Schválená dotace (EU)	Počet kooperačních partnerů
CZ-411	Cheb	388.650	1
CZ-412	Karlovy Vary	335.774	1
CZ-421	Děčín	692.824	2
CZ-422	Chomutov	687.322	4
CZ-425	Most	382.119	3
CZ-427	Ústí nad Labem	986.484	4
CZ-511	Česká Lípa	872.209	3
CZ-513	Liberec	1.362.669	3
DED21	Dresden	1.745.361	4
DED2C	Bautzen	18.504	1
DED2D	Görlitz	1.110.384	2
DED2F	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	622.564	4
DED42	Erzgebirgskreis	3.408.684	6
DED44	Vogtlandkreis	1.504.954	3
DED45	Zwickau	964.319	1
	Celkem	15.082.820	42

Zdroj: Schválení KP SN-CZ 2014–2020 dle SAB, stav k 12.05.2022.

Tabulka 71. Regionální rozdělení dotací a partnerů v rámci IP 6b

NUTS 3 (SN+TH) / Okres (CZ)	Region (zemský okres, městský okres, Bezirk/Kraj, Kreis/Okres, s výjimkou projektů mimo uží programovou oblast)	Schválená dotace (EU)	Počet kooperačních partnerů
CZ-427	Ústí nad Labem	493.241	1
CZ-511	Česká Lípa	1.133.933	1
DED21	Dresden	2.819.378	2
DED2D	Görlitz	322.694	1
DED42	Erzgebirgskreis	573.028	1
DED43	Mittelsachsen	795.396	2
	Celkem	6.137.670	8

Zdroj: Schválení KP SN-CZ 2014–2020 dle SAB, stav k 12.05.2022

Tabulka 72. Regionální rozdělení dotací a partnerů v rámci IP 6c

NUTS 3 (SN+TH) / Okres (CZ)	Region (zemský okres, městský okres, Bezirk/Kraj, Kreis/Okres, s výjimkou projektů mimo uží programovou oblast)	Schválená dotace (EU)	Počet kooperačních partnerů
CZ-411	Cheb	3.020.056	9
CZ-412	Karlovy Vary	4.306.859	13
CZ-413	Sokolov	3.383.897	3
CZ-421	Děčín	709.813	2
CZ-422	Chomutov	1.558.047	4
CZ-423	Litoměřice	208.660	1
CZ-425	Most	423.731	2
CZ-426	Teplice	797.665	1
CZ-427	Ústí nad Labem	452.964	4
CZ-511	Česká Lípa	2.170.934	4
CZ-512	Jablonec nad Nisou	834.721	1
CZ-513	Liberec	3.091.096	13
CZ-514	Semily	31.516	1
DED21	Dresden	3.001.659	3
DED2C	Bautzen	172.557	1
DED2D	Görlitz	3.927.276	11
DED2F	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	1.592.082	5
DED41	Chemnitz	1.422.462	4
DED42	Erzgebirgskreis	9.456.285	19
DED43	Mittelsachsen	379.994	2
DED44	Vogtlandkreis	9.073.978	11
DED45	Zwickau	247.784	1
DEG0K	Saale-Orla-Kreis	188.473	1
DEG0L	Greiz	374.038	2
	Celkem	50.826.548	118

Zdroj: Schválení KP SN-CZ 2014–2020 dle SAB, stav k 12.05.2022.

Tabulka 73. Regionální rozdělení dotací a partnerů v rámci IP 6d

NUTS 3 (SN+TH) / Okres (CZ)	Region (zemský okres, městský okres, Bezirk/Kraj, Kreis/Okres, s výjimkou projektů mimo uží programovou oblast)	Schválené dotace (EU)	Počet kooperačních partnerů
CZ-412	Karlovy Vary	185.933	1
CZ-421	Děčín	17.678	1
CZ-422	Chomutov	425.569	3

CZ-427	Ústí nad Labem	554.979	7
CZ-511	Česká Lípa	194.644	2
CZ-513	Liberec	140.645	2
DED21	Dresden	3.302.314	11
DED2D	Görlitz	340.658	4
DED2F	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	164.900	2
DED42	Erzgebirgskreis	1.525.977	4
	Celkem	6.853.299	37

Zdroj: Schválení KP SN-CZ 2014–2020 dle SAB, stav k 12.05.2022.

Tabulka 74. Regionální rozdělení dotací a partnerů v rámci IP 10b

NUTS 3 (SN+TH) / Okres (CZ)	Region (zemský okres, městský okres, Bezirk/Kraj, Kreis/Okres, s výjimkou projektů mimo užší programovou oblast)	Schválené dotace (EU)	Počet kooperačních partnerů
CZ-411	Cheb	46.585	2
CZ-412	Karlovy Vary	108.630	4
CZ-413	Sokolov	390.220	2
CZ-421	Děčín	263.139	4
CZ-422	Chomutov	161.340	3
CZ-423	Litoměřice	599.375	2
CZ-425	Most	624.873	6
CZ-426	Teplice	476.734	1
CZ-427	Ústí nad Labem	1.122.103	10
CZ-511	Česká Lípa	1.846.865	8
CZ-513	Liberec	3.353.225	21
DED21	Dresden	5.364.134	19
DED2C	Bautzen	561.816	4
DED2D	Görlitz	4.658.077	16
DED2F	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	123.359	2
DED41	Chemnitz	2.049.227	7
DED42	Erzgebirgskreis	859.008	7
DED43	Mittelsachsen	1.001.133	5
DED44	Vogtlandkreis	490.251	3
DED45	Zwickau	1.164.097	4
	Celkem	25.264.188	130

Zdroj: Schválení KP SN-CZ 2014–2020 dle SAB, stav k 12.05.2022

Tabulka 75. Regionální rozdělení dotací a partnerů v rámci IP 11b

NUTS 3 (SN+TH) / Okres (CZ)	Region (zemský okres, městský okres, Bezirk/Kraj, Kreis/Okres, s výjimkou projektů mimo uží programovou oblast)	Schválené dotace (EU)	Počet kooperačních partnerů
CZ-411	Cheb	156.000	2
CZ-412	Karlovy Vary	2.776.084	8
CZ-413	Sokolov	133.512	1
CZ-421	Děčín	221.676	4
CZ-422	Chomutov	77.445	1
CZ-423	Litoměřice	554.347	4
CZ-425	Most	1.720.835	4
CZ-427	Ústí nad Labem	4.217.705	21
CZ-511	Česká Lípa	268.410	2
CZ-513	Liberec	2.192.801	8
DED21	Dresden	8.289.552	23
DED2C	Bautzen	694.293	6
DED2D	Görlitz	2.983.432	6
DED2F	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	-	1
DED41	Chemnitz	1.975.610	5
DED42	Erzgebirgskreis	278.929	2
DED43	Mittelsachsen	3.078.031	6
DED44	Vogtlandkreis	1.988.586	3
DED45	Zwickau	1.705.474	5
DEG0K	Saale-Orla-Kreis	364.271	3
	Celkem	33.676.993	115

Zdroj: Schválení KP SN-CZ 2014–2020 dle SAB, stav k 12.05.2022.

10.3 Doporučený obsah závěrečné zprávy pro projekty spolupráce

- Základní úvodní informace o projektech:
  - Název projektu, číslo projektu (uvedte celý název projektu a číslo projektu ze smlouvy o dotaci)
  - Přehled kooperačních partnerů (uvedte všechny kooperační partnery, kteří se podílejí na realizaci projektu, a vysvětlete úlohu každého kooperačního partnera v projektu).
  - Termíny zahájení a ukončení realizace projektu (uvedte termíny zahájení a ukončení realizace projektu podle skutečného stavu, nikoli pouze původně schválené termíny).
  - Informace o rozpočtu (celková přidělená a vynaložená částka a rozdělení podle kooperačních partnerů se stručným vysvětlením).
  - Stručné shrnutí změn projektu (přehled změn a stručné zdůvodnění)
- Přehled cílů projektu a jejich dosažení:
  - Seznam cílů projektu uvedených v návrhu projektu
  - Popište, jak bylo či nebylo dosaženo všech cílů projektu v rámci realizovaného projektu.
  - Popište, jak každý z partnerů přispěl k dosažení cílů projektu.
- Ukazatele výstupů a výsledků:
  - Výpis cílových a skutečných hodnot pro každý ukazatel
  - Vysvětlení, která opatření přispěla k dosažení cílových hodnot
- Hlavní přínos projektu pro přeshraniční spolupráci Saska a České republiky:
  - Popište, jak projekt skutečně přispěl k přeshraniční spolupráci mezi Saskem a Českou republikou.
  - Popište, kterých výsledků bylo dosaženo na obou stranách hranice a kterých pouze na jedné straně hranice.
  - Popište případné synergie s jinými projekty přeshraniční spolupráce (S jakými projekty bylo dosaženo synergií a jaký druh synergie byl přitom vytvořen?).
- Administrace projektu: ³⁵
  - Popište mechanismy, které byly zavedeny nebo použity k administraci projektu (popište, zda byla administrace projektu interní nebo externí); v případě potřeby použijte zaškrťovací políčka (interní, externí, obojí).
  - Popište kapacity použité pro administraci projektu (Kolik ekvivalentů plného pracovního úvazku (FTE) bylo zapojeno do administrace projektu?)
- Popis opatření přijatých k zajištění publicity a informovanosti o projektu:
  - Vyjmenujte opatření v oblasti PR a reklamy, která byla v rámci projektu provedena.
  - Popište, které cílové skupiny byly těmito opatřeními osloveny.
- Přehled zkušeností získaných v souvislosti s plánováním a realizací projektu: ³⁶

³⁵ Administrace projektu: Tento bod závěrečné zprávy není z pohledu SAB nezbytný, protože z něj není patrná žádná přidaná hodnota. Tyto informace získává SAB také z účetnictví osobních nákladů.

³⁶ Přehled získaných zkušeností v souvislosti s plánováním a realizací projektu: Tento bod je pro kontrolora spíše nepodstatný, ale v případě nejasné formulace může vést i k mylným dojmům o dosažení cílů projektu. Z hlediska programu by tento bod mohl být zajímavý (např. pro účely hodnocení programu), pokud bude zajištěno vyhodnocení informací a vyvození závěrů. Podobné otázky se objevují v závěrečné zprávě v

-
- Popište hlavní překážky, na které projekt narazil během své přípravy a/nebo realizace (složení partnerství, administrace projektu, realizace projektových aktivit atd.).
  - Popište, co by projektoví partneři v novém projektu dělali jinak a proč.
  - Vysvětlete, co by mohlo v budoucnu usnadnit a usnadnit realizaci podobných projektů.
  - Další využití výsledků v následujícím roce až dvou letech po ukončení projektu:
    - Jaké aktivity jsou plánovány pro plné využití výsledků projektu v blízké budoucnosti?

Poznámky:

Závěrečná zpráva musí být zpracována za celý projekt a musí být k dispozici ve dvojjazyčné verzi (německy a česky).

Doporučuje se používat fotografie a jiné ilustrace nebo mapy.

Závěrečná zpráva by měla být vypracována jako doplněk k ročním průběžným zprávám.

Obsahový rámec závěrečné zprávy by mohl zlepšit monitorování projektu i hodnocení programu Interreg Sasko – Česká republika 2021-2027.

---

programu PL-SN; zkušenosti SAB ukazují, že tyto informace nejsou dále zpracovávány, a způsobují tak pouze další administrativní práci.

10.4 Aktualizace ukazatelů výsledků

Tabulka 76. Vývoj počtu přenocování (formát na šířku)

Region	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Změna 2013-2020 %	Změna 2013-2021 %
Region v CZ (1)											
Karlovarský kraj	4.583.144	4.502.589	4.617.361	4.846.451	5.160.766	5.248.482	5.404.973	2.887.063	2.829.390	-37 %	-38 %
Ústecký kraj	1.181.845	1.187.437	1.313.971	1.440.494	1.561.069	1.687.629	1.739.451	1.077.445	1.148.216	-9 %	-3 %
Liberecký kraj	2.553.012	2.234.287	2.572.976	2.681.486	2.874.880	2.978.105	3.154.869	2.495.743	2.216.858	-2 %	-13 %
Region v SN (2)											
Městský okres Drážďany	4.127.980	4.441.896	4.308.631	4.273.074	4.433.443	4.604.408	4.709.886	2.612.918	2.242.719	-37 %	-46 %
Zemský okres Bautzen	780.935	792.128	781.870	710.056	724.953	749.466	805.093	646.434	597.502	-17 %	-23 %
Zemský okres Görlitz	1.082.450	1.085.932	1.087.479	1.127.046	1.170.346	1.144.285	1.207.945	932.012	815.907	-14 %	-25 %
Zemský okres Sächsische Schweiz/Osterzgebirge	2.539.456	2.653.339	2.541.711	2.622.821	2.710.505	2.790.744	2.833.807	2.202.464	1.801.015	-13 %	-29 %
Chemnitz, statutární město	540.323	575.870	524.841	494.013	507.327	520.996	522.012	289.898	284.840	-46 %	-47 %
Erzgebirgskreis	1.725.927	1.708.979	1.762.123	1.817.160	1.870.703	1.889.450	1.945.773	1.278.436	1.020.320	-26 %	-41 %
Mittelsachsen	738.753	720.617	715.415	690.543	684.284	648.680	655.797	392.727	363.414	-47 %	-51 %
Vogtlandkreis	1.334.819	1.347.728	1.325.339	1.354.490	1.401.764	1.443.185	1.425.953	927.664	886.576	-31 %	-34 %
Zemský okres Zwickau	510.037	531.654	494.885	477.669	485.819	514.743	567.129	412.223	430.352	-19 %	-16 %
Region v Durynsku (3)											
Saale-Orla-Kreis*	331.943	346.498	348.036	331.646	328.371	328.509	336.278	245.773	234.612	-26 %	-29 %
Landkreis Greiz*	122.544	124.068	113.072	113.838	136.568	137.514	139.163	86.810	86.671	-29 %	-29 %
Součet programové území SN (bez Durynska)	13.380.680	13.858.143	13.542.294	13.566.872	13.989.144	14.305.957	14.673.395	9.694.776	8.442.645	-28 %	-37 %
Součet programové území CZ	8.318.001	7.924.313	8.504.308	8.968.431	9.596.715	9.914.216	10.299.293	6.460.251	6.194.464	-22 %	-26 %
Celkem SN+CZ (bez Durynska)	21.698.681	21.782.456	22.046.602	22.535.303	23.585.859	24.220.173	24.972.688	16.155.027	14.637.109	-26%	-33%
Celkem SN+CZ (s Durynskem)	22.153.168	22.253.022	22.507.710	22.980.787	24.050.798	24.686.196	25.448.129	16.487.610	14.958.392	-26%	-32%

Zdroje: Český statistický úřad, Saský státní statistický úřad, Durynský státní statistický úřad

Ukazatel výsledků 3.2 Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15-24 let

Region	Podíl nezaměstnaných ve věku 15-24 let (%)							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Region v CZ (1)								
Karlovarský kraj	27,5	21,2	19,4	12,5	10,9	15,8	14,5	14,7
Ústecký kraj	23,6	23,6	16,8	9,6	10,1	11,1	4,9	9
Liberecký kraj	18,5	14,7	11,6	12,9	6,5	4,6	4,3	10
Region v SN (2)								
Městský okres Drážďany	7	6	5	6	6	6,4	5,8	7,1
Zemský okres Bautzen	10	7	7	7	4	5,8	5,6	
Zemský okres Görlitz	11	13	/	10	8	8,1	7,6	
Zemský okres Sächsische Schweiz/Osterzgebirge	9	8	/	7	/		5,3	
Chemnitz, Kreisfreie Stadt	11	10	9	9	9	9,2	8,3	
Erzgebirgskreis	10	8	7	7	6	4,9	4,9	
Mittelsachsen	10	7	8	8	7	5,7	5,6	
Vogtlandkreis	9	9	7	/	/	6,7	6,2	
Zemský okres Zwickau	8	8	8	7	6	5,4	5,6	
Region v Durynsku (3)								
Saale-Orla-Kreis	6,8	5,7	5,4	5,8	5,1	4,6	4,8	5,6
Zemský okres Greiz	6,6	5,9	6,1	6,2	5,9	5,4	5,4	6,4
Průměr na programovém území v SN (s Durynskem)	8,9	8	6,9	7,3	6,3	6,2	5,9	6,4
Průměr na programovém území v SN (bez Durynska)	9,4	8,4	7,3	7,6	6,6	6,5	6,1	7,1
Průměr na programovém území v CZ	23,2	19,9	15,9	11,6	9,2	10,5	7,9	11,2
Celkový průměr SN+CZ (bez Durynska)	12,9	11,3	9,9	8,7	7,4	7,6	6,6	10,2
Celkový průměr SN+CZ (s Durynskem)	12	10,5	9,2	8,3	7	7,2	6,3	8,8

Zdroje: Český statistický úřad, Statistický úřad Saska, Durynský státní statistický úřad